Povijesni tekstil u nekadašnjoj Porečkoj biskupiji od 15. do kraja 18. stoljeća

Jazbec Tomaić, Iva

Supplement / Prilog

Publication year / Godina izdavanja: **2019**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:131:227285

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-17**

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Humanities
and Social Sciences

Repository / Repozitorij:

ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Sveučilište u Zagrebu

Filozofski fakultet

Iva Jazbec Tomaić

Povijesni tekstil u nekadašnjoj Porečkoj biskupiji od 15. do kraja 18. stoljeća

Svezak II.

DOKTORSKI RAD

Mentori:

prof. dr. sc. Nina Kudiš i dr. sc. Jasenka Gudelj, izv. prof.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Zagreb, 2019.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

University of Zagreb

Faculty of Humanities and Social Sciences

Iva Jazbec Tomaić

Historic Textiles in the Former Diocese of Poreč, 1400 to 1800

Volume II.

DOCTORAL THESIS

Supervisors:

prof. dr. sc. Nina Kudiš i dr. sc. Jasenka Gudelj, izv. prof.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Zagreb, 2019.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

SADRŽAJ

Katalog

Napomene uz katalog 390

Baderna, župna crkva Rođenja Blažene Djevice Marije 392

1. Prekrivač za ambon 392

Klasični damast *brochè, à liage répris* 392

Bale, Župna crkva Pohođenja Blažene Djevice Marije 395

2. Pluvijal 395

Velours coupé façonné, simple corps, broché, à liage repris 395

3. Procesijsko sjenilo 398

Lampas *lancé broché* 398

4. Stola 401

Natté moiré 401

5. Misnica 405

I. *Louisine lancé broché, à liage répris* 405

II. *Cannetillé liseré* 406

6. Komplet liturgijskog ruha 409

Lampas *lancé broché* 409

7. Misnica 414

Natté liseré broché, à liage répris 414

8. Misnica 417

Klasični damast *broché* 417

9. Komplet liturgijskog ruha 420

Cannetillé broché, à liage répris 420

10. Baldahin 424

Louisine liseré broché, à liage répris 424

11. Komplet liturgijskog ruha 427

Damast *lamé broché* 427

12. Misnica 432

Dvobojni damast 432

13. Misnica 434

Louisine broché, à liage répris 434

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

14. Komplet liturgijskog ruha 437
Damast *lamé broché* 437
15. Komplet liturgijskog ruha 440
Klasični damast *broché, à liage répris* 440
Beram, Sveta Marija na Škriljinah 443
16. Stola 443
Velours coupé façonné, simple corps, dit ferronnerie 443
Kanfanar, župna crkva sv. Silvestra 445
17. Manipul 445
Klasični damast 445
18. Pluvijal 447
Gros de Tours liseré broché, à liage répris 447
19. Komplet liturgijskog ruha 449
Pékin rayé broché 449
Kašćerga, župna crkva sv. Marka Evanđelista 451
20. Misnica 451
Dvobojni lyonski damast *lancé, à liage répris* 451
21. Komplet liturgijskog ruha 453
I. Dvobojni lyonski damast *broché, à liage répris* 454
II. Dvobojni lyonski damast *lancé, à liage répris* 455
Kaštelir, župna crkva sv. Kuzme i Damjana 458
22. Misnica 458
Lampas *lancè brochè - persienne* 458
Labinci, župna crkva sv. Ivana Krstitelja 461
23. Komplet liturgijskog ruha 461
Lampas *lancé broché, à liage répris* 461
Motovun, župna crkva sv. Stjepana Prvomučenika 464
24. Komplet liturgijskog ruha 464
Velours coupé, uni, simple corps 466
Vez srebrnim i svilenim nitima 467
25. Stola 472
Velours coupé façonné, simple corps, lancé broché 472
26. Komplet liturgijskog ruha 476
Klasični damast 476

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

27. Bursa ... 479
Vez srebrnim i svilenim nitima ... 479
28. Komplet liturgijskog ruha ... 482
Klasični damast ... 482
29. Komplet liturgijskog ruha ... 484
Klasični damast ... 484
30. Zastori ... 486
Brocatelle lancé ... 486
31. Velum ... 489
Damast *lancé* ... 489
32. Bursa ... 491
Gros de Tours liseré, à liage répris ... 491
33. Komplet liturgijskog ruha ... 493
Natté liseré, à liage répris ... 493
34. Velum ... 495
Natté liseré lancé, à liage répris ... 495
35. Velum ... 497
Saten *liseré broché, a trame alternatif, à liage répris* ... 497
36. Komplet liturgijskog ruha ... 499
Natté broché ... 499
37. Komplet liturgijskog ruha ... 502
Natté broché ... 502
38. Komplet liturgijskog ruha ... 505
I. *Cannelé de simpleté liseré broché, à liage répris* ... 505
II. *Velours coupé façonné, simple corps, broché, à liage repris* ... 506
39. Komplet liturgijskog ruha ... 510
Cannelé de simpleté liseré broché ... 510
40. Komplet liturgijskog ruha ... 513
Taft *broché* ... 513
41. Komplet liturgijskog ruha ... 516
Taft *broché* ... 516
42. Komplet liturgijskog ruha ... 519
Gros de Tours *liseré, a poil traînant* ... 519

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

43. Komplet liturgijskog ruha biskupa Francesca Polesinija 521
Damast *lamé* 521
44. Komplet liturgijskog ruha 525
Pékin broché 525
45. Komplet liturgijskog ruha 527
Vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima 527
46. Velum 530
Vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima 530
47. Komplet liturgijskog ruha 532
Taft, *à effet poil taînant* 532
48. Velum 534
Damast *rayé* 534
49. Stola 536
Taft, *à effet poil taînant* 536
Motovunski Novaki, župna crkva sv. Marine 538
50. Pluvijal 538
Gros de Tours liseré *broché, à liage répris* 538
Nova Vas, župna crkva sv. Roka 540
51. Haljina kipa Bogorodice s Djetetom 540
Gros de Tours liseré broché, à liage répris 540
52. Komplet liturgijskog ruha 544
Lampas *lancé broché* 544
Pazin, župna crkva sv. Nikole 547
53. Komplet liturgijskog ruha 547
Lampas *lancé* 547
54. Komplet liturgijskog ruha 549
Lampas *lancé broché, à liage répris* 549
Pazin, Franjevački samostan Uznesenja Blažene Djevice Marije 552
55. Misnica 552
Klasični damast 552
56. Pluvijal 555
Gros de Tours liseré broché, à liage répris 555
57. Misnica 557
Klasični damast *lancé broché, à liage répris* 557

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Poreč, Biskupijski muzej 560
58. Komplet liturgijskog ruha 560
Saten *liseré, a liagé repris* 560
59. Komplet liturgijskog ruha biskupa Pietra Grassija 563
Klasični damast *broché* 563
60. Komplet liturgijskog ruha 568
Klasični damast *broché, à liage répris* 568
61. Velum 570
Lyonski damast *broché, à liage répris* 570
62. Dalmatika biskupa Vicenza Marije Mazzolenija 573
I. Damast *lamé* 573
II. Damast *lamé* 574
63. Komplet liturgijskog ruha biskupa Vicenza Marije Mazzolenija 577
Taft *moiré* 577
64. Komplet liturgijskog ruha biskupa Gaspara Negrija 579
I. Lyonski damast *lamé* 580
II. Damast *lamé* 581
III. Damast 582
65. Komplet liturgijskog ruha biskupa Gaspara Negrija 585
Lyonski damast *broché, à liage répris* 585
66. Komplet liturgijskog ruha biskupa Gaspara Negrija 588
Vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima 588
67. Komplet liturgijskog ruha biskupa Gaspara Negrija 590
Vez pozlaćenim nitima 590
68. Stola 592
Damast *lamé broché, à liage répris* 592
69. Komplet liturgijskog ruha biskupa Francesca Polesinija 595
Damast *lamé* 595
70. Komplet liturgijskog ruha biskupa Francesca Polesinija 597
Cannelé de simpleté broché 597
71. Komplet liturgijskog ruha biskupa Francesca Polesinija 600
Vez srebrnim nitima 600
72. Haljina za kip Bogorodice 602
Gros de Tours liseré broché, à liage répris 602

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Rovinj, župna crkva sv. Jurja i sv. Eufemije 605
73. Komplet liturgijskog ruha 605
Klasični damast 605
74. Komplet liturgijskog ruha 608
Lampas *lancé broché* 608
75. Misnica 610
Natté liseré broché 610
76. Komplet liturgijskog ruha 612
Louisine lancé broché, à liage répris 612
77. Komplet liturgijskog ruha 615
Louisine lancé broché, à liage répris 615
78. Misnica 617
Taft *lancé broché, à liage répris* 617
79. Komplet liturgijskog ruha 619
Damast *lamé broché* 619
80. Komplet liturgijskog ruha 622
I. Klasični damast *broché, à liage répris* 622
II. *Natté liseré broché, à liage répris* 623
81. Komplet liturgijskog ruha 626
Natté liseré broché 626
82. Komplet liturgijskog ruha 629
Natté liseré broché, à liage répris 629
83. Zavjese tabernakula 633
Cannelé de simpleté liseré broché 633
84. Komplet liturgijskog ruha 636
Saten *broché, à liage répris* 636
85. Velum 638
Saten *broché, à liage répris* 638
86. Komplet liturgijskog ruha 640
Pékin broché 640
87. Misnica 643
Louisine moiré lamé broché 643

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Svetvinčenat, župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije 646
88. Komplet liturgijskog ruha 646
I. *Brocatelle lancé* 646
II. Lampas *liseré* 647
89. Komplet liturgijskog ruha 651
I. Damast *gros de Tours broché* 651
II. Damast *gros de Tours broché, à effet poil taînant* 652
90. Komplet liturgijskog ruha 654
I. Taft, *à effet poil taînant* 654
II. Taft, *à effet poil taînant* 655
91. Misnica 657
Louisine lancé broché, à liage répris 657
92. Velum 660
Gros de Tours liseré broché, à liage répris 660
93. Komplet liturgijskog ruha 662
Vez srebrnim nitima 662
Sv. Lovreč Pazenatički, župna crkva sv. Martina 665
94. Komplet liturgijskog ruha 665
Klasični damast 665
95. Komplet liturgijskog ruha 667
Lampas *broché* 667
Sv. Petar u Šumi, župna crkva sv. Petra i Pavla 669
96. Komplet liturgijskog ruha 669
Taft *lancé broché, à liage répris* 669
Tar, Zbirka sakralne umjetnosti župe Tar 672
97. Komplet liturgijskog ruha 672
Dvobojni damast 672
98. Komplet liturgijskog ruha 675
Klasični damast *brochè, a liagè repris* 675
Tar, župna crkva sv. Martina 678
99. Komplet liturgijskog ruha 678
Dvobojni damast *lancé, a trame alternatif* 678
100. Misnica 680
Cannelé alternatif lancé brochè 680

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Višnjan, župa sv. Kvirika i Julite ... 682
101. Komplet liturgijskog ruha ... 682
Vez metalnim i svilenim nitima ... 682
Vižinada, župna crkva sv. Jeronima ... 685
102. Misnica ... 685
I. Klasični damast ... 685
II. Lampas *lancé* ... 686
103. Komplet liturgijskog ruha ... 689
Klasični damast ... 689
104. Misnica ... 692
Klasični damast ... 692
105. Komplet liturgijskog ruha ... 694
Taft *lancé broché, à liage répris* ... 694
106. Misnica ... 697
Dvobojni damast ... 697
107. Misnica ... 699
Damast *rayé* ... 699
Žminj, župna crkva svetog Mihovila ... 701
108. Pluvijal ... 701
Velours coupé, uni, simple corps ... 701
Vez srebrnim i svilenim nitima ... 702
109. Komplet liturgijskog ruha ... 707
I. *Velours coupé façonné, simple corps, dit ferronnerie* ... 708
II. *Velours coupé façonné, double corps* ... 709
110. Komplet liturgijskog ruha ... 712
Velours coupé simple corps, uni ... 712
111. Komplet liturgijskog ruha ... 714
I. Klasični damast ... 715
II. Klasični damast ... 715
Vez srebrnim i svilenim nitima ... 716
112. Komplet liturgijskog ruha ... 721
Klasični damast ... 721
113. Fragment zastave ... 723
I. Klasični damast ... 723

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

I. Oslikana *teletta d' argento* 723
114. Komplet liturgijskog ruha 725
I. Baršun *ciselé* 726
II. Lampas *lancé broché - ganzo* 727
115. Velum 732
Natté liseré broché, à liage répris 732
116. Komplet liturgijskog ruha 734
Louisine lancé, à liage répris 734
117. Velum 736
Natté liseré broché 736
118. Komplet liturgijskog ruha 738
Natté liseré broché, à liage répris 738
119. Komplet liturgijskog ruha 741
I. *Gros de Tours liseré broché* 741
III. Taft *rayé, à effet poil taînant* 743
120. Komplet liturgijskog ruha 746
I. Taft, *à effet poil taînant* 746
II. Taft, *à effet poil taînant* 747
121. Misnica 750
I. Taft, *à effet poil taînant* 750
II. Taft, *à effet poil taînant* 751
Popis izvora, neobjavljenih djela i literature 754
Životopis autora 783

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Napomene uz katalog

Katalogom su obuhvaćeni predmeti evidentirani na području nekadašnje Porečke biskupije, a na kojima su sačuvane tkanine ili vez koje se mogu datirati u razdoblje od 15. do kraja 18. stoljeća. Katalog je organiziran na način da se abecednim redom nižu lokaliteti nekadašnje Porečke biskupije na kojima su pronađeni relevantni predmeti. Sakralni objekti unutar pojedine lokacije potom su organizirani na način da je prvo navedena župna crkva i ostale crkve, a potom samostanske crkve. Evidentiranje i katalogiziranje predmeta provodilo se u više navrata, a počevši od 2011. godine te zaključno s 2018. godinom. U tom je periodu evidentirano i katalogizirano više od tristo šezdeset predmeta na kojima je sačuvano sveukupno sto i trideset različitih vrsta tkanina koje su nastale tijekom ranog novog vijeka. Evidentirano je i katalogizirano i jedanaest predmeta na kojima su sačuvane vezene kompozicije nastale u istom razdoblju.

Predmeti za koje je procijenjeno da čine komplet opisani su u jednoj kataloškoj jedinici iako su često skrojeni od više različitih vrsta tkanina i veza. Svaka kataloška jedinica navedena je pod zasebnim brojem, a svaka tkanina odnosno vezena cjelina unutar nje analizirana je kao zasebna cjelina dodavanjem podbroja. Svaka kataloška jedinica sastoji se od četiri dijela. U prvom dijelu navode se osnovni podaci o predmetu: dimenzije, smještaj, vrsta tkanine, veza i pozamanterije te kratak opis koji se odnosi na fizički opis predmeta ili kompleta, *fortunu criticu* i stanje očuvanosti. Drugi dio kataloške jedinice odnosi se na analizu svake sačuvane i za analizu dostupne cjeline (svake tkanine i veza). Analiza se odnosi na detaljan opis elemenata dekora odnosno vrstu kompozicije te analizu konstrukcije i niti. Na jednak način pristupilo se i analizi vezenih kompozicija. Osnovni zaključci vezani uz vrijeme i mjesto nastanka pojedine cjeline, navedeni u prvom i drugom dijelu svake kataloške jedinice, detaljnije su elaborirani u prvom svesku disertacije, u poglavlju pod naslovom *Pregled rano novovjekovnih tkanina sačuvanih na liturgijskim predmetima sakralnih zbirci nekadašnje Porečke biskupije,* gdje se isti argumentiraju i uspoređuju s komparativnim primjerima. Treći dio odnosi se na kratki opis pozamanterije odnosno bordura, metalnih čipki i resica nastalih u relevantnom vremenskom periodu. Četvrti dio kataloške jedinice odnosi se na slikovni prilog.

Tkanine koje su se na predmetima sačuvale u vrlo malim dimenzijama ili ih zbog drugih otegotnih okolnosti nije bilo moguće analizirati, izostavljeni su iz ovoga kataloga. To se prvenstveno odnosi na zakrpe malih dimenzija, tkanine u podlozi vezenih kompozicija, tkanine koje su dio različitih našivaka ili drugi fragmenti koji su zbog sličnih razloga bili nedostupni za

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

analizu. Tehnička analiza svake pojedine tkanine i veza provedeni su u skladu s procedurom i standardima koje je propisala krovna strukovna institucija *Centre International d'Etude des Textiles Anciens* (CIETA) sa sjedištem u Lyonu. Prema istom uzoru, internacionalno priznatim nazivljem na francuskom ili talijanskom jeziku, imenovane su tkanine, vrste niti, tkalačke i vezilačke tehnike. U slučajevima kada je moguće koristiti hrvatsku inačicu naziva vrste tkanine, poput *klasičnog damasta*, korišten je hrvatski naziv. Svi navedeni pojmovi opisani su u *Pojmovniku* koji je dio prvog sveska disertacije. Sve mjere izražene su u centimetrima, a dimenzije predmeta na način da se prva vrijednost odnosi na visinu, a druga na širinu predmeta.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Baderna, župna crkva Rođenja Blažene Djevice Marije

1. Prekrivač za ambon

TKANINA:	Klasični damast *brochè, à liage répris*, Veneto (Venecija?), druga ili treća četvrtina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: 163 x 57 cm.

OPIS PREDMETA:

Predmet je izrađen od jednog komada iste tkanine sačuvane u punoj širini. Po rubovima prekrivača je prišivena resica zagasito žute boje. Na dužim stranicama je prišiveno metalno prstenje pomoću kojih je predmet bio pričvršćen za ambon. Prekrivač je podstavljen lanenim platnom krem boje te je u odličnom stanju sačuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

OPIS TKANINE:

Klasični damast *brochè, à liage répris*

Kompozicija dekora je asimetrična i ponavlja se tri puta širinom tkanine. Dekor tkanine čine dvije razine uzorka. Uzorak monokromnog damasta zagasito žute, oker boje (fr. *brun terre de Sienne*), čini podlogu dekora dok „gornju" razinu formiraju *brochè* potke. Kompozicija je osmišljena na način da dvije razine uzorka djeluju cjelovito. Pritom uzorak damasta mjestimično izgleda kao sjena motiva koji su stvoreni *brochè* potkama ili kao njihov nastavak. Osnovu kompozicije čini niz vertikalnih, blago ukošenih, valovitih biljnih vitica koje su većim dijelom izvedene bijelom *brochè* potkom, a tek dva sitna detalja srebrnom *frisé* potkom. Iz svake pojedine vitice izrastaju dva veća stilizirana cvijeta koji su nagnuti u suprotnim smjerovima. Jedan je moguće opisati kao stilizirani plod nara, a drugi kao cvjetnu kompoziciju nalik rascvalom ljiljanu. Iz oba cvijeta nastavljaju se lisnate grančice s cvijetom i pupoljkom izvedene višebojnim svilenim *brochè* potkama. Iz nara proizlazi grančica s cvijetom i pupoljkom karanfila, a iz ljiljana grančica s cvijetom i pupoljkom ruže. Vitice se potom umnažaju u paralelnom slijedu i ponavljaju tri puta visinom tkanine na način da alterniraju dvije verzije ovisno o kombinacijama boje svilenih *brochè* potki kojima su izvedeni cvjetovi ruže i karanfila. Jedna verzija ima bijele, blijedo ružičaste i ljubičaste, a druga bijele, blijedo ružičaste i crveno-ljubičaste nijanse latica.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove pet veznog satena, dok je uzorak stvoren licem potke iste tkalačke konstrukcije. Višebojnim svilenim potkama i srebrnom *frisé* potkom u *broché* tehnici

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

formiran je uzorak na način da su bijele svilene i *frisé* potke na aversu tkanine fiksirane nitima osnove u 1/4 keperu S smjera dok ostale nisu povezane.

Osnova	Temeljna: svila, niti zagasito žute boje, sukane u S smjeru, 73 prolaza/cm
Potka	Temeljna: krupne niti sirove svile, zagasito žute boje, 25 prolaza/cm *Broché* (sedam): 1. svila, niti u bijeloj, ljubičastoj, dvije nijanse ružičaste i dvije nijanse zelene boje, 12 prolaza/cm 2. srebrna *frisé* nit s jezgrom od bijele svile, 12 prolaza/cm

RUBOVI:

Sačuvana su oba ruba u punoj širini od 0,6 cm. Rubovi su tkani u pet veznom satenu svilenim nitima u dvije boje - s unutarnje strane tamnoljubičaste, a s vanjske svjetlije ljubičaste boje (boja fuksije) te završavaju dvama debljim končićima bijele boje tkanima u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: 35 x 18 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 55 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 1. *Prekrivač za ambon*, klasični damast *brochè, à liage répris*, Veneto (Venecija?), druga ili treća četvrtina 18. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Bale, Župna crkva Pohođenja Blažene Djevice Marije

2. Pluvijal

TKANINA:	*Velours coupé façonné, simple corps, broché, à liage repris*, Osmansko Carstvo (Bursa ?), kasno 15. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 132,5 x 288 cm.

OPIS:

Pluvijal je krojen od više dijelova istovrsnog ujednačeno rezanog baršuna *broché*. Za njegovu izradu korišteno je nekoliko većih komada tkanine u punoj širini te niz manjih, nepravilna oblika. Kapuljača pluvijala nije samostalni dio predmeta već je po rubu prišivena za pluvijal. Detaljnim uvidom utvrđeno je da na mjestu na kojemu je kapuljača prišivena za pluvijal nedostaje baršun pluvijala. Takvo rješenje vrlo je vjerojatno posljedica oštećenja ili nedostatka tkanine pri krojenju. Pluvijal je obrubljen s dvije vrste bordure izvedene od srebrnih *filé* i svilenih niti zlatno-žute boje. Širom bordurom je obrubljeno pravokutno polje gornjeg dijela pluvijala i kapuljača (uz borduru prišivena je i resica) dok je po vanjskom polukružnom rubu prišivena uža traka sa resicom. Na kapuljaču su prišivena i tri gumba koji imaju dekorativnu funkciju te su poput ostatka pozamanterije vrlo vjerojatno nastali u 19. stoljeću. Pluvijal je u dobrom stanju očuvanosti, a podstavljen je ružičastim lanenim platnom. Pluvijal je objavljen u katalogu Antonina Santangela gdje je datiran u početak 16. stoljeća i atribuiran venecijanskim radionicama. U Santangelovoj kataloškoj jedinici bez dodatnih pojašnjenja stoji da je pluvijal nastao prekrajanjem antependija: „*Ha subito rimaneggiamenti in quanto fu ridotto a antependio e poi di nuovo riadattato a piviale*“ (Santangelo, 1935: 194).

BIBLIOGRAFIJA:

Antonino Santangelo, *Inventario degli oggeti d'arte d'Italia V. Provinci di Pola*, (Roma: Libreria dello Stato, 1935.), str. 194.

TKANINA:

Velours coupé façonné, simple corps, broché, à liage repris

Riječ je o ujednačeno rezanom baršunu s uzorkom, iz jedne osnove flora i s efektima *broché* potke fiksirane nitima temeljne osnove. Uzorak baršuna tipološki se može svrstati u grupu tkanina izrađenih u stilu talijanskih *ferronnerie* dekora odnosno s horizontalnom mrežom motiva oblikovanih šiljatim lukovima poput renesansnih *a cammini* kompozicija. Dominantni motivi oblikovani su i povezani krupnim linijama izvedenima srebrnim *filé* nitima. Linije su stvorene nizanjem sitnih biljnih motiva, a presječene su sa šest krupnijih kružnih cvjetova od

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

kojih su dva najveća na spoju susjednih lukova. Unutar prostora definiranog dvama šiljatim lukovima oblikovan je uzorak stilom i tehnikom blizak *ferronnerie* baršunima. Riječ je o obrisu lista podijeljenoga na pet odjeljaka unutar kojega je srebrnim *filé* nitima izveden središnji motiv stiliziranog ploda šipka iz kojega se radijalno šire kratke grančice završene sitnim pupoljcima, plodovima nara, cvijetićima i listovima. U dnu svakoga lista oblikovan je detalj koji nije karakterističan za talijanske renesansne kompozicije – motiv romba ispunjen sitnim biljnim elementima. Kompozicija nastaje ponavljanjem dvaju redova ovalnih motiva koji se razlikuju u načinu na koji su elementi u sredini stilizirani. Sagledavajući izvornu širinu baršuna motivi se mogu sistematizirati na ovale donje i gornje zone. Donju zonu tako čini jedan cjeloviti oval i dvije polovice sa svake njegove strane unutar kojih se nalazi stilizirani plod nalik naru s pet radijalnih grančica koje završavaju sitnijim cvjetićima i listićima. Gornji red uzorka tvore dva puna ovala s motivom nara koji je stiliziran na nešto drugačiji način, a na krajevima grančica koje iz njega radijalno izrastaju nalaze se pupoljci ili mali plodovi nara. Konstrukcija ovoga baršuna razlikuje se u odnosu na one nastale na području Apeninskog poluotoka. Niti osnove na ovome primjeru sukane su u Z smjeru dok se kod talijanskih baršuna nastalih u ovom periodu uglavnom koriste niti sukane u S smjeru. *Broché* potke povezane su u 1/4 keperu nitima temeljne osnove dok kod talijanskih baršuna iste povezuje i osnova flora. Također, specifična crveno-narančasta boja potke karakteristična je za osmanske tkanine i nastaje korištenjem pigmenta poznatog kao broćevo crvenilo (eng. *madder*, tal. *robbia*) koji se dobivao od korijena biljke *Rubia tinctorum* (lat.) pa valja pretpostavi da je i na ovom primjeru korišten. Način izvođena rubova u dvostrukim svilenim nitima žute boje sukanima u Z smjeru također je karakterističan za baršune osmanskog porijekla.

TEHNIČKA ANALIZA:

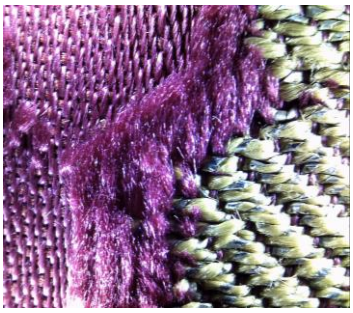

Osnovnu konstrukciju baršuna čine temeljna osnova i temeljna potka tkane u nepravilnom pet veznom satenu (četiri vezni saten *doublé*). Osnova flora ujednačeno je rezana umetanjem metalnog štapa nakon svaka tri prolaza temeljne potke, a prema temeljnoj osnovi odnosi se u omjeru 1:6. Uzorak baršuna oblikovan je „prazninama“ koje su nastale mjestimičnim poniranjem osnove flora „ispod“ temeljne vezne konstrukcije kao kod *ferronnerie* baršuna. Uzorak je oblikovan i uvođenjem dodatne *broché* potke (srebrna *filé* nit) koja je na površini

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

tkanine fiksirana nitima temeljne osnove u 1/4 keperu (*à liage repris*).

Osnova	Temeljna: svila, crvene boje, sukana u Z smjeru, 85 prolaza/cm. Flora: svila, crvene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 14 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, narančasto-crvene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 60 prolaza/cm. *Broché*: *filé* nit, srebrna *lamella*, (moguće i pozlaćena), sukana u *S* smjeru oko žute svilene niti *S* uvoja. Štap: 15 prolaza/cm.

RUBOVI:

Sačuvani su i lijevi i desni rub tkanine, oba samo djelomično u širini od 0,5 cm (pronađeno naviše 18 dvostrukih niti), a izvedeni su dvostrukim žutim svilenim nitima uvijenima u Z smjeru u tehnici pet veznog satena.

DIMENZIJE RAPORTA: 48 x 31 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 61,7 cm.

Sl. 2. Pluvijal, *velours coupé façonné, simple corps, broché, à liage repris,* Osmansko Carstvo (Bursa ?), kasno 15. stoljeće

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

3. Procesijsko sjenilo

TKANINA: Lampas *lancé broché,* Italija, druga polovina 17. ili početak 18. stoljeća

POZAMANTERIJA: Bordure i resica, Italija, 18. ili 19 stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: V = 126 cm; ø oko 124 cm, deset segmenata u obliku trokuta čije su stranice otprilike 62 x 62 x 38 cm

OPIS PREDMETA:

Procesijsko sjenilo izvedeno je od istovrsnog lampasa iz druge polovice 17. ili početka 18. stoljeća dok su tkanina podstave i drvena konstrukcija moguće i nešto kasnije izrade. Sjenilo je konstruirano od deset trokutastih segmenata koji su obrubljeni užim bordurama, a po obodu je prišivena istovjetna šira bordura i resica (kićanke). Jednaka kićanka nalazi se i u vrhu sjenila na spoju trokutnih segmenata. Drvena konstrukcija je u relativno dobrom stanju očuvanosti no svila je znatno oštećena. Na tri segmenta nedostaju veći dijelovi svile dok je ostatak prekriven slojem prljavštine i prašine zbog čega izvorna boja i dekor ne dolaze do izražaja.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Lampas *lancé broché*

Dekor lampasa sačuvanog na procesijskom sjenilu nije moguće vidjeti u cjelini obzirom da se radi o svili koja je tkana u izuzetno velikom raportu no valja pretpostaviti da je riječ o osnosimetričnoj kompoziciji s osi simetrije koja prolazi sredinom širine tkanine. Kompozicijom dominira masivni voluminozni cvijet s okruglom čaškom oko koje se svijaju latice i lišće. Iz vrha čaške izlazi bogato dekorirani tučak s dva okrugla ploda. Ovaj središnji motiv prepoznaje se na četiri segmenta sjenila dok su na ostalih šest vidljivi samo dijelovi ostatka kompozicije. Nesumnjivo je riječ o svili koja je bila namijenjena dekoraciji interijera, odnosno oblaganju velikih zidnih površina ili za izradu zavjesa, prilikom čega je ovaj dekor impresivnih dimenzija (moguće je pretpostaviti da je bio viši od 150 cm) mogao biti vidljiv u cjelini. Da je riječ o svili namijenjenoj dekoraciji interijera ukazuje i čvrsta struktura lampasa te odsustvo metalnih potki kao i sitnih detalja uzorka. Kompozicija je osmišljena na način karakterističan za drugu polovicu 17. stoljeća no voluminoznost središnjeg cvjeta kao i sitni, naturalistički oblikovani, cvjetni detalji ukazuju da je moguće nastao i početkom 18. stoljeća.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TEHNIČKA ANALIZA:

Osnovna konstrukcija tkanine je pet vezni saten kojega tvore žute niti temeljne potke i crvene niti temeljne osnove. Uzorak tvore efekti žute *lancé* i *broché* potki. Kada ne tvori uzorak *lancé* potka „sakrivena" je u temeljnoj konstrukciji, a kada na licu tkanine tvori uzorak fiksirana je nitima dodatne, povezujuće osnove u 1/3 keperu S smjera. *Broché* potka (žuta svilena *frisé* nit) na aversu je fiksirana nitima povezujuće osnove u 2/1 taftu.

Osnova	Temeljna: svila, niti crvene boje, bez vidljivog smjera uvoja, 75 prolaza/cm Povezujuća: svila, dvostruke niti crvene boje, sukane u S smjeru, 18 prolaza/cm
Potka	Temeljna: svila, niti tamnije žute boje, bez vidljivog smjera uvoja, na nekim mjestima žutu nit zamjenjuje crvena, šest niti u jednom prolazu, 30 prolaza/cm *Lancé*: svila, niti svjetlije žute boje, bez vidljivog smjera uvoja, šest niti u jednom prolazu, 15 prolaza/cm *Broché*: *frisé* nit, svila, žute boje, dvije u jednom prolazu, 15 prolaza/cm

RUBOVI:

Djelomično su sačuvani lijevi i desni rub u širini od 0,3 cm. Izvedeni su na jednak način, svilenim nitima tirkizno zelene i bijele boje vezenima u pet veznom satenu na način da formiraju tri zelene i dvije bijele pruge. S unutarnje strane prema vanjskom rubu redom slijedi zelena, bijela, zelena, bijela i zelena pruga.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije moguće izmjeriti.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije moguće izmjeriti.

POZAMANTERIJA:

Bordura i kićanke

Bordure (šira 2,5 cm, uža 1,8 cm) izvedene su svilenim i lanenim (?) nitima žute boje jednako kao i ukrasna resica odnosno niz kićanki na kratkim končićima koje padaju s oboda sjenila. Uzorak bordura izveden je u nizu isprepletenih cik-cak linija ispunjenih vertikalnim i horizontalnim linijama.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 3. Procesijsko sjenilo, lampas *lancé broché,* Italija, druga polovina 17. ili početak 18. stoljeća

Sl. 4. Procesijsko sjenilo, lampas *lancé broché,* Italija, druga polovca 17. ili početak 18. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

4. Stola

TKANINA:	*Natté moiré*, Italija, 18. stoljeće
VEZ:	Vez srebrnim i pozlaćenim nitima, Italija, 18. stoljeće
POZAMANTERIJA:	I. Bordura i resica, Italija, 18. stoljeće
	II. Bordura, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 98 x 11 x 25 cm.

OPIS PREDMETA:

Stola je izrađena od nekoliko komada iste zelene svilene tkanine bez uzorka. U sredini i na krajevima prišiveni su razvedeni križevi izvedeni u tehnici veza svilenim nitima. Glavnina stole obrubljena je metalnom bordurom tipa čipke (II.) dok je na krajevima sačuvana starija tkana bordura izvedena svilenim i srebrnim *filé* i *lamé* nitima (I.). Na oba kraja stole prišivena je i resica izvedena svilenim i srebrnim *filé* nitima. Stola je podstavljena lanenim platnom bež boje na kojemu je otisnut pečat s brojem 21 te još jednim dijelom otiska koji nije prepoznatljiv. Stola je u dobrom stanju očuvanosti osim vezenih križeva koji su mjestimično oštećeni.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Natté moiré

Konstrukcija tkanine je varijanta proširenog tafta (*natté*) kojega tvore dvostruke niti temeljne osnove i dvostruke niti temeljne potke. Posebnim postupkom nakon procesa tkanja postignut je efekt presijavanja pod nazivom (fr.) *moiré*. Konstrukcija, vrsta i gustoća niti kao i način izvođenja ruba ukazuju da je riječ o tkanini koju se može datirati u 18. stoljeće. Ovakve svile bile su osobito tražene za izradu ženskih odjevnih predmeta obzirom da su efektima presijavanja na velikim površinama poput haljina bile posebno atraktivne. Proizvodile su ih talijanske i francuske tkalačke radionice, a obzirom na način izvedbe ruba ovdje se predlaže Italija kao mjesto proizvodnje.

TEHNIČKA ANALIZA:

Osnova	Temeljna: svila, dva sustava niti zelene boje sukanih u S smjeru, 26 prolaza/cm
Potka	Temeljna: svila, dva sustava niti zelene boje bez vidljivog smjera sukanja, 19 prolaza/cm

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

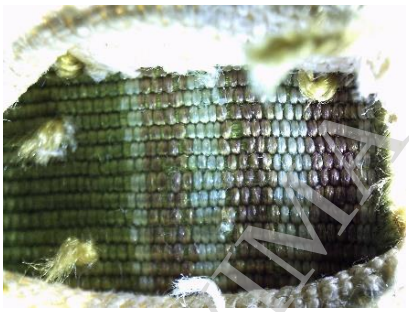

Rub tkanine sačuvan je u cjelini. Puna širina ruba iznosi 1 cm, a izveden je nitima osnove u bijeloj i ružičastoj boji. S unutarnje prema vanjskoj strani slijede naizmjenično četiri bijele i tri ružičaste pruge tkane u taftu s nitima temeljne potke, a završava jednom krupnom zelenom niti.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije primjenjivo.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

VEZ:

Vez srebrnim i pozlaćenim nitima

Tri križa oblikovana su u stilu 17. stoljeća i izvedena tehnikom poznatom pod nazivom (tal.) *canutiglie*. Riječ je vezilačkoj tehnici koja se izvodi uglavnom na dodatnoj podlozi od neke čvršće tkanine ili papira na način da se metalnim nitima stvaraju reljefni oblici. Ovaj primjerak izveden je na način da su oko jezgre od krupnije svilene ili lanene niti bež boje omotane i svilenim nitima fiksirane gusto poredane srebrne i pozlaćene *filé* niti te titranke i srebrne *lamelle* koje su uvijene poput zavojnice (tehnika *canutiglie*).

TEHNIČKA ANALIZA:

Metalne niti:
- *lamella* - srebrna i pozlaćena
- srebrna *filé* nit s jezgrom od žute svile

Tehnike vezenja:

Canutiglie

Oro posato su imbottitura

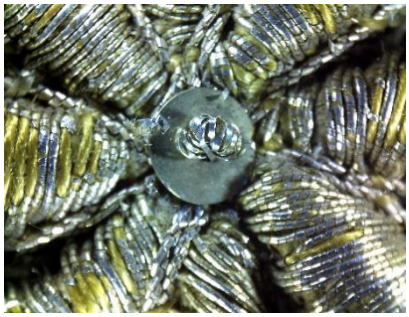

POZAMANTERIJA:

I. Bordura i resica

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Bordura u širini 1 cm izvedena je svilenim nitima bež boje i srebrnim *filé* nitima te srebrnom *lamellom.* Uzorak bordure je jednostavan i oblikovan kao niza paralelnih horizontalnih linija. Uz borduru prišivena je resica širine 3 cm izvedena zelenim svilenim i srebrnim *filé* nitima.

II. Bordura

Bordura u širini 0,8 cm izvedena je tehnikom čipke pozlaćenim *filé* nitima.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 5. Stola, *natté moiré*, Italija (Venecija ?), 18. stoljeće

Sl. 6. Vez srebrnim i pozlaćenim nitima, Italija, 18. stoljeće

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

5. Misnica

TKANINA:	I. *Louisine lancé broché, à liage répris*, Francuska ili Italija, 1730. – 1740. godine II. *Cannetillé liseré*, Francuska ili Italija, 1730. – 1740. godine
POZAMANTERIJA:	Bordure, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 108 x 76 i 108 x 66 cm.

OPIS PREDMETA:

Misnica je skrojena od tri vrste svila. Dominantna je tkanina *louisine lancé broché* od koje je izvedena leđna strana te donji dio prednjice. Na ostatku prednje strane sačuvan je *cannetillé liseré* u nekoliko manjih fragmenata te tri vrlo mala fragmenta svile koja je konstrukcijski istovjetna navedenom *cannetilléu* no s drugačijim uzorkom, a zbog nemogućnosti detaljne analize ovdje nije katalogizirana. Na misnici su sačuvane razdjelne i obrubne bordure iz 18. stoljeća vrlo sličnog dekora. Podstava misnice izvedena je od crvenog pamučnog kepera. Misnica je u relativno dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

I. *Louisine lancé broché, à liage répris*

Iz sačuvanih fragmenata vidljiv je samo dio raporta koji se sastoji od cvjetne grupe koja se razvija u vertikalnom smjeru u S liniji. Iz središnjeg motiva nalik školjci izvijaju se na obje strane grane s masivnim uskovitlanim lišćem tamno zelenih nijansi te ljubičastog i ružičastog cvijeća. Iako raport nije vidljiv u cijelosti moguće je pretpostaviti da je riječ o asimetričnoj kompoziciji u kojoj se raport ponavlja dva puta širinom tkanine. Svila je nastala po uzoru na francuske modne svile naturalističkih dekora odnosno predloške Jeana Revela koji su nastali tridesetih godina 18. stoljeća, a koji su prepoznatljivi po dominantnoj grupi, često nalik patuljastom *bonsai* stablu koje se razvija u vertikalnoj kompoziciji (Rothstein, 1990: 133). Ovdje je riječ o sličnoj varijanti no izostanak tehnike *point réntres* ukazuje da je vrlo vjerojatno riječ o svili koja nije najviše kvalitete te koja je mogla biti istkana na području sjeverne Italije, ali i u Francuskoj na što upućuju vrlo jednostavno izvedeni rubovi tkani u taftu. Znatne sličnosti vidljive su i s nacrtima Anne Marije Garthwaite koji su nastali oko 1730. godine (Rothstein, 1990: 130).

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TEHNIČKA ANALIZA:

Temeljna konstrukcija tkanine je *louisine* izvedena bijelim nitima temeljne osnove i potke dok je uzorak stvoren efektima dodatne zelene *lancé* potke te raznobojnim *broché* potkama. Obje potke na licu tkanine fiksirane su nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije niti u jednom prolazu, 64 prolaza/cm
Potka	Temeljna: svila, bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 24 prolaza/cm *Lancé*: svila, više niti svijetlo zelene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 24 prolaza/cm *Broché* (osam): svila, niti u žutoj, smeđoj, bijeloj, dvije nijanse ljubičaste, ružičastoj (fr. *rouge saumon*), svijetlo ružičastoj i tamno zelenoj, bez vidljivog smjera sukanja, 24 prolaza/cm

RUBOVI:

Pronađen desni rub, sačuvan u cjelini, u širini od 0,5 cm tkan zelenim svilenim nitima osnove u taftu s nitima temeljne potke i završen s vanjske strane s dvama krupnijim končićima bijele boje tkanima u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: 61 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

TKANINA:

II. *Cannetillé liseré*

Na misnici su sačuvani vrlo mali fragmenti ove svile pa uzorak nije vidljiv u cjelini. Na jednom je fragmentu vidljiv motiv zdjele na uskom kružnom postolju dekorirane geometrijskim uzorkom unutar koje se nalaze lisnate grane s pupoljcima i ružičastim voluminoznim cvijetom nalik božuru te okruglim plodom. Vaza stoji na „lebdećem" otoku, a do nje se nalazi i elegantno stablo sa zelenom krošnjom. „Ispod" otoka smještena je vitka grančica sa sličnim bujnim ružičastim cvijetom te dvama okruglim plodovima koji „padaju" prema dolje. Dekor u podlozi stvoren je efektima dodatne osnove u tehnici *cannetillé*. Dekor svile nastao je po uzoru na francuske *a isoloto* dekore na kojima se uz cvjetne motive često umeću voćne košare, vaze i slični dekorativni detalji.

TEHNIČKA ANALIZA:

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Podloga svile izvedena je u taftu nitima temeljne osnove i temeljne potke. Uzorak u podlozi stvoren je nitima dodatne osnove u tehnici *cannetillé* na način da iste preskaču tri temeljne potke i povezuju četvrtu u segementima od dvanaest prolaza niti osnove nakon čega se ponavljaju s vertikalnim pomakom od jedne niti potke. Uzorak također tvore i raznobojne niti temeljne potke u efektu *liseré*.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje bez vidljivog smjera sukanja, 56 prolaza/cm.
	Dodatna: svila, više niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 28 prolaza/cm.
Potka	*Liseré* (četiri): sastoji se od više svilenih niti u bijeloj, ružičastoj i dvije nijanse zelene boje, 23 prolaza/cm.

RUBOVI: Nije pronađen.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije moguće utvrditi.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije moguće utvrditi.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Izvedena je žutim svilenim i srebrnim *filé* nitima. Motiv bordure podsjeća na školjke naizmjenično nagnute u lijevu i desnu stranu prilikom čega se oblikuje trokutni odsječak u kojemu je pozicioniran stilizirani cvijet.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 7. Misnica, *louisine lancé broché, à liage répris*, Francuska ili Italija, 1730. – 1740. godine i *cannetillé liseré*, Francuska ili Italija, 1730. – 1740. godine

–

Sl. 8. *Louisine lancé broché, à liage répris*, Italija, 1730. – 1740. godine (tkanina I.)

Sl. 9. *Cannetillé liseré*, Francuska ili Italija, 1730. – 1740. godine (tkanina II.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

6. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Lampas *lancé broché,* Francuska (Lyon ?), 1735. – 1745. godine
POZAMANTERIJA:	I. Bordura, Italija, 18. stoljeće
	II. Bordura, Italija, 18. stoljeće
	II. Bordura - metalna čipka, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: pluvijal (134 x 150 cm), misnica (102 x 73,5 i 98 x 65 cm), manipul (47,5 x 10,5 x 23,5 cm), stola (112 x 11 x 22,5 cm), velum (51 x 51,5 cm), bursa (24,5 x 24,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Polukružni dio pluvijala sastavljen je od šest komada svile u punoj širini dok su za izvedbu rubne trake iskorištena dva fragmenta iste svile rezana po dužini. Zbog načina na koji su predmeti kompleta skrojeni uporabom fragmenata tkanine u punoj širini, kao i zbog ujednačenosti pozamanterije i podstave opravdano je pretpostaviti da je riječ izvornoj namjeni svile. Santangelo je u ormaru župne kapele („prve s desna") zabilježio postojanje misnice koju opisuje kao „*fondo rosaceo tramato d'argento e broccato in argento, seta policroma e oro con largo disegno a fiorami fra cui gradei rose rosse. … Manifattura veneziana del sec. XVIII.*", a koju možemo povezati s misnicom koja je dio ovoga kompleta (Santangelo, 1935: 194.). Podstava je izvedena u ružičastom taftu. Veće oštećenje vidljivo je na prednjoj strani misnice dok su ostali predmeti kompleta u vrlo dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA:

Antonino Santangelo, *Inventario degli oggeti d'arte d'Italia V. Provinci di Pola*, (Roma: Libreria dello Stato, 1935.), str. 194.

TKANINA:

Lampas *lancé broché*

Kopozicija ove svile je asimetrična s raportom uzorka koji se proteže čitavom širinom tkanine. Osim raznovrsnosti dodatnih potki koje tvore dekor, kvaliteta svile sadržana je u izuzetnoj likovnosti i profinjenosti predloška. Voluminoznost i naturalizam motiva postignut je uporabom svilenih niti u više nijansi iste boje. Prijelazi između polja oblikovanih nitima različitih boja vješto su omekšani međusobnim ispreplitanjem *broché* potki uporabom tehnike *point rentré.* Pojedini motivi naglašeni su i srebrnim i pozlaćenim potkama. Uzorak u podlozi izveden je dvostrukim srebrnim *filé* nitima koje gotovo u potpunosti prekrivaju lice tkanine te tvore motive kojima se nadopunjuju elementi glavnog dekora. Kvaliteti tkanja istovijetna je i kvaliteta

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

predloška u kojemu je vidljiv pomak od stila koji je bio dominantan tridesetih godina 18. stoljeća kada su dekorima po uzoru na Revelove predloške dominirali motivi „lebdeći otoka“ odnosno izoliranih elemenata poznatih kao *isoloti*. Na ovome se primjeru još uvijek primjećuju dominantne grupe motiva no ipak su međusobno povezane u skladnu, vertikalno meandrirajuću cjelinu. Izuzetno bogatstvo nijansa i dekorativnih efekata, uporaba tehnike *point rentré* te kvaliteta kompozicije, razlozi su zbog kojih ovu svilu valja pripisati lyonskim manufakturama i datirati u razdoblje oko 1735. – 1745. godine.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu lampasa tvore niti temeljne osnove i potke tkane u taftu. Uzorak je izveden efektima čak četrnaest različitih *broché* i tri *lancé* potke koje su na licu tkanine fiksirane povezujućom osnovom u 1/3 keperu S smjera. *Lancé* potke su na naličju tkanine fiksirane u 2/2 taftu.

Osnova	Temeljna: svila, nit ružičaste boje blago sukane u S smjeru, 90 prolaza/cm. Povezujuća: svila, nit ružičaste boje bez vidljivog smjera sukanja, 18 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, nit ružičaste boje bez vidljivog smjera sukanja, 20 prolaza/cm. *Broché* (četrnaest): 1. *filé*: srebrna traka ovijena oko bijele svilene niti, 40 prolaza/cm 2. *filé*: pozlaćena traka ovijena oko žute svilene niti, 40 prolaza/cm 3. srebrna *lamella* oko koje je ovijena *frisé* nit (srebrna trake oko bijele svilene jezgre), 20 prolaza/cm 4. pozlaćena *lamella* oko koje je ovijena *frisé* nit (pozlaćena trake oko žute svilene jezgre), 20 prolaza/cm 5. svila, niti tamno i svijetlo plave, tamno i svijetlo zelene, tri nijanse crvene (fr. *violet bordeaux*), ljubičaste, ružičaste i sive, uvijene u Z smjeru, 20 prolaza/cm *Lancé* (tri): svila, više niti bijele, zelene i žute boje sukane u Z smjeru, 20 prolaza/cm

RUBOVI:

Sačuvani su i lijevi i desni rub tkanine, oba u širini od 0,6 cm, a izvedeni su svilenim nitima zelene boje tkanima u taftu s jednom debljom ružičastom niti osnove na vanjskom dijelu.

DIMENZIJE RAPORTA: 37,5 x 50 cm**.**

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 50 cm.

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

Tkana je od lanenih (?) niti bež boje i srebrnih *filé* niti te pozlaćene *lamelle*. Po rubu bordure prišivena je čipka. U horizontalnom nizu izmjenjuju se cvjetni i motivi u obliku slova S.

II. Bordura

Bordura je tkana žutim svilenim i srebrnim *filé* nitima s uzorkom kojim dominira središnja valovita linija.

III. Bordura - metalna čipka

Metalna ipka izvedena je srebrnom *filé* niti sa žutom svilenom jezgrom i srebrnom *lamellom* koje u kontinuitetu obliku uzorak u vidu niza palmeta.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 10. Pluvijal, lampas *lancé broché,* Francuska (Lyon ?), 1735. – 1745. godine

Sl. 11. Misnica, lampas *lancé broché,* Francuska (Lyon ?), 1735. – 1745. godine

Sl. 12. Velum, lampas *lancé broché,* Francuska (Lyon ?), 1735. – 1745. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM

Sl. 13. Stola i manipul, lampas *lancé broché,* Francuska (Lyon ?), 1735. – 1745. godine

Sl. 14. Bursa, lampas *lancé broché,* Francuska (Lyon ?), 1735. – 1745. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

7. Misnica

TKANINA:	*Natté liseré broché, à liage répris,* Italija ili Francuska, 1740. – 1750. godine

DIMENZIJE PREDMETA: 102 x 67,5 i 109 x 71 cm.

OPIS PREDMETA:

Misnica je skrojena od dvije vrste svile. Bočna polja prednje i leđne strane izvedena su u novijoj tkanini (19. stoljeće) dok su središnja polja od svile iz 18. stoljeća. Središnji križ prednje strane misnice skrojen je od devet fragmenata iste svile, a onaj na leđnoj strani od pet fragmenata. U središnjem dijelu križa leđne strane misnice izveden je Marijin monogram u reljefnom strojnom vezu zlatnim nitima. Bordure kojima su obrubljena križna polja iste su vrste kao i one koje obrubljuju misnicu no znatno su šire, a obje su nastale u 19. stoljeću. Misnica je u izvrsnom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Natté liseré broché, à liage répris

Iz sačuvanih fragmenata moguće je vidjeti samo dio uzorka. Riječ je o kompoziciji koju tvore vertikalni meandri odnosno grane oko kojih se ovijaju sitni stilizirani biljni motivi u obliku lepeza. Iz grana izrastaju veći, ali elegantni motivi neobičnog lišća i cvijeća. Ovi su elementi izvedeni metalnim potkama dok je dekor u podlozi izveden u istoj boji kao i podloga svile te suptilno prati i nadopunjuje elemente glavnog dekora. Fantastični odnosno bizarni elementi dekora kao i meandrirajuća kompozicija ukazuju da je riječ o svili koja je vrlo vjerojatno nastala između 1740. i 1750. godine. Izvorna namjena ove svile nesumnjivo je bila izrada odjevnih predmeta. Kompozicijom blizak primjerak sačuvan je u obliku predloška autorice Anne Marie Garthwaite iz 1742. godine prema kojemu je istkan taft *broché* (Rothstein 1990: 156, 157).

TEHNIČKA ANALIZA:

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Podloga tkanine izvedena je u konstrukciji *natté* koju tvore niti temeljne potke i temeljne osnove. Uzorak je stvoren *liseré* efektima temeljne potke koja se sastoji od dvostruke niti. Dok jedna nit tvori *liseré* efekt druga ostaje vezana s nitima temeljne osnove u taftu. Uzorak tvore i metalne *broché* potke. Pozlaćena *lamella* i *or frisé* niti fiksirane su za podlogu nitima temeljene osnove u 1/3 keperu S smjera dok srebrne *filé* niti nisu fiksirane.

Osnova	Temeljna: svila, dvostruke niti svijetlo plave boje, uvijene u S smjeru, 62 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, dvostruke niti svijetlo plave boje, bez vidljivog smjera uvoja, 25 prolaza/cm. *Broché* (tri): 1. pozlaćena *lamella*, 25 prolaza/cm. 2. *or frisé:* pozlaćena *lamella* ovijena oko bijele svilene niti, 25 prolaza/cm. 3. *filé:* srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre u S smjeru, dvije u jednom prilazu, 25 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 32 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 15. Misnica, *natté liseré broché*, *à liage répris*, Italija ili Francuska, 1740. – 1750. godine

Sl. 16. Detalj, *natté liseré broché*, *à liage répris,* Italija ili Francuska, 1740. – 1750. godine

8. Misnica

TKANINA: Klasični damast *broché*, Italija (Venecija ?), 1740. – 1750. godine

POZAMANTERIJA: Bordure, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 103 x 71 i 99 x 66 cm.

OPIS PREDMETA:

Misnica je izvedena od nekoliko fragmenata istovrsne svile iz 18. stoljeća. Razdjelne bordure su šire od obrubnih no gotovo su identična dekora. Podstava misnice izvedena je od pamučnog tafta crvene boje. Misnica je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Klasični damast *broché*

Osnovnu kompozicijsku shemu dekora oblikuje „gornji“ uzorak izveden metalnim *broché* potkama dok je uzorak u podlozi stvoren efektima monokromnog damasta. Kompozicija dekora je asimetrična te se raport uzorka vrlo vjerojatno ponavlja širinom tkanine tri puta. Kompozicija se sastoji od tankih grana sa stiliziranim lišćem, cvijećem i većim plodovima koje se razvijaju vertikalno u serpentinama. Između grana niz je sitnih cvjetnih grančica, stiliziranog lišća i plodova izvedenih efektima damasta. Motivi su oblikovani kao samostalne cjeline za razliku od sličnih kompozicija s kraja 17. i prve polovice 18. stoljeća kada su motivi u podlozi uglavnom osmišljeni kao „nastavak” glavnog dekora te su mu tako davali određeni volumen. Na ovome primjeru posebno se ističe motiv mosta iza kojega se nalaze niska stabla, a ispod kojega protječe rijeka. Slični slikoviti detalji u stilu isječaka pojedinih pitoresknih veduta čest su motiv francuskih svila sredine stoljeća. Kompozicija je vrlo bliska svilama osmišljenima za liturgijsku namjenu (*ornament d'église*), a koje su se tkale na području Veneta tijekom druge i treće četvrtine 18. stoljeća. Namjena ove svile stoga je osim izrade svjetovne odjeće, mogla biti i izrada liturgijskog ruha. S obzirom na fantastične i neobične elemente dekora te vertikalno meandrirajuću dispoziciju osnovnih elemenata vrlo je vjerojatno istkana u razdoblju između 1740. i 1750. godine. S obzirom na način izvedbe ruba te kompoziciju valja pretpostaviti talijansko, a moguće i venecijansko porijeklo.

TEHNIČKA ANALIZA:

Temeljena konstrukcija damasta je pet vezni saten prilikom čega je podloga dekora stvorena licem osnove, a dekor licem potke iste vezne konstrukcije. Uzorak u podlozi tako je stvoren

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

efektima damasta dok je „gornji“ uzorak oblikovan dodatnim metalnim *broché* potkama koje na licu tkanine nisu fiksirane.

Osnova	Temeljna: svila, niti crvene boje, sukane u S smjeru, 66 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, više niti crvene boje bez vidljivog smjera sukanja, 38 prolaza/cm. *Broché*: *or riant*, srebrna *lamella* ovijena oko žute svilene jezgre u S smjeru, 19 prolaza/cm.

RUBOVI: Sačuvan je rub u širini od 1 cm izveden zelenim svilenim nitima osnove koje su s nitima temeljne potke tkane u 3/1 keperu.

DIMENZIJE RAPORTA: 26 x 20 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

POZAMANTERIJA:

Bordure

Bordure u širini od 3 i 2,5 cm izvedene su srebrnim *filé* nitima i žutim svilenim (lanenim?) nitima s uzorkom niza valovitih linija koje se sijeku.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 17. Misnica, klasični damast *broché,*Italija (Venecija ?), 1740. – 1750. godine

Sl. 18. Detalj, klasični damast *broché,* Italija (Venecija ?), 1740. – 1750. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

9. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	*Cannetillé broché, à liage répris*, Francuska (Lyon?), sredina 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	I. Bordura, Italija, 18. stoljeće II. Bordura - metalna čipka, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (105 x 69,5 i 109,5 x 74,5 cm), dalmatika 1 (108 x 21 cm), dalmatika 2 (108 x 21 cm), manipul 1 (45 x 23,5 x 10 cm), manipul 2 (45 x 24 x 9,5 cm), manipul 3 (46,5 x 23,5 x 10 cm), stola 1 (110 x 23 x 10,5 cm), stola 2 (110 x 23 x 10 cm), velum (53 x 53 cm), bursa (25 x 23,8 cm)

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izrađeni su od istovrsne tkanine te obrubljeni jednakim bordurama dok se na krajevima manipula i stola nalazi jednaka resica. Velum je obrubljen metalnom čipkom. Predmeti kompleta podstavljeni su lanenim platnom bež boje. Zbog načina na koji su predmeti kompleta skrojeni, u velikim komadima svilene tkanine, kao i zbog ujednačenosti pozamanterije i podstave opravdano je pretpostaviti da je riječ izvornoj namjeni svile. Predmete ovoga kompleta možemo prepoznati u opisu iz Santangelovog inventara u kojemu stoji da se u ormaru crkvene kapele nalazi „*parato in terzo, in seta cordonata di colore marrone, broccata in oro e in seta policroma con fogile e fiori. ... Manifattura veneziana del sec. XVIII.*“ (Santangelo, 1935: 194.). Komplet je u izvrsnom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA:

Antonino Santangelo, *Inventario degli oggeti d'arte d'Italia V. Provinci di Pola*, (Roma: Libreria dello Stato, 1935.), str. 194.

TKANINA:

Cannetillé broché, à liage répris

Kompozicija dekora je simetrična, a os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Dekor je izveden mnoštvom različitih svilenih i metalnih potki. Uzduž vertikalne osnosimetrične linije nižu se osnovni motivi kompozicije u obliku romba koji se sastoje od stiliziranog lišća i *rocaille* vitica izvedenih metalnim potkama te raznovrsnog, naturalistički oblikovanog, raznobojnog cvijeća. S obje strane središnjih motiva razvija se stilski bliska kompozicija lišća i cvijeća. Dekor u podlozi stvoren je efektima dodatne osnove koja u tehnici *cannetillé* tvori „rebrastu“ površinu. Osnovni uzorak tvori čak šesnaest svilenih *broché* potki u različitim nijansama te tri vrste metalnih *broché* potki. Pri utkivanju svilenih *broché* potki korištena je tehnika kojom se niti

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

različitih boja međusobno isprepliću, poznata pod nazivom *point rentrés*, uslijed čega cvjetni motivi imaju vrlo vjeran i trodimenzionalan izgled.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga tkanine izvedena je u taftu nitima temeljne osnove i temeljne potke. Efekti uzorka u podlozi izvedeni su dodatnom osnovom u tehnici *cannetillé* na način da preskaču tri temeljne potke te su povezane četvrtom. Uzorak je stvoren i nitima *broché* potki koje su na licu tkanine fiksirane nitima temeljne osnove u 1/3 keperu.

Osnova	Temeljna: svila, niti smeđe boje, uvijena u S smjeru, 64 prolaza/cm. Dodatna: svila, pet niti smeđe boje u svakom prolazu, uvijene u S smjeru, 32 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti smeđe boje, bez vidljivog smjera uvoja, 24 prolaza/cm. *Broché* (devetnaest): 1. pozlaćena *lamella* oko koje je ovijena pozlaćena *frisé* nit žute svilene jezgre, dvije u jednom prolazu, 12 prolaza/cm. 2. srebrna *lamella* oko koje je ovijena srebrna *frisé* nit bijele svilene jezgre, dvije u jednom prolazu, 12 prolaza/cm. 3. dvije srebrne *filé* niti bijele svilene jezgre i jedna bijela svilena nit (*trame d'accompagnange*), tri u jednom prolazu, 12 prolaza/cm. 4. svila, niti u tri nijanse plave, tri nijanse ružičaste (fr. *violet bordeaux*), tri nijanse zelene, tri nijanse ljubičaste, tri nijanse tamno ružičaste (fr. *vieux rose*) i u crnoj boji, 24 prolaza/cm.

RUBOVI:

Sačuvan je i lijevi i desni rub u širini od 0,6 cm, izveden od osam krupnijih bijelih niti osnove tkanih u taftu s nitima temeljne potke.

DIMENZIJE RAPORTA: 39 x 26 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 52 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

Bordura je izvedena žutim svilenim i srebrnim *filé* nitima s uzorkom u obliku niza debljih i tanjih valovitih i cik-cak linija.

II. Bordura - metalna čipka

Bordura je izvedena tehnikom čipke srebrnom *filé* niti sa žutom svilenom jezgrom i srebrnom *lamellom* koje u kontinuitetu oblikuju uzorak u vidu niza palmeta.

Sl. 19. Dalmatika, *cannetillé broché, à liage répris,* Francuska (Lyon?), sredina 18. stoljeća (foto: DT)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 20. Misnica, *cannetillé broché, à liage répris,* Francuska (Lyon?), sredina 18. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

10. Baldahin

TKANINA:	*Louisine liseré broché, à liage répris*, Venecija, sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: 163 x 102 cm.

OPIS PREDMETA:

Baldahin je skrojen od nekoliko različitih vrsta tkanina od kojih je u ovom kontekstu relevantna ona od koje su izrađena uska pravokutna polja na krajevima koja, u trenutku kada je postavljen horizontalno, vise poput zavjesa s bočnih strana. Pravokutna polja ukrašena su tamno žutom resicom koja je vrlo vjerojatno iz 19. stoljeća kada se i pretpostavlja da je dobio današnji izgled. Baldahin je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Louisine liseré broché, à liage répris

Na uskim poljima baldahina dekor sačuvane svile nije čitljiv u cjelini no cjelokupnu kompoziciju moguće je pretpostaviti s obzirom na niz komparativnih primjeraka. Primjerice, svila identična dekora sačuvana je na u punoj širini na dalmatikama iz župne crkve u Mutvoranu, a iz strane literature poznato je još nekoliko primjeraka. Kompozicija je osnosimetrična s osi simetrije koja prolazi sredinom širine tkanine. Kompozicijom dominira središnja cvjetna grupa koja se sastoji od dominantnog cvijeta s voluminoznim uvijenim laticama i masivnim tučkom u sredini. Oko njega je niz sitnih pupoljaka i rascvalih cvjetova te uskih listova. Cijeli buket postavljen je na ornamentalnu bazu s elementima nalik *rocaille* motivima isprepletenih stiliziranim cvjetnim i biljnim motivima. Uokolo središnje grupe u obliku ovala proteže se cvjetna girlanda s nizom šarenih cvjetnih grana. Određen volumen postignut je uporabom više *broché* potki sličnih nijansi zbog čega su prijelazi između polja različitih boja na cvjetnim laticama relativno blagi. Do danas je sačuvan izuzetno velik broj svila slične tipologije koje su evidentirane u hrvatskim i inozemnim zbirkama, osobito na području Veneta. Prema istom predlošku istkani su *louisine liseré broché, à liage répris* iz župne crkve u Mutvoranu te lampas *lancé broché* („Venecija, 1730. – 1740.”) iz mjesta Biancade u Venetu (Geromel Pauletti, 1997: 52.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu tkanine čini taft kojega tvore bijele niti temeljne osnove i potke. Uzorak je stvoren *lancé* potkom zelene boje koja je na licu i naličju tkanine fiksirana nitima temeljne osnove u taftu.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Uzorak je stvoren i *broché* potkama koje su na licu tkanine vezane nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera uvoja, 80 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera uvoja, 22 prolaza/cm. *Lancé*: svila, tri sustava niti zelene boje, blago uvijene u S smjeru, 22 prolaza/cm. *Broché* potke (sedam): svila, više sustava niti, u žutoj, tri nijanse ružičaste, ljubičastoj (boja fuksije), plavoj i bijeloj boji, bez vidljivog smjera uvoja, 22 prolaza/cm.

RUBOVI: Pronađen je lijevi rub koji je sačuvan u cjelini, u širini od 0,2 cm, a izveden je s tri deblje svilene niti bijele boje koje su s nitima temeljne i *lancé* potke tkane u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: 70 x 23? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije moguće utvrditi.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 21. Baldahin, *louisine liseré broché, à liage répris*, Venecija, sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća

Sl. 22. *Louisine liseré broché, à liage répris*, Venecija, sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća, detalj

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

11. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Damast *lamé broché*, Veneto (Venecija?), druga ili treća četvrtina 18. stoljeća
POZAMATERIJA:	I. Bordura, Italija, 18. stoljeće II. Bordura, Italija, 18. stoljeće III. Bordura – metalna čipka, Italija, 18. stoljeće IV. Resica, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (106 x 68 i 106 x 65 cm), manipul (45 x 24 x 11), stola (109,5 x 24,5 x 11,5 cm), velum (53,5 x 63 cm), bursa (24,8 x 24,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izrađeni su od istog damasta *lamé broché.* Na predmetima kompleta sačuvane su dvije vrste bordura, deblja kojom su obrubljena središnja polja prednje i leđne strane misnice, izvedeni križevi na manipulu i stoli te uža kojom je završen vanjski rub misnice. Velum je obrubljen čipkom, a na krajevima manipula i stole sačuvana je i resica. Podstava kompleta u tamno crvenoj boji nije izvorna. Komplet je u izvrsnom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Damast *lamé broché*

Dekor tkanine čine dvije razine uzorka, a čitava površina prekrivena je srebrnom *lamè* potkom. Monokromni uzorak damasta čini podlogu dekora dok „gornju“ razinu uzorka tvore motivi izvedeni *brochè* potkama - višebojnim svilenim i srebrnim potkama. Dvije razine uzorka osmišljene su na način da djeluju kao cjelina, tako da se motivi izvedeni *brochè* potkama logično nastavljaju na dekor damasta. Uzorak damasta mjestimično izgleda kao sjena motiva koji su stvoreni *brochè* potkama ili kao njihov nastavak. Obzirom da je uzorak damasta monokroman i ima sekundarnu ulogu u definiraju kompozicije dekora ove tkanine, temeljni su elementi oni izvedeni *brochè* potkama. *Or riant* potkom izvedene su valovite vertikalne biljne vitice iz kojih izrastaju dva dominantna stilizirana cvijeta koji su nagnuti u suprotnim smjerovima. Jedan je moguće opisati kao stilizirani plod nara, a drugi kao cvjetnu kompoziciju nalik razvedenom ljiljanu. Iz oba cvijeta nastavljaju se dvije varijante vrlo sličnih grančica s cvijetom i pupoljkom ruže izvedene svilenim nitima u dvije nijanse ljubičaste bolje. Identične vitice potom se umnažaju u paralelnom slijedu i ponavljaju, vrlo vjerojatno, tri puta širinom tkanine. Prema istom

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

predlošku izveden je damast *broché, fond lamé* sačuvan na velumu humerale iz sakralne zbirke u Osoru, a dvije se tkanine razlikuju u nijansi ljubičaste boje kojom su izvedeni cvjetni motivi.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove nepravilnog, četiri veznog satena (tal. *raso turco*), dok je uzorak stvoren licem potke iste tkalačke konstrukcije. Uzorak u podlozi stvoren je efektima damasta, a „gornji“ uzorak tvore srebrne i svilene *broché* potke. Podloga tkanine protkana je i srebrnom *lamellom*. *Broché* potke na licu tkanine nisu fiksirane nitima osnove.

Osnova	Temeljna: svila, više niti žute boje, sukane u S smjeru, 92 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 15 prolaza/cm. *Lancé*: srebrna *lamella.* *Broché* (osam): 1. *or riant* - srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene niti, dvije u jednom prolazu, 15 prolaza/cm. 2. *frisé* - srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene niti, dvije u jednom prolazu, 15 prolaza/cm. 3. svila, nit u dvije nijanse ružičaste, zelenoj, bijeloj i dvije nijanse ljubičaste boje, 15 prolaza/cm.

RUBOVI:

Sačuvan je desni rub tkanine širine 1,5 cm. Tvore ga tri ružičaste i dvije bijele pruge tkane bijelim i ružičastim nitima osnove tkanima u 3/1 keperu S smjera s nitima temeljne osnove.

DIMENZIJE RAPORTA: 36 x 17 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

Bordura je izvedena žutim svilenim i srebrnim *filé* nitima s uzorkom niza paralelnih valovitih linija te obrubljena čipkom.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

II. Bordura

Bordura je izvedena žutim svilenim i srebrnim *filé* nitima te obrubljena čipkom. Uzorak je vrlo blizak prethodnom primjeru, a riječ je o nizu cik-cak linija isprepletenih s valovitima linijama među kojima su oblikovani motivi palmeta.

III. Bordura - metalna čipka

Čipka širine 1,5 cm izvedena je srebrnom *filé* niti i srebrnom *lamellom* koje u kontinuitetu obliku uzorak u vidu niza palmeta.

IV. Resica

Resica u širini od 5 cm izvedena je žutim svilenim i srebrnim *filé* nitima s horizontalnim cik-cak uzorkom i čipkom uz gornji rub.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 23. Misnica, damast *lamé broché*, Veneto (Venecija?), druga ili treća četvrtina 18. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 24. Stola i manipul, damast *lamé broché*, Veneto (Venecija?), druga ili treća četvrtina 18. stoljeća

Sl. 25. Bursa, damast *lamé broché*, Veneto (Venecija?), druga ili treća četvrtina 18. stoljeća

Sl. 26. Velum, damast *lamé broché*, Veneto (Venecija?), druga ili treća četvrtina 18. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

12. Misnica

TKANINA:	Dvobojni damast, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, druga polovina 18. stoljeća
POZAMATERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 104,5 x 77 i 103 x 71,5 cm.

OPIS PREDMETA:

Misnica je izvedena od više fragmenata istog vunenog dvobojnog damasta. Na prednjem dijelu jedan je fragment prišiven naličjem prema „gore“ pa je dekor oblikovan crvenim dijelovima, a podloga bijelim što je suprotno od ostatka misnice. Misnica je podstavljena smeđom lanenom tkaninom. Na više mjesta damast je oštećen, a šavovi su popustili.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Dvobojni damast

Kompozicija dekora je osnosimetrična s osi simetrije koja prolazi sredinom širine tkanine, a tvore ju vertikalno usmjereni gusti splet biljnih i cvjetno-voćnih motiva s dominantnom grupom u sredini kojom prolazi os simetrije dok je sa strana flankiraju manje grančice. Dekor je razveden i bogat, a motivi stilizirani i plošni, osmišljeni po uzoru na vrlo slične engleske i njemačke damaste od vune ili svile. Vrlo slični dvobojni damasti sačuvani su u crkvi San Vito u Liariisu kod Ovara („Friuli, manufaktura Linussio? sredina 18. stoljeća“, Beatrice Bertone, 1991: 40., kat. 18) i zbirci Giovannia Canciania u Paularu kod Udina („manufaktura Linussio, oko 1750. godine“, Argentieri Zanetti, 1991: 102). Također, bliski primjerci Linussiovih dvobojnih damasta evidentirani su i na području Hrvatske u župi sv. Petra i Pava u Sestrunju („manufaktura Linnusio, Tolmezzo, Furlanija ?“, Banić, 2016.c: 1266. – 1268., kat. 289.), u župnoj crkvi sv. Marije u Osoru (Jazbec Tomaić, 2017: 373), župnoj crkvi sv. Antuna Opata u velom Lošinju (Jazbec Tomaić, 2017: 376) i drugdje.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga tkanine tkana je u licem osnove osam veznog satena dok je uzorak stvoren licem potke iste vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: vuna, crvene boje, dva sustava niti, sukane u S smjeru, 28 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: vuna, bijele boje, jedan sustav niti, sukane u Z smjeru, 23 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI: Pronađen je desni cjelovito sačuvani rub u širini od 0,5 cm izveden bijelim vunenim nitima osnove koje su tkane s nitima temeljne potke u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: 32 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije moguće izmjeriti.

POZAMANTERIJA:

Bordure

Sačuvane bordure (šira 2,7 cm i uža 2 cm) izvedene su žutim svilenim i lanenim nitima i vrlo su sličnog dekora. Riječ je izlomljenim cik-cak lijama s motivom cvijeta u sredini praznina koje oblikuju.

Sl. 27. Misnica, dvobojni damast, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, druga polovina 18. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

13. Misnica

TKANINA: *Louisine broché, à liage répris,* Italija (Veneto?), 1760. - 1770. godine

POZAMANTERIJA: Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 96 x 74 i 87 x 66 cm.

OPIS PREDMETA:

Misnica je izvedena od nekoliko fragmenata istovrsne svile iz 18. stoljeća te obrubljena svilenim bordurama iz istog vremena. Razdjelne bordure su šire od obrubnih no istog su dekora. Misnica je u relativno lošem stanju očuvanosti. Svila je na nekoliko mjesta oštećena i prekrivena slojem prljavštine i prašine zbog čega izvorna boja podloge ne dolazi do izražaja. Podstava je izvedena od lanenog platna plave boje.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Louisine broché, à liage répris

Na leđnoj strani misnice sačuvani su veći fragmenti ove svile pa je dekor čitljiviji. Riječ je o osnosimetričnoj kompoziciji pri čemu valja pretpostaviti da os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Iako raport nije vidljiv u cjelini za pretpostaviti je da nedostaje tek jedan manji dio. Sukladno tome centralni motiv dekora predstavlja buket od tri grančice s rascvalim cvijećem i lišćem te klasjem. Buket je u dnu privezan vrpcom koja oblikuje mašnu i slobodno pada na lijevu i desnu stranu. U donjem dijelu dekora vrpca povezuje dvije elegantne svijene cvjetne grančice koje se potom u dnu ponovno spajaju. Riječ je o svili koja je mogla imati svoju namjenu u dekoraciji interijera ili u izradi odjevnih predmeta. Eelgantna kompozicija s dekorom koji je strogo simetričan, a kojega definiraju stilizirani biljni motivi te simetrične vrpce koje ih povezju u mašnu detalji su koji su osmišljeni po uzoru na francuske modne svile, točnije predloške francuskog crtača Philippea de Lasallea (1723. – 1804.). Njegovim su predlošcima u svijet mode uvedene elegantne vrpce i girlande koje povezuju cvjetne motive te raznovrsne košare ili vaze, a omiljeni motiv bile su mu različite vrste ptica. No, obzirom da je ovdje riječ o znatno pojednostavljenoj verziji te vrlo krutoj, gotovo nevještoj, kompoziciji valja pretpostaviti da je riječ o imitaciji popularnih francuskih motiva te se stoga predlaže taliajnsko porijeklo svile.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je u konstrukciji *louisine*, nitima temeljne osnove i temeljne potke bijele boje. Uzorak je stvoren svilenim *broché* potkama. Svilena *frisé* potka na licu tkanine fiksirana je nitima temeljne osnove dok ostale *broché* potke nisu.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije niti u jednom prolazu, 64 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 38 prolaza/cm *Broché* (osam): 1. svila, niti u dvije nijanse smeđe, dvije nijanse ružičaste, žutoj, plavoj i zelenoj boji, bez vidljivog smjera sukanja, 19 prolaza/cm. 2. *frisé*, niti smeđe boje, sukane u S smjeru, 19 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 95 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Izvedena je svilenim nitima žute boje u širini od 3 cm s romboidnim uzorkom.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 28. Misnica, *louisine broché, à liage répris*, Italija (Veneto?), 1760. - 1770. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

14. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Damast *lamé broché*, Italija (Venecija?), 1760. - 1770. godine
POZAMANTERIJA:	I. Bordura i resica, Italija, 18. stoljeće
	II. Bordura - metalna čipka, Italija, 18./19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (100 x 69 x 97 x 62 cm), stola (108 x 12 x 23,5 cm), manipul (44 x 23 x 11 cm), bursa (22,5 x 22,5 cm), velum (52 x 55 cm).

OPIS PREDMETA:

Predmeti kompleta izvedeni su od istovrsne svile koju valja datirati u 18. stoljeće. Iz istog je vremena bordura i resica izvedena *filé* nitima te vrlo vjerojatno i čipka kojom je obrubljen velum (Rizzini, 2002: 257. – 258., kat. 401., 404.). Ista bordura sačuvana je na svim predmetima kompleta dok su stola i manipul završeni metalnom resicom. Podstava je izvedena od ljubičastog pamučnog tafta. Komplet je u vrlo dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Damast *lamé broché*

Kompozicija svile je osnosimetrična pri čemu os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Dekor se sastoji od dvije razine. Dekor u podlozi izveden je efektima damasta dok je „gornji“ dekor izveden svilenim i metalnim nitima *broché* potke. Središnjim dijelom dominira buket ružinih cvjetova kojega sa svake strane okružuju vertikalno uvijene tanke grančice te cvjetni buketi s rasvalim ružama isprepleteni s monokromnim čipkastim vrpcama. Svile ove tipologije vrlo su vjerojatno bile namijenjene izradi liturgijskog ruha (fr. *ornament d'église*) no moguće je da je njihova izvorna namjena bila i u izradi svjetovne odjeće i dekoriranju interijera. Obzirom na specifičnu *lamé* podogu i zlatno-žutu boju kao i druge tehničke karakteristike poput izgleda ruba, ova se svila može povezati sa skupinom svila liturgijske namjene koje su se tkale na području Veneta tijekom druge polovine 18. stoljeća, a koje su sačuvane u brojnim hrvatskim i stranim zbirkama.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove nepravilnog, četiri veznog satena (tal. *raso turco*), dok je uzorak stvoren licem potke iste tkalačke konstrukcije. Uzorak u podlozi stvoren je efektima damasta, a „gornji” uzorak tvore srebrne i svilene *broché* potke. Podloga tkanine protkana je i srebrnom *lamellom* koja je na licu tkanine fiksirana nitima temeljne osnove dok *broché* potke nisu.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Osnova	Temeljna: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 63 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti žute boje, bez vidljivog smjera sukanja, 15 prolaza/cm. *Lamé* - srebrna *lamella.* *Broché* (sedam): 1. svila, niti u crnoj, bijeloj, plavoj, dvije nijanse ružičaste (fr. *bordeaux*) i zelenoj boji, bez vidljivog smjera sukanja, 15 prolaza/cm. *2. frisé* - srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene niti, 15 prolaza/cm.

RUBOVI: Rub se sastoji od tri smeđe i dvije bijele pruge izvedene smeđim i bijelim nitima osnove u 3/1 keperu te četiri krupne niti svile na vanjskom rubu tkane u taftu. Redom iznutra prema van rub se sastoji od četiri smeđe, četiri bijele, četiri smeđe, četiri bijele te osam smeđih niti te završava s četiri deblje niti (lanene) osnove bež boje tkane u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: 33 x 26 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 54 cm.

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

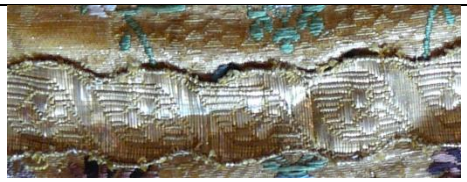

Bordura širine 3 cm izvedena je pozlaćenim *filé* nitima s uzorkom dvaju valovitih linija koje se isprepliću i tvore odsječke unutar kojih je motiv cvijeta s četiri kružne latice.

II. Bordura - metalna čipka

Izvedena je srebrnim *filé* nitima u motivu niza palmeta u širini 1,5 cm. Motiv raširene palmete bio je izuzetno popularan tijekom 18. i 19. stoljeća zbog čega je pojedine primjere teško precizno datirati.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 29. Misnica, damast *lamé broché*, Italija (Venecija?), 1760. - 1770. godine

Sl. 30. Velum, damast *lamé broché*, Italija (Venecija?), 1760. - 1770. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

15. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Klasični damast *broché, à liage répris*, Veneto (Venecija?), posljednja četvrtina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA:

Pluvijal (280 x 150 cm), tri misnice sličnih dimenzija (109 x 78 i 102 x 69,5 cm), tri veluma (52 x 58 cm), tri manipula istih dimenzija (43,5 x 24 x 11 cm), tri stole (108 x 26 x 11 cm), (98 x 26 x 12,5 cm), (93 x 27 x 10,5 cm), humeral (130 x 44 x 22,5 cm) i tri burse (25 x 25 cm).

OPIS PREDMETA:

Ovaj veliki komplet izrađen je od iste svile, damasta *broché* iz posljednje četvrtine 18. stoljeća. Na kompletu su sačuvane izvorne bordure i resice te pozamanterija. Tkanina je na više mjesta izblijedjela. Izvorna ljubičasta nijansa svile vidljiva je ispod kapuljače pluvijala te na velumu. Podstava kompleta izvedena je od lanenog platna bež boje.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Klasični damast *broché, à liage répris*

Riječ je o svili simetričnog dekora s osi simetrije koja prolazi sredinom širine tkanine. Sredinom kompozicije dominira masivni cvijet oko kojega se razvijaju motivi nalik rogovima obilja unutar kojih su okrugli plodovi, klasje i grozdovi. Riječ je o svili čija je namjena bila izrada liturgijskog ruha (fr. *ornament d'église*) na što upućuje vrlo klasičan i konzeravtivan dekor nastao po uzoru na svile druge polovice 17. stoljeća kao i zbog motiva koji imaju jasnu kršćansku simboliku. Prema istom predlošku, ali u drugačijim kombinacijama boja, istkana je i svila misnog ornata iz župe Uznesenja Blažene Djevice Marije na Pagu („Venecija, posljednja četvrtina 18. stoljeća“, Banić, 2016.c: 1210. – 1213., kat. 265). Bliski primjer izveden u raskošnijoj varijanti, satenu *broché,* sačuvan je na misnici iz franjevačkog samostana u Cresu („Venecija, između 1775. i 1800.“, Banić: 2018, 70. – 71.). U stranim je zbirkama poznat još čitav niz sličnih primjera, osobito na području Veneta. Tako je prema istom predlošku izrađena i misnica iz katedrale San Pietro u Trevisu („druga polovina 18. stoljeća, Venecija“, Capra, 1993: 429. – 430., kat. 114), a vrlo sličan primjerak sačuvan je i u crkvi San Silvestro u Veneciji („Venecija, između 1775. i 1800.“, Banić: 2018, 71.).

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TEHNIČKA ANALIZA:

Damast je konstruiran obrtanjem pet veznog satena pri čemu lice osnove tvori podlogu, a lice potke iste konstrukcije uzorak. Uzorak je također izveden i *broché* potkama u nekoliko boja koje su na licu tkanine fiksirane nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti zagasito ljubičaste boje, sukane u S smjeru, 50 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti zagasito ljubičaste boje, bez vidljivog smjera sukanja, 37 prolaza/cm. *Broché* (dvije): svila, niti žute i bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 37 prolaza/cm.

RUBOVI:

Sačuvani su lijevi i desni rub u širini od 0,5 cm izvedeni u prugama, bijelim i zelenim svilenim nitima osnove tkanima u 3/1 keperu, a na vanjskoj strani završeni su dvama krupnim lanenim končićima vezenima u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: 74 x 26 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 52 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 31. Misnica, klasični damast *broché, à liage répris*, Veneto (Venecija?), posljednja četvrtina 18. stoljeća

Sl. 32. Velum, klasični damast *broché, à liage répris*, Veneto (Venecija?), posljednja četvrtina 18. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Beram, Sveta Marija na Škriljinah

16. Stola

TKANINA:	*Velours coupé façonné, simple corps, dit ferronnerie*, Italija, oko 1440. – 1450. godine

DIMENZIJE PREDMETA: 108 x 24 x 11 cm.

OPIS PREDMETA:

Stola je skrojena od nekoliko manjih fragmenata istovrsnog grimiznog *ferronnerie* baršuna dok su proširenja na krajevima izvedena u novijoj tkanini. Stola je obrubljena i podstavljena novijim satenskim tkaninama u crvenoj i bež boji. Baršun stole u dobrom je stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Velours coupé façonné, simple corps, dit ferronnerie

Na stoli su sačuvani fragmenti baršuna manjih dimenzija pa puni raport uzorka nije moguće opisati. Ipak, vidljivo je da je riječ o baršunu simetričnog *a cammini* dekora. Osnovni motiv tako je kružni obris nalik listu unutar kojega je smješten stilizirani plod šipka. Motivi su oblikovani isključivo obrisnim linijama bez dodatnih ukrasa, a veliki dijelovi kompozicije ostavljeni su bez dekora. Riječ je o baršunu znatno jednostavnijeg dekora u odnosu na one koji su nastali tijekom druge polovice 15. stoljeća. U tehničkom i dekorativnom smislu izuzetne sličnosti moguće je uočiti s fragmentima gotovo identičnog baršuna koji se nalaze u *Victoria and Albert Museum* u Londonu te u *Musées Royaux d'Art et d'Histoire de Bruxelles* („Italija, oko 1440. – 1450.“, Monnas, 2012: 88. – 89., kat. 19.; „Italija, 15./16. stoljeće“, Errera, 1901: 85. – 86., kat. 162.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Temeljna osnova povezuje temeljnu potku u nepravilnom pet veznom satenu (*satin de 5 doublé*). Osnova flora umetnuta je nakon svake šeste temeljne osnove, a rezana je na jednaku visinu umetanjem šipke nakon svaka tri prolaza potke. Uzorak tkanine stvoren je kombiniranjem polja ujednačeno rezane osnove flora i ne rezanih dijelova na kojima je vidljiva temeljna konstrukcija tkanine. U konstrukcijskom smislu, glavninu površine čini uzdignuta, rezana, osnova flora dok je uzorak stvoren mjestimičnim izostavljanjem iste u formi tankih linija. Na tim je dijelovima osnova flora također prisutna, ali se ne reže kako bi stvorila specifičnu teksturu baršuna već „ponire“ ispod temeljne vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti grimizne boje, sukane u S smjeru, 80 prolaza/cm.
	Flora: svila, niti grimizne boje, bez vidljivog smjera sukanja, 15 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Potka	Temeljna: svila, više niti krem boje, bez vidljivog smjera sukanja, 45 prolaza/cm. Šipka: 15 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije sačuvan.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

Sl. 33. Detalj stole, *velours coupé façonné, simple corps, dit ferronnerie*, Italija, oko 1440. – 1450. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Kanfanar, župna crkva sv. Silvestra

17. Manipul

TKANINA: Klasični damast, Italija, prva četvrtina 17. stoljeća

POZAMANTERIJA: Bordura - metalna čipka, Italija, 18./19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 46 x 9 x 19 cm.

OPIS PREDMETA:

Za izradu manipula korištene su dvije vrste zelenog damasta. Najzastupljenija tkanina je damast s uzorkom *a mazze* tipologije koji se može datirati u 17. stoljeće dok su na trokutnim segmentima u donjem dijelu predmeta sačuvani fragmenti mlađe tkanine koja ovdje nije katalogizirana. Križevi su izvedeni od metalne čipke kojom je ukrašen i donji rub predmeta. Manipul je u dobrom stanju očuvanosti, a podstava je izvedena od plavog lanenog platna.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Klasični damast

Iako je riječ o predmetu malih dimenzija iz sačuvanih je fragmenata zelenog damasta vidljivo da je riječ o tipologiji poznatoj pod nazivom *a mazze*, a koja je karakteristična za prvu polovicu 17. stoljeća. Iz sačuvanog dijela raporta prepoznaje se dominantni motiv uvijene grančice s dva lateralna izdanka i većim nazubljenim listom u vrhu, središte kojega je ispunjeno motivom šahovske ploče. Ovaj motiv, kojega je vidljiv samo dio, ponavlja se u paralelnim redovima te se izmjenjuje s motivom slične biljne grančice koja je položena u suprotnu stranu. Koparativni primjeri ove tipologije su brojni, a jedan od bliskih primjera sačuvan je u mjestu Roncade u Venetu („Italija, Venecija?, prva četvrtina 17. stoljeća“, Geromel Pauletti, 1997: 34., kat. 2.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekora tkana je licem osnove pet veznog satena dok je uzorak stvoren licem potke iste vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, 125 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti zelene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 32 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: 16 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

POZAMANTERIJA:

Bordura - metalna čipka

Bordura je izvedena tehnikom čipke srebrnim *filé* nitima s jezgrom od bijele svile koje formiraju dvije vertikalne linije i između njih još dvije valovite isprepletene na način da tvore niz kružnica. S jedne strane nalazi se i ukras u obliku niza palmeta.

Sl. 34. Manipul, klasični damast, Italija, prva četvrtina 17. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

18. Pluvijal

TKANINA:	*Gros de Tours liseré broché, à liage répris*, Veneto (Venecija?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: 122 x 267 cm.

OPIS PREDMETA:

Polukružni dio pluvijala skrojen je od četiri fragmenta istovrsne svile u punoj širi te još dva manja komada. Još je nekoliko fragmenata iste svile iskorišteno u vidu zakrpe u središnjem dijelu, neposredno ispod kapuljače. Rubni dio i kapuljača pluvijala izvedeni su od novije žute svile kao i bordure, gumbi i kićanka. Pluvijal je podstavljen lanenim platnom bež boje i u dobrom je stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Gros de Tours liseré broché, à liage répris

Kompozicija je simetrična s osi simetrije koja prolazi sredinom širine tkanine. Središnji motiv je zdjela unutar koje se nalazi raznovrsno cvijeće i lišće. Središnju grupu okružuje ovalna girlanda s motivima nalik *rocaille* viticama između kojih su isprepletene grančice sa cvijećem različitih vrsta, boja i veličina. Uporabom *broché* potki u više boja postignut je određeni plasticitet motiva. Riječ je o tkanini koja pripada skupini svila namijenjenih izradi liturgijskog ruha (fr. *ornament d'église*), a obzirom na biskost sa venetskim odnosno venecijanskim svilama iste namjene (način stilizacije detalja, simetrična kompozicija kao i odsustvo tehnike *point rentré*) moguće je predložiti isto porijeklo.

TEHNIČKA ANALIZA:

Temeljna konstrukcija tkanine je taft stvoren nitima temeljne osnove i potke. Uzorak je stvoren efektima zelene *lancé* i višebojnih *broché* potki. Na licu tkanine *lancé* i *broché* potke fiksirane su nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, 68 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, više niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 16 prolaza/cm. *Lancé*: svila, više niti zelene bolje, bez vidljivog smjera sukanja, 16 prolaza/cm. *Broché* (šest): svila, više niti u dvije nijanse plave, narančaste, dvije nijanse ružičaste i bijele boje, sukanih u S smjeru, 16 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI: Sačuvana su oba ruba u širini od 0,3 cm izvedena od četiri krupne svilene niti vezane nitima temeljne i *lancé* potke u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: 90 x 24 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 48 cm.

Sl. 35. *Gros de Tours liseré broché, à liage répris*, Veneto (Venecija?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

19. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: *Pékin rayé broché*, Italija ili Francuska, posljednja četvrtina 18. stoljeća

POZAMANTERIJA: Bordure, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (90 x 64 i 100 x 75 cm), manipul (42 x 12 cm) i stola (98 x 8,5) cm.

OPIS PREDMETA:

Predmeti kompleta izvedeni su od fragmenata istovrsne svile. Na predmetima je sačuvana uža i šira bordura istog dekora iz 18. stoljeća. Na više mjesta svila je oštećena. Podstava je izvedena od lanenog platna smeđe boje.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Pékin rayé broché

Riječ je o svili s uzorkom u obliku vertikalnih pruga koje su stvorene različitim vrstama veza (*pékin*). Na ovom primjerku izmjenjuju se dijelovi tkani u *gros de Toursu* i u *cannelé de simpleté*. Podloga ove elegantne svile izvedena je u bijeloj boji dok je uzorak formiran u vertikalnim prugama ružičaste boje koje se izmjenjuju s onima u bež i ljubičastoj boji. Između pruga tehnikom *broché* izvedeni su motivi sitnih cvjetnih grančica koje se izmjenjuju s obzirom na boju i nagib. Dekor svile pripada stilu posljednje četvrtine 18. stoljeća, a njezina je namjena bila je izrada svjetovnih odjevnih predmeta.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile tkana je u *gros de Toursu* nitima temeljne potke i temeljne osnove koja alternira u bijeloj i ružičastoj boji te tako stvara vertikalne pruge (fr. *rayé*). Dekor je stvoren dodatnom osnovom u bež i ljubičastoj boji tkanoj u tehnici *cannelé de simpleté* na način da preskače tri potke te povezuje četvrtu te tako oblikuje horizontalna rebra. Uzorak tvore i raznobojne *broché* potke.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele i ružičaste boje, bez vidljivog smjera sukanja, 60 prolaza/cm. Dodatna: svila, niti bež i ljubičaste boje koje se izmjenjuju, bez vidljivog smjera sukanja, 30 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, skane u S smjeru, dvije u jednom prolazu, 24 prolaza/cm

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Broché: svila, niti u narančastoj, zelenoj, bijeloj i ružičastoj boji, bez vidljivog smjera sukanja, 24 prolaza/cm

RUBOVI: Cjelovito je sačuvan lijevi rub tkan u taftu u širini od 0,5 cm izveden ružičastim nitima osnove u dvije pruge te završen dvama krupnim bijelim končićima.

DIMENZIJE RAPORTA: 21 x 16,5 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije moguće utvrditi.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Izvedena je lanenim srebrnim *filé* nitima koje tvore uzorak horizontalnih pruga ispresječenih motivima nalik isprepletenim osmicama.

Sl. 36. *Pékin rayé broché,* Italija ili Francuska, posljednja četvrtina 18. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Kašćerga, župna crkva sv. Marka Evanđelista

20. Misnica

TKANINA:	Dvobojni lyonski damast *lancé, à liage répris,* Italija (Veneto?), sredina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: 100 x 40 i 93,5 x 71 cm.

OPIS PREDMETA:

Misnica je izrađena od dvije vrste tkanina od kojih je dominantan žuti damast nastao u 19. stoljeću dok je samo na središnjem polju prednje strane sačuvana svila iz 18. stoljeća. svile iz prethodnog stoljeća. Podstava je izvedena od smeđeg lanenog platna na kojoj je pronađen pečat s natpisom „R.R. POSTE/Ufficio Parrocchiale. VILLA PADOVA“ pa valja pretpostaviti da je riječ o predmetu koji je pripadao župi obzirom da je Kašćeraga poznata i pod nazivom Villa Padova po crkvici sv. Antuna Padovanskog.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Dvobojni lyonski damast *lancé, à liage répris*

Na fragmentima je sačuvan tek manji dio uzorka svile iz kojega je ipak moguće pretpostaviti da se radi o osnosimetričnoj kompoziciji. Os simetrije prolazi sredinom širine tkanine, a cvjetni motivi na tankim stapkama nižu se u vertikalnom slijedu. Način stilizacije cvjetnih detalja vrlo je blizak venecijanskim svilama čiji su dekori osmišljeni upravo za potrebe crkvenih naručitelja. Riječ je o vrlo klasičnoj i konzervativnoj kompoziciji te relativno jednostavnoj konstrukciji temeljem čega valja zaključiti da je riječ o svili vrlo pristupačne cijene koja je mogla biti namijenjena izradi odjevnih predmeta, a osobito izradi liturgijskog ruha. Tome u prilog ide i činjenica da su se isti dekori tkali u više različitih varjanta boje. Tako je prema istom predlošku, ali na zelenoj podlozi i *lancé* potkama različitih boja istkan dvobojni lyonski damast *lancé* sačuvan na misnici iz iste zbirke (kat. 21, tkanina II.). Također, tehnika izrade dekora uporabom *lancé* potki umjesto znatno skuplje i kompleksnije *broché* tehnike ukazuje da je riječ o svilima koje su se proizvodile serijski i imale vrlo široku primjenu. Kako bi se postigla raznovrsnost ponude, a da proizvođači pritom ostvare sve veći profit isti su se predlošci često opetovano koristili na način da su se samo izmijenile korištene boje. Naime, znatno je jeftinije bilo uvoditi niti drugačije boje nego podešavati tkalački stan novom predlošku.

TEHNIČKA ANALIZA:

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Dvobojni lyonski damast podlogu kojega tvori lice osnove osam veznog satena dok je uzorak izveden licem potke 1/3 kepera S smjera. Uzorak je stvoren i *lancé* potkama koje se izmjenjuju u četiri boje te koja je na licu tkanine fiksirana nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti ružičaste boje, sukane u S smjeru, 65 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 30 prolaza/cm. *Lancé* (četiri): svila, izmjenjuju se niti u plavoj, zelenoj, žutoj i bijeloj boji, 15 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije sačuvano.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 37. Misnica, dvobojni lyonski damast *lancé, à liage répris*, Italija (Veneto?), sredina 18. stoljeća

Sl. 38. Detalj, dvobojni ylyonski damast *lancé, , à liage répris*, Italija (Veneto?), sredina 18. stoljeća

21. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: I. Dvobojni lyonski damast *broché, à liage répris,* Njemačka, 1730. – 1750. godine

II. Dvobojni lyonski damast *lancé, à liage répris*, Italija (Veneto?), sredina 18. stoljeća

POZAMANTERIJA: Bordure i resica, Italija, 18. stoljeće

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (104 x 70,5 i 95 x 60 cm), manipul (43 x 9,5 x 7,5 cm), stola (94 x 9,51 x 18,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Na predmetima kompleta sačuvale su se dvije vrste svila iz 18. stoljeća. Dominantna je svila plavi lyonski damast *lancé* dok je na dijelu središnjeg polja prednje strane misnice sačuvan fragment također lyonskog damasta *lancé* drugačijeg dekora i provenijencije. Na predmetima su sačuvane dvije vrste bordura jednakog uzorka. Ona tanja obrubljuje misnicu s vanjske strane dok su debljom izdvojena polja na prednjoj i leđnoj strani misnice te križevi na stoli i manipulu. Na krajevima stole i manipula sačuvana je resica koja pripada istom kompletu. Podstava je izvedena od lanenog platna bež boje na kojoj je pronađen pečat s natpisom „R.R. POSTE/Ufficio Parrocchiale. VILLA PADOVA“ pa valja pretpostaviti da je riječ o predmetu koji se moguće izvorno nalazio u crkvici sv. Antuna Padovanskog po kojoj je cijelo selo dobilo naziv Villa Padova.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

I. Dvobojni lyonski damast *broché, à liage répris*

Kompozicija svile je osnosimetrična s osi simetrije koja prolazi sredinom širine tkanine. Cjelokupna kompozicija svile iz sačuvanih fragmenata nije vidljiva obzirom da nedostaje njezin središnji dio. Sačuvani su bočni dijelovi dekora koji se s obzirom na os simetrije nižu u vertikalnom smijeru. Na plavoj podlozi bijelom svilom izvedeni su motivi svinutih cvjetnih grančica sa sitnim listićima i pupoljcima. Tehnikom izrade i specifičnim dekorom ova se svila razlikuje od talijanskih i francuskih primjera pa je opravdan zaključak Silvije Banić da je riječ o svilama Njemačke provenijencije (Banić, 2016: 930.). Dvobojni damasti koji su tkani prema predlošku koji je jednak damastu iz Kašćerge Banić je evidentirala u nadžupnoj crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Rabu („lyonski damast *broché, à liage répris*“ zelene podloge, Banić, 2012: 471., 493.) i u župnoj crkvi sv. Marije Velike u Cresu („lyonski damast *broché, à liage répris"* ružičaste podloge, Banić, 2018: 61., 62.). Vrlo bliski primjeri sačuvali su se i u župi sv. Kasijana u Sukošanu i župi sv. Stošije u Zadru koje je Silvija Banić datirala između 1730. i 1750. godine i pripisala njemačkim radionicama čemu se ovdje priklanjam (Banić, 2016, sv.II: 929. - 932., kat. 150., kat. 151.).

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TEHNIČKA ANALIZA:

Osnovna konstrukcija tkanine je lyonski damast konstruiran na način da podlogu dekoru tvori lice osnovne osam veznog satena dok je dekor stvoren licem potke u 1/3 keperu S smjera. Veći dio dekora stvoren je na ovaj način no ispune cvjetnih motiva izvedene su drugom tehnikom, *broché* potkom u tri boje: svijetlo žutoj, narančastoj i ljubičastoj (fr. *violet bordeaux*). *Broché* potke na licu tkanine fiksirane su nitima temeljne osnove u 1/4 keperu Z smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti plave boje, bez vidljivog smjera sukanja, 70 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 31 prolaza/cm. *Broché* (tri): svila, niti u tri boje, svijetlo žutoj, narančastoj i ljubičastoj, bez vidljivog smjera sukanja, 15 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 57 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Pretpostavljena širina je 50 cm.

TKANINA:

II. Dvobojni lyonski damast *lancé, à liage répris*

Na sačuvanom fragmentu svile vidljiv je tek manji dio dekora no usporedbnom s komparativnim primjerima moguće je pretpostaviti da se radi o osnosimetričnoj kompoziciji. Os simetrije prolazi sredinom širine tkanine, a cvjetni motivi na tankim stapkama nižu se u vertikalnom slijedu. Riječ je o svili koja je rađena prema istom predlošku kao i ona u prethodnoj kataloškoj jedinici (kat. 20.), a dvije se svile podudaraju i u kvaliteti i tehnici tkanja. Vrlo je vjerojatno riječ o svilama koje su nastale u istoj tkalačkoj radionici ili istom centru proizvodnje.

TEHNIČKA ANALIZA:

Dvobojni lyonski damast podlogu kojega tvori lice osnove osam veznog satena dok je uzorak izveden licem potke 3/1 kepera S smjera. Uzorak je stvoren i *lancé* potkama koje su na licu tkanine fiksirane nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, 65 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 28 prolaza/cm. *Lancé*: svila, niti u žutoj, ružičastoj i ljubičastoj boji, bez vidljivog smjera sukanja, 14 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije moguće izmjeriti.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

POZAMANTERIJA:

Bordura

Bordura širine 2,5 cm izvedena je nitima (lanenim?) bež boje i žutim svilenim nitima s uzorkom isprepletenih valovitih linija.

Sl. 39. Misnica, dvobojni lyonski damast *broché, à liage répris*, Njemačka, 1730. – 1750. godine (I.) i dvobojni lyonski damast *lancé, à liage répris*, Italija (Veneto?), sredina 18. stoljeća (II).

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 40. Detalj dvobojnog lyonskog damasta *lancé*, *à liage répris,* Italija (Veneto?), sredina 18. stoljeća (II).

Sl. 41. Manipul i stola, dvobojni lyonski damast *broche, à liage répris*, Njemačka, 1730. – 1750. godine (I).

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Kaštelir, župna crkva sv. Kuzme i Damjana

22. Misnica

TKANINA:	Lampas *lancè brochè - persienne*, Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1720. – 1730. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 103,5 x 65 i 109 x 72,5 cm.

OPIS PREDMETA:

Svila iz 18. stoljeća sačuvala se samo na leđnoj strani misnice te na uskom dijelu oko vrata. Na misnici je također sačuvana i bordura iz 18. stoljeća. Podstava je izvedena od lanenog platna bež boje. Misnica je u dobrom stanju sačuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Lampas *lancè brochè - persienne*

Na sačuvanom fragmentu vidljiv je samo dio kompozicije dekora no zbog karakterističnih detalja prepoznatljivo je da je riječ o tipologiji *a dentelle* odnosno uzorku s motivima nalik čipki. Moguće je pretpostaviti da je riječ o osnosimetričnoj kompoziciji središtem koje dominira cvjetna grupa stiliziranog cvijeća i lišća. Riječ je uglavnom o neobičnim i fantastičnim biljnim motivima te nizu raznovrsnog, po obodu nazubljenog, lišća. Motivi čipke ovdje su zastupljeni u nizu verzija poput mreže rombova i trokuta, niza kružnica s upisanim četverolistima te niz sličnih. Kao i drugi primjerci svila ove tipologije i ovaj je bio namijenjen izradi odjevnih predmeta, uglavnom raskošnih damskih haljina na kojima je dekor većih dimenzija poput ovoga mogao u potpunosti biti čitljiv. Riječ je o svili vrlo visoke kvalitete s kompleksnim, ali elegantnim dekorom izvedenim kombinacijom dvaju različitih veznih konstrukcija te *broché* i *lancé* tehnikama, a koja se može definirati kao *persienne.*

TEHNIČKA ANALIZA:

Osnovna konstrukcija lampasa je osam vezni saten kojega tvore niti temeljne žute osnove i temeljne bijele potke. Dekor je izveden dodatnom bijelom osnovom koja je vezana s temeljnom potkom u taftu te ružičastom *lancé* i plavom *broché* potkom. *Lancé* i *broché* potke na licu tkanine fiksirane su nitima dodatne, povezujuće osnove u 1/3 keperu.

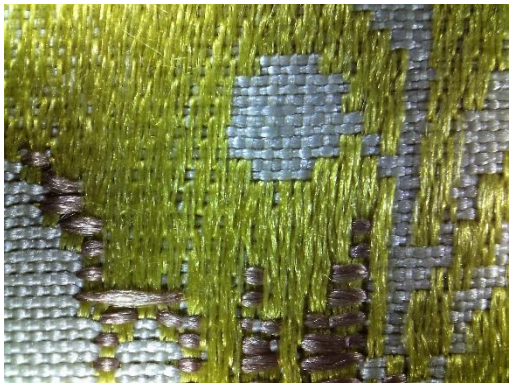

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Osnova	Temeljna: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 114 prolaza/cm.
	Dodatna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 38 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 30 prolaza/cm.
	Lancé: svila, više niti ružičaste boje, bez vidljivog smjera sukanja, 15 prolaza/cm.
	Broché: svila, više niti plave boje, bez vidljivog smjera sukanja, 15 prolaza/cm.

RUBOVI: Pronađen je lijevi rub u širini od 1 cm koji je izveden žutim svilenim nitima temeljne osnove tkanima u taftu s nitima temeljne i *lancé* potke.

DIMENZIJE RAPORTA: 56 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Izvedena srebrnim *filé* nitima i bijelim (svilenim ili lanenim) nitima koje oblikuju uzorak dvaju isprepletenih valovitih linija.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 42. Detalj leđne kolone misnice, *persienne, lampas lancè brochè*, Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1720. – 1730. godine

Sl. 43. Detalj, *persienne, lampas lancè brochè*, Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1720. – 1730. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVOM

Labinci, župna crkva sv. Ivana Krstitelja

23. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Lampas *lancé broché, à liage répris,* Njemačka, 1730. – 1750. godine

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (95 x 62 i 104 x 71 cm), manipul (44 x 8 x 18,5 cm) i stola (112 x 8,5 x 20 cm).

OPIS PREDMETA:

Na bočnim poljima prednje i leđne strane misnice kao i djelomično na stoli te na manipulu sačuvan je lampas *lancé broché* iz 18. stoljeća. Bordure su iz 19. stoljeća dok je podstava recentna. Na stoli je sačuvano i nekoliko zakrpa sličnih svila iz 18. stoljeća koje zbog malih dimenzija ovom prilikom nisu katalogizirane. Komplet je u odličnom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Lampas *lancé broché, à liage répris*

Iz sačuvanih fragmenata cjeloviti raport uzorka nije vidljiv no moguće je pretpostaviti da je riječ o dekoru vrlo sličnom lyonskom damastu *broché* (kat. 21, tkanina I.) s misnice iz župne crkve u Kašćergi. Prema tome riječ je o bujnim cvjetnim granama uvijenima u S liniji koje se u vertikalnom slijedu nižu na način da se izmjenjuju dvije varijante koje su različite s obzirom na dispoziciju motiva i boje.

TEHNIČKA ANALIZA:

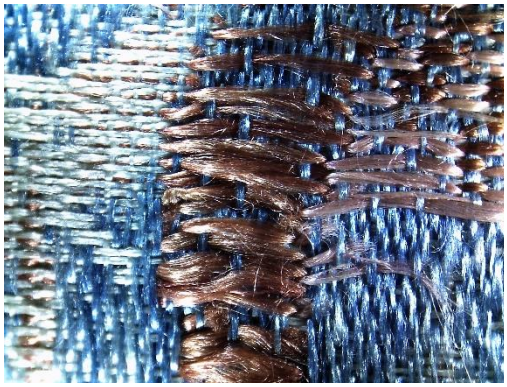

Osnovna vezna konstrukcija lampasa je osam vezni saten kojega tvore plave niti temeljne osnove i bijele niti temeljne potke. Dodatna osnova u taftu veže niti temeljne potke te tako oblikuje dekor u podlozi. „Gornji“ dekor oblikovan je *lancé* potkom koja se dužinom svile izmjenjuje u ružičastoj, žutoj i ljubičastoj boji. Dodatni efekti postignuti su uporabom niti sličnih nijansi u *broché* tehnici koje su na licu tkanine fiksirane nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti plave boje, sukane u S smjeru, 72 prolaza/cm.
	Dodatna: svila, dvije niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 36 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, tri niti bijele boje, uvijene u S smjeru, 36 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Lancé: svila, više niti u ružičastoj, žutoj i ljubičastoj boji, sukane u Z smjeru, 18 prolaza/cm.

Broché (četiri): svila, niti u tamno ružičastoj nijansi, tamno ljubičastoj nijansi, tamno žutoj, maslinasto zelenoj boji, sukane u Z smjeru, 18 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 55 x ? cm

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije moguće izmjeriti.

Sl. 44. Misnica, lampas *lancé broché, à liage répris,* Njemačka, 1730. – 1750. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 45. Lampas *lancé broché, à liage répris,* detalj, Njemačka, 1730. – 1750. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Motovun, župna crkva sv. Stjepana Prvomučenika

24. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	*Velours coupé, uni, simple corps,* Italija, sredina ili druga polovina 16. stoljeća
VEZ:	Vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, prva polovina ili sredina 16. stoljeća
POZAMANTERIJA:	I. Bordura, Italija, 17./18. stoljeće II. Resica, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (124 x 79 cm), manipul (44,5 x 10,2 x 20 cm), stola (127 x 10 x 16,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Predmeti kompleta izrađeni su od ujednačeno rezanog grimiznog baršuna bez uzorka koji se može datirati u sredinu ili drugu polovicu 16. stoljeća. Nastali su spajanjem više nepravilnih komada istog baršuna pa je opravdano pretpostaviti da je riječ o sekundarno upotrijebljenoj tkanini. Na prednju i stražnju stranu misnice prišivene su trake s figuralnom vezenom dekoracijom iz 16. stoljeća, a pozamanterija koja je zajednička svim predmetima kompleta može se datirati u 17. stoljeće. Na stoli i manipulu nalaze se po tri križa izvedena istim bordurama zlatno-žute boje, a na oba predmeta prišivena je i ista ukrasna resica. Ista bordura nalazi se i na misnici, prišivena uz rub prednjeg i stražnjeg dijela. Na stoli su vidljiva dva traga u obliku križeva koje je ostavila nekada prišivena bordura, a bila je uža od one kojom su danas formirani križevi. Podstava kompleta je sašivena od tri vrste tkanine, konopljinog platna bež i crvene boje te crvenog lanenog platna. Na svim predmetima kompleta provedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi u Hrvatskom restauratorskom zavodu u Zagrebu tijekom 2008., 2009. i 2010. godine (Lucić Vujičić, 2011.a). Temeljem rezultata restauratorskih istraživanja kojima je utvrđena slojevitost nastanka predmeta kompleta, moguće je zaključiti da se krojenje nije dogodilo neposredno nakon nastanka baršuna odnosno vezenih kompozicija već kasnije. Dokaz tomu su brojni komadi nepravilnog baršuna i podstave od kojih su predmeti skrojeni temeljem čega je opravdano pretpostaviti da su materijali već ranije bili korišteni i imali sasvim drugačiju funkciju. Također, kompozicija vezene trake nije originalna već je nastala u procesu prilagođavanja novom ikonografskom programu što je moguće bila posljedica promjene vlasnika ili dotrajalosti predmeta na kojemu su se ranije nalazili (misnice ili pluvijala). Obzirom na dataciju pozamanterije i kroj misnice (tal. *casula a violino*) te njezine dimenzije vjerojatnim se čini da je komplet skrojen u 17. stoljeću, a moguće i kasnije. Arhivska istraživanja s ciljem

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

rasvjetljavanja porijekla i datacije ovoga kompleta provedena su u sklopu konzervatorsko-restauratorskih istraživanja te nisu dala značajnije rezultate. U inventaru župne crkve iz 1861. godine koji je tom prilikom konzultiran navode se dvije slične misnice: '*Una detta (pianeta) completa di veluto di seta mancante de solo velo di color rosso detta di S. Stefano P.M. con Romana e croce di filo d'oro lavorato in rilievo; Stato delle cose stimate: Mediocre* i *Una detta (pianeta) di veluto rosso con manipolo solamente con croce e Santi al dorso ed al davanti; Stato delle cose stimate: Cattivo*. Misnica se potom u inventarima može pratiti do kraja 19. i u 20. stoljeću. Valja izdvojiti onaj iz 1928. u kojemu se navodi: *Pianeta velluto rosso, regalo da Venezia*. U sklopu tog istraživanja nije pronađen inventar župne crkve iz 1796. godine kojega spominje Santangelo navodeći da se u njemu spominje veliki broj misnica i pluvijala u župnoj crkvi *lavorati alla grega con figure di Santi*. Santangelo piše da je ova misnica (u katalogu je objavljena i fotografija) jedina sačuvana do danas te ju datira u početak 16. stoljeća, a primjećuje i da je njezin izvorni izgled izmijenjen (Santangelo, 1935: 113.). Iz svega navedenoga zaključujem da nije moguće potvrditi tezu da je komplet u 16. stoljeću kupljen i skrojen upravo za motovunsku župnu crkvu. Temeljem sačuvanih inventara i biskupskih vizitacija iz razdoblja 1600. do 1639., porečkih biskupa Giovannija Lippomana, Leonarda Tritonija, Ruggera Tritonija te one biskupa Gaspara Negrija iz 1747. godine u kojima se misnica od grimizna baršuna ukrašena figuralnim vezom ne spominje, zaključujem da je malo vjerojatno da je ista ranije od druge polovice 18. stoljeća bila dio inventara motovunske župne crkve. Indikativan je opis u inventaru iz 1928. godine u kojemu se, vrlo vjerojatno temeljem nekog tada postojećeg zapisa, navodi da je misnica poklon iz Venecije. Takav dar župnoj crkvi u svom rodnom gradu mogao je dati porečki biskup Francesco Polesini (porečki biskup od 1778. – 1819.). Naime biskup Polesini ovoj je crkvi vrlo vjerojatno darovao i komplet liturgijskog ruha iz 18. stoljeća sa svojim grbom od kojega je do danas sačuvana misnica (kat. 43.). Tome u prilog ide i tvrdnja Santangela o tri drvene *poltrone* iz 18. stoljeća sačuvane u župnoj crkvi koje su moguće venetske proizvodnje te također dar biskupa Polesinija (Santangelo, 1935: 113.). Opravdano je stoga iznijeti i pretpostavku da je današnji izgled kompleta rezultat intervencija koje su se dogodile u periodu od 17. (moguće vrijeme krojenja misnice i apliciranja bordura) do druge polovice 18. stoljeća kada su se vrlo vjerojatno dogodile izmjene u kompoziciji vezene figuralne trake kako bi se ikonografijom uskladila s pobožnostima nove sredine.

BIBLIOGRAFIJA:

1. Antonino Santangelo, *Inventario degli oggeti d'arte d'Italia V. Provinci di Pola*, (Roma: Libreria dello Stato, 1935.), str. 113.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

1. Sandra Lucić Vujičić, „Istraživački radovi na kazuli 15. stoljeća iz Motovuna“. *Portal. Godišnjak Hrvatskog restauratorskog zavoda*, 1 (2010.), str. 89. – 98.
2. Zoraida Demori Staničić, „Figuralni umjetnički vez obrednog ruha iz vremena renesanse u Dalmaciji i Istri“, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, 32 (2008.), str. 69. – 86.

TKANINA:

Velours coupé, uni, simple corps

Struktura svile može se opisati kao ujednačeno rezani baršun bez uzorka iz jedne osnove flora. Za bojanje svilenih niti osnove flora upotrijebljen je pigment *košinel* dobiven od vrste (lat.) *Dactylopius coccus* što je utvrđeno analizom provedenom tijekom konzervatorsko-restauratorskih radova. Upotreba ovog pigmenta u talijanskim manufakturama je zabilježena od 1540. godine zbog čega je predložena datacija sredina ili druga polovina 16. stoljeća. Obzirom da je jedan komad baršuna sačuvan u punoj širini bilo je moguće izračunati ukupan broj niti osnove koji iznosi 5400 niti. Prema venecijanskoj *Mariegoli dell'Arte dei Tessitori di Seta* iz 1481. godine baršuni koji su imali minimalno 5400 niti osnove bili su svrstani u grupu najkvalitetnijih venecijanskih baršuna pod nazivom *da parangon*. Iako se venecijansko porijeklo ovog baršuna temeljem velike gustoće niti i izgleda ruba može samo pretpostaviti bez sumnje je riječ o najkvalitetnijem talijanskom baršunu bez uzorka sačuvanom na području Istarskog poluotoka.

TEHNIČKA ANALIZA:

Temeljna osnova povezuje temeljnu potku u nepravilnom pet veznom satenu (fr. *satin de 5 doublé* ili eng. *4-end satin doublé,* skok 2). Jedna nit osnove „preskače“ šest prolaza potke odnosno dvije niti i dva para niti potke. Osnova flora umetnuta je nakon svake treće temeljne osnove, a rezana je na jednaku visinu umetanjem štapa na svaka tri prolaza potke.

Osnova	Temeljna: svila, dvije niti zlatnožute boje sukane u S smjeru, 90 prolaza/cm.
	Flora: svila, dvije niti grimizne boje sukane u S smjeru, 30 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, nit žute boje bez vidljivog smjera sukanja, 48 prolaza/cm.
	Štap: 16 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

Tijekom restauracije predmeta kompleta pronađeni su djelomično sačuvani rubovi baršuna (jedan na manipulu i tri na misnici). Svi su rubovi odrezani, a najveći je sačuvan u širini od 0,4 cm. Rubovi su izvedeni na sličan način, zelenim svilenim nitima osnove s vanjske strane i bež svilenim nitima osnove s unutarnje tkanima u četiri veznom satenu *doublé* i sukanim u *S* smjeru. Iako su rubovi sačuvani na komadima istog baršuna nisu izvedeni na jednak način te se razlikuju obzirom na broj niti (negdje su zelene niti duplirane, a negdje ne).

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 60 cm.

VEZ:

Vez srebrnim i svilenim nitima

Na prednju i stražnju stranu misnice prišivene su trake s figuralnim vezom rezane na način da tvore dva križa. Križ na prednjem dijelu misnice tvore polja sa figurama sv. Stjepana i sv. Lucije u vertikalnom kraku te polja sa sv. Pavlom sv. Petrom u horizontalnom kraku. Križna polja oblikovana su rezanjem i prilagođavanjem izvorne kompozicije vezene trake kako bi se ista prilagodila dimenzijama misnice. Vertikalno polje križa prednjice tako tvori cjelovito sačuvano polje s likom sv. Lucije (35 x 15 cm) te polje sa figurom sv. Stjepana koje je pri vrhu odrezano. Polja u horizontalnim odsječcima križa (15 x 12 cm) također su prilagođavana novom obliku što je vidljivo u djelomično sačuvanoj niši ispod koje je smješten sv. Petar te dodana girlanda umjesto arhitektonske niše iznad lika sv. Pavla. Vezena traka prišivena na stražnjem dijelu misnice također ima oblik križa, a podijeljena je na pet polja sa svetačkim figurama. U vertikalnom kraku križa nalaze se pravokutna polja s likovima sv. Margarete i sv. Marka Evanđelista sačuvana u punoj visini dok je ono u vrhu s prikazom Bogorodice s Djetetom skraćeno. Dva kvadratna polja u horizontalnom dijelu križa također su kraćena i prilagođavana novom obliku. U desnom polju je lik sv. Benedikta ili sv. Augustina, a u lijevom nepoznati evanđelist. Sveukupno su tri polja trake na ovoj misnici sačuvana u punoj dužini pa je moguće opisati izvornu kompoziciju. Svakim segmentom dominira jedna svetačka figura pozicionirana u donjem dijelu polja unutar trolučne arhitektonske konstrukcije (ciborija) postavljene na dva stupa i završene s tri kupole od kojih je ona središnja (iznad središnjeg luka) najveća. U gornjem dijelu polja, iz lijevog i desnog kuta, visi girlanda s vrpcom. Pozadina

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

prikaza odnosno podloga ciboriju i svetačkim likovima u potpunosti je prekrivena pozlaćenim nitima koje su fiksirane za podlogu svilenim nitima krem boje u tehnici *oro posato.* Manji dio podloge, u donjem dijelu polja, izveden je svilenim nitima u bijeloj i dvije nijanse zelene boje. Svilene niti na tom su dijelu položene i fiksirane na način da je bodovima formirana mreža rombova čime je stvoren dojam trodimenzionalnosti podloge. Arhitektonski okviri su izvedeni reljefno u tehnici *oro posato su imbottitura* na način da su metalne niti polagane preko prethodno formiranih ispuna (snopova niti, vate, i drugoga). Na isti je način formiran i rub čitave vezene trake s motivom tipa pletene košare (*a canestro*). Pozlaćenim nitima izvedena je i odjeća pojedinih likova te njihove aureole. Na više mjesta preko sloja metalnih niti aplicirane su svilene s ciljem naglašavanja ili isticanja pojedinih dijelova poput nabora odjeće svetačkih likova, obrisa arhitekture i slično. Svilenim nitima u različitim bodovima izvedena su lica (*punto raso*), kosa (*punto spacciato*), odjeća (*punto serrato*) i svetački atributi. Upravo je na ovim dijelovima vezeni sloj najviše oštećen te je njegovim gubitkom postala vidljiva lanena podloga na kojoj je crnim tušem izveden predložak za vez. Provedenim restauratorskim istraživanjima utvrđena je slojevitost izrade ove vezene trake. Vezeni sloj pozlaćenim i svilenim nitima izveden je na podlozi od lanenog platna koje je potom prišiveno na prvi sloj papirnate podloge koja se smatra njezinim izvornim dijelom. Na tom je papirnatom sloju pronađen i rukopis datiran u 16. stoljeće. Ispod tog sloja nalazi se još jedan mlađi sloj papirnate podloge bez rukopisa koji je dodan naknadno sa svrhom učvršćivanja čitave kompozicije, vrlo vjerojatno u trenutku konstruiranja nove ikonografske sheme. Sve je potom prišiveno na baršun misnice. Tijekom restauracije utvrđeno je da je vezena traka nastala spajanjem (poput tehnike kolaža) više manjih zasebnih elemenata u jedinstvenu cjelinu. Svi su pojedinačni elementi vezene kompozicije prilikom procesa restauracije odvojeni i pojedinačno konsolidirani te potom vraćeni na izvornu poziciju. Utvrđeno je da su glave likova odvojene od tijela te da su vezene na lanenoj podlozi koja se razlikuje od ostatka kompozicije. Zasebni elementi su također i svi svetački atributi te arhitektonski dijelovi, girlande i ostalo. Jedina svetačka figura koja je izvedena cjelovito i na jedinstvenoj podlozi je Bogorodica s Djetetom. Osim razlika u vrsti tkanina u podlozi pojedinih dijelova veza primjetne su i razlike u tehnikama vezenja što ide u prilog tezi o njihovom različitom porijeklu. Na lanenim podlogama svetačkih figura sačuvan je crtež tintom na bazi željeza. Osim obrisnih linija na licima je vidljivo i sjenčanje ružičastom bojom što je veziocima bila dodatna pomoć pri apliciranju svilenih niti.

TEHNIČKA ANALIZA:

Svilene niti:	Niti različitih boja.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Metalne niti: - srebrne *filé* niti, srebrna *lamella* oko svilene niti bež boje.
- pozlaćene filé niti, pozlaćena *lamella* oko svilene niti bež boje.

Tehnike vezenja:

oro posato

oro posato su imbottitura

oro posato su imbottitura (motivo a canestro)

punto serrato

punto spaccato

punto raso

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

Sačuvana je na vanjskim rubovima misnice te na stoli i manipulu. Bordura je tkana u širini 2,5 cm s uzorkom niza rombova, a sastoji se od svilenih niti, pozlaćene *lamelle* i *filé* niti svilene jezgre ovijene pozlaćenom *lamellom*.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

II. Resica

Sačuvana je na manipulu i stoli, a izvedena je tamno žutim svilenim nitima, pozlaćenom *lamellom* i *filé* nitima svilene jezgre ovijene pozlaćenom *lamellom*.

Sl. 46. Misnica, *velours coupé, uni, simple corps,* Italija, sredina ili druga polovina 16. stoljeća i vez srebrnim i svilenim nitima, prva polovina ili sredina 16. stoljeća (foto: IJT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVOM

Sl. 47. Vezeni likovi sv. Stjepana i sv. Margarete, prva polovina ili sredina 16. stoljeća (foto: IJT, 2018.)

Sl. 48. Vezeni lik sv. Petra, prva polovina ili sredina 16. stoljeća (foto: IJT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

25. Stola

TKANINA:	*Velours coupé façonné, simple corps, lancé broché,* Italija, posljednja četvrtina 15. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Resica, Italija, 16. ili 17. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 254 x 11 x 18 cm.

OPIS PREDMETA:

Stola je izrađena od sedam većih komada baršuna iste tipologije uzorka. Podstava je izrađena od dvije vrste crveno-smeđeg lanenog platna. Na jednom kraju stole prišivena je ukrasna resica izrađena od svilenih crveno-ljubičastih i pozlaćenih niti dok na drugom kraju nije sačuvana. Na stoli su vidljivi ostaci konca na mjestima na kojima su nekada bile prišivene bordure formirajući križeve - po jedan na svakom kraju i u sredini. Stola je bila u vrlo lošem stanju do 2010. godine kada su u Hrvatskom restauratorskom zavodu u Zagrebu provedeni cjeloviti konzervatorsko-restauratorskih radovi (Lucić-Vujičić: 2011.b). Na više mjesta sloj rezane osnove flora nepovratno je izgubljen. *Lancé* i temeljna potka također su mjestimično prekinute što je rezultiralo stvaranjem većih pukotina na tkanini. Osim oštećenja svilenih niti isto je primjetno i na metalnim nitima. *Filé* pozlaćene niti koje se protežu čitavom širinom tkanine danas se doimaju srebrnima obzirom da je izgubljen površinski sloj pozlate na *lamelli* kojom je omotana svilena jezgra. Na više mjesta *lamella* je u potpunosti izgubljena te je vidljiva samo svilena nit. Značajno su oštećene i *filé* niti koje na dijelovima kompozicije tvore *bouclé* efekt. Ovdje izneseni tehnički podaci djelomično su preuzeti iz *Izvješća o provedenim konzervatorsko-restauratorskim radovima* (Lucić-Vujičić: 2011.b). U zaključku konzervatorsko-restauratorskih istraživanja navedeno je da je stola nastala spajanjem fragmenata koji potječu od dvije različite bale što nije potvrđeno tehničkom analizom no moguće je pretpostaviti obzirom na nekompatibilnosti određenih fragmenata baršuna pri pokušaju izrade idealne rekonstrukcije raporta (Lucić Vujičić, 2011.b: 24. – 36.).

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Velours coupé façonné, simple corps, lancé broché

Na stoli je sačuvano sedam većih fragmenata baršuna iste tipologije. Obzirom na vrlo uske dimenzije predmeta iz sačuvanih fragmenata baršuna moguće je rekonstruirati tek vrlo mali dio izvornog raporta ove svile koji pripada prepoznatljivoj tipologiji asimetričnih renesansnih kompozicija po nazivom *a griccia*. Po izradi digitalne rekonstrukcije, koja je predložena i u

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

konzervatorsko-restauratorskom izvještaju, može se iščitati centralni dio kompozicije, odnosno detalj glavnog motiva – cvijeta čička. Kompozicija je određena središnjim kružnim motivom podijeljenim na šest vitičastih odjeljaka iz kojega se po vertikalnoj osi razvijaju dvije uvijene masivne grane. Ovi su motivi oblikovani rezanom tamno crvenom osnovom flora čime su dodatno naglašeni u odnosu na ostatak kompozicije kojim dominira žuta boja temeljne i *lancé* potke. U središtu centralnog kružnog motiva je cvijet čička okružen sitnim cvijećem i lišćem. Ostatak kompozicije koji je vidljiv na nekoliko fragmenata oblikovan je gustim spletom uvijenih grančica s uskovitlanim lišćem te različitim verzijama stiliziranog cvijeta čička odnosno ploda šipka.

TEHNIČKA ANALIZA:

Konstrukcija baršuna vrlo je kompleksna s obzirom na broj različitih sustava osnove i potke i njihovu gustoću. Baršun je konstruiran s tri osnove (temeljna, povezujuća i osnova flora) i četiri potke od kojih su dvije temeljne potke (jedna tvori temeljnu veznu konstrukciju *gros de Tours*, a druga je prekrivajuća) i dvije *lancé* potke (jedna svilena i druga *filé* potka). Temeljna konstrukcija tkanine je *gros de Tours* stvoren nitima temeljne osnove i temeljne potke. Prva temeljna potka, od više niti žute, bijele i ljubičaste boje sakrivena je ispod druge, žute temeljne potke i *lancé* potki. Osnova flora je grimizne boje i prema temeljnoj osnovi se odnosi u omjeru 1:3, a rezana je umetanjem metalnog štapa svakih 6 prolaza potke (4 prolaza temeljne potke i 2 *lancé* potke). Kada ne tvori uzorak, niti osnove flora poniru ispod druge, prekrivajuće, žute temeljne potke, a vezane su s temeljnom potkom u taftu *doublé*. Osnova flora rezana je na dvije visine tvoreći tako dva različita efekta uzorka grimizne boje. Tamnije grimizne dijelove tvori osnova flora rezana na višu razinu, dok svijetlije grimizne dijelove tvori na mjestima na kojima je rezana znatno niže. Mjesto stezanja niti osnove flora (kako bi mogle biti odrezane) je između trećeg i četvrtog prolaza temeljne

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

potke neposredno ispod *lancé* potki. Treći efekt uzorka stvoren je na mjestima na kojima osnova flora nije vidljiva na površini nego ponire ispod prekrivajuće potke, a dominantne postaju žute niti prekrivajuće i *lancé* potke. *Lancé* potke pojedinačno na površini veže povezujuća osnova u 1/3 odnosno 1/4 Z keperu. U dijelu uzorka gdje je osnova flora rezana obje *lancé* potke zajedno povezuje i nit osnove flora. Ista *lancé filé* potka na manjem dijelu tvori i četvrti, *bouclé* efekt, uzorka ovog baršuna.

Osnova	Temeljna: svila, izmjenjuju se niti ljubičaste i bijele boje, sukane u S smjeru, 42 prolaza/cm. Povezujuća: svila, izmjenjuju se niti ljubičaste i bijele boje, sukane u S smjeru, 14 prolaza/cm. Flora: svila, niti grimizne boje, uvijene u S smjeru, 14 prolaza/cm.
Potka	Prva temeljna: svila, više sustava niti bijele, ljubičaste i žute boje, 30 prolaza/cm – prvi prolaz potke te treći i četvrti koji tvore mjesto stezanja niti osnove flora. Druga temeljna: svila, 6 sustava niti žute boje, bez vidljivog smjera sukanja, 10 prolaza/cm – prekrivajuća žuta potka vidljiva na površini. Prva *lancé*: svila, žute boje, 2 sustava niti, sukana u Z smjeru, 10 prolaza/cm. Druga *lancé*: *filé*, srebrna (pozlaćena) *lamella* ovijena oko svilene jezgre bijele boje u S smjeru, 10 prolaza/cm. Omjeri: 4:1:1

RUBOVI:

Na stoli je prilikom provođenja konzervatorsko-restauratorskih postupaka pronađen djelomično sačuvan rub u širini od 0,7 cm izveden dvostrukim žutim svilenim nitima tkanima u *gros de Toursu*.

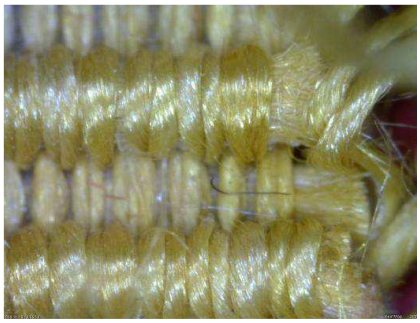

DIMENZIJE RAPORTA: Nije moguće utvrditi.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije moguće utvrditi.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

POZAMANTERIJA:

Resica

Na jednom kraju stole sačuvana je resica izvedena žutim i crvenim svilenim nitima i pozlaćenim *filé* nitima.

Sl. 51. Stola, *velours coupé façonné, simple corps, lancé, broché,* Italija, posljednja četvrtina 15. stoljeća (foto: HRZ)

Sl. 52. Detalj, *velours coupé façonné, simple corps, lancé, broché,* Italija, posljednja četvrtina 15. stoljeća (foto: IJT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

26. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Klasični damast, Venecija, druga polovina 16. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (106 x 67 i 106 x 96,5 cm), velum (52 x 50 cm)

OPIS PREDMETA:

Misnica i velum kompleta izrađeni su od fragmenata grimiznog damasta iz druge polovice 16. stoljeća. Misnica je skrojena od četiri, a velum od dva komada istovrsnog damasta dok je središnje polje prednje i stražnje strane misnice izvedeno od novije tkanine tamno ljubičaste boje. Razlike u efektu damasta vidljivog na ovim predmetima posljedica su obrtanja tkanine na naličje. Naime, četiri fragmenta damasta misnice krojeni su licem tkanine prema „gore“ (što se očituje u sjajnim dijelovima dekora i matiranoj podlozi) dok je velum krojen licem prema „dolje“ odnosno nama je vidljivo njegovo naličje koje se očituje u sjajnim dijelovima podloge dok je dekor matiran. Borduru kojom je obrubljen velum moguće je datirati u 18. stoljeće dok su trake sačuvane na misnici novije (Lorenzini, 2002: 271., 275., kat. 428.). Podstava kompleta izrađena je od lanenog platna bež boje. Komplet je u dobrom stanju sačuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Klasični damast

Iz fragmenata dostupnih na predmetima kompleta potpuni raport uzorka nije vidljiv no zbog karakterističnih motiva i kompozicije jasno je da je riječ o uzorku koji pripada tipu poznatom kao *Gnalić*. Iz dvaju većih fragmenata sačuvanih na leđnom dijelu misnice prepoznaju se dva dominantna motiva čijim se vertikalnim nizanjem formira kompozicija. Prvi motiv karakterističan za ovaj tip je masivni bogato razvedeni ovalni cvijet nalik čičku ili plodu šipka u vrhu kojega izrasta lisnata lepeza. Drugi prepoznatljivi motiv je kantaros na lisnatoj bazi s elegantno stiliziranom balustradom i dvama ručkama uvijenima u obliku slova S. Iz kantarosa izlaze masivne naturalistički oblikovane grane ispunjene uzorkom tipa šahovske ploče oko koje se uvijaju tanje grančice s plodovima šipka te lišćem nalik listu hrasta. Specifičnost kompozicije je dekoracija u sredini monumentalnog motiva čička u obliku uskog pojasa koji se proširuje pri krajevima, a ispunjen je uzorkom tipa šahovske ploče. Drugi detalj specifičan za ovu podgrupu dekora tipa *Gnalić* je način stilizacije motiva okruglih plodova šipka s nizom paralelnih valovitih linija.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TEHNIČKA ANALIZA:

Temeljna vezna konstrukcija je pet vezni klasični damast kojega tvore svilene niti temeljne osnove i temeljne potke crvene (grimizne) boje. Uzorak damasta stvoren je obrtanjem lica i naličja iste vezne konstrukcije pet veznog satena. Pritom lice osnove tvori uzorak dok je podloga stvorena licem potke istog veza.

Osnova	Temeljna: svila, niti crvene boje, sukane u S smjeru, 120 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti crvene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 39 prolaza/cm.

RUBOVI:

Sačuvan je desni rub tkanine u širini od 1 cm. Izveden je zelenim svilenim nitima osnove (50 niti) koje su tkane u pet veznom satenu s nitima temeljne potke. U sredini ruba nalazi se jedna krupna nit, žućkaste boje koja je na dostupnom fragmentu bez tragova pozlate. S vanjske strane rub je završen s tri deblje zelene i jednom ljubičastom niti koje su s nitima temeljene potke vezane u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: oko 157 x ? cm

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Bordura širine 1,5 cm tkana je svilenim nitima bijele i žute boje te srebrnim *filé* nitima i srebrnom *lamellom*.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 53. Misnica, klasični damast, Venecija, druga polovina 16. stoljeća

Sl. 54. Velum, klasični damast, Venecija, druga polovina 16. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

27. Bursa

VEZ:	Vez srebrnim i svilenim nitima, Italija, kraj 16. ili prva polovina 17. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 17. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 25,5 x 25,5 cm.

OPIS PREDMETA:

Bursa je izrađena od tri komada sekundarno upotrijebljenog grimiznog baršuna s dekorom izvedenim tehnikom veza metalnim i svilenim nitima. Baršun s vezenom dekoracijom izvorno je pripadao nekom drugom predmetu te je potom prilagođen obliku burse što je vidljivo iz kompozicije vezene dekoracije koja ne prati oblik predmeta već mu je samo prilagođena pozicioniranjem motiva križa u sredinu. Osnova flora baršuna na mnogim je mjestima potpuno izgubljena zbog čega je na mjestima vidljiva njegova struktura. Vez je također značajno oštećen. Motivi koji su izvedeni u tehnici *oro posato su imbottitura* ili *punto a rilievo* u potpunosti su izgubili sloj metalnih niti, a vidljiva je ostala samo reljefna podloga formirana od lanenih ili vunenih niti. Na mnogim mjestima niti su odvojene od podloge ili su izgubile metalnu *lamellu*. Biljni motivi izvorno su bili obrubljeni raznobojnim svilenim nitima (zelenom, plavom, žutom) koje su također na mnogim mjestima izgubljene. Na baršunu su na nekoliko mjesta vidljivi otisci, vrlo vjerojatno, nekada prišivenih ukrasa u obliku perli ili dragog kamenja. Bursa je obrubljena bordurom izvedenom svilenim i metalnim nitima.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

VEZ:

Vez srebrnim i svilenim nitima

Na bursi je sačuvan samo dio kompozicije vezenog baršuna što je vidljivo na rubnom dijelu gdje su motivi presječeni bordurom. U središtu predmeta pozicioniran je križ od kojega je danas vidljiva samo ispuna od grubljih lanenih nit, a izvorno je bio prekriven pozlaćenim *filé* nitima tehnikom *oro posato su imbottitura.* Istom tehnikom izvedeni su i drugi elementi kompozicije, poput vrhova lišća, lisnih vena i sl. Kompozicija se sastoji od uvijenih biljnih grana iz kojih izrastaju listovi različitih vrsta i veličina te sitne spiralno uvijene vitice. Listovi su obrubljeni svilenim nitima u bodu *punto spaccato.* Izvedba i predložak kompozicije vrlo su kvalitetni što je vidljivo u vještom kombiniranju tehnika polaganja metalnih niti sa i bez reljefne ispune kao bi se postigao efekt uskovitlanih vrhova lišća te ako bi se naglasili dijelovi poput lisnih vena. Način stilizacije elemenata i njihova dispozicija unutar kompozicije ukazuju

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

da je riječ o vezu koji je nastao krajem 16. i ili tijekom prve polovine 17. stoljeća, vrlo vjerojatno u Italiji.

TEHNIČKA ANALIZA:

Tkanina u podlozi: *Velours coupé simple corps, uni.* Riječ je o vrlo malom fragmentu rezanog grimiznog baršuna bez uzorka pa je mjesto i vrijeme njegova nastanka vrlo teško precizno odrediti. Obzirom na činjenicu da se kompozicija vezenog uzorka može datirati u 17. stoljeće opravdano je pretpostaviti da je baršun u podlozi stariji.

Svilene niti:	svila, više niti u zelenoj, plavoj i žutoj boji, sukane u S smjeru.
Metalne niti:	*filé* niti - pozlaćena *lamella* ovijena oko žute svilene jezgre.

Tehnike vezenja:

oro posato su imbottitura

punto spaccato i *oro posato*

POZAMANTERIJA:

Bordura

Bordura širine 2,5 cm tkana je srebrnim *filé* nitima sa žutom svilenom jezgrom i svilenim nitima bež boje te srebrnom *lamellom*. Uzorak u središnjem dijelu bordure izveden je obliku niza rombova.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 55. Bursa, vez srebrnim i svilenim nitima, Italija, kraj 16. ili prva polovina 17. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

28. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Klasični damast, Italija, prva četvrtina 17. stoljeća
POZAMANTERIJA:	I. Bordura, Italija, 17. stoljeće
	II. Resica, Italija 17. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (104 x 93 cm), manipul (51 x 12 x 22,5 cm), stola (117 x 11 x 21 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izrađeni su od istovrsnog crvenog klasičnog damasta. Na misnici je sačuvana bordura, a na manipulu i stoli resica iz 17. stoljeća. Na stoli i manipulu križevi su izvedeni u žutoj *teletti* i uokvireni s isprepletenim srebrnim *filé* nitima sa žutom svilenom jezgrom. Podstava kompleta izvedena je od lanenog platna. Komplet je u relativno dobrom stanju očuvanosti, veća oštećenja svile vidljiva su na stoli i manipulu.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Klasični damast

Uzorak svile pripada klasičnoj *a mazze* tipologiji s mrežom jasno odvojenih gotovo geometrijski stiliziranih motiva. Mrežu tvore četiri različita motiva d kojih su dvije grančice s po obodu nazubljenim lišćem i cvijetom nalik tulipanu dok je druga vrlo slična no s plodom nalik stiliziranom šipku. Grančice se ponavljaju u horizontalnim redovima pri čemu su one s motivom šipka nagnute u lijevu stranu, a one s motivom tulipana u desnu. Između njih, također suprotne inklinacije, nalaze se motivi nalik pravokutnim pločicama ispunjenima sitnim točkastim uzorkom iz kojih sa svake kraće strane izlaze sitni pupoljci.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekora izvedena je licem osnove pet veznog satena dok je uzorak stvoren licem potke iste vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti crvene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 130 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, više niti crvene boje, sukane u Z smjeru, 38 prolaza/cm.

RUBOVI: Rub je sačuvan samo djelomično, u širini od 0,2 cm, tkan zelenim svilenim nitima osnove u pet veznom satenu.

DIMENZIJE RAPORTA: 11 x 13 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

Bordura širine 2 cm izvedena je žutim svilenim i srebrnim *filé* nitima koje su isprepletene u 2/3 taftu.

II. Resica

Resica u širini od 2,5 cm izvedena je crvenim svilenim nitima i srebrnim *filé* nitima sa žutom svilenom jezgrom.

Sl. 56. Misnica, stola i manipul, klasični damast, Italija, prva četvrtina 17. stoljeća (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

29. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: Klasični damast, Venecija (?), treća četvrtina 17. stoljeća

POZAMANTERIJA: Bordura i resice, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: dalmatika (103 x 122 cm), dalmatika (103 x 122 cm), stola (113 x 24 x 11 cm), manipul (47 x 25 x 11 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izrađeni su od istovrsnog crvenog klasičnog damasta. Na dalmatikama su sačuvane bordure koje se mogu datirati u 18. stoljeće kao i resica na stoli i manipulu. Križevi stole i manipula izvedeni su od žute *telette*. Jednaki križevi i resice sačuvani su i na kompletu (kat. 28.) crvenog damasta iz iste zbirke. Podstava je izrađena od lanenog platna bež boje. Svi su predmeti u odličnom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Klasični damast

Uzorak damasta pripada tipu dekora koji je blizak skupini *a mazze* no definira se kao *opera a spianzi* (Cartelazzo, Da Rin, Frattaroli, 1993: 21.) obzirom da ih karakteriziraju isprepleteni cvjetni buketi često na dvostrukim grančicama i s rascvalim cvijetovima te uskovitlanim lišćem u bazi. Riječ je o kompoziciji koju tvore horizontalni nizovi cvjetnih grančica pri čemu se razlikuju dvije verzije grančice koje su svakim narednim redom nagnute u suprotnu stranu. Od klasičnih geometrijskih *a mazze* kompozicija razlikuje se po izuzetnoj dinamici, isprepletenosti i živosti te voluminoznosti motiva što je u skladu s baroknom estetikom. Raport uzorka ponavlja se četiri puta širinom tkanine. Bliski primjeri sačuvali su se u zbirci Mariana Fortunija (Davanzo Poli, 2008: 338., 339.) te crkvi Santa Maria Gloriosa dei Frari u Veneciji (Davanzo Poli, 2014: 56., 57.), župi sv. Tome apostola u Tkonu na Pašmanu (Banić, 2016: 734., 735.), u župnoj crkvi sv. Marka u Korčuli i crkvi Uznesenja Marijina u Osoru.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru izvedena je licem osnove pet veznog satena dok je uzorak izveden licem potke iste vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti crvene boje, sukane u S smjeru, 95 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, više niti crvene boje, sukane u Z smjeru, 38 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI: Cjelovito sačuvani rubovi u širini od 1,3 cm izvedeni su u tri bijele i tri zelene pruge tkane u pet veznom satenu. S vanjske strane rub završava s četiri deblje niti sastavljene od niti zelene, bijele i narančaste boje koje su tkane s nitima temeljne potke u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: 25,5 x 13,5 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 54 cm.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Izvedena bijelim i žutim svilenim nitima te srebrnom *lamellom* i srebrnim *filé* nitima.

Sl. 57. Dalmatika, stola i manipul, klasični damast, treća četvrtina 17. stoljeća (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

30. Zastori

TKANINA: *Brocatelle lancé*, Francuska ili Italija, druga polovina 17. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: zastor 1 (70 x 286 cm), zastor 2 (140 x 286 cm).

OPIS PREDMETA:

Od iste tkanine izrađena su sva zasebna predmeta koji se vrlo vjerojatno mogu smatrati zavjesom ili zastorom kojim se dekorirao unutrašnji crkveni prostor. Da je riječ o zastoru ukazuju resice na jednom kraju te vrpce koje su prišivene po dužini, a koje su vrlo vjerojatno služile za međusobno povezivanje komada. Jedan je komad izveden od jedne širine tkanine dok su na drugome po dužini spojenena dva komada iste tkanine sačuvane u punim širinama. Na oba predmeta prišiven je motiv kaleža s hostijom. *Broccatelle lancé* od kojega su zastori izrađeni u vrlo je lošem stanju. Svilene niti gotovo su u potpunosti oštećene, a na oba su predmeta vidljiva i veća oštećenja kao i zakrpe od istovrsne ili nešto drugačije tkanine. Podstava je dvostruka, donja je izvedena lanenim platnom bež boje dok je gornja novija smeđa lanena tkanina.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Brocatelle lancé

Sačuvane su tri širine svile u dužini od čak 286 cm. Na pojedinačnim je komadima vidljiva kompozicija uzorka u cjelini koja je osnosimetrična pri čemu os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Kompozicijom dominira centralni motiv bujnog i masivnog cvijeta s razvedenim i uvijenim laticama te središnjim grozdastim dijelom i uspravnim tučkom. U dnu cvijeta izrastaju dva bujna lista koji ga uokružuju s bočnih strana i lisnata baza. Dominantni motiv razvija se i ponavlja po vertikalnoj osi. Spajanjem pojedinačnih komada uzdužno stvara se izvorno zamišljena dinamika dekora. Riječ je o tkanini koja konstrukcijom i dekorom ukazuje da je bila namijenjena dekoraciji interijera, oblaganju zidnih površina (tapete ili zastori) te tapeciranju namještaja. Naime, tkanine tkane u tehnici *brocatelle* zbog svoje čvrste i izdržljive konstrukcije, koja je postignuta uporabom lanene potke, uobičajeno su se birale za potrebe opremanja interijera. Također, dekori ovih tkanina redovito su tkani u velikom raportu, a motivi su klasični i uglavnom vrlo slični te su se u gotovo nepromijenjenom obliku tkali kroz dugi niz godina. Tkanine namijenjene dekoraciji interijera nisu se prilagođavale trenutnim modnim trendovima te ih je stoga ponekad vrlo teško precizno datirati.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu tkanine tvore lanene niti temeljne potke tkane s nitima temeljne osnove u pet veznom satenu. Uzorak je stvoren nitima dodatne *lancé* potke koja je u istoj boji kao i temeljena osnova. Na licu tkanine *lancé* potka fiksirana je nitima dodatne osnove u 1/2 taftu.

Osnova	Temeljna: svila, niti crvene boje, sukana u S smjeru, 96 prolaza/cm.
	Povezujuća: svila, niti žute boje, bez vidljivog smjera sukanja, 24 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: lan, prirodne boje, dvije niti u jednom prolazu sukane u Z smjeru, 14 prolaza/cm.
	Lancé: svila, niti crvene boje, sukane u S smjeru, 14 prolaza/cm.

RUBOVI: Sačuvani su izvorni rubovi izvedeni jednom krupnijom niti vezanom u taftu s nitima temeljne osnove.

DIMENZIJE RAPORTA: 133 x 35 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 70 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 58. Detalj zastora, *broccatelle lancé*, Francuska ili Italija, druga polovina 17. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

31. Velum

TKANINA: Damast *lancé,* Italija ili Francuska, 1710. – 1715. godine

DIMENZIJE PREDMETA: 501 x 50 cm.

OPIS PREDMETA:

Velum je izveden od istovrsne svile koja je sačuvana u punoj širini. Obrubljen je crvenom resicom koja je kasnijeg nastanka dok podstavna tkanina nije sačuvana. Velum je u izvrsnom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Damast *lancé*

Širina raporta je vidljiva no visina nije pa kompletan dekor ove svile nije moguće vidjeti. Raport se ponavlja tri puta širinom tkanine, a iz vidljivog dijela jasno je da je riječ o svili bizarnog tipa. Obzirom na izuzetno aprstraktne motive te odsustvo naturalističkih elemenata koji tvore vidljivi dio dekora svilu je moguće svrstati u apstraktnu fazu bizarnog tipa te datirati u razdoblje od oko 1710. do oko 1715. godine. Motivi koji su vidljivi na sačuvanom fragmentu svile sastoje se od polukružnih vertikalnih lukova nalik kotaču među kojima se isprepliću drugi fantastični i biljni motivi poput sitnih cvjetnih grančica i kružnih grozdastih motiva.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekora u žućkastoj nijansi izvedena je licem potke osam veznog satena dok je uzorak stvoren licem osnove iste konstrukcije. Pojedine elemente dekora oblikuje i *lancé* potka bijele boje. Kada ne tvori uzorak *lancé* potka je fiksirana na naličju tkanine nitima temeljne osnove u 4/1 keperu te pritom u potpunosti prekriva temeljne potke. Kada je na licu tkanine uzorak stvoren licem osnove osam veznog satena tada je *lancé* potka na reversu povezana nitima temeljne osnove licem potke osam veznog satena. Kada *lancé* potka tvori uzorak na licu tkanine nije povezana.

Osnova	Temeljna: svila, niti plavo bijele nijanse, sukane u S smjeru, 136 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, više niti žute i bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 38 prolaza/cm.
	Lancé: svila, više niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 19 prolaza/cm.

RUBOVI: Sačuvana su oba ruba cjelovito, u širini od 0,5 cm, a izvedeni su od naizmjenično tkanih ružičastih i bijelih niti osnove u osam veznom satenu.

DIMENZIJE RAPORTA: ? x 17 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 50 cm.

Sl. 59. Velum, damast *lancé,* Italija ili Francuska, 1710. – 1715. godine

Sl. 60. Detalj, damast *lancé,* Italija ili Francuska, 1710. – 1715. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

32. Bursa

TKANINA: *Gros de Tours liseré, à liage répris,* Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1720. – 1730. godine

POZAMANTERIJA: Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 25 x 25,5 cm.

OPIS PREDMETA:

Bursa je izvedena od istovrsne svile te obrubljena bordurom i špagom krem boje koja se sastoji od uvijene krem i srebrne *filé* niti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Gros de Tours liseré, à liage répris

Iz dostupnog fragmenta svile nije vidljiv cjeloviti raport kompozicije no zbog karakterističnih detalja jasno je daje riječ o uzorku *a dentelle* tipologije. Sačuvan je samo dio središnje grupe motiva od kojih se prepoznaje detalj nalik vazi odnosno postolju iz kojega proizlazi cvjetna grupa s karakterističnim nazubljenim lišćem i motivima nalik glavicama opijumskog maka. Središnja grupa flankirana je komplementarnim motivima od kojih je vidljiv samo manji dio. Vrlo je vjerojatno riječ je o svili klasične, simetrične kompozicije s osi simetrije koja prolazi sredinom širine tkanine. Iz sačuvanog fragmenta nije moguće zaključiti više o stilu kompozicije no za pretpostaviti je da je riječ o ranijem tipu čipkastih uzoraka na kojima još uvijek nema naznaka naturalistički oblikovinim cvjetnim motivima te bez namjere da se isti prikažu voluminoznije. Vidljivi dio kompozicije osmišljen je vrlo plošno i grafički čemu doprinose i svega dvije boje korištene za oblikovanje dekora.

TEHNIČKA ANALIZA:

Osnovna konstrukcija svile i podloga dekoru je *gros de Tours* kojega tvore dvije potke različitih boja u jednom prolazu i temeljna osnova. Dekor stvaraju naizmjenično smeđa i bijela *liseré* potka koje su na licu tkanine pritom fiksirane u 1/3 keperu nitima temeljne osnove.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 58 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, dvije niti smeđe i bijele boje, sukane u S smjeru, 23 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije sačuvan.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 61. Bursa, *gros de Tours liseré*, Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1720. – 1730. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

33. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: *Natté liseré, à liage répris*, Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1720. – 1730. godine

POZAMANTERIJA: Bordura i resica, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: bursa (25,5 x 25,5 cm) i manipul (44 x 11 x 26 cm).

OPIS PREDMETA:

Predmeti kompleta izrađeni su od istovrsne svile te ukrašeni jednakim bordurama i resicom koje se mogu datirati u 18. stoljeće. Na bursi su vidljiva veća oštećenja tkanine dok je manipul u dobrom stanju očuvanosti. Podstava predmeta izvedena je od lanenog platna bež boje.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Natté liseré, à liage répris

Iz sačuvanih je fragmenata vidljiv tek manji dio kompozicije dekora koji se po karakterističnim detaljima prepoznaje kao *a dentelle* tipologija. Na bursi su vidljivi detalji središnje cvjetne grupe kompozicije koja je zasigurno, kao i kod ostalih primjera iz ove grupe, bila flankirana sličnim motivima. Na manipulu, na kojemu je svila bolje sačuvana, vidljivi su detalji nalik čipki s mrežom romboidnih odsječaka te fantastični i egzotični biljni motivi poput glavica opijumskog maka. Iako je vidljiv tek manji dio moguće je pretpostaviti da je riječ o svili klasične, simetrične kompozicije s osi simetrije koja prolazi sredinom širine tkanine. Iz sačuvanog fragmenta nije moguće zaključiti više o stilu kompozicije no vrlo vjerojatno je riječ o varijanti dekora na kojemu još uvijek nema naznaka naturalistički oblikovinim cvjetnim motivima te bez namjere da se isti prikažu voluminoznije. Vidljivi dio kompozicije osmišljen je relativno plošno i grafički.

TEHNIČKA ANALIZA:

Temeljena vezna konstrukcija je taft *natté*. Dekor oblikuju naizmjenično *liseré* potke u smeđoj i žutoj boji koje su na licu tkanine fiksirane nitima temeljne osnove u 1/3 keperu Z smjera.

Osnova	Temeljna: svila, dvije niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 62 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, nit smeđe i žute boje u jednom prolazu, sukane u S smjeru, 27 prolaza/cm.

RUBOVI: Nije sačuvano.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije sačuvan.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

POZAMANTERIJA:

Bordura i resica

Izvedeni su žutim svilenim nitima, pozlaćenom *lamellom* i srebrnim *or riant* nitima sa bijelom svilenom jezgrom. Bordura je širine 3 cm, a resica 4 cm.

Sl. 62. Bursa, *natté liseré, à liage répris,* Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1720. – 1730. godine (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

Sl. 63. Manipul, *natté liseré, à liage répris,* Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1720. – 1730. godine (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

34. Velum

TKANINA:	*Natté liseré lancé, à liage répris*, sjeverna Italija, Njemačka (Sveto Rimsko Carstvo), sredina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: 51 x 46 cm.

OPIS PREDMETA:

Velum je obrubljen žutom resicom te podstavljen lanenom tkaninom. U središnjem dijelu vidljiva su oštećenja svile.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Natté liseré lancé, à liage répris

Kompozicija svile je osnosimetrična pri čemu se raport ponavlja četiri puta širinom tkanine, dva puta kao jednaka kopija, a dva puta u zrcalno simetričnoj odnosno obrnutoj varijanti (fr. *à deux chemins à pointe repeat*). Kompoziciju tvore buketi cvijeća postavljeni u stožastu vazu nalik školjci koje okružuje cvijetna girlanda. Dekor u podlozi u obliku sitnih četverolisnih latica izveden je *liseré* tehnikom dok je osnovni motiv buketa izveden bijelom *lancé* potkom. Riječ je o svili prosječne kvalitete koja je bila namijenjena izradi odjevnih predmeta. Dekorom vrlo bliska svila sačuvana je na pluvijalu i dalmatikama iz crkve Santa Maria Maggiore u Spilimbergu nedaleko Pordenonea („lampas, 18. stoljeće“, Mariacher, 1978: 58., kat. 62.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu dekoru tvori taft *natté* dok je uzorak stvoren *liseré* efektom temeljne potke te dodatnom *lancé* potkom koja je na licu tkanine povezana nitima temeljne osnove u 1/3 keperu Z smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti boje breskve, dvije niti u jednom prolazu, bez vidljivog smjera sukanja, 84 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, više niti boje breskve, bez vidljivog smjera sukanja, 24 prolaza/cm. *Lancé*: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 24 prolaza/cm.

RUBOVI: Cjelovito su sačuvana oba ruba u širini od 0,3 cm, a izvedeni su u dvije zelene i dvije ljubičaste pruge te su s vanjske strane završeni jednom krupnijom plavo-bijelom niti povezanom u taftu.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

DIMENZIJE RAPORTA: 25 x 12 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 48 cm.

Sl. 64. *Natté liseré lancé, à liage répris*, sjeverna Italija, Njemačka, sredina 18. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

35. Velum

TKANINA:	Saten *liseré broché, a trame alternatif, à liage répris,* Sjeverna Italija (Veneto ?), 1730. – 1750. godine

DIMENZIJE PREDMETA: 49 x 51 cm.

OPIS PREDMETA:

Velum je skrojen od jednog komada istovrsne svile. Po rubu nije prišivena bordura, a postava je izvedena od jednostavnog platna bež boje. Velum je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Saten *liseré broché, a trame alternatif, à liage répris*

Svila nije sačuvana u svojoj punoj širini no moguće je pretpostaviti da je riječ o kompoziciji u kojoj se meandrirajuća grana s dvije dominantne cvjetne grupe ponavlja u horizontalnom nizu. Raport uzorka pritom se širinom svile ponavlja tri puta. Na sjajnoj bijeloj satenskoj podlozi izvedeni su šareni cvjetni motivi u elegantnim vijugavim, vertikalnim linijama. Riječ je o svili koja je bila namijenjena izradi odjevnih predmeta, a vrlo vjerojatno i liturgijskog ruha. Obzirom na odustvo tehnike *point rentré,* specifičan način stilizacije motiva kao i relativno jednostavnu i klasičnu kompoziciju moguće je pretpostaviti da je riječ o svili koja je istkana na području regije Veneto po uzoru na istovremene francuske modne svile s naturalističkim dekorima.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru bijele je boje i tkana je nitima temeljne osnove u osam veznom satenu s nitima obaju temeljnih potki. Podloga je tkana licem osnove osam veznog satena dok je uzorak stvoren *liseré* efektima temeljnih potki od kojih je ona zelene boje kontinuirana dok se druga potka izmjenjuje u prugama žute, ružičaste, ljubičaste i crvene boje. Detalje uzorka tvore i bijela i svijetlo ružičasta *broché* potka. Obje temeljne potke kada tvore uzorak na licu tkanine i *broché* potke na licu tkanine fiksirane su nitima temeljne osnove u 1/3 keperu Z smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje sukane u S smjeru, 60 prolaza/cm.
Potka	Prva temeljna: svila, niti zelene boje, sukane u Z smjeru, 19 prolaza/cm, u kontinuitetu. Druga temeljna: svila, izmjenjuju se niti u žutoj, ružičastoj, ljubičastoj i crvenoj boji (fr. *trame alternatif*), sukane u Z smjeru, 19 prolaza/cm. *Broché*: svila, niti bijele i svijetlo ružičaste boje, sukane u Z smjeru, 19 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

DIMENZIJE RAPORTA: 50 x 17 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Pretpostavljena žirina 51 cm.

Sl. 65. Velum, saten *liseré broché, a trame alternatif,* Veneto (?), 1730. – 1750. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

36. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: *Natté broché*, Francuska (?), oko 1750. – 1760. godine

POZAMANTERIJA: Bordura i resice, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (115 x 75 i 110 x 70 cm), dvije dalmatike (126 x 80 cm), tri manipul (44 x 10 x 18 cm), dvije stole (130 x 10 x 16 cm)

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izvedeni su od istovrsne svile s bordurama izvedenima od žute svile i uzorkom niza rombova koje se mogu datirati u 18. stoljeće. Podstava predmeta izvedena je od plave lanene tkanine. Komplet je u izvrsnom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Natté broché

Asimetričnu kompoziciju svile tvore dvije vertikalno uvijene vrpce nalik čipki oko koje se omataju sitni plavi cvjetići te veći buketi raznovrsnog cvijeća. Raport se ponavlja dva puta širom tkanine, a riječ je o klasičnom primjeru svile *a meandro* tipa tekstilnih dekora čija je namjena bila izrada odjevnih predmeta. Ovaj primjerak pripada grupi manje kompleksnih svila istoga tipa što se zaključuje temeljem relativno jednostavnog i „prozračnog“ dekora te odsustva metalnih i drugih raznovrsnih potki. Dekor je ovdje oblikovan *broché* potkama uglavnom od jednostavnih svilenih niti dok su manji elementi dekora izvedeni svilenim *frisé* nitima. Volumen i naturalizam cvjetnih motiva postignut je uporabom *broché* potki u više nijansi. Iako nije riječ o raskošnom primjerku svile *a meandro* tipa kvaliteta dekora i način izvedbe ruba ukazuju da je moguće riječ o francuskoj svili iako ni talijansko porijeklo ne može biti isključeno.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu tvori taft *natté* dok je uzorak tkan efektima *broché* potki koje nisu fiksirane na licu tkanine.

Osnova	Temeljna: svila, niti svijetlo plave boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije u jednom prolazu, 66 prolaza/cm
Potka	Temeljna: svila, niti svijetlo ljubičaste boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije u jednom prolazu, 36 prolaza/cm *Broché* (osam): 1. svila: niti u dvije nijanse ljubičaste, crvenoj, narančastoj, plavoj, zelenoj i smeđoj boji, bez vidljivog smjera sukanja, 18 prolaza/cm

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

2. *frisé*: dvije bijele svilene niti sukane u S smjeru, 18 prolaza/cm

RUBOVI:

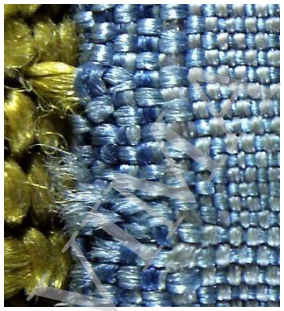

Cjelovito je sačuvan lijevi rub svile u širini od 0,5 cm, izveden s četiri krupnije svilene niti u dvije nijanse plave boje vezene u tehnici tafta.

DIMENZIJE RAPORTA: 46 x 24 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 48 cm.

Sl. 66. *Natté broché*, Francuska (?), oko 1750. – 1760. godine (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVOM

Sl. 67. Detalj, *natté broché*, Francuska (?), oko 1750. – 1760. godine (foto IJT: 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

37. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: *Natté broché,* Italija ili Francuska, sredina 18. stoljeća

POZAMANTERIJA: Bordure, resica i metalna čipka, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (107 x 71 i 102 x 64 cm), manipul (44 x 26 x 11 cm), stola (112 x 26 x 11 cm), velum (50 x 52 cm) i bursa (25,5 x 25 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izvedeni su od istovrsne svile te podstavljeni crvenim taftom. Na predmetima su sačuvane dvije vrste bordura koje se zajedno s resicama na stoli i manipulu te metalnom čipkom na velumu mogu datirati u 18. ili 19. stoljeće. Komplet je u odličnom stanju sačuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Natté broché

Kompozicija dekora je asimetrična, a raport uzorka ponavlja se pravilno dva puta širinom tkanine te u zrcalnoj varijanti u vertikalnom smjeru. Osnovni motiv kompozicije je odsječak krajolika koji se sastoji od slikovitog prikaza dvaju drvenih ogradica iza kojih su grmovi cvijeća te jedno stablo na tankom uvijenom deblu. S donje i gornje strane ograde uvijaju se dvije ukrasne vrpce oko kojih su omotane grančice s lišćem i cvjetovima.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu dekoru tvori taft *natté* dok je uzorak stvoren *broché* potkama koje nisu fiksirane na licu tkanine.

Osnova	Temeljna: svila, niti narančaste boje, bez vidljivog smjera uvoja, dvije u jednom prolazu, 62 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti narančaste boje, bez vidljivog smjera uvoja, dvije u jednom prolazu, 34 prolaza/cm. *Broché* (devet): 1. svila niti u ljubičastoj, ružičastoj, bijeloj, žutoj, dvije nijanse zelene, dvije nijanse narančaste i plavoj boji, 17 prolaza/cm. 2. *frisé*, niti bijele boje sukane u S smjeru, 17 prolaza/cm.

RUBOVI:

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Cjelovito je sačuvan lijevi rub u širini od 1 cm, a izveden je u prugama plave i bijele boje u tehnici tafta te završen jednom krupnom niti na vanjskom kraju.

DIMENZIJE RAPORTA: 25 x 25 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 46 cm.

POZAMANTERIJA:

I. Bordure

Sačuvanse su uža i šira bordura u širini od 2,5 cm i 2 cm. Izvedene su žutim svilenim nitima te srebrnim *or riant* nitima sa žutom svilenom jezgrom s uzorkom niza *cik-cak* linija.

II. Bordura - metalna čipka

Bordura je izvedena u tehnici čipke metalnim nitima - pozlaćenom *lamellom* i pozlaćenim *filé* nitima s uzorkom niza palmeta.

Sl. 68. Misnica, stola, velum, manipul i bursa, *natté broché,* Italija ili Francuska, sredina 18. stoljeća (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

Sl. 69. Misnica, stola, velum, manipul i bursa, *natté broché,* Italija ili Francuska, sredina 18. stoljeća (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

ZA ŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 70. Misnica, stola, velum, manipul i bursa, *natté broché,* Italija ili Francuska, sredina 18. stoljeća (foto: IJT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

38. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	I. *Cannelé de simpleté liseré broché, à liage répris,* Lyon (?), 1760. – 1770. godine II. *Velours coupé façonné, simple corps, broché, à liage repris,* Osmansko Carstvo (Bursa?), kasno 15. stoljeće
POZAMANTERIJA:	III. Bordura, resica i metala čipka, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (68 x 66 i 107 x 96 cm), stola (214 x 11 x 22,5 cm), manipul (41,5 x 11 x 23,5 cm), velum (51,2 x 54 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha sastoji se od misnice, stole, manipula i veluma izvedenih od istovrsne tkanine *cannelé simpleté broché* iz 18. stoljeća. Na manipulu su sačuvana i dva fragmenta ujednačeno rezanog baršuna *broché* osmanske provenijencije s kraja 15. stoljeća. Dimenzije fragmenata su 15,5 x 10,5 i 5 x 10,5 cm. Velum kompleta obrubljen je metalnom čipkom s motivom palmeta. Na ostalim predmetima sačuvane su bordura i resica vrlo vjerojatno iz ili-ili 19. stoljeća.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

I. *Cannelé de simpleté liseré broché, à liage répris*

Dekor ove svile pripada *a meandro* tipu obzirom da kompoziciju tvore dvije žute, u S liniju uvijene, vrpce koje se razvijaju u vertikalnom smjeru. Oko njih se omata gotovo prozirna traka nalik čipki, a u prostor između vrpce i čipke umetnute su grane (buketi) s razvalim cvijećem i sitnim lišćem. Prateći uvoje vrpce buketi cvijeća umetnuti su s njezine lijeve odnosno desne strane mijenjajući tako i nagib što čitavoj kompoziciji daje dinamiku. Prema istom predlošku istakna je i svila sačuvana na središnjem dijelu misnice iz župne crkve u Bribiru (Jazbec, 2012: 136. – 138.). Sličnog je predloška i *cannelé de simpleté* koji se nalazi u *Ermenegildo Zegna Historic Textile Collection* („Lyon, 1760. – 1770.“, Buss, 1990: 76., kat. 12.). Obzirom na dataciju i atribuciju komparativnih primjeraka te na tehničke karakteristike svile poput načina na koji je izveden rub, ovdje se predlaže francusko porijeklo.

TEHNIČKA ANALIZA:

Osnovna konstrukcija svile je taft kojega tvore niti temeljne osnove i potke. Dekor u podlozi stvoren je efektima dodatne osnove u tehnici *cannelé de simpleté* na način da svaka nit dodatne

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

osnove „preskače“ osam niti temeljne potke te potom „ponire“ ispod dvije. Dekor je izveden i efektima *broché* potki od kojih je samo *frisé* potka na licu tkanine povezana u 1/3 keperu Z smjera nitima temeljne osnove. Temeljna potka mjestimično tvori uzorak u *liseré* efektu.

Osnova	Temeljna: svila, niti crvene boje (boja trešnje), bez vidljivog smjera sukanja, 80 prolaza/cm. Dodatna osnova: svila, niti crvene boje (boja trule trešnje), bez vidljivog smjera sukanja, 40 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti crveno-ružičaste boje, sukane u S smjeru, 42 prolaza/cm *Broché* (devet): 1. svila, niti u plavoj, žutoj, dvije nijanse ružičaste, bijeloj, narančastoj i crvenoj boji, 21 prolaz/cm. 2. *frisé*, svilene niti u bijeloj i žutoj boji sukane u S smjeru, 21 prolaz/cm.

RUBOVI:

Cjelovito je sačuvan desni rub u širini od 0,5 cm, a izveden je u prugama, žutim i bijelim nitima osnove te je završen s dvije deblje niti na vanjskom dijelu vezane u taftu.

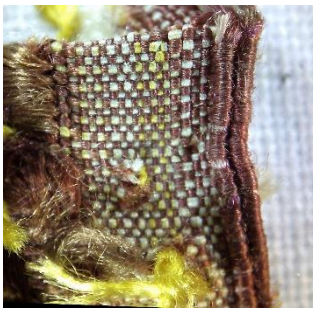

DIMENZIJE RAPORTA: 44,5 x 25 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 51,2 cm.

TKANINA:

II. *Velours coupé façonné, simple corps, broché, à liage repris*

Zbog malih dimenzija fragmenta nije moguće rekonstruirati uzorak baršuna u cjelini. No zbog karakterističnih tehničkih i stilskih detalja moguće ga je svrstati u skupinu osmanskih baršuna koji se lako prepoznaju po specifičnoj osnosimetričnoj kompoziciji koju tvori gusti splet spiralno uvijenih biljnih vitica koje su stvorene efektima osnovne konstrukcije (poniranjem osnove flora) te uvođenjem dodatne *broché* potke (Monnas: 2012, 148.-149., kat. 49.). Dvije razine dekora tako se međusobno nadopunjavaju i isprepliću što čini površinu ovoga baršuna dinamičnom. Konstrukcija te kvaliteta i vrsta korištenih materijala ukazuje da je riječ o proizvodu osmanskih manufaktura.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TEHNIČKA ANALIZA:

Osnovnu konstrukciju baršuna čine temeljna osnova i temeljna potka tkane u nepravilnom pet veznom satenu (četiri vezni saten *doublé*). Osnova flora ujednačeno je rezana umetanjem metalnog štapa nakon svaka tri prolaza temeljne potke, a prema temeljnoj osnovi odnosi se u omjeru 1:6. Uzorak baršuna oblikovan je „prazninama" koje su nastale mjestimičnim poniranjem osnove flora „ispod" temeljne vezne konstrukcije kao kod *ferronnerie* baršuna. Uzorak je oblikovan i uvođenjem dodatne *broché* potke od, vrlo vjerojatno pozlaćenih *filé* nit, koja je na površini tkanine fiksirana nitima temeljne osnove u 1/4 keperu (*à liage repris*).

Osnova	Temeljna: svila, crvene boje, sukana u Z smjeru, 85 prolaza/cm. Flora: svila, crvene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 14 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, narančasto-crvene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 60 prolaza/cm. *Broché*: *filé* nit, srebrna *lamella*, vrlo vjerojatno pozlaćena, sukana u S smjeru oko žute svilene niti S uvoja. Štap: 15 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije sačuvan.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 71. Misnica, stola i manipul, *cannelé simpleté liseré broché*, Lyon (?), 1760. – 1770. godine (tkanina I.) (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 72. Detalj, *cannelé simpleté liseré broché*, Lyon (?), 1760. – 1770. godine (tkanina I.) (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

Sl. 73. Detalj, *velours coupé façonné, simple corps, broché, à liage repris*, Osmansko Carstvo (Bursa?), kasno 15. stoljeće (tkanina II.) (foto: IJT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

39. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: *Cannelé de simpleté liseré broché,* Lyon (?), 1760. – 1775. godine

POZAMANTERIJA: Bordure, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: prednja stana misnice (93 x 68 cm), bursa (24 x 24 cm)

OPIS PREDMETA:

Komplet se sastoji od burse i misnice od koje je sačuvana samo prednja strana. Na misnici su sačuvane šira i uža bordura istog uzorka izvedene žutim, lanenim i srebrnim nitima dok je na bursi sačuvana žuta svilena bordura.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Cannelé de simpleté liseré broché

Kompozicija svile pripada *a meandro* tipu dekora, a sastoji se od dvije vertikalno meandrirajuće čipkaste vrpce s uzorkom ispresječenih valovitih linija i mreže rombova. Oko čipke uvijaju se cvjetne girlande sa sitnim stiliziranim cvijećem izvedene tehnikom *broché* svilenim nitima raznovrsnih boja. Uzorak u podlozi izveden je efektima dodatne osnove u tehnici *cannelé de simpleté*. Između formiranih horizontalnih rebara *broché* tehnikom umetnuti su redovi zelenih *chenille* niti koje stvaraju dojam baršunaste površine. Niti temeljne potke mjestimično u efektu *liseré* tvore uzorak u obliku mreže rombova. Raznovrsnost dekorativnih efekata kojim je ova svila istkana kao i kvaliteta predloška razlozi su zbog kojih valja pretpostaviti lyonsko porijeklo te dataciju u kasniju fazu *a meandro* tipa dekora.

TEHNIČKA ANALIZA:

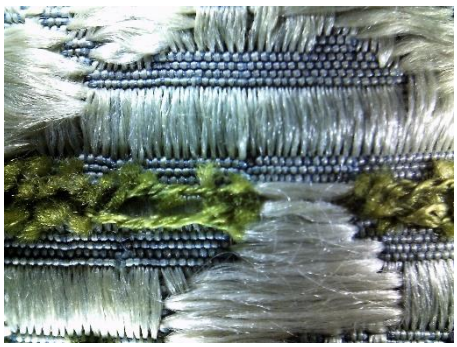

Podlogu dekoru tvori taft *natté*. Uzorak tvore efekti dodatne osnove u tehnici *cannelé de simpleté* na način da svaka nit dodatne osnove preskače osam niti temeljne potke. Uzorak je oblikovan i nitima temeljne potke u *liseré* efektu na način da jedna od dvije niti svake druge temeljne potke „izlazi“ na površinu tkanine i oblikuje motive. Detalji dekora izvedeni su i *broché* potkama: raznobojnim svilenim nitima, svilenim *frisé* nitima te zelenim *chenille* nitima koje na licu tkanine nisu fiksirane.

Osnova	Temeljna: svila, bijele boje, sukana u S smjeru, 80 prolaza/cm.
	Dodatna: svila, bijele boje, sukana u S smjeru, 40 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Potka	Temeljna: svila, niti plave i bijele boje, sukane u S smjeru, 38 prolaza/cm. *Broché* (osam): 1. svila, niti u dvije nijanse ljubičaste, žutoj, zelenoj, dvije nijanse narančaste, sukane u S smjeru, 19 prolaza/cm 2. *frisé*: dvije bijele svilene niti sukane u Z smjeru, 19 prolaza/cm 3. *chenille*: svila, zelene boje, 19 prolaza/cm

RUBOVI:

Cjelovito je sačuvan lijevi rub u širini od 1 cm, a izveden je krupnim svilenim nitima osnove bijele boje (dvije isprepletene zajedno u jednom prolazu) u tehnici tafta.

DIMENZIJE RAPORTA: 34 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

POZAMANTERIJA:

Bordure

Sačuvana je šira i uža bordura u širini od 3,5 i 2 cm. Izvedene su bijelim lanenim nitima, žutim svilenim te srebrnim *frisé* nitima

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 74. Prednja stana misnice i bursa, *Cannelé simplete liseré broché,* Lyon (?), 1760. – 1775. godine (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

Sl. 75. Detalj, *Cannelé simplete liseré broché,* Lyon (?), 1760. – 1775. godine (foto: IJT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

40. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: Taft *broché*, Veneto (?), sredina 18. stoljeća

POZAMANTERIJA: Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (101 x 69 i 90 x 69 cm), velum (54,5 x 46 cm), bursa (24 x 23 cm), stola (107 x 22 x 11 cm), manipul (43 x 22 x 11,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet je izrađen od istovrsne tkanine te obrubljen kompletom bordura iz 18. stoljeća. Podstava kompleta izvedena je od bijelog lanenog platna. Na prednjem dijelu misnice vidljiva su veća oštećenja svile dok je ostatak kompleta u relativno dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Taft *broché*

Kompozicija svile je osnosimetrična pri čemu os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Pritom se raport uzorka ponavlja dva puta širinom tkanine u osnosimetričnoj varijanti. U središtu kompozicije su dvije suprotstavljene uvijene cvjetne grančice koje sa svih strana uokviruju vrlo slični motivi tvoreći oblik romba. Riječ je o klasičnoj i konzervativnoj kompoziciji dekora koje su se u brojnim sličnim varijantama tkale sredinom 18. stoljeća. Njihova je namjena uglavnom bila izrada odjevnih predmeta, a osobito liturgijskog ruha. Vrlo je vjerojatno riječ o svili koja je osmišljena upravo za liturgijsku namjenu u prilog čemu ide vrlo klasičan dekor, simbolika motiva, boje te jednostavna tkalačka konstrukcija. Obzirom na relativno jednostavnu izvedbu i odsustvo kompleksnih tkalačkih tehnika kao i metalnih potki valja pretpostaviti da je riječ o svili koja je istkana negdje na području Sjeverne Italije, vrlo vjerojatno u Venetu, u prilog čemu osim dekora idu i elementi konstrukcije te način izrade ruba kao i čitav niz komparativnih primjeraka.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu dekori tvori taft izveden ružičastim nitima temeljne osnove i potke dok je dekor izveden raznobojnim *broché* potkama koje na licu tkanine nisu fiksirane.

Osnova	Temeljna: svila, niti ružičaste boje, bez vidljivog smjera uvoja, 60 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti ružičaste boje, bez vidljivog smjera uvoja, 40 prolaza/cm. *Broché* (šest): svila, niti u bijeloj, dvije nijanse zelene, dvije nijanse narančaste i crvenoj boji, bez vidljivog smjera uvoja, 40 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

Na misnici su evidentirani cjelovito sačuvani lijevi i desni rub u širini od 1 cm. Lijevi rub izveden je u prugama svilenim nitima bijele i narančaste boje u tehnici tafta te završen s četiri krupnije bijele niti tkane u istoj konstrukciji. Desni rub evidentiran na misnici izveden je također u taftu, ali u prugama bijele i žute boje te je završen s dvije krupnije ružičaste niti na vanjskom dijelu. Na velumu, koji je sačuvan u izvornoj širini tkanine sačuvana su također oba ruba od kojih je lijevi izveden na jednak način kao i lijevi rub evidentiran na misnici dok je desni rub izveden također u prugama bijele i narančaste boje i završen s dvije ružičaste krupnije niti tkane u taftu.

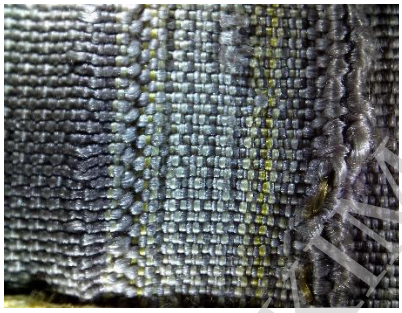
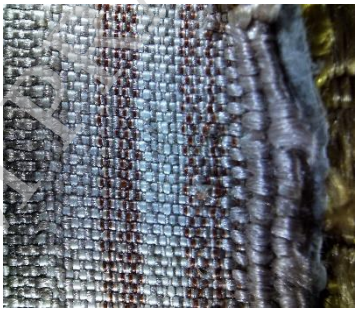

DIMENZIJE RAPORTA: 35,5 x 22 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 44 cm.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Sačuvana bordura, širine 2 cm, izvedena je bijelim lanenim i žutim svilenim nitima s uzorkom isprepletenih *cik-cak* linija.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 76. Misnica, taft *broché*, Veneto (?), sredina 18. stoljeća (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

Sl. 77. Velum, bursa, stola i manipul, taft *broché*, Veneto (?), sredina 18. stoljeća (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

Sl. 78. Detalj, taft *broché*, Veneto (?), sredina 18. stoljeća (foto: IJT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

41. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: Taft *broché*, Italija (?), 1745. – 1775. godine

POZAMANTERIJA: Bordura, metalna čipka i resica, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (102 x 68 i 88 x 63 cm), manipul (45 x 26 x 11 cm), stola (110 x 26 x 11,5 cm), velum (49,5 x 5 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet je izrađen od istovrsne svile te ukrašen kompletom pozamanterije koja se može datirati na prijelaz 18. u 19. stoljeće. Komplet je u dobrom stanju očuvanosti. Podstava je izvedena od bijelog lanenog platna.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Taft *broché*

Kompozicija svile je asimetrična, a sastoji se od dvije dominantne vertikalno meandrirajuće elegantne grane s brojnim izdancima iz kojih izrasta različito cvijeće i lišće. Raport uzorak ponavlja se dva puta širinom tkanine u identičnom obliku no pritom su korištene drugačije kombinacije boja *broché* potki. Namjena ove svile bila je izrada svjetovnih odjevnih predmeta.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana u taftu dok je dekor izveden raznobojnim *broché* nitima koje na licu tkanine nisu fiksirane.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 64 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 30 prolaza/cm. *Broché* (pet): svila, niti u zelenoj, crvenoj, dvije nijanse narančaste i ljubičastoj boji, 15 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 62 x oko 25 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Iako rubovi nisu sačuvani valja pretpostaviti da je širina tkanine otprilike jednaka širini svile na velumu odnosno 50 cm. Iste je širine i cjeloviti komad svile sačuvan na leđnom dijelu misnice.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

POZAMANTERIJA:

Bordura

Sačuvana bordura izvedena je žutim svilenim nitima, pozlaćenom *lamellom* i srebrnim *filé* nitima s uzorkom paralelnih redova ispunjenih nizom dijagonalnih linija.

Bordura - metalna čipka

Bordura je izvedena u tehnici čipke pozlaćenom *lamellom* i pozlaćenim *filé* nitima sa žutom svilenoj jezgrom u obliku niza palmeta.

Sl. 79. Misnica, stola i manipul, taft *broché*, Italija (?) 1745. – 1775. godine (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 80. Velum, taft *broché*, Italija (?) 1745. – 1775. godine (foto: IJT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

42. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: *Gros de Tours liseré, a poil traînant*, Francuska (?), kraj 18. stoljeća

POZAMANTERIJA: Bordura, Italija, kraj 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (106 x 69 i 98 x 67 cm), manipul (43 x 11 x 21 cm), stola (104 x 21 x 11 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet je izrađen od istovrsne tkanine te ukrašen kompletom istovrsnih bordura. Predmeti su podstavljeni lanenim platnom bež boje. Komplet je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Gros de Tours *liseré, a poil traînant*

Kompozicija ove efektne svile sastoji se od mreže jednakih motiva pri čemu se raport uzorka ponavlja pravilno širinom tkanine. Osnovni motiv kompozicije sastoji se od niza dijagonalnih polukružnih odsječaka formiranih oblicima nalik volutama *rocaille* motiva i stiliziranom palminom lišću unutar kojih su sitne cvjetne grančice. Dekori ovoga tipa, a koji se sastoje od guste mreže stiliziranih motiva bili su osobito popularni krajem 18. stoljeća u izradi modnih svila pa je opravdano pretpostavii da je izvorna namjena ovog primjerka bila upravo izrada odjevnih predmeta uglavnom muških prsluka ili kaputa. Obzirom na tip i kvalitetu dekora i izvedbe te način izrade ruba kao mjesto proizvodnje ovdje se predlaže Francuska.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je u *gros de Toursu* nitima temeljne osnove i potke dok je dekor izveden efektima dodatne osnove žute boje te *liseré* efektima bijele temeljne potke.

Osnova	Temeljna: svila, niti smeđe boje, bez vidljivog smjera sukanja, 66 prolaza/cm.
	Dodatna: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 33 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti smeđe i bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije niti različite boje u jednom prolazu, 33 prolaza/cm.

RUBOVI:

Sačuvan je lijevi rub u cjelini, širine 0,5 cm, a izveden je bijelim svilenim nitima osnove tkanima u taftu te završen krupnijom svilenom smeđom niti na vanjskom dijelu.

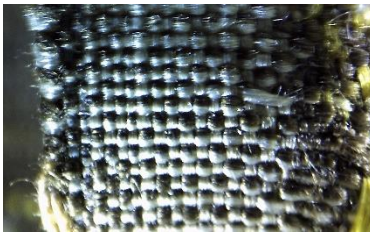

DIMENZIJE RAPORTA: 3 x 6 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 81. Misnica, stola i manipul, *gros de Tours liseré, a poil traînant,* Francuska, kraj 18. stoljeća (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

43. Komplet liturgijskog ruha biskupa Francesca Polesinija

TKANINA: Damast *lamé*, Veneto (Venecija?), treća četvrtina 18. stoljeća

POZAMANTERIJA: Bordure, resice, metalna čipka, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (103 x 68 i 103 x 65 cm), misnica (103 x 70 i 103 x 68 cm), dalmatika (95 x 125 cm), manipul (45 x 27 x 11,5 cm), manipul (45 x 27 x 11,5 cm), manipul (45 x 27 x 11,5 cm), stola (110 x 12 x 27 cm), stola (110 x 12 x 27 cm), bursa (25 x 25 cm), velum (58 x 55 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izvedeni su od istovrsne svile. Na jednoj misnici apliciran je grb biskupa Francesca Polesinija (porečki biskup od 1778. do 1819. godine). Na predmetima su sačuvane dvije vrste bordura s pripadajućim resicama te metalna čipka s motivom niza palmeta na velumu. Podstava je izvedena od crvenog pamučnog platna. Svi predmeti su u relativno dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Damast *lamé*

Kompozicija uzorka damasta je osnosimetrična i pri čemu os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Raport uzorka stoga se u zrcalnoj varijanti ponavlja dva puta širinom tkanine. U središtu se nalazi dominantni motiv buketa stiliziranog lišća i cvijeća. U bazi buketa nalazi se cvjetna rozeta s tri reda oblih latica. „Ispod“ buketa nalazi se još jedna manja skupina cvijeća i lišća. Sredinom dvaju motiva prolazi os simetrije kompozicije te se njima s desne i lijeve strane nižu identične cvjetne i biljne girlande u „serpentinama“ s manjim cvjetnim grančicama. Damast *lamé* sačuvan na kompletu liturgijskog ruha istog biskupa sačuvao se i u Biskupijskom muzeju u Poreču no razlike u kompozicijama su vrlo male. Na motovunskom damastu središnji cvjetni buket sastoji se od jednostavnih cvjetova frontalno prikazanih s šest radijalno raspoređenih latica. Isti je damast sačuvan i na misnici iz zbirke krčke katedrale. Na porečkom damastu umjesto spomenutih cvjetnih motiva središnjom grupom dominiraju dva ovalna ploda s nazubljen obodom, nalik stiliziranom plodu opijuma.

TEHNIČKA ANALIZA:

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Podloga dekoru tkana je licem osnove nepravilnog, četiri veznog satena (tal. *raso turco*), dok je uzorak stvoren licem potke iste tkalačke konstrukcije. Lice tkanine protkano je i srebrnom *lamé* potkom.

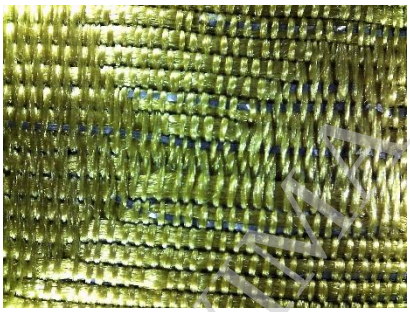

Osnova	Temeljna: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 60 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: krupne svilene niti žute boje, bez vidljivog smjera sukanja, 18 prolaza/cm. *Lamé* - srebrna *lamella,* 9 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 45 x 27 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 54 cm.

POZAMANTERIJA:

Bordure

Sačuvana bordura izvedena je žutim svilenim i srebrnim *filé* nitima u širini od 2,5 cm s uzorkom vertikalnih i horizontalnih linija.

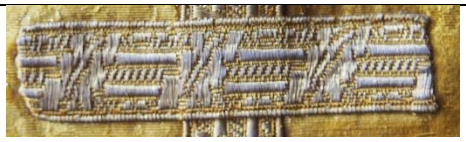

Bordure

Sačuvana bordura izvedena je žutim svilenim i srebrnim *filé* nitima u širini od 3,5 cm s uzorkom valovite linije.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 82. Misnica, damast *lamé*, Veneto (Venecija?), treća četvrtina 18. stoljeća (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

Sl. 83. Dalmatika, damast *lamé*, Veneto (Venecija?), treća četvrtina 18. stoljeća (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

Sl. 84. Manipuli, velum i bursa, damast *lamé*, Veneto (Venecija?), treća četvrtina 18. stoljeća (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 85. Grb biskupa Francesca Polesinija (1778. do 1819.) na misnici kompleta

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

44. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: *Pékin broché*, Italija ili Francuska, posljednja četvrtina 18. stoljeća

POZAMANTERIJA: Bordure, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: dalmatika (96 x 122 cm), dalmatika (97 x 120 cm), stola (108 x 11 x 23 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti izrađeni su od istovrsne svile te ukrašeni istovrsnim bordurama od žute svile koje se mogu datirati na prijelaz 18. u 19. stoljeće.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Pékin broché

Elegantan dekor ove svile pastelnih tonova izveden je u vertikalnim prugama zelene boje sa sitnim cvjetnim grančicama koje se između njih nižu kao i vertikalno povijena isprepletena vrpca nalik čipki. S obzirom na dekor riječ je o modnoj svili namijenjenoj izradi svjetovne odjeće koje su se tkale u razdoblju posljednje četvrtine 18. stoljeća. Raport uzorka se ponavlja tri puta širinom tkanine. Riječ je o jednostavnijoj verziji svila ovoga tipa obzirom da je za formiranje karakterističnih vertikalnih pruga, uz konstrukciju podloge, korištena svega još jedna vrsta vezne konstrukcije *cannelé de simpleté*. Iako je riječ o relativno jedostavnom dekoru svile ovoga tipa tipa tkale su se i u Italiji i u Francuskoj pa pitanje porijekla valja ostaviti otvorenim.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je u taftu *natté* dok je uzorak u obliku okomitih pruga izveden nitima dodatne zelene osnove u tehnici *cannelé de simpleté*. Sitni cvjetni uzorak kao i uzorak povijene vertikalne vrpce izveden je *broché* potkom bijele boje.

Osnova	Temeljna: svila, niti ružičaste boje, dvije u jednom prolazu, bez vidljivog smjera sukanja, 60 prolaza/cm.
	Dodatna: svila, niti zelene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 30 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele i ružičaste boje, dvije u jednom prolazu, bez vidljivog smjera sukanja, 28 prolaza/cm.
	Broché: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 28 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 9 x 16 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije moguće izmjeriti.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 86. Dalmatika, *pékin broché*, Italija ili Francuska, posljednja četvrtina 18. stoljeća (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

Sl. 87. Detalj, *pékin broché*, Italija ili Francuska, posljednja četvrtina 18. stoljeća (foto: IJT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

45. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA I VEZ: Svileni taft i vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima, Italija, druga polovina 18. stoljeća

POZAMANTERIJA: Metalne čipke i resica, Italija, druga polovina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (110 x 71 cm), stola (110 x 12 x 25,5 cm), manipul (45 x 12,5 x 26 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha sastoji se od misnice, stole i manipula. Svi su predmeti izvedeni od istovrsne svile te ukrašeni istim tipom vezene dekoracije. Tijekom 2011. i 2012. godine izvedeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na misnici kompleta no iako su i stola i manipul također u vrlo lošem stanju nisu bili predmetom zahvata. Predmeti su podstavljeni zelenim platnom. Na misnici su sačuvane šira i uža metalna čipka, a na krajevima manipula i stole uska bordura s resicom.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

Vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima

Podloga vezu na svim predmetima kompleta izvedena je od jednostavnog svilenog tafta bez uzorka. Kompozicija veza prilagođena je obliku pojedinog predmeta zbog čega se s pravom smatra da je riječ o izvornoj namjeni veza. Kompozicija se sastoji od isprepletenih elegantnih biljnih vitica iz kojih izrasta raznovrsno cvijeće – karanfili, ljiljani, tulipani, ruže. Kompozicija je vrlo skladno i elegantno koncipirana, a s obzirom na izrazito kršćansku simboliku motiva, ovaj se rad može smatrati radom neke od stranih, vrlo vjerojatno talijanskih, samostanskih vezilačkih radionica. Korištene su uobičajene vezilačke tehnike, a raznovrsni efekti postignuti su različitim grupiranjem niti te uporabom pravokutnih *canutiglia* te niti svijenih u petlje.

TKANINA U PODLOZI: bijeli svileni taft.

TEHNIČKA ANALIZA:

Svilene niti:	- svila, niti u različitim bojama.
Metalne niti:	- posrebrena *lamella* ovijena u S smjeru oko bijele svilene jezgre.
	- pozlaćena *lamella* ovijena u S smjeru oko žute svilene jezgre.
	- pozlaćena *lamella* ovijena u S smjeru oko tamnožute svilene jezgre.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Tehnike vezenja:

oro posato su imbottitura

„francuski“ čvorovi

oro posato

punto raso

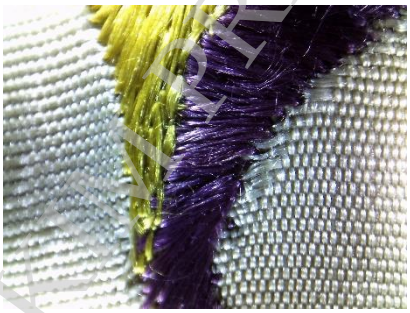

POZAMANTERIJA:

Bordura

Sačuvane su uža i šira bordura izvedena žutim svilenim nitima te pozlaćenim *filé* i posrebrenim *filé* nitima u širini od 0,8 cm i 2 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 88. Misnica, svileni taft i vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima, Italija, druga polovina 18. stoljeća (foto: IJT, 2018.)

Sl. 89. Manipul i stola, svileni taft i vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima, Italija, druga polovina 18. stoljeća (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM

46. Velum

TKANINA I VEZ: Svileni *gros de Tours* i vez svilenim, pozlaćenim i srebrnim nitima, Italija (?), druga polovina 18. stoljeća

POZAMANTERIJA: Metalna čipka, Italija, prva polovina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: 51 x 50 cm

OPIS PREDMETA:

Velum je u vrlo lošem stanju. Svilena podloga koja je izvorna na više je mjesta oštećena kao i vezeni sloj. Vrijedna čipka koja je prišivena uz rub u širini od 4 cm također je oštećena i svijena.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

Vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima

Podloga vezu je bijeli svileni *gros de Tours*. Kompozicija veza je prilagođena obliku predmeta, a sastoji se od središnjeg motiva zrakastog sunca unutar kojega su upisana slova IHS. Oko središnjeg motiva nalazi se okrugli cvjetni vijenac od gusto isprepletenih grančica s raznovrsnim cvijećem među kojima dominiraju ruže, karanfili i tulipani. Riječ je o vrlo kvalitetnom vezu koji je vrlo vjerojatno izrađen u nekoj talijanskoj samostanskoj vezilačkoj radionici.

TKANINA U PODLOZI: bijeli svileni *gros de Tours*

TEHNIČKA ANALIZA:

Svilene niti:	svila, niti u različitim bojama.
Metalne niti:	- *filé*, srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre.
	- *filé*, pozlaćena *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre.

Tehnike vezenja: *oro posato, punto spacciato, „francuski“ čvorovi* i *punto raso*

POZAMANTERIJA:

Metalna čipka

Metalna čipka izvedena je tehnikom na batiće srebrnim i pozlaćenim *filé* nitima u kontinuitetu s motivom niza palmeta, a širine je 4 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 90. Velum, svileni *gros de Tours* i vez svilenim, pozlaćenim i srebrnim nitima, Italija (?), druga polovina 18. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

47. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: Taft, *à effet poil traînant*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, između 1760. – 1770 godine

POZAMANTERIJA: Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: velum (51 x 44 cm) i bursa (24,5 x 24 cm).

OPIS PREDMETA:

Velum i bursa izrađeni su od istovrsne vunene tkanine s uzorkom. Na bursi je sačuvana i bordura u širini od 3,5 cm dok je velum obrubljen novijom resicom. Tkanina je značajnije oštećena na bursi pa se dekor slabije raspoznaje.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Taft, *à effet poil taînant*

Kompozicija tkanine je asimetrična s uzorkom u malom raportu koji se ponavlja šest puta širinom tkanine. Osnovni motiv kompozicije je polegnuta cvjetna grančica koja se ponavlja u horizontalnom nizu, a svakim sljedećim redom okrenuta je u drugu stranu. Motivi su izvedeni u nitima dodatne osnove (*à effet poil taînant*) koja se izmjenjuje u četiri osnovne boje te čak dvanaest nijansi što kompoziciji daje posebnu dinamiku karakterističnu za tkanine iz manufakture Linussio.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga tkanine tkana je u taftu nitima temeljne osnove i potke dok je uzorak izveden efektima dodatne osnove koja se izmjenjuje u nijansama različitih boja (*à effet poil taînant*).

Osnova	Temeljna: vuna, niti bijele boje sukane u S smjeru, 15 prolaza/cm.
	Dodatna: vuna, niti u tri nijanse zelene, tri nijanse plave, tri nijanse ružičaste, tri nijanse žute, 15 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: vuna, niti bijele boje sukane u S smjeru, 18 prolaza/cm.

RUBOVI: Sačuvana su oba ruba u širini 0,5 cm, tkana u taftu nitima osnove u plavoj, ružičastoj, ljubičastoj i smeđoj boji.

DIMENZIJE RAPORTA: 8 x 7 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 42 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 91. Velum i bursa, taft, *à effet poil traînant*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, između 1760. – 1770 godine (foto: IJT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

48. Velum

TKANINA: Damast *rayé*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, oko 1760. godine

POZAMANTERIJA: Bordura, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 53,5 x 47 cm.

OPIS PREDMETA:

Velum je izrađen od istovrsne svile i podstavljen bijelim lanenim platnom. Uz rub je prišivena bordura izvedena žutim svilenim nitima.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Damast *rayé*

Kompozicija dekora je osnosimetrična pri čemu os simerije prolazi sredinom širine tkanine. Uzorak u podlozi tvori temeljna osnova u više boja formirajući tako vertiklane pruge. „Gorni" uzorak stvoren je efektima damasta odnosno licem potke ružičaste boje, a riječ je o biljnoj kompoziciji elegantnih grana sa stiliziranim biljnim i cvijetnim izdancima koja je karakteristična za tkanine nastale u manufakturi Jacopa Linussia šezdesetih godina 18. stoljeća.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu tvori lice osnove osam veznog satena pri čemu se niti osnove izmjenjuju u više boja te tako stvaraju vertiklane pruge u podlozi (efekt *rayé*). Uzorak je stvoren licem potke iste vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: vuna, alternira u bijeloj, smeđoj, crvenoj, ljubičastoj, ružičastoj i žutoj boji, 22 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: vuna, niti ružičaste boje, 30 prolaza/cm.

RUBOVI: Sačuvan je u cjelini u širini od 0,5 cm tkan od sedam žutih i pet bijelih vunenih niti u keperu.

DIMENZIJE RAPORTA: ? x 23 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 46 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 92. Damast *rayé*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, oko 1760. godine (foto: IJT, 2016.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

49. Stola

TKANINA: Taft, *à effet poil traînant*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, između 1760. – 1770. godine

POZAMANTERIJA: Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 109 x 22,5 x 11,5 cm

OPIS PREDMETA:

Stola je skrojena od istovrsne vunene tkanine, na krajevima završena resicom dok su križevi izvedeni od bordure žute boje. Stola je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Taft, *à effet poil taînant*

Kompozicija uzorka je asimetrična i sastoji se od niza sitnih cvjetnih grančica različitih boja što je postignuto efektima dodatne osnove koja alternira u različitim bojama. Osnovni motiv kompozicije je sitna grančica s izdancima nalik šipku koja se ponavlja u horizontalnim redovima te mijenja orijentaciju svakim sljedećim redom. Dodatna dinamika kompozicije postignuta je korištenjem dodatne osnove u nijansama različitih boja. Obzirom na uzak oblik predmeta dekor tkanine nije vidljiv u cjelini. Konstrukcija i dekor ove tkanine idu u prilog tezi da je nastala u manufakturi Jacopa Linussia između 1760. – 1770. godine.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga tkanine tkana je u taftu nitima temeljne osnove i potke dok je uzorak izveden efektima dodatne osnove koja se izmjenjuje u nijansama različitih boja (*poil taînant*).

Osnova	Temeljna: vuna, niti krem boje, sukane u S smjeru, 11 prolaza/cm.
	Dodatna: vuna, zelena, narančasta i ružičasta boja, niti sukane u S smjeru, 11 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: vuna, bijele boje, niti sukane u Z smjeru, 14 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije sačuvano.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 93. Taft, *à effet poil traînant*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, između 1760. – 1770. godine (foto: IJT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Motovunski Novaki, župna crkva sv. Marine

50. Pluvijal

TKANINA:	*Gros de Tours broché, à liage répris*, Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: 123 x 284 cm.

OPIS PREDMETA:

Opisani pluvijal jedini je predmet pronađen u župnoj crkvi na kojemu je sačuvana svila iz razdoblja ranog novog vijeka. Polukružni dio pluvijala izveden je u novijoj tkanini dok je svila iz 18. stoljeća sačuvana samo na uskom pojasu uz rub te na kapuljači pluvijala. Na tim je dijelovima sačuvano više fragmenata iste svile koja je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Gros de Tours liseré *broché, à liage répris*

Kompoziciju svile tvore dvije varijante cvjetnog buketa zakrivljenog u S liniji koji se ponavlja u horizontalnim redovima na način da su u svakom sljedećem redu buketi nagnuti u suprotnu stranu. Buketi se razlikuju u detaljima cvjetnih motiva i korištenim bojama pa tako u jednoj varijanti dominiraju plavi, a u drugoj ružičasti cvjetovi. Buket s plavim cvjetovima umetnut je u bazu u obliku roga obilja dok je onaj ružičasti povezan perforiranim ukrasim motivom. Riječ je o svili koja je bila namijenjena izradi ženskih odjevnih predmeta no jednako se upotrebljavala i u izradi liturgijskog ruha. Obzirom na odsustvo tehnike *point rentré* te klasičnog i konzervativnog dekora ovu je svilu moguće uvrstiti u grupu venecijanskih odnosno venetskih svila koje su se tkale pod utjecajem francuskih modnih svila s naturalističkim dekorima.

TEHNIČKA ANALIZA:

Temeljna konstrukcija svile je *gros de Tours*. Dekor u podlozi izveden je *liseré* efektima temeljne potke dok je „gornja“ razina uzorka izvedena raznobojnim *broché* potkama koje su na licu tkanine povezane u 1/3 keperu.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, 56 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 29 prolaza/cm. *Broché* (šest): svila, više niti žute, ružičaste, bijele, plave, narančaste i zelene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 29 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 33 x ? cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije bilo moguće izmjeriti.

Sl. 94. Detalji pluvijala, *gros de Tours broché, à liage répris*, Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Nova Vas, župna crkva sv. Roka

51. Haljina kipa Bogorodice s Djetetom

TKANINA: *Gros de Tours liseré broché, à liage répris,* Francuska (?), oko 1740. godine

DIMENZIJE PREDMETA: dimenzije kipa oko 130 x 40 cm.

OPIS PREDMETA:

Kip Bogorodice s Djetetom koja je obučena u haljinu izrađenu od svile iz 18. stoljeća nalazi se na bočnom oltaru župne crkve sv. Roka u Novoj Vasi Porečkoj. Oltar je datiran u drugu četvrtinu ili u sredinu 18. stoljeća (Tulić, 2012: 927., kat. 150.) što odgovara i dataciji svile. Haljina je u donjem dijelu značajnije oštećena zbog čega bi ovaj raritetan predmet što skorije trebao biti podvrgnut konzervatorsko- restauratorskim radovima.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Gros de Tours liseré broché, à liage répris

Kompozicija svile sastoji se od nizova horizontalnih valovitih grančica iz koje na obje strane izrasta cvijeće i neobični plodovi. Kompozicija je asimetrična, a raport uzorka se ponavlja dva puta širinom tkanine. Riječ je o vrlo kvalitetnoj svili istkanoj prema vrlo profinjenom i elegantnom i likovno vrlo vješto koncipiranom predlošku. Navedeno se očituje u skladu te nježnim i tankim uvojima te načinu stilizacije pojedinih motiva. Ovaj dojam povećava suptilno sjenčanje u podlozi dekora koje je izvedeno *liseré* efektom, a koje nadopunjava „glavni“ dekor. Namjena ove svile sasvim je sigurno bila izrada skupocjene svjetovne odjeće, a komparativni primjeri mogu se pronaći u predlošcima engleskih crtača iz radionica Spitalfieldsa koji su nastali četrdesetih godina 18. stoljeća (Rothstein, 1990: 193., 199.). Detalji cvjetnih motiva i plodova koji izrastaju iz vitica uglavnom su fantastični i bizarni. Obzirom na kvalitetu predloška i raznovrsnost metalnih potki utkanih *broché* tehnikom kao i zbog izgleda ruba smatram opravdanim pretpostaviti francusko porijeklo ove svile. Od identične svile izrađena je haljina za kip Bogorodice koja se nalazi u spremištu Biskupijskog muzeja u Poreču (kat. 72.)

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekora tkana je u konstrukciji *gros de Tours* dok je uzorak izveden *liseré* efektima jedne od niti temeljne potke te raznobojnim *broché* potkama. Na licu tkanine samo su *broché* potke koje se sastoje od *lamelle* i *or riant* niti u istom prolazu povezane nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 70 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije u jednom prolazu, 38 prolaza/cm. *Broché* (dvanaest): 1. pozlaćena *lamella* i dvije *or riant* niti s pozlaćenim *lamellama* i žutom svilenom jezgrom, tri u jednom prolazu, 19 prolaza/cm. 2. srebrna *lamella* i dvije *or riant* niti sa srebrnim *lamellama* i bijelom svilenom jezgrom, tri u jednom prolazu, 19 prolaza/cm. 3. *or riant*, srebrna *lamella* ovijena oko žute svilene jezgre, dvije u jednom prolazu, 19 prolaza/cm. 4. *or riant*, srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, dvije u jednom prolazu, 19 prolaza/cm. 5. svila, niti u dvije nijanse ljubičaste, ružičastoj, bijeloj, dvije nijanse zelene i dvije nijanse plave boje, 19 prolaza/cm.

RUBOVI:

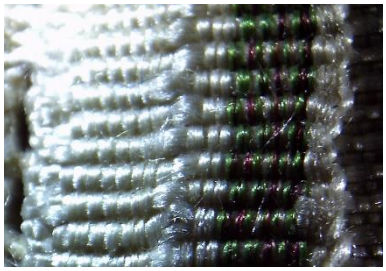

Rubovi su sačuvani cjelovito u širini od 0,5 cm. Unutarnji dio ruba tkan je u *gros de Toursu* bijelim svilenim nitima na način da povezuju po dvije temeljne potke u jednom prolazu. Vanjski dio ruba izveden je u istoj konstrukciji, ali zelenim i ljubičastim nitima osnove.

DIMENZIJE RAPORTA: 26,5 x 26,5 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 53 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 95. Haljina kipa Bogorodice s Djetetom, *gros de Tours liseré broché*, *à liage répris,* Francuska (?), oko 1740. (foto: IJT, 2015.)

Sl. 96. Detalji, *gros de Tours liseré broché*, *à liage répris,* Francuska (?), oko 1740. (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 97. Detalji, *gros de Tours liseré broché*, *à liage répris,* Francuska (?), oko 1740. (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

52. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: Lampas *lancé broché*, Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1725. – 1730. godine

POZAMANTERIJA: Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (112 x 72 i 106 x 68 cm), velum (53,5 x 36,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Oba predmeta izvedena su od istovrsne svile. Na velumu je sačuvana metalna čipka vrlo vjerojatno iz 19. stoljeća, a na misnici bordure izvedene srebrnim *filé* nitima iz 18. stoljeća. Komplet je u dobrom stanju očuvanosti. Podstava je izvedena od lanenog platna bež boje.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Lampas *lancé broché*

Riječ je o vrlo kvalitetnom i kompleksnom primjeru svile *a dentelle* tipa koja se već na prvi pogled prepoznaje s obzirom na osnosimetričnu kompoziciju te karakterističnu stilizaciju detalja poput egzotičnog i fantastičnog bilja te motiva koji podsjećaju na čipku. Iz idealne rekonstrukcije svile vidljiva je gotovo cjelovita kompozicija. Središnjim dijelom dominiraju dvije verzije cvjetne grupe koja je sa strana flankirana širokim vrpcama s geometrijskim uzorcima te bliskim biljnim motivima koji, ukoliko se svila spaja po dužini, tvore nove dekorativne elemente i ujednačenu te skladnu i tečnu kompoziciju. Ova svila kao i drugi primjeri skupine bila je namijenjena izradi odjevnih predmeta ili dekoraciji interijera.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je u taftu žutim nitima temeljne osnove i potke. Detalji dekora izvedeni su nitima dodatne osnove, smeđe boje, koja je s temeljnom potkom tkana u osam veznom satenu. Uzorak je stvoren i trima *lancé* potkama u bijeloj, plavoj i žutoj boji te *broché* potkama u ružičastoj i svijetlo plavoj boji. *Lancé* i *broché* potke na licu tkanine fiksirane su nitima dodatne osnove u 1/3 keperu Z smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti svijetlije žute boje, bez vidljivog smjera sukanja, 50 prolaza/cm. Dodatna: svila, niti smeđe boje, sukane u S smjeru, 25 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti žute boje, bez vidljivog smjera sukanja, 34 prolaza/cm. *Lancé* (tri): svila, više niti bijele, plave i žute boje, sukane u Z smjeru, 17 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Broché (dvije): svila, niti ružičaste i svijetlo plave boje, sukane u Z smjeru, 34 prolaza/cm.

RUBOVI:

Sačuvani su lijevi i desni rub cjelovito u širini od 0,5 cm izvedeni bijelim svilenim nitima tkanima u taftu te su na vanjskom rubu završeni s dvije deblje bijele niti.

DIMENZIJE RAPORTA: 72 x oko 25 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: oko 50 cm.

Sl. 98. Misnica, lampas *lancé broché*, Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1725. – 1730. godine (foto: IJT, 2015.)

Sl. 99. Velum, lampas *lancé broché*, Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1725. – 1730. godine (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 100. Rekonsktrukcija kompozicije, lampas *lancé broché*, Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1725. – 1730. godine (rekonstrukcija: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Pazin, župna crkva sv. Nikole

53. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Lampas *lancé*, Francuska (Lyon) ili Italija (Venecija), 1720. – 1725. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: dalmatika (95 x 129 cm), manipul (38 x 9,5 cm), stola (109 x 9 cm).

OPIS PREDMETA:

Predmeti kompleta izvedeni su od niza fragmenata svile iz 18. stoljeća te novije tkanine od koje su izrađena središnja polja prednje i leđne strane dalmatike. Podstava je izvedena od bijelog lanenog platna, a na predmetima je sačuvana i jednaka bordura koja se može datirati u 18. stoljeće.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Lampas *lancé*

Lampas *lancé* sačuvan na predmetima kompleta pripada svilama s čipkastim odnosno *a dentelle* dekorima. Iako puni raport svile nije moguće rekonstruirati vidljivo je da je riječ o klasičnoj osnosimetričnoj *a dentelle* kompoziciji kojoj os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Uz os simetrije u vertikalnom smjeru nižu se grupe egzotičnih biljnih i cvjetnih motiva koje sa svake strane prate komplementarne biljne grupe motiva podlogu kojih tvore polja perforirana geometrijskim uzorkom. U značajnoj su mjeri još uvijek prisutni elementi karakteristični za bizarne dekore poput izduženog i nazubljenog lišća te egzotičnih plodova biljaka i stiliziranih glavica opijumskog maka stoga ovaj primjerak valja datirati u razdoblje između 1720. i 1725. godine neposredno prije nego li su cvjetni motivi postali izražajnije naturalistični i voluminozniji.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu dekoru tvore bijela dodatna osnova i *lancé* potka tkane u taftu dok je uzorak stvoren temeljnom plavom osnovom i potkom u istoj veznoj konstrukciji.

Osnova	Temeljna: svila, niti plave boje, bez vidljivog smjera sukanja, 48 prolaza/cm.
	Dodatna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 24 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti plave boje, bez vidljivog smjera sukanja, 24 prolaza/cm.
	Lancé: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 12 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: ? x oko 25 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: oko 50 cm.

Sl. 103. Detalj dalmatike, lampas *lancé*, Francuska (Lyon) ili Italija (Venecija), 1720. – 1725. godine (foto: IJT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

54. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: Lampas *lancé broché, à liage répris*, Francuska (Lyon) ili Italija (Venecija), 1720. – 1730. godine

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (89 x 67 i 100 x 73 cm), velum (50 x 53 cm).

OPIS PREDMETA:

Svila iz 18. stoljeća sačuvana je na velumu te bočnim poljima prednje i leđne strane misnice. Podstava je izvedena od bijelog lanenog platna. Na predmetima su sačuvane bordure i metalna čipka iz 19. stoljeća. Komplet je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Lampas *lancé broché, à liage répris*

Dekor ove svile nije u cjelini sačuvan no vidljivo je da je riječ o osnosimetričnoj kompoziciji kojoj os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Kompozicija pripada *a dentelle* tipu dekora pa sukladno tome sredinom dominiraju karakteristični biljni motivi s fantastičnim detaljima koji se razvijaju u vertikalnom smjeru, a s obje strane prate ih široke trake s motivima nalik čipki isprepletene cvijećem i lišćem. Ova svila nježnih boja i vrlo suptilnog i elegantnog dekora s cvjetnim motivima koji su više naturalistični no egzotični bila je namijenjena izradi odjevnih predmeta. S obzirom na prisustvo naturalistički oblikovanih detalja ova je svila vrlo vjerojatno istkana nešto kasnije u odnosu na prethodno opisani primjer.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je nitima temeljne plave osnove i temeljne bijele potke u osam veznom satenu. Uzorak tvore niti dodatne bijele osnove koje su s nitima temeljne potke povezane u taftu te efektima dodatne žute *lancé* te tamnije žute i ružičaste *broché* potke. *Lancé* i *broché* potke na licu tkanine fiksirane su nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti plave boje, bez vidljivog smjera sukanja, 68 prolaza/cm.
	Dodatna: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, 34 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 36 prolaza/cm.
	Lancé: svila, niti žute boje, sukane u Z smjeru, 18 prolaza/cm.
	Broché (dvije): svila, niti žute i ružičaste boje, sukane u Z smjeru, 18 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

Sačuvani su i desni i lijevi rub cjelovito u širini od 1 cm, a izvedeni su bijelim svilenim nitima tkanima u taftu te su na vanjskom dijelu završeni s dvama krupnim svilenim nitima.

DIMENZIJE RAPORTA: 62 x 26 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 52 cm.

Sl. 101. Misnica, lampas *lancé broché, à liage répris*, Francuska (Lyon) ili Italija (Venecija), 1720. – 1730. godine (foto: IJT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 102. Velum, lampas *lancé broché, à liage répris,* Francuska (Lyon) ili Italija (Venecija), 1720. – 1730. godine (foto: IJT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Pazin, Franjevački samostan Uznesenja Blažene Djevice Marije

55. Misnica

TKANINA: Klasični damast, Italija, prva četvrtina 17. stoljeća

POZAMANTERIJA: Bordura - metalna čipka, Italija, 17. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 99,5 x 72 i 87,5 x 65,6 cm.

OPIS PREDMETA:

Misnica je izvedena od nekoliko komada istovrsnog zelenog damasta te je obrubljena užom metalnom čipkom dok su središnja polja prednje i leđne strane formirana debljom, razdjelnom metalnom čipkom. Misnica je podstavljena lanenim platnom bež boje. Na lednoj strani vidljiva su veća oštećena svile.

BIBLIOGRAFIJA:

Jelena Ivoš „Liturgijska odjeća franjevaca“ u: *Mir i dobro. Umjetničko i kulturno nasljeđe hrvatske franjevačke prvincije sv. Čirila i Metoda* (Zagreb: Galerija Klovićevi dvori, 2000.), str. 306., 394.).

TKANINA:

Klasični damast

Damast pripada tipu *a mazze* dekora te se sastoji od mreže različitih sitnih stiliziranih biljnih grančica s karakterističnim lišćem nazubljenim po obodu i ispunjenim sitnim točkicama. Izmjenjuju se grančice s položenim lišćem i s motivima nalik stiliziranom žiru i plodu šipka između kojih su sitni cvjetići sa četiri latice. Ova svila bila je namijenjena izradi svjetovne odjeće te su se do danas sačuvali brojni slični primjeri uglavnom istkani na području Italije i datirani u prvu četvrtinu 17. stoljeća.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove pet veznog satena dok je uzorak stvoren licem potke iste vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, 110 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti zelene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 46 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 9 x 7,5 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

POZAMANTERIJA:

Bordura - metalna čipka

Sačuvane su šira razdjelna (4,5 cm) i uža obrubna bordura (1,5cm) obje izvedene žutim svilenim te srebrnim *filé* nitima u tehnici čipke.

Sl. 104. Misnica, klasični damast, Italija, prva četvrtina 17. stoljeća (foto: IJT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 105. Detalj, klasični damast, Italija, prva četvrtina 17. stoljeća (foto: IJT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

56. Pluvijal

TKANINA: *Gros de Tours liseré broché, à liage répris,* Italija, 1735. – 1740. godine

POZAMANTERIJA: Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 137,5 x 296 cm.

OPIS PREDMETA:

Od četiri fragmenta svile u punoj širini izveden je polukružni dio pluvijala. Uzak pojas uz rub polukružnog dijela izveden je od niza manjih fragmenata istovrsne svile. Bordure se mogu datirati u 18. stoljeće. Predmet je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Gros de Tours liseré broché, à liage répris

Kompoziciju svile čini motiv uvijene grančice s grozdastim cvijećem u nekoliko boja okružene čipkastom trakom. Motiv se ponavlja u horizontalnim redovima od kojih je svaki sljedeći s određenim pomakom kako bi se stvorila kompozicija tipa mreže. Raport uzorka ponavlja se dva puta širinom tkanine. Pri utkivanju *broché* potki korišten je postupak ispreplitanja niti različitih nijansi iste boje kojim se nastoji imitirati kompleksna *point rentré* tehnika kako bi se postigao što uvjerivljiviji efekt sjenčanja i voluminoznosti. Svila pripada naturalističkoj fazi tekstilnih dekora s nizom izdvojenih motiva poznatih pod nazivom (tal.) *isolotti*, a koji se prepoznaju kao „lebdeći“ otoci koji se ponavljaju u pravilnom rasteru. Obzirom da tehnika *point rentré* na ovom primjeru nije primijenjena „naturalizam“ ove svile nije na razini istovremenih francuskih primjera. Zbog toga, ali i zbog relativno nevješte i jednostavne kompozicije te zbog relativno kompleksnog ruba ovdje se predlaže Italija kao mjesto proizvodnje.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je u *gros de Toursu* dok je uzorak izveden *liseré* efektima temeljne potke te *broché* potkama u nekoliko boja. *Broché* potke na licu tkanine fiksirane su nitima temeljne osnove u 1/3 keperu u Z smjeru.

Osnova	Temeljna: svila, niti žute boje, bez vidljivog smjera sukanja, 64 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti žute boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije u jednom prolazu, 25 prolaza/cm. *Broché* (jedanaest): svila, niti u dvije nijanse crvene, bijeloj, dvije nijanse ružičaste, tri nijanse zelene i tri nijanse plave boje, sukane u S smjeru, 25 prolaza/cm

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

Sačuvani su i lijevi i desni rub cjelovito, u širini od 1 cm tkani u tehnici *gros de Tours*. Unutarnji dio izveden je u dvije zelene pruge između kojih je jedna ružičaste boje dok je vanjski dio ruba izveden sa šest debljih bijelih niti vezenih u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: 21 x 13 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 54 cm.

Sl. 106. Detalji pluvijala, *gros de Tours liseré broché, à liage répris,* Italija, 1735. – 1740. godine (foto: IJT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

57. Misnica

TKANINA: Klasični damast *lancé broché, à liage répris*, Italija ili Francuska, 1700. – 1715. godine

POZAMANTERIJA: Bordure, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (103 x 68,5 i 96 x 64,5 cm), velum (53 x 53 cm).

OPIS PREDMETA:

Na bočnim poljima prednje i leđne strane misnice kao i na velumu sačuvana je svila iz 18. stoljeća. Na oba predmeta sačuvane su jednake bordure iz 18. stoljeća. Središnje polje prednje i leđne strane misnice izvedeno je od novije žute svile s dekoracijom u obliku cvjetnih grana formiranih spajanjem manjih fragmenata različitih svila iz 18. i 19. stoljeća.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Klasični damast *lancé broché, à liage répris*

Svila pripada bizarnom tipu tekstilnih uzora što se očituje u neobičnim i fantastičnom motivima od kojih je moguće prepoznati strelice u torbici oko kojih se omata konop s dvije kićanke. Ostali su motivi uglavnom fantastične i egzotične biljke. Iako raport nije sačuvan u cjelini moguće je pretpostaviti da se ponavlja tri puta širinom tkanine. Riječ je o izuzetno kvalitetnoj svili što se očituje u gustoći tkanja i količini upotrijebljenih srebrnih potki. Svila je zasigurno bila namijenjena izradi odjeće, a vrlo slične varijante pripisuju se podjednako francuskim i talijanskim manufakturama. Obzirom da je dekor osmišljen kombiniranjem egzotičnih i apstraktnih motiva predložena je datacija u razdoblje između 1700. i 1715. godine.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu dekoru tvori lice osnove pet veznog satena dok je uzorak izveden licem potke iste vezne konstrukcije. Uzorak je izveden i svijetlo plavom *lancé* potkom te metalnim *broché* potkama koje su na licu tkanine fiksirane u 1/3 keperu Z smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti žute (zlatno žuta) boje, 140 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti žute i narančaste boje, 38 prolaza/cm.
	Lancé: svila, niti svjetlije plave boje, 19 prolaza/cm.
	Broché (dvije):
	1. *Frisé*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, 19 prolaza/cm.
	2. *Filé*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, dvije u jednom prolazu, 19 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije moguće utvrditi.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

Sl. 107. Misnica, klasični damast *lancé broché, à liage réprsi*, Italija ili Francuska, 1700. – 1715. godine (foto: IJT, 2013.)

ZABRANJENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 108. Velum, klasični damast *lancé broché, à liage réprsi*, Italija ili Francuska, 1700. – 1715. godine (foto: IJT, 2013.)

Sl. 109. Detalj cvjetnog našivka (foto: IJT, 2013.)

Sl. 110. Detalj, klasični damast *lancé broché, à liage répris*, Italija ili Francuska, 1700. – 1715. godine (foto: IJT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Poreč, Biskupijski muzej

58. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Saten *liseré, a liagé repris*, Italija ii Španjolska, posljednja četvrtina 16. stoljeća ili prva četvrtina 17. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 17. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (105 x 75,5 cm), manipul (86 x 10 x 20 cm), bursa (24,5 x 24 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izrađeni su od istovrsne svile, satena *liseré, a liagé repris*, koji se može datirati u drugu polovinu 16. stoljeća. Bordure sačuvane na misnici i manipulu mogu se datirati u 19. stoljeće dok su one sačuvane na bursi nastale ranije, vrlo vjerojatno u 17. stoljeću. Komplet je podstavljen smeđim lanenim platnom te je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Saten *liseré, a liagé repris*

Uzorak satena izveden je izmjenom dvaju *liseré* potki žute i bijele boje na podlozi koju tvori lice osnove temeljne vezne konstrukcije pet veznog satena. Dekor pripada tipu osnosimetričnih kompozicija, a oblikovan je mrežom tankih uvijenih grančica koje oblikuju međusobno povezane ovale unutar kojih se nalazi buket na tankoj stabljiki s pet frontalno pozicioniranih izdanaka u dnu povezanih elegantnim obručima. Iz tankih grančica na sve strane potom izrastaju sitni cvjetovi i plodovi nalik šipku. Stilizacija motiva i način na koji je izveden rub ukazuju da je osim talijanskog moguće pretpostaviti i španjolsko porijeklo svile.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekora tkana je u pet veznom satenu zelenim svilenim nitima temeljene osnove i temeljne potke koja se sastoji do dvije niti različitih boja u jednom prolazu, a koje se ravnopravno izmjenjuju oblikujući uzorak (*liseré*). Na licu tkanine potka koja oblikuje uzorak vezana je nitima temeljne osnove u 1/4 keperu Z smjera dok pritom druga ostaje vezana nitima osnove u pet veznom satenu tvoreći temeljnu strukturu tkanine.

Osnova	Temeljna: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, 100 prolaza/cm.
Potka	Temeljna (dvije): svila, dvostruke niti bijele boje i dvostruke niti žute boje, sukane u Z smjeru, dvije u jednom prolazu, 28 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

Rub je sačuvan u cjelini, a njegova širina iznosi 1,2 cm. Tkan je u pet veznom satenu naizmjenično svilenim nitima ružičaste i bijele boje.

DIMENZIJE RAPORTA: 24,5 x 17 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Bordura širine 2,5 cm tkana je srebrnim *filé* nitima sa žutom svilenom jezgrom i svilenim nitima bež boje te srebrnom *lamellom*. Uzorak u središnjem dijelu bordure izveden je obliku niza rombova.

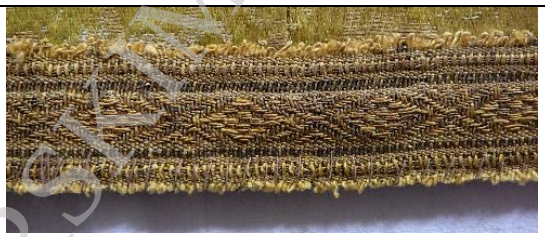

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

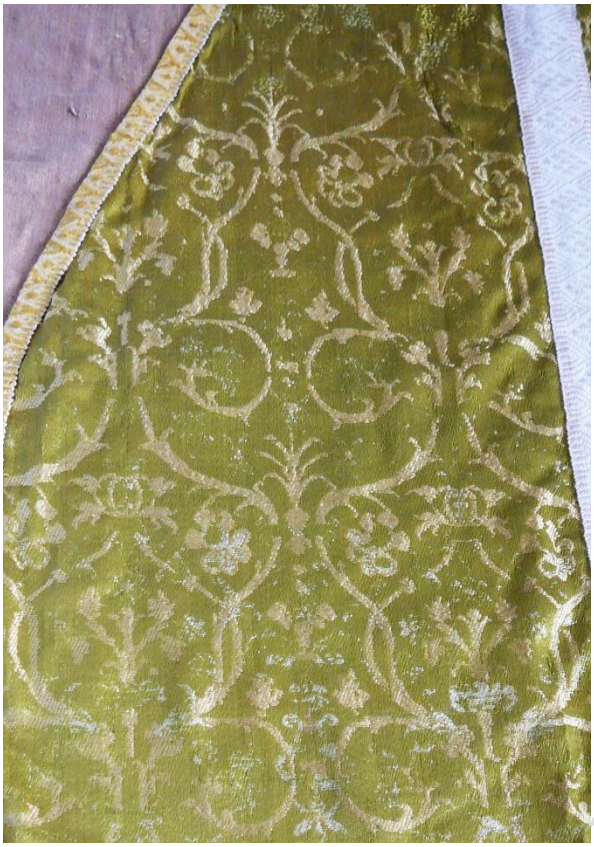

Sl. 111. Detalji misnice, saten *liseré*, *a liagé repris*, Italija ili Španjolska, posljednja četvrtina 16. stoljeća ili prva četvrtina 17. stoljeća (foto: IJT, 2015.)

Sl. 112. Bursa, saten *liseré*, *a liagé repris*, Italija ili Španjolska, posljednja četvrtina 16. stoljeća ili prva četvrtina 17. stoljeća (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

59. Komplet liturgijskog ruha biskupa Pietra Grassija

TKANINA:	Klasični damast *broché,* Italija ili Francuska, 1700. – 1715. godine
VEZ:	Vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima, 1718. do 1731. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura i resica, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: dvije dalmatike (101,5 x 113 cm) i pluvijal (126 x 270 cm).

OPIS PREDMETA:

Riječ je o kompletu liturgijskog ruha biskupa Pietra Grassija (porečki biskup od 1718. do 1731. godine) kojega čine dvije dalmatike i pluvijal. Svila je na predmetima sačuvana u nekoliko fragmenata. Grb biskupa nalazi se u donjem dijelu leđnih strana obaju dalmatika te na krajevima rubnog pojasa pluvijala. Pozamanterija je na svim predmetima jednaka, a riječ je o valovitoj borduri izvedenoj u potpunosti srebrnim *filé* nitima. Na pluvijalu je sačuvana i resica te izvorni gumbi kapuljače. Predmeti kompleta podstavljeni su smeđom satenskom tkaninom. Jedna dalmatika i pluvijal restaurirani su dok je druga dalmatika u vrlo lošem stanju očuvanosti. Grb biskupa Grassija izveden je tehnikom veza.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Klasični damast *broché*

Kompozicija ove vrlo kvalitetne svile pripada bizarnom tipu tekstilnih dekora. Raport uzorka umnaža se dva puta širinom tkanine. Osnovni element kompozicije je vertikalni niz fantastičnih elemenata koji su derivirani iz biljnih motiva. Dekor u podlozi, stvoren efektima damasta i „gornji“ dekor izveden *broché* potkama, savršeno se nadopunjavaju te tvore vrlo egzotičnu i originalnu kompoziciju. Obzirom na gustoću i kvalitetu svilenih niti te obilato korištenje metalnih potki ova se svila može smatrati jednom od najkvalitetniji evidentiranih na području biskupije. Predmeti kompleta krojeni su od više fragmenata iste svile, osobito je fragmentirana površina pluvijala, zbog čega je opravdano pretpostaviti da je riječ o svili koja je ovdje sekundarno upotrijebljena. U prilog tezi ide i činjenica da je svila vrlo vjerojatno nastala ranije od trenutka kada je biskup ustoličen ukoliko pretpostavimo da je izradu kompleta naručio neposredno nakon imenovanja.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem potke pet veznog satena dok je uzorak stvoren licem osnove iste vezne konstrukcije. Uzorak stvaraju i metalne *broché* potke koje na licu tkanine nisu fiksirane.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Osnova	Temeljna: svila, niti svijetlije smeđe boje, bez vidljivog smjera sukanja, 160 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti smeđe-ljubičaste boje, sukane u S smjeru, 40 prolaza/cm. *Broché* (dvije): 1. *filé*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, dvije u jednom prolazu, 20 prolaza/cm. 2. *frisé*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, 20 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 58,5 x 26 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 52 cm.

Vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima

Grb biskupa Pietra Grassija izveden je tehnikom veza na podlozi od *gros de Toursa* krem boje te potom prišiven na misnicu.

TEHNIČKA ANALIZA:

Svilene niti:	svila, niti u crnoj, žutoj i zelenoj boji.
Metalne niti:	1. posrebrena *lamella* ovijena u S smjeru oko bijele svilene jezgre. 2. pozlaćena *lamella* ovijena u S smjeru oko žute svilene (?) jezgre.

Tehnike vezenja:

oro posato su imbottitura

oro posato

punto raso

POZAMANTERIJA:

Bordura

Sačuvana bordura širine 2 cm izvedena je srebrnim *filé* nitima s bijelom svilenom jezgrom te je valovita oblika koji prati tkani uzorak.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Resica

Sačuvana resica izvedena je bijelim svilenim nitima i srebrnim *filé* nitima.

Gumbi

Sačuvani gumbi izvedeni su srebrnim *filé* nitima sa žutom svilenom jezgrom.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 113. Dalmatika, klasični damast *broché,* Italija ili Francuska, 1700. – 1715. godine (foto: DT, 2018.)

Sl. 114. Pluvijal, klasični damast *broché,* Italija ili Francuska, 1700. – 1715. godine (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 115. Grb biskupa Pietra Grassija (1718. do 1731.), klasični damast *broché,* Italija ili Francuska, 1700. – 1715. godine (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

60. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Klasični damast *broché, a liagé repris*, Italija (Venecija?) ili Francuska, oko 1720. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (103 x 81,5 x 109,5 x 79,5 cm), velum (51 x 53 cm), bursa (25 x 24,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet je izrađen od istovrsne svile iz 18. stoljeća. Središnja kolona prednje strane misnice izvedena je od novije svile ljubičaste boje. Razdjelna bordura misnice je mlađa no obrubna se može datirati u 18. stoljeće kao i bordura sačuvana na bursi. Predmeti su podstavljeni bijelim lanenim platnom. Komplet je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Klasični damast *broché, à liage répris*

Kompozicija dekora stvorena je nizanjem dvije verzije razvedene cvjetne grančice uvijene u S liniji koje su položene u različitim smjerovima. Riječ je o svili koja je bila namijenjena izradi svjetovnih odjevnih predmeta. Detalji motiva u podlozi kao i dekora izvedenog *broché* potkama mogu se opisati kao fantastični i egzotični no prevladavaju naturalistički oblikovani cvjetni elementi. Tipološki bliski primjeri su damasti *broché, a liagé repris* iz franjevačkog samostana u Cresu i crkve San Simeon Grande u Veneciji („Venecija, oko 1720. godine“, Banić, 2018: 53.,54.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove pet veznog satena dok je dekor izveden licem potke iste konstrukcije. „Gornji“ dio uzorka izveden je *broché* potkama koje su na licu tkanine fiksirane u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti zelene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 125 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti zelene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 38 prolaza/cm.
	Broché: svila, niti u ružičastoj i žutoj boji, 19 prolaza/cm.

RUBOVI: U cjelini je sačuvan lijevi rub u širini od 0,5 cm, a tkan je u taftu nitima osnove koje su sukane od niti smeđe, bijele i žute boje.

DIMENZIJE RAPORTA: 63,5 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: više od 53 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 116. Misnica, klasični damast *broché, a liagé repris*, Italija (Venecija ?) ili Francuska, oko 1720. godine (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

Sl. 117. Velum, klasični damast *broché, a liagé repris*, Italija (Venecija ?) ili Francuska, oko 1720. godine (foto: fototeka Konzervatorskog odjela u Puli)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

61. Velum

TKANINA:	Lyonski damast *broché, à liage répris*, Italija (Venecija?), oko 1720. godine
POZAMANTERIJA:	Čipka na batiće svilenim nitima, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 48,5 x 51,5 cm.

OPIS PREDMETA:

Velum je izveden od jednog komada svile sačuvane u punoj širini te je obrubljen svilenom čipkom i u dobrom je stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Lyonski damast *broché, à liage répris*

Kompoziciju svile tvore vertikalne, u luk svijene, trake s motivom čipke, obrubljene nizovima cvjetnih motiva koje se širinom tkanine ponavljaju tri puta. Trake su ispresječene motivima neobičnog cvijeća i lišća. Dekor u podlozi koji je stvoren efektima damasta nadopunjuje gornji dekor izveden metalnim *broché* potkama. Tipološki svila pripada grupi tkanina s bizarnim dekorima no na kasniju dataciju upućuju detalji čipkastih vrpca. Obzirom na tehničke detalje poput konstrukcije i izgleda ruba ovdje se predlaže Veneto odnosno Venecija kao mjesto proizvodnje.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu dekoru tvori lice osnove pet veznog satena dok je dekor stvoren licem potke 4/1 kepera S smjera. Uzorak je izveden i *broché* potkama koje su na licu tkanine fiksirane nitima temeljne osnove u 1/4 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti ljubičaste boje, sukane u S smjeru, 55 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti ljubičaste boje, sukane u S smjeru, 43 prolaza/cm. *Broché* (dvije): 1. *or riant*: srebrna *lamella* ovijena oko žute svilene jezgre u S smjeru, 18 prolaza/cm 2. *or riant*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre u S smjeru, 18 prolaza/cm

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI: Sačuvani su desni i lijevi rub cjelovito u širini od 0,6 cm, a izvedeni su zelenim svilenim nitima osnove tkanima u per veznom satenu s jednom plavom niti u sredini.

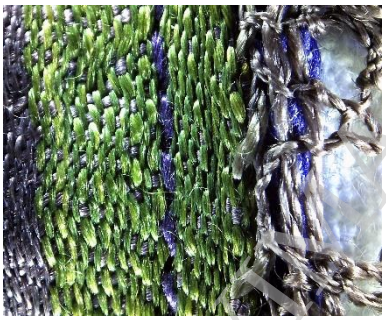

DIMENZIJE RAPORTA: 49 (?) x 17 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 51 cm.

POZAMANTERIJA:

Čipka na batiće

Izvedena svilenim nitima ljubičaste boje u širini od 3 cm s motivom niza palmeta ili listova.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 118. Velum, lyonski damast *broché, à liage répris*, Italija (Venecija ?), oko 1720. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

62. Dalmatika biskupa Vicenza Marije Mazzolenija

TKANINA:	I. Damast *lamé,* Veneto (Venecija ?), 1730. – 1740. godine II. Damast *lamé*, Veneto (Venecija ?), 1730. – 1740. godine
POZAMANTERIJA:	Bordure, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 102 x 112 cm.

OPIS PREDMETA:

Dalmatika je izvedena od dvije vrste konstrukcijom i dekorom vrlo sličnih damasta. Prednja strana izvedena je od damasta *lamé* I., dok je leđna strana izvedena od svile iste konstrukcije, ali različita dekora (damast *lamé* II.). Bordure su izvedene srebrnim *filé* nitima s bijelom svilenom jezgrom. U donjem dijelu leđne strane prišiven je grb biskupa Vicenza Marije Mazzolenija (porečki biskup od 1731. do 1741. godine). Grb je izveden od oslikane *telette* dok su kićanke izvedene od zelene svile. Komplet je podstavljen crvenom tkaninom i u dobrom je stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

I. Damast *lamé*

Oba damasta *lamé* sačuvana na misnici vrlo su sličnih tehničkih karakteristika kao i dekora. Riječ je o kompozicijama koje se ugledaju na uzore iz 17. stoljeća, a sastoje se od horizontalnih nizova cvjetnih grana uvijenih u S liniji. Riječ je o asimetričnoj kompoziciji s raportom koji se ponavlja tri puta širinom tkanine, a sastoji se od dvije varijante cvjetne grane koje se razlikuju u detaljima te inklinaciji. Na taj je način stvorena dinamična homogena kompozicija. Obje svile konstrukcijom su bliske svilama koje su u velikom broju evidentirane na prostoru Hrvatske te talijanske regije Veneto, a koje su zbog svoje boje, poznate pod talijanskim nazivom *semisdoro.* Osnovne karakteristike ovih svila su klasične i konzervativne kompozicije te jednostavne tkalačke konstrukcije zbog čega su bile vrlo pristupačnih cijena što je odgovaralo njihovoj namijenjeni u izradi liturgijskog ruha. Riječ je o većoj skupini tkanina venecijanske ili venetske provenijencije koje su se tkale kroz čitavo 18. i početkom 19. stoljeća, a pripadaju skupini *ornament d'eglise*. Ovaj damast valja datirati u razdoblje mandata biskupa Polesinija na što upućuju i motivi osmišljeni po uzoru na svile bizarne tipologije kao što su fantastično i egzotično bilje. Također, u dekoru je vidljivo preuzimanje kompozicija suvremenih modnih svila kojma već od tridesetih i četrdesetih godina počinju dominirati „samostalni“ i „izolirani“ motivi često uvijeni u zakrivljene linije.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove nepravilnog, četiri veznog satena (tal. *raso turco*), dok je uzorak stvoren licem potke iste tkalačke konstrukcije. Srebrna *lamé* potka na licu tkanine vidljiva je na dijelovima na kojima damast stvara dekor dok na dijelovima koji su tkani kao podloga „ponire“ ispod temeljne vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 72 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, više niti žute boje, bez vidljivog smjera sukanja, 14 prolaza/cm. Srebrna *lamé* potka, 14 prolaza/cm.

RUBOVI:

Pronađen je desni rub svile u širini od 1 cm izveden u tri ružičaste i dvije bijele pruge tkane u 3/1 keperu Z smjera te je s vanjske strane završen jednom debljom niti ružičaste boje.

DIMENZIJE RAPORTA: 38 x 17 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 51 cm.

TKANINA:

II. Damast *lamé*

Kompozicija svile vrlo je bliska prethodno opisanoj od koje je izrađena prednja strana dalmatike. Riječ je o horizontalnom nizu cvjetnih grana uvijenih u S liniji. Kompozicija je asimetrična s raportom koji se ponavlja tri puta širinom tkanine, a sastoji se od dvije varijante cvjetne grane koje se razlikuju u detaljima te inklinaciji. Motivi su dinamični, a u detaljima su vidljivi bizarni i fantastični biljni elementi. Kao i prethodno opisana svila, riječ je o damastu *ornament d' eglise* venetske provenijencije koji se može datirati u razdoblje između 1730. i 1740. godine.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove nepravilnog, četiri veznog satena (tal. *raso turco*), dok je uzorak stvoren licem potke iste tkalačke konstrukcije. Srebrna *lamé* potka na licu tkanine vidljiva je na dijelovima na kojima damast stvara dekor dok na dijelovima koji su tkani kao podloga „ponire“ ispod temeljne vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 72 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, više niti žute boje, bez vidljivog smjera sukanja, 14 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM DJELIMA

Srebrna *lamé* potka, 14 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 38 x 17 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 52 cm.

Sl. 119. Prednja strana dalmatike, damast *lamé,* Veneto (Venecija ?), 1730. – 1740. godine (foto: DT, 2018.)

Sl. 120. Leđna strana dalmatike, damast *lamé,* Veneto (Venecija ?), 1730. – 1740. godine (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 121. Grb biskupa Vicenza Marije Mazzolenija (porečki biskup od 1731. do 1741.) (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

63. Komplet liturgijskog ruha biskupa Vicenza Marije Mazzolenija

TKANINA:	Taft *moiré*, Italija (?), 1730. – 1740. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura i resica, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (110 x 74,5 i 112 x 67 cm), pluvijal (136 x 280 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet je izrađen od istovrsne svile te ukrašen kompletom jednakih bordura. Na lednoj strani misnice te na krajevima rubnog polja pluvijala apliciran je grb biskupa Vicenza Marije Mazzolenija (porečki biskup od 1731. – 1741. godine). Komplet je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Taft *moiré*

Konstrukciju tkanine čini temeljna osnova i temeljna potka koje se sastoje od dvostrukih niti. Posebnim postupkom nakon procesa tkanja postignut je efekt presijavanja pod nazivom *moiré*. Konstrukcija, vrsta i gustoća niti kao i način izvođenja ruba ukazuju da je riječ o tkanini koju se može datirati u 18. stoljeće. Ovakve svile koristile su se za izradu odjevnih predmeta, uglavnom haljina, obzirom da su efektima presijavanja na velikim površinama bile posebno atraktivne. Proizvodile su se tijekom 17. i 18. stoljeća. U talijanskim izvorima često se spominje termin *moerre* ili *stoffa marezzata* koji je prizašao iz francuske riječi *moiré* pa se s pravom smatra da je riječ o francuskoj invenciji koju su preuzele i talijanske tkalačke manufakture. S obzirom na način izvedbe ruba ovdje se predlaže Italija kao mjesto proizvodnje. Riječ je o vrsti svile čija je namjena bila izrada svjetovne odjeće.

TEHNIČKA ANALIZA:

Osnovna vezna konstrukcija svile je taft koji je po izradi posebnim postupkom „peglanja“ površine poprimio specifičnu strukturu koja nejednako reflektira svjetlo.

Osnova	Temeljna: svila, niti ljubičaste boje, bez vidljivog smjera sukanja, 62 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti ljubičaste boje, bez vidljivog smjera sukanja, 24 prolaza/cm.

RUBOVI: Izvedeni zelenim svilenim nitima tkanima u taftu u širini od 0,5 cm.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije primjenjivo.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 51 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

POZAMANTERIJA:

Bordure

Izvedene su žutim svilenim nitima te srebrnim *filé* nitima sa žutom svilenom jezgrom.

Sl. 122. Misnica biskupa Vicenza Marije Mazzolenija (1731. – 1741.), taft *moiré*, Italija (?), 1730. – 1740. godine (foto: DT, 2018.)

Sl. 123. Grb biskupa Vicenza Marije Mazzolenija (1731. – 1741.), taft *moiré*, Italija (?), 1730. – 1740. godine (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

64. Komplet liturgijskog ruha biskupa Gaspara Negrija

TKANINA:	I. Lyonski damast *lamé*, Veneto (Venecija?), treća četvrtina 18. stoljeća II. Damast *lamé*, Veneto (Venecija?), treća četvrtina 18. stoljeća III. Damast, Veneto (Venecija?), druga četvrtina 18. stoljeća
VEZ:	Vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima, od 1742. – 1778.
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (102 x 69,5 i 101 x 61 cm), stola (93 x 24 x 9 cm) i manipul (49 x 23,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Misnica je izrađena od sveukupno tri vrste tkanina. Prednja strana misnice izrađena je od dvije, dekorom vrlo slične tkanine. Manji fragment središnje kolone prednjice izveden je od lyonskog damasta *lamé* (tkanina I.) dok je na ostatku prednje strane sačuvan damast *lamé* (tkanina II) drugačijeg dekora. Središnje polje leđne strane misnice izvedeno je svile I. dok su bočna polja izvedena od treće vrste svile - damasta (tkanina III.). Stola i manipul izrađeni su od damasta *lamé* II. Svile I. i II. dekorom su vrlo slične svili sačuvanoj na kompletu liturgijskog ruha biskupa Polesinija (1778. - 1819.) od kojega se dvije dalmatike nalaze u istoj zbirci (kat. 69) dok je na misnici sačuvanoj u župnoj crkvi sv. Stjepana u Motovunu (kat. 43.), također s grbom biskupa Polesinija, sačuvan vrlo blizak damast s tek manjim razlikama u detaljima središnjeg motiva. Komplet s porečkom misnicom biskupa Negrija vrlo vjerojatno čine stola i manipul iz iste zbirke, izrađeni od damasta *lamé* (tkanina II.) kojega nalazimo i na prednjoj strani misnice. Također, istom ukrasnom bordurom kojom su formirana polja na prednjoj i stražnjoj strani misnice izvedeni su i križevi na stoli i manipulu. Na stražnjoj stranici misnice u donjem dijelu središnjeg polja apliciran je grb biskupa Gaspara Negrija (porečki biskup od 1742. – 1778. godine). Ista ukrasna resica prišivena je na krajevima stole i manipula. Komplet je podstavljen novijom tkaninom bež boje. Stanje očuvanosti kompleta je vrlo dobro, veća oštećenja vidljiva su na stoli.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TKANINA:

I. Lyonski damast *lamé*

Kompozicija uzorka damasta je osnosimetrična i pri čemu os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Raport uzorka stoga se ponavlja dva puta širinom tkanine. U središtu se nalazi dominantni motiv buketa stiliziranog lišća i dvaju ovalnih plodova s nazubljen obodom, nalik stiliziranom plodu opijuma. U bazi buketa nalazi se cvjetna rozeta s tri reda oblih latica. „Ispod“ buketa nalazi se još jedna manja skupina cvijeća i lišća. Sredinom dvaju motiva prolazi os simetrije kompozicije te se njima s desne i lijeve strane nižu identične cvjetne i biljne girlande u „serpentinama“ s manjim cvjetnim grančicama. Damast *lamé* gotovo identičnog dekora sačuvan je na kompletu liturgijskog ruha biskupa Polesinija iz iste zbirke (kat. 69.) kao i na njegovom kompletu iz zbirke u Motovunu (kat. 43.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove nepravilnog, četiri veznog satena (tal. *raso turco*), dok je uzorak stvoren licem potke 3/1 kepera S smjera. Srebrna *lamé* potka na licu tkanine vidljiva je na dijelovima na kojima damast stvara dekor dok na dijelovima koji su tkani kao podloga „ponire“ ispod temeljne vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 66 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti žute boje, sukane u Z smjeru, dvije u jednom prolazu, 16 prolaza/cm.
	Srebrna *lamé* potka, 16 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: 45 x 28 cm (pretpostavljena).

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana. Pretpostavljena 56 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TKANINA:

II. Damast *lamé*

Damast *lamé* tkan je zlatno-žutim svilenim nitima temeljne osnove i potke, a čitavom širinom tkanine prolazi srebrna *lamé* potka. Kombiniranjem specifične žute boje svile i srebrne *lamelle* koja prolazi čitavom visinom tkanine stvoren je efekt blještave površine koja podsjeća na zlato. Kompozicija uzorka damasta je osnosimetrična i pri čemu os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Raport uzorka stoga se ponavlja dva puta širinom tkanine. U središtu se nalazi dominantni motiv buketa stiliziranog cvijeća koji se razvija po vertikalnoj osi. Središnju grupu sa svake strane frankiraju cvjetne i biljne girlande u „serpentinama" s manjim cvjetnim grančicama. Riječ je o varijanti dekora vrlo bliskoj svili I. sačuvanoj na istoj misnici, a razlikuju se u motivima središnje grupe, naime na ovoj varijanti koja je bliska damastu Polesinijeva kompleta iz Motovuna te misnici iz krčke katedrale nedostaju karakteristični motivi stiliziranog ploda opijuma.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove nepravilnog, četiri veznog satena (tal. *raso turco*), dok je uzorak stvoren licem potke iste tkalačke konstrukcije. Srebrna *lamé* potka na licu tkanine vidljiva je na dijelovima na kojima damast stvara dekor dok na dijelovima koji su tkani kao podloga „ponire" ispod temeljne vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 66 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: gruba, sirova svila (?), niti žute boje, sukane u Z smjeru, dvije u jednom prolazu, 16 prolaza/cm.
	Srebrna *lamé* potka, 16 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 45 x 28 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TKANINA:

III. Damast

Kompoziciju tvore vertikalno meandrirajuće elegantne cvjetne girlande iz kojih na lijevu i desnu stranu izrastaju veći cvjetovi. Iako raport svile nije vidljiv u cijelosti moguće je pretpostaviti da se ponavlja tri puta širinom tkanine.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove nepravilnog, četiri veznog satena (tal. *raso turco*), dok je uzorak stvoren licem potke iste tkalačke konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 66 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti žute boje, sukane u Z smjeru, dvije u jednom prolazu, 16 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: 36 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana

Vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima

Grb biskupa Gaspara Negria izveden je tehnikom veza na podlozi od žutog svilenog tafta te je potom prišiven na misnicu.

TEHNIČKA ANALIZA:

Svilene niti:	svila, niti u crnoj i žutoj boji.
Metalne niti:	1. posrebrena *lamella* ovijena u S smjeru oko bijele svilene jezgre.
	2. pozlaćena *lamella* ovijena u S smjeru oko žute svilene (?) jezgre.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Tehnike vezenja:

oro posato su imbottitura

oro posato

punto raso

POZAMANTERIJA:

Bordura

Bordura u širini 2 cm izvedena je srebrnim *filé* i žutim svilenim nitima s uzorkom valovite lisnate vitice.

Resica

Sastoji se od metalne čipke izvedene pozlaćenom *lamellom* i resice izvedene zlatno-žutim svilenim i pozlaćenim *filé* nitima.

Sl. 124. Misnica biskupa Negrija, lyonski damast *lamé* (tkanina I.) Veneto (Venecija?) i damast *lamé* (tkanina II.), Veneto (Venecija?), treća četvrtina 18. stoljeća (foto: DT, 2018.)

Sl. 125. Misnica biskupa Negrija, lyonski damast *lamé* (tkanina I.) Veneto (Venecija?), treća četvrtina 18. stoljeća i damast (tkanina III.), druga četvrtina 18. stoljeća (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 126. Grb biskupa Gaspara Negrija (1742. – 1778.). (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

65. Komplet liturgijskog ruha biskupa Gaspara Negrija

TKANINA:	Lyonski damast *broché, à liage répris*, Italija (Venecija ?), 1730. – 1740.
POZAMANTERIJA:	Bordure, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (116,5 x 76 i 111 x 67 cm), bursa (26 x 26 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha s grbom porečkog biskupa Gaspara Negrija (porečki biskup od 1742. – 1778. godine) koji je izveden u tehnici veza na jednak način kao na misnici iz prethodne kataloške jedinice. Na kompletu su sačuvane tri vrste vrlo sličnih bordura. Dvije na misnici, jedna tanja obrubna i deblja razdjelna te treća vrsta na bursi. Podstava kompleta izvedena je od ljubičastog satena. Komplet je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Lyonski damast *broché, à liage répris*

Kompozicija svile stvorena je nizanjem motiva razvedene cvjetne grane, uvijene u S liniji, u horizontalnim redovima te potom u zrcalnoj varijanti u vertikalnom slijedu. Isprepliću se naturalistički izvedeni detalji s onima koji podsjećaju na elemente bizarnih kompozicija. Uzorak u podlozi koji je stvoren efektima damasta nadopunjuje „gornji“ dekor te ima funkciju stvaranja prostornosti po uzoru na svile druge polovice 17. stoljeća. Damasti *broché* bliskih dekora („Engleska, prva četvrtina 18. stoljeća“ i „Francuska ili Italija, prva četvrtina 18. stoljeća“) sačuvali su se u zbirci Fortuny u Veneciji (Davanzo Poli 2008: 366., 399.). Kompozicijom vrlo slična svila sačuvana je na misnici plavo-ljubičaste boje koja se nalazi u Museo Diocesano u Trentu, a datirana je u razdoblje između 1730. i 1740. godine dok je kao mjesto tkanja predložena talijanska regija Veneto („Italija, Veneto ?, 1730 – 1740.“, Digilio, 1999: 115. – 116., kat. 65.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu dekoru tvori lice osnove pet veznog satena dok je dekor stvoren licem potke 4/1 kepera S smjera. Uzorak je izveden i *broché* potkama koje su na licu tkanine fiksirane nitima temeljne osnove u 1/4 keperu Z smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti ljubičaste boje, sukane u S smjeru, 55 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti ljubičaste boje, sukane u S smjeru, 36 prolaza/cm.
	Broché (četiri):
	1. svila, niti žute, bijele i ružičaste boje, sukane u Z smjeru, 18 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

2. *or riant*: srebrna *lamella* ovijena oko žute svilene jezgre u S smjeru, 18 prolaza/cm.

RUBOVI: Sačuvan je desni rub u cjelini tkan zelenim svilenim nitima osnove u pet veznom satenu u širini od 0,7 cm.

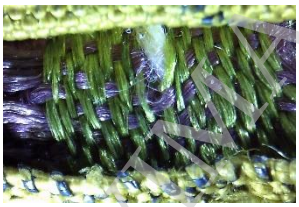

DIMENZIJE RAPORTA: 40 x 17 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano, ali pretpostavljena širina je 51 cm.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Izvedena žutim svilenim nitima te srebrnim filé nitima sa žutim svilenom jezgrom.

Sl. 127. Misnica, lyonski damast *broché, à liage répris*, Italija (Venecija ?), 1730. – 1740. (foto: DT, 2018.)

Sl. 128. Grb biskupa Gaspara Negrija (1742. – 1778.) (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 129. Detalj, lyonski damast *broché, à liage répris*, Italija (Venecija ?), 1730. – 1740. (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

66. Komplet liturgijskog ruha biskupa Gaspara Negrija

VEZ:	Vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima, lokalna vezilačka radionica, treća četvrtina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (109,5 x 71 i 102 x 62 cm), manipul (47 x 12 x 24 cm).

OPIS PREDMETA:

Misnica i manipul dio su kompleta izvedenog u tehnici veza na podlozi od bijelog svilenog *gros de Toursa*. Bordure kao i grb biskupa Gaspara Negrija (porečki biskup od 1742. – 1778.) koji se nalazi na leđnoj strani misnice također su izvedeni tehnikom veza.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

Vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima

Podloga vezu izvedena je od bijelog svilenog *gros de Toursa*. Kompozicija vezene cjeline u potpunosti je prilagođena krojevima predmeta. Riječ je o biljnoj kompoziciji vertikalno meandrirajućih cvjetnih grana karakterističnoj za drugu polovicu 18. stoljeća kojom dominiraju cvjetni motivi kršćanske simbolike. Obzirom na relativnu nespretnost u izvedbi pojedinih detalja te odstupanje u kvaliteti od predmeta koji su pripisani stranim radionicama ovdje se predlaže da je riječ o radu neke lokalne samostanske radionice.

TEHNIČKA ANALIZA:

Svilene niti:	svila, niti u različitim bojama.
Metalne niti:	1. pozlaćena *lamella* ovijena u S smjeru oko bijele svilene jezgre.
	2. *frisé*, pozlaćena *lamella* ovijena u S smjeru oko žute svilene jezgre.

Tehnike vezenja:

oro posato su imbottitura

oro posato

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

punto spaccato

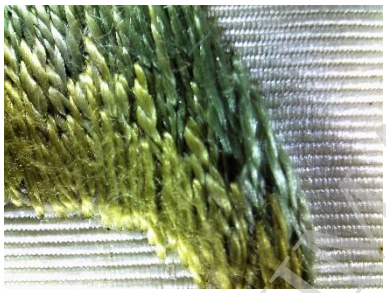

SL. 130. Misnica, vez pozlaćenim, srebrnim i svilenim nitima, lokalna vezilačka radionica, treća četvrtina 18. stoljeća (foto: DT, 2018.)

Sl. 131. Grb biskupa Gaspara Negrija (1742. – 1778.) (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

67. Komplet liturgijskog ruha biskupa Gaspara Negrija

VEZ:	Vez pozlaćenim nitima, nepoznata vezilačka radionica, treća četvrtina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (103 x 74 i 103 x 67 cm), manipul (44,12 x 25 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha izveden je na podlozi od crvenog svilenog tafta na kojemu je dekoracija izvedena tehnikom veza. Na donjem dijelu središnjeg polja leđne strane misnice, kao i kod ostalih biskupskih misnica, apliciran je grb biskupa Gaspara Negrija (porečki biskup od 1742. – 1778. godine) izveden tehnikom veza. Bordure su također izveden tehnikom veza. Komplet je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

Vez pozlaćenim nitima

Kompozicija dekora misnice izvedena je tehnikom veza pozlaćenim nitima koje tvore mrežu valovitih i *cik-cak* biljnih vitica. Kompozicija je osebujna obizom da je u potpunosti izvedena jednobojnim pozlaćenim nitima te u stilu klasicističke estetike u potpunosti oslobođena naturalistički oblikovanih cvjetnih motiva. Grb je apliciran preko vezene dekoracije pa je moguće pretpostaviti da nije riječ o originalnoj narudžbi biskupa Negrija. Podloga vezu je crveni svileni taft.

TEHNIČKA ANALIZA:

Metalne niti:	1. *filé*, pozlaćena *lamella* ovijena u S smjeru oko žute svilene jezgre. 2. *frisé*, pozlaćena *lamella* ovijena u S smjeru oko žute svilene jezgre.

Tehnike vezenja: *oro posato su imbottitura* i *oro posato*

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

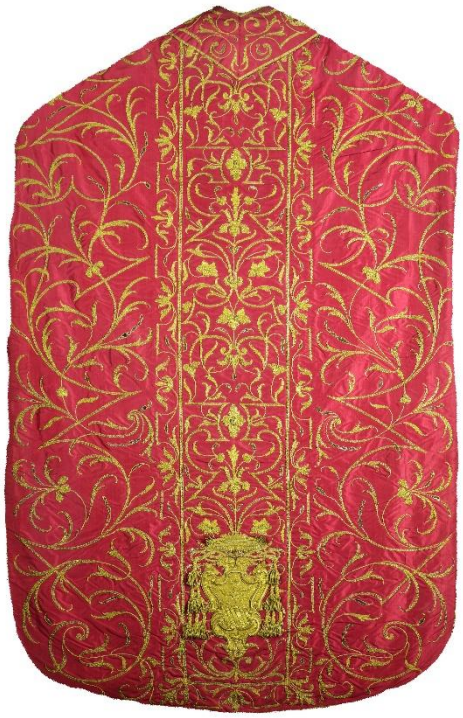

Sl. 132. Vez pozlaćenim nitima, nepoznata vezilačka radionica, treća četvrtina 18. stoljeća (foto: DT, 2018.)

Sl. 133. Grb biskupa Gaspara Negrija (1742. – 1778.) (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

68. Stola

TKANINA:	Damast *lamé broché, à liage répris*, Veneto (Venecija?), druga ili treća četvrtina 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Metalna čipka i resica, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 105 x 12,5 x 25 cm.

OPIS PREDMETA:

Stola je izvedena od istovrsne svile. Na krajevima je prišivena metalna čipka u obliku niza jednostrukih palmeta dok su križevi na stoli izvedeni metalnom čipkom u obliku dvostrukih palmeta. Na krajevima je prišivena resica. Stola je podstavljena novijom crvenom tkaninom i u dobrom je stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Damast *lamé broché, à liage répris*

Dekor tkanine čine dvije razine uzorka. Uzorak monokromnog damasta tvori podlogu dekora dok „gornju“ razinu formiraju *brochè* potke. Kompozicija je osmišljena na način da dvije razine uzorka djeluju cjelovito. Pritom uzorak damasta mjestimično izgleda kao sjena motiva koji su stvoreni *brochè* potkama ili kao njihov nastavak. Osnovu kompozicije čini niz vertikalnih, blago ukošenih, valovitih biljnih vitica koje su većim dijelom izvedene srebrnom *frisé* potkom. Iz svake vitice izrastaju dva veća stilizirana cvijeta koji su nagnuti u suprotnim smjerovima. Jedan je moguće opisati kao stilizirani plod nara, a drugi kao cvjetnu kompoziciju nalik razvedenom ljiljanu. Iz oba cvijeta nastavljaju se lisnate grančice s cvijetom i pupoljkom izvedene višebojnim svilenim *brochè* potkama nalik stiliziranom cvijetu ruže i karanfila. Vitice se potom umnažaju u paralelnom slijedu. Obje grančice izvedene su istim kombinacijama svilenih niti. Grančice su izvedene u zeleno-smeđoj kombinaciji, a cvjetovi i pupoljci u bijeloj, ružičastoj i crveno-narančastoj (fr. *orangé rouge*) svili. Identične vitice potom se umnažaju u paralelnom slijedu i ponavljaju, vrlo vjerojatno, tri puta visinom tkanine. Lice tkanine prekriveno je i srebrnom *lamé* potkom koja je vidljiva na dijelovima dekora dok na dijelovima koji tvore podlogu „ponire“ ispod temeljne vezne konstrukcije. Svile koje su nastale prema gotovo jednakim predlošcima sačuvane su u zbirci župne crkve u Balama (kat. 11.) i u Osoru.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove nepravilnog, četiri veznog satena (tal. *raso turco*), dok je uzorak stvoren licem potke iste tkalačke konstrukcije. Srebrna *lamé* potka na licu tkanine vidljiva je na dijelovima na kojima damast stvara dekor dok na dijelovima koji su tkani kao podloga „ponire" ispod temeljne vezne konstrukcije. Dekor je izveden i *broché* potkama od koji su samo *frisé* niti fiksirane na licu tkanine nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 69 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: gruba, sirova svila (?), niti žute boje, sukane u Z smjeru, dvije u jednom prolazu, 15 prolaza/cm. Srebrna *lamé* potka, 15 prolaza/cm. *Broché* (šest): 1. svila, niti u zelenoj, smeđoj, crveno-narančastoj, bijeloj i ružičastoj boji, bez vidljivog smjera sukanja, 15 prolaza/cm. 2. *frisé*, srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre u S smjeru, 15 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije moguće izmjeriti.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

POZAMANTERIJA:

Metalna čipka i resica

Metalna čipka je izvedena srebrnim *filé* nitima s motivom palmete dok je resica izvedena žutim svilenim nitima.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 134. Damast *lamé broché à liage répris*, Veneto (Venecija?), druga ili treća četvrtina 18. stoljeća (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

69. Komplet liturgijskog ruha biskupa Francesca Polesinija

TKANINA:	Damast *lamé*, Veneto (Venecija ?), treća četvrtina 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: četiri dalmatike (98 x 105 cm), tri pluvijala (130 x 280 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha s grbovima porečkog biskupa Francesca Polesinija (porečki biskup od 1778. do 1819. godine). Biskupski grbovi sačuvani su na leđnim stranama dalmatika te na rubnim poljima pluvijala. Na predmetima su sačuvane slične bordure koje se mogu datirati u posljednju četvrtinu 18. stoljeća ili početak 19. stoljeća. Predmeti su u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Damast *lamé*

Kompozicija uzorka damasta je osnosimetrična i pri čemu os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Raport uzorka stoga se ponavlja dva puta širinom tkanine. U središtu se nalazi dominantni motiv buketa stiliziranog lišća i dvaju ovalnih plodova s nazubljen obodom, nalik stiliziranom prikazu ploda opijuma. U bazi buketa nalazi se cvjetna rozeta s tri reda oblih latica. „Ispod“ buketa nalazi se još jedna manja skupina cvijeća i lišća. Sredinom dvaju motiva prolazi os simetrije kompozicije te se njima s desne i lijeve strane nižu identične cvjetne i biljne girlande u „serpentinama“ s manjim cvjetnim grančicama.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove nepravilnog, četiri veznog satena (tal. *raso turco*), dok je uzorak stvoren licem potke iste tkalačke konstrukcije. Srebrna *lamé* potka na licu tkanine vidljiva je na dijelovima na kojima damast stvara dekor dok na dijelovima koji su tkani kao podloga „ponire“ ispod temeljne vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 66 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: gruba, svila, niti žute boje, bez vidljivog smjera sukanja, 17 prolaza/cm.
	Srebrna *lamé* potka, 16 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 45 x 28 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 56 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 135. Dalmatika, damast *lamé*, Veneto (Venecija ?), treća četvrtina 18. stoljeća (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

70. Komplet liturgijskog ruha biskupa Francesca Polesinija

TKANINA:	*Cannelé DE simpleté broché*, Veneto (Venecija?), posljednja četvrtina 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordure i resica, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (104 x 69 i 104 x 63,5 cm), dvije dalmatike (97 x 117 cm), bursa (24,5 x 24,5 cm) i dva manipula (97 x 26,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha s grbovima porečkog biskupa Francesca Polesinija (porečki biskup od 1778. do 1819. godine). Biskupski grbovi sačuvani su na leđnim stranama misnice i dalmatike. Oba predmeta kompleta ukrašena su jednakim bordurama vrlo sličnog dekora koje se mogu datirati u posljednju četvrtinu 18. ili početak 19. stoljeća.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Cannelé de simpleté broché

Dekor svile tvore dvije paralelne u S liniju svijene cvjetne girlande koje se razvijaju u vertikalnom smjeru. Između njih izmjenjuju se buketići raznovrsnog cvijeća nagnuti u lijevu odnosno u desnu stranu. Raport uzorka ponavlja se dva puta širinom tkanine. Kompozicija pripada *a meandro* tipu tekstilnih dekora no riječ je o „zakašnjeloj" verziji što se može tumačiti namjenom svile koja je vrlo vjerojatno bila liturgijska. Kvaliteta kompozicije znatno odstupa od francuskih svila iste tipologije koje su obilježile 1760. i 1770. godine kao i kvaliteta tkanja zbog čega se ovdje predlaže datacija u posljednju četvrtinu 18. stoljeća, a kao mjesto proizvodnje Veneto, vrlo vjerojatno Venecija.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je u taftu *natté* dok je uzorak stvoren dodatnom osnovom u *cannelé de simpleté* tehnici pri čemu svaka nit „preskače" osam temeljnih potki te potom „ponire" ispod dvije tvoreći tako horizontalna rebra. Uzorak je stvoren i dodatnim svilenim *broché* potkama koje nisu fiksirane na licu tkanine.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije u jednom prolazu, 62 prolaza/cm. Dodatna: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, 31 prolaz/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije u jednom prolazu, 36 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Broché (osam):

1. svila, niti u žutoj, crvenoj, narančastoj, bijeloj, ružičastoj i ljubičastoj boji, sukane u S smjeru, 18 prolaza/cm.

2. *frisé*, bijele i tamno ljubičaste svilene niti, sukane u Z smjeru, 18 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: 21 x 21 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: vrlo vjerojatno 42 cm.

Sl. 136. Misnica, *cannelé simpleté broché*, Veneto (Venecija?), posljednja četvrtina 18. stoljeća (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 137. Detalj, *cannelé simpleté broché*, Veneto (Venecija?), posljednja četvrtina 18. stoljeća (foto: DT, 2018.)

Sl. 138. Grb Francesca Polesinija (1778. do 1819. godine) (foto: DT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

71. Komplet liturgijskog ruha biskupa Francesca Polesinija

VEZ:	Vez srebrnim nitima, nepoznata vezilačka radionica, posljednja četvrtina 18. ili početak 19. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (104 x 69 i 104 x 63,5 cm) i manipul (97 x 26,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha sastoji se od misnice i manipula. Na leđnoj strani misnice nalazi se grb porečkog biskupa Francesca Polesinija (porečki biskup od 1778. do 1819. godine). Podstava je izvedena od zelenog satena. Predmeti su u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

Vez srebrnim nitima

Vez je izveden na izvornoj podlozi od svilenog osam veznog satena. s uzorkom isprepletenih tankih biljnih vitica. Kompozicija je u potpunosti prilagođena kroju predmeta te se s pravom zaključuje da je riječ o izvornoj biskupovoj narudžbi. Poput crvenog vezenog kompleta biskupa Negrija i ovdje je riječ o kasnijoj vrijanti vezene dekoracije koja je izvedena spletom tankih vitica i sitnih cvjetnih detalja. Vez je u potpunosti izveden metalnim nitima te dodacima poput titranki te srebrnih listića koji su iskorišteni kao ispuna motiva i biskupova grba.

TEHNIČKA ANALIZA:

Metalne niti:	1. *or riant*, srebrna *lamella*, ovijena oko žute svilene jezgre
	2. *srebrni listići*
	3. *srebrne titranke*

Tehnike vezenja: *oro posato*

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 139. Misnica, vez srebrnim nitima, lokalna vezilačka radionica, posljednja četvrtina 18. ili početak 19. stoljeća

Sl. 140. Grb Francesca Polesinija (1778. do 1819. godine)

ZAŠTIĆENI AUTORSKI MATERIJAL

72. Haljina za kip Bogorodice

TKANINA:	*Gros de Tours liseré broché, à liage répris*, Francuska (?) oko 1740.

DIMENZIJE PREDMETA: oko 132 x 203 cm.

OPIS PREDMETA:

Haljina za kip Bogorodice izrađena je od dvije vrste tkanina. Gornji dio i sačuvani rukav kao i prednji dio haljine izrađen je od svile iz 18. stoljeća dok je stražnji dio izrađen od novije svile te lanenog platna.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Gros de Tours liseré broché, à liage répris

Kompozicija svile sastoji se od nizova horizontalnih valovitih grančica iz koje na obje strane izrasta cvijeće i neobični plodovi. Raport uzorka ponavlja se dva puta širinom tkanine. Riječ je o vrlo kvalitetnoj svili, profinjenog i elegantnog uzorka koji se očituje u nježnim, tankim i suptilnim uvojima te načinu stilizacije pojedinih motiva. Ovaj dojam povećava suptilno sjenčanje u podlozi dekora koje je izvedeno *liseré* efektom, a koje nadopunjava „glavni" dekor. Namjena ove svile sasvim je sigurno bila izrada svjetovne odjeće, a komparativni primjeri mogu se pronaći u predlošcima engleskih crtača Spitalfieldsa iz četrdesetih godina 18. stoljeća. Detalji cvjetnih motiva i plodova koji izrastaju iz vitica uglavnom su fantastični i bizarni. Od identične svile izrađena je haljina za kip Bogorodice s Djetetom koja se nalazi na bočnom oltaru župne crkve sv. Roka u Novoj Vasi Porečkoj (kat. 51.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Osnovna vezna konstrukcija svile je *gros de Tours* koji tvori podlogu dekoru dok je uzorak izveden *liseré* efektima jedne od niti temeljne potke te *broché* potkama. Na licu tkanine samo su *broché* potke koje se sastoje od *lamelle* i *or riant* niti u istom prolazu povezane nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjeru.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 70 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije u jednom prolazu, 38 prolaza/cm. *Broché* (dvanaest): 1. pozlaćena *lamella* i dvije *or riant* niti s pozlaćenim *lamellama* i žutom svilenom jezgrom, tri u jednom prolazu, 19 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

2. srebrna *lamella* i dvije *or riant* niti sa srebrnim *lamellama* i bijelom svilenom jezgrom, tri u jednom prolazu, 19 prolaza/cm.

3. *or riant*, srebrna *lamella* ovijena oko žute svilene jezgre, dvije u jednom prolazu, 19 prolaza/cm.

4. *or riant*, srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, dvije u jednom prolazu, 19 prolaza/cm.

5. svila, niti u dvije nijanse ljubičaste, ružičastoj, bijeloj, dvije nijanse zelene i dvije nijanse plave boje, 19 prolaza/cm.

RUBOVI:

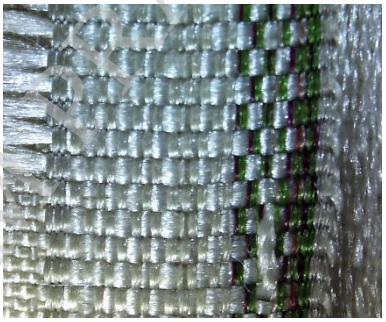

Rubovi su sačuvani cjelovito u širini od 0,5 cm. Unutarnji dio ruba tkan je u *gros de Toursu* bijelim svilenim nitima na način da povezuju po dvije temeljne potke u jednom prolazu. Vanjski dio ruba izveden je u istoj konstrukciji, ali zelenim i ljubičastim nitima osnove.

DIMENZIJE RAPORTA: 26,5 x 26,5 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 53 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 141. Haljina za kip Bogorodice, *gros de Tours broché liseré, à liage répris*, Francuska (?) oko 1740. godine

Sl. 142. Detalj, *gros de Tours liseré broché, à liage répris*, Francuska (?) oko 1740. godine (foto: IJT, 2018.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Rovinj, župna crkva sv. Jurja i sv. Eufemije

73. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Klasični damast, Italija (Lombardija ili Toskana), posljednja trećina 16. ili početak 17. stoljeća
POZAMANTERIJA:	III. Bordura - metalna čipka, Italija, 18. stoljeće IV. Bordura - metalna čipka, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (102 x 73 i cm), stola (252 x 9,5 x 24 cm), velum (152 x 53 cm), bursa (24,5 x 24,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha većim je dijelom skrojen od zelenog damasta koji se može datirati u razdoblje od posljednje trećine 16. stoljeća pa do početka 17. stoljeća. Na prednjoj i stražnjoj strani misnice istaknuta su polja izvedena od novije zelene tkanine te obrubljena dvama različitim bordurama tipa metalne čipke.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Klasični damast

Struktura kompozicije sastoji se od mreže romboidalnih odsječaka koji su oblikovani naizmjeničnim nizanjem dvaju različitih motiva. Raport uzorka pritom se širinom tkanine ponavlja osam puta. Motiv valovitih zraka sunca koje izbijaju iz baze nalik cvjetnoj čaški ili vazi vrlo se rijetko susreće u talijanskim svilama ovoga razdoblja te inspiraciju za njegovu kreaciju valja tražiti u orijentalnim uzorima. Drugi motiv nalik buketu raznovrsnog bilja povezanog tankim obručem stiliziran je gotovo do razine apstraktnog ornamenta.

TEHNIČKA ANALIZA:

Dekor damasta stvoren je obrtanjem temeljne vezne konstrukcije pet veznog satena pri čemu uzorak stvara lice osnove, a podlogu lice potke iste konstrukcije. Niti osnove znatno su tanje i kvalitetnije od niti potke koje su uglavnom krupne te na mnogim mjestima nejednake debljine.

Osnova	Temeljna: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, 120 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti zelene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 41 prolaz/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

Djelomično su sačuvani i lijevi i desni rub svile, širine 0,5 cm, a tkani su u pet veznom satenu naizmjenično ljubičastim i bijelim svilenim nitima.

DIMENZIJE RAPORTA: 9,5 x 6,5 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 52 cm.

POZAMANTERIJA:

I. Bordura - metalna čipka

Čipka u širini od 1,5 cm izvedena je srebrnim *filé* nitima sa žutom svilenom jezgrom.

II. Bordura - metalna čipka

Čipka u širini 1,5 cm izvedena je srebrnim *filé* nitima sa žutom svilenom jezgrom i srebrnom *lamellom* u obliku niza palmeta.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 143. Misnica, klasični damast, Italija (Lombardija ili Toskana), posljednja trećina 16. ili početak 17. stoljeća (foto: DT, 2012.)

Sl. 144.Velum, stola i bursa, klasični damast, Italija (Lombardija ili Toskana), posljednja trećina 16. ili početak 17. stoljeća (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

74. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Lampas *lancé broché,* Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1725. – 1730. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (110, 5 x 72 i 107,5 x 69 cm), stola (108 x 12 x 25 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha sastoji se od misnice i stole. Predmeti su izrađeni od istovrsne svile te ukrašeni jednakim bordurama.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Lampas *lancé broché*

Kompozicija je osnosimetrična pri čemu os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Riječ je kompoziciji koja pripada *a dentelle* tipu tekstilnih dekora, a koja se prepoznaje po strogoj simetriji te detaljima koji podsjećaju na motive čipke kao i po motivima egzotičnog bilja i cvijeća. Namjena ove svile bila je izrada skupocjene svjetovne odjeće uglavnom raskošnih damskih haljina na kojima su dekori u velikim dimenzijama mogli doći do izražaja. Obzirom na prisustvo naturalistički oblikovanih cvjetnih detalja datacija ove svile pomaknuta je u kasnu fazu svila s dekorima tipa čipke.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je nitima dodatne osnove u osam veznom satenu dok je uzorak stvoren nitima temeljne potke i osnove u taftu te raznobojnim *broché* potkama i *lancé* potkom krem boje. *Lancé* potke na licu tkanine povezuje dodatna osnova u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, 82 prolaza/cm.
	Povezujuća: svila, niti ružičaste boje, sukane u S smjeru, 41 prolaz/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 38 prolaza/cm.
	Lancé: svila, niti krem boje, sukane u S smjeru, 19 prolaza/cm.
	Broché: svila, niti u zelenoj, plavoj i narančastoj boji, sukane u S smjeru, 19 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

U cjelini je sačuvan desni rub širine 0,5 cm, a izveden je bijelim svilenim nitima u taftu i završen s jednom debljom niti na kraju.

DIMENZIJE RAPORTA: 73 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

POZAMANTERIJA:

Bordura

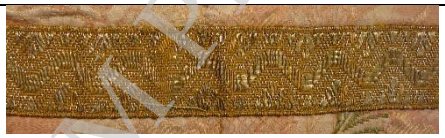

Izvedena je žutim svilenim nitima te srebrnim *filé* nitima sa žutom svilenom jezgrom koje tvore uzorak valovite linije. Širina bordure je 2,5 cm.

Sl. 145. Misnica, lampas *lancé broché,* Italija (Venecija?) ili Francuska (Lyon?), 1725. – 1730. godine (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

75. Misnica

TKANINA:	*Natté liseré broché*, Francuska ili Italija, 1745. – 1775. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 98,5 x 93 i 68 x 63 cm.

OPIS PREDMETA:

Misnica je izvedena od istovrsne svile i ukrašena bordurama iz 18. stoljeća. Podstava je izvedena od bijelog lanenog platna.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Natté liseré broché

Kompozicija je asimetrična s raportom koji se ponavlja dva puta širinom tkanine. Dekor čini vertikalni niz bogato razvedenih cvjetnih grana svijenih u S liniji. Grane i raznovrsni cvjetni motivi, od kojih su najistaknutiji božuri i mimoze, izvedeni su u više boja dok je u podlozi vidljiv monokromnim poduzorak čipkaste vrpce. Riječ je o vrlo kvalitetnoj svili s uzorkom koji je izveden *broché* potkama u čak dvanaest različitih boja koje su utkane tehnikom koja je bliska tehnici *point rentré.* Namjena ove svile bila je izrada odjevnih predmeta, a kao mjesto proizvodnje predlaže se Francuska ili Italija.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana u taftu *natté* nitima temeljne osnove i potke. Uzorak je izveden *liseré* efektima jedne od niti temeljne potke pri čemu druga ostaje vezana nitima temeljne osnove u taftu *louisine*. Uzorak tvore i raznobojne *broché* potke utkane u tehnici koja nastoji imitirati tehniku *point rentré* koje na licu tkanine nisu fiksirane.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, dvije u jednom prolazu, 62 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, dvije u jednom prolazu, 20 prolaza/cm. *Broché* (12): svila, niti u dvije nijanse plave, dvije nijanse zelene, dvije nijanse narančaste, dvije nijanse svijetlije ljubičaste, tamno ljubičastoj, dvije nijanse žute i bijeloj boji, 20 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: 50 x 25 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 146. Misnica, *natté liseré broché*, Francuska ili Italija, 1745. – 1775. godine (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

76. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	*Louisine lancé broché, à liage répris*, Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	I. Bordura, Italija, 18. stoljeće II. Bordura – metalna čipka, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (105 x 74 i 102 x 69 cm), velum (53 x 55 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha izveden je od istovrsne svile. Na misnici su sačuvane dvije vrste bordura, šira razdjelna i uža obrubna s istim dekorom. Misnica je podstavljena novijim platnom žute boje. Na rubovima veluma prišivena je metalna čipka, a obzirom da podstava nije sačuvana vidljivo je naličje svile te oba ruba. Svi predmeti u dobrom su stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Louisine lancé broché, à liage répris

Kompozicija svile je osnosimetrična s osi simetrije koja prolazi sredinom širine tkanine. U sredini kompozicije je motiv cvjetne grupe koju tvore tri dominantna cvijeta od kojih je onaj središnji prikazan frontalno dok druga dva sa svake strane uvijeno „padaju“. Središnju grupu s obje strane flankiraju svijene žute grane stilizirane na način da podsjećaju na *rocaille* dekorativne elemente među kojima se isprepliću cvjetni motivi nalik središnjoj grupi. Riječ je o grančicama sa sitnim cvijećem no dominiraju veliki rascvali, voluminozni cvjetovi nalik božuru, ruži ili otvorenom tulipanu. Svile ove tipologije s manjim razlikama u dispoziciji osnovnih elemenata kompozicije i varijantama sličnih boja, vrlo su brojne, osobito na prostoru Veneta i oko grada Trevisa. Riječ je o svilama koje su se mogle upotrebljavati u izradi ženske odjeće no uglavnom u izradi gornje liturgijske odjeće. Odsustvo tehnike *point rentré* te specifičan način stilizacije motiva kao i vještina postizanja volumena korištenjem *broché* potki u više nijasni iste boje ukazuje da je mjesto proizvodnje vrlo vjerojatno na području sjeverne Italije, osno regije Veneto. Riječ je o svilama koje su bile vrlo popularne te su se zasigurno tkale u više centara na području Veneta što se pretpostavlja obzirom na raznovrsnost tipoloških podgrupa te razlika u kvaliteti i tehničkim karakteristikama.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile tkana je u taftu *louisine* nitima temeljne osnove i potke dok je dekor izveden *lancé* potkom zelene boje te raznobojnim *broché* potkama. Na licu tkanine *lancé* i *broché* potke

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

fiksirane su nitima temeljne osnove u 1/3 keperu Z smjera. Na naličju tkanine *lancé* potke fiksirane su nitima temeljne osnove u taftu.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije niti u jednom prolazu, 64 prolaza/cm
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije niti u jednom prolazu, 19 prolaza/cm. *Lancé*: svila, više niti zelene boje, sukane u S smjeru, 19 prolaza/cm. *Broché* (dvanaest): svila, više niti u dvije nijanse ljubičaste, tri nijanse zagasito ružičaste, tri nijanse ružičaste, dvije nijanse plave, žutoj i bijeloj boji, sukane u S smjeru, 19 prolaza/cm.

RUBOVI:

Oba ruba sačuvana su u cjelosti u širini 0,5 cm. Tkani su u taftu nitima osnove tamnije ružičaste i bijele boje te nitima temeljne i *lancé* potke. Na vanjskoj strani rubovi su završeni dvama debljim bijelim nitima.

DIMENZIJE RAPORTA: 59 x 27 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 52 cm.

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

Sačuvane su šira i uža bordura izvedene od tamnije žute svile s uzorkom u obliku valovite linije koju formiraju srebrne *filé* niti.

II. Bordura - metalna čipka

Čipka s dekorom tipa palmete izvedena je srebrnom *lamellom* i srebrnim *filé* nitima sa žutom svilenom jezgrom.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 147. Misnica, *louisine lancé broché*, Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća (foto: DT, 2012.)

Sl. 148. Velum, *louisine lancé broché*, avers i revers, Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

77. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	*Louisine lancé broché, à liage répris*, Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	I. Bordura, Italija, 18. stoljeće II. Bordura – metalna čipka, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (107 x 73,5 i 103 cm) i velum (50 x 55 cm).

OPIS PREDMETA:

Oba predmeta krojena su istovrsne svile. Na misnici su sačuvane dvije vrste bordura, uža i šira, a na velumu metalna čipka. Predmeti su podstavljeni platnom bež boje i u dobrm su stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Louisine lancé broché, à liage répris

Dekor svile tipološki je vrlo blizak svili opisanoj u prethodnoj kataloškoj jedinici. Kompozicija je osnosimetrična s osi simetrije koja prolazi sredinom širine tkanine. U sredini kompozicije je motiv cvjetne grupe koju sa obje strane flankiraju svijene žute grane stilizirane na način da podsjećaju na *rocaille* dekorativne elemente među kojima se isprepliću bujni cvjetovi u više boja te zeleno lišće. Jedanko kao i u prethodnoj kataloškoj jedinici valja zaključiti da je riječ o svilama vrlo konzervativne i klasične tipologije koje su se u velikom broju varijanti tkale na području Veneta, a njihova je namjena gotovo redovito bila izrada liturgijskog ruha.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile tkana je u taftu *louisine* nitima temeljne osnove i temeljne potke dok je dekor izveden zelenim nitima *lancé* potke te raznobojnim *broché* potkama. *Lancé* i *broché* potke na licu tkanine fiksirane su nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 62 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 17 prolaza/cm. *Lancé*: svila, više niti zelene boje, sukane u S smjeru, 17 prolaza/cm. *Broché*: svila, više niti u dvije nijanse ljubičaste, tri nijanse zagasito ružičaste, tri nijanse ružičaste, dvije nijanse plave, žutoj i bijeloj boji, sukane u S smjeru, 19 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: 73 x 27 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Pretpostavljena širina 55 cm.

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

Sačuvane su šira i uža bordura izvedene od tamnije žute svile s uzorkom paralelnih linija koje su izvedene u srebrnim *filé* nitima.

II. Bordura - metalna čipka

Čipka s dekorom tipa niza palmeta izvedena je srebrnom *lamellom* i srebrnim *filé* nitima sa žutom svilenom jezgrom.

Sl. 149. Misnica, *louisine lancé broché*, *à liage répris*, Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća (foto: DT, 2012.)

Sl. 150. Velum, *louisine lancé broché*, *à liage répris*, Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

78. Misnica

TKANINA:	Taft *lancé broché, à liage répris*, Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 109 x 72 i 107 x 62,5 cm.

OPIS PREDMETA:

Misnica je skrojena od istovrsne svile na jednak način kao i one prethodnih dvaju kataloških jedinica kako bi izvorna kompozicija svile osobito na leđnom dijelu u potpunosti došla do izražaja. Jednako kao i kod prethodnih kataloških jedinica za krojenje su iskorišteni komadi svile u punoj širini te u onoj duljini koja odgovara dimezijama predmeta zbog čega se opravdano pretpostavlja da je riječ o izvornoj namjeni svile. Na misnici su sačuvane dvije vrste bordura, šira razdjelna i uža obrubna s jednakim dekorom.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Taft *lancé broché, à liage répris*

Kompozicija je osnosimetrična s osi simetrije koja prolazi sredinom širine tkanine. U sredini kompozicije je dominantni uspravno postavljeni cvijet nalik otvorenoj ruži koji je okružen grančicama sa sitnim cvijećem te postavljen na bazu iz koje izlaze masivne žute grane koje uokviruju cijelu kompoziciju te se sa strane isprepliću s raznovrsnim cvjećem i lišćem. Relativna plošnost motiva posljedica je upotrebe malog broja nijansi *broché* potki. Jednako kao i u prethodno opisanim kataloškim jedinicama riječ je o svili koja je vrlo vjerojatno istkana na području Veneta sredinom ili tijekom treće četvrtine 18. stoljeća.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana u taftu nitima temeljne osnove i potke dok je dekor izveden zelenom *lancé* potkom te raznobojnim *broché* potkama koje su na licu tkanine povezane nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 66 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 21 prolaz/cm. *Lancé*: svila, više niti zelene boje, sukane u S smjeru, 21 prolaz/cm. *Broché*: svila, više niti u ljubičastoj, tri nijanse zagasito ružičaste, dvije nijanse plave i žutoj boji, sukane u S smjeru, 21 prolaz/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI: Pronađen je desni rub sačuvan cjelovito u širini od 0,3 cm izveden s četiri deblje bijele niti osnove koje su u taftu vezane s nitima temeljne i *lancé* potke.

DIMENZIJE RAPORTA: 62,5 x 25 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: pretpostavljena širina 50 cm.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Bordura je izvedena grubljim svilenim ili lanenim nitima potke bež boje te žutim svilenim nitima osnove s uzorkom niza rombova.

Sl. 151. Misnica, taft *lancé broché, à liage répris,* Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

79. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Damast *lamé broché*, Veneto (Venecija ?), 1760. - 1770. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (102 x 68 i 95,5 x 63 cm), dvije dalmatike (88 x 120 i 89 x 117 cm), dvije stole (108 x 11 x 25 cm), manipul (43 x 11 x 26,5 cm) i bursa (23 x 25 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izrađeni su od istovrsne svile i ukrašeni kompletom istovrsnih bordura iz 18. stoljeća. Podstava je izvedena od novije tkanine crvene boje. Komplet je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Damast *lamé broché*

Kompozicija svile je osnosimetrična pri čemu os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Dekor se sastoji od dvije razine. Jednu čine efekti damasta dok „gornju“ razinu stvaraju raznobojne svilene i metalne *broché* potke. Središnjim dijelom dominiraju buketi ružinih cvjetova isprepleteni s klasjem i grozdovima koje sa svake strane okružuju vertikalno uvijene raznobojne istovrsne cvjetne grančice. Grančice su zrcalno simetrične te tako stvaraju ovale unutar kojih je dominantni motiv buketa ruža. Riječ je o *ornament d'eglise* svili namijenjenoj izradi liturgijskog ruha čemu u prilog ide karakterističan repertoar motiva koji imaju jasnu kršćansku simboliku kao i žuta boja podloge protkana srebrnom *lamellom*. Tehničke karakteristike svile vrlo su bliske grupi venecijanskih odnosno venetskih svila s dekorima tipa *ornament d'eglise* pa se ovdje predlaže ista provenijencija.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove nepravilnog, četiri veznog satena (tal. *raso turco*), dok je uzorak u podlozi stvoren licem potke iste tkalačke konstrukcije. „Gornji“ uzorak stvoren je metalnim i srebrnim *broché* potkama. Podloga svile protkana je srebrnom *lamé* potkom.

Osnova	Temeljna: svila, više niti žute boje, sukane u S smjeru, 66 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, više niti žute boje, sukane u S smjeru, 17 prolaza/cm. Srebrna *lamé* potka, 17 prolaza/cm. *Broché* (osam): 1. svila, niti plave, žute, crne, zelene, bijele i dvije nijanse ružičaste boje, 17 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

2. *filé*, srebrna *lamella* ovijena oko žute svilene jezgre, 17 prolaza/cm

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: 62 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

Sl. 152. Misnica, damast *lamé broché*, Veneto (Venecija ?), 1760. - 1770. godine (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 153. Damast *lamé broché*, detalj, Veneto (Venecija ?), 1760. - 1770. godine (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

80. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	I. Klasični damast *broché, à liage répris,* Italija (Venecija?), 1770. – 1780. godine II. *Natté liseré broché*, Veneto (Venecija ?), 1760. - 1770. godine
POZAMANTERIJA:	I. Bordura, Italija, 18. stoljeće II. Bordura - metalna čipka, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (104 x 74,5 i 102,5 x 68,5 cm), bursa (24,5 x 24,5 cm), velum (54 x 55 cm).

OPIS PREDMETA:

Predmeti kompleta izrađeni su od dvije vrste svila. Tkanina I. sačuvana je na većem dijelu misnice te na bursi dok je tkanina II. sačuvana na manjem dijelu središnjeg polja prednje strane misnice te na velumu. Na misnici su sačuvane uža obrubna i šira razdjelna bordura s jednakim uzorkom dok je na velumu sačuvana metalna čipka. Misnica je podstavljena lanenim platnom krem boje dok je na velumu podstava izvedena u novijoj crvenoj tkanini. Svi predmeti su u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

I. Klasični damast *broché, à liage répris*

Kompozicija svile je osnosimetrična pri čemu os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Dekor u podlozi izveden je efektima damasta dok „gornju“ razinu tvore motivi izvedeni raznobojnim svilenim i srebrnim potkama. Središnjim dijelom kompozicije dominira cvjetna grupa od pet većih cvjetova od kojih su tri postavljena uspravno, a dva ih flankiraju sa svake strane. Cvjetne stapke razvedene su uskim lišćem, a čitava je grupa položena na podlogu nalik palminom lišću koje je izvedeno srebrnim potkama. „Ispod“ centralne grupe metalnim je potkama izveden motiv stilizirane palmete koji je povezan krupnim konopom sa sedam kićanki. Motive koji se nižu po osi simetrije sa svake strane flankiraju dvije u S uvijene cvjetne grane sa stiliziranim cvijećem nalik ruži, božuru i karanfilu. Motiv konopa s kičankama često se javlja na francuskim svilama pod utjecajem predložaka koje je crtao cijenjeni francuski crtač Philippe de Lasalle sedamdesetih godina 18. stoljeća.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana licem osnove pet veznog satena dok je uzorak damasta izveden licem potke iste vezne konstrukcije. Dekor je izveden srebrnim *filé* i *frisé* te raznobojnim svilenim potkama.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Na licu tkanine nitima temeljne osnove povezane su samo *frisé* niti i to licem potke pet veznog satena.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, 125 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 38 prolaza/cm. *Broché* (trinaest): 1. svila, niti bijele, tri nijanse ružičaste, dvije nijanse crvene, dvije nijanse zelene, žute, plave i ljubičaste boje, 19 prolaza/cm. 2. *filé*, srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, 19 prolaza/cm. 3. *frisé*, srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, 19 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 49 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije moguće utvrditi.

II. *Natté liseré broché, à liage répris*

Kompozicija svile je osnosimetrična pri čemu os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Dekor se sastoji od dvije razine. Jednu čine niti temeljne potke u *liseré* efektu dok „gornju“ razinu stvaraju raznobojne svilene i metalne *broché* potke. Središnjim dijelom dominira buket s ružinim cvijetom u sredini kojega sa svake strane okružuju tanke uvijene cvjetne grančice ruža i karanfila isprepletene s monokromnim čipkastim vrpcama. Grančice su zrcalno simetrične te tako stvaraju ovale unutar kojih je dominantni motiv buketa ruža. Svile ove tipologije vrlo su česte pa valja pretpostaviti da su imale široku namjenu. Zbog vrlo klasične i konzervativne kompozicije bile su izuzetno pogodne za izradu liturgijskog ruha, no zasigurno su se koristile i u dekoraciji interijera te za izradu odjevnih predmeta.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana u taftu *natté* nitima temeljne osnove i potke. Dekor u podlozi izveden je *liseré* efektima jedne od niti temeljne potke. Dok jedna nit „izlazi“ iz temeljne vezne konstrukcije tafta, kako bi stvorila uzorak, druga nit temeljne potke ostaje vezana u taftu nitima temeljne osnove. „Gornji“ dekor izveden je raznobojnim svilenim *broché* potkama te srebrnim *frisé* i *filé* potkama. Na licu tkanine nitima temeljne osnove povezane su samo *frisé* niti i to u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, 62 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 21 prolaza/cm. *Broché* (dvanaest):

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

1. svila, niti bijele, tri nijanse narančaste, tri nijanse zagasito crvene (bordo), dvije nijanse plave i zelenoj boji, 21 prolaz/cm.
2. *filé*, srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, 21 prolaz/cm.
3. *frisé*, srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, 21 prolaz/cm.

RUBOVI: Sačuvana su oba ruba u širini od 0,4 cm izvedena bijelim svilenim nitima osnove tkanima u taftu s nitima temeljne potke.

DIMENZIJE RAPORTA: 30 x 27 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 54 cm.

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

Sačuvane su uža (2 cm) i šira bordura (3 cm) izvedene žutim svilenim nitima i srebrnim *filé* nitima s uzorkom valovitih linija.

II. Bordura - metalna čipka

Metalna čipka u širini od 3 cm izvedena je srebrnim *filé* nitima sa žutom svilenom jezgrom i srebrnom *lamellom* u obliku niza palmeta.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 154. Prednja strana misnice, klasični damast *broché, à liage répris*, Italija (Venecija?), 1770. - 1780. godine i *natté liseré broché*, Veneto (Venecija ?), 1760. - 1770. godine (foto: DT, 2012.)

Sl. 155. Leđna strana misnice, klasični damast *broché, à liage répris* (tkanina I.), Italija (Venecija?), 1770. - 1780. godine (foto: DT, 2012.)

Sl. 156. Velum, *natté liseré broché* (tkanina II.), Veneto (Venecija ?), 1760. - 1770. godine (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTITNO

81. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	*Natté liseré broché,* Francuska (Lyon ?), 1750. – 1760. godine

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (104 x 68 i 100 x 65,5 cm), velum (49 x 52,5 cm), dvije stole (102 x 10 x 23), dva manipula (41 x 10 x 21,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti izvedeni su od istovrsne svile iz 18. stoljeća. Pozamanterija kao i podstava su od novijih tkanina, a svi predmeti u dobrom su stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Natté liseré broché

Kompozicija svile je asimetrična i pripada tipu *a meandro* svila namijenjenih izradi skupocjenih odjevnih predmeta. Iako svila nije sačuvana u punoj širini moguće je pretpostaviti da se raport uzorka ponavlja dva puta širinom tkanine te da se sastoji od dvije menadrirajuće čipkaste vrpce koje presjecaju košare s voćem i cvijećem, a između kojih se nalazi i detalj grada u pejzažu. Uzorak i način izvedbe ruba ukazuju da je vrlo vjerojatno riječ o svili istkanoj u Francuskoj pedesetih ili šezdesetih godina 18. stoljeća.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile tkana je u taftu *natté* dok je uzorak izveden *liseré* efektima jedne od niti temeljne potke te *broché* potkama. Dok jedna nit potke „izlazi“ iz temeljne konstrukcije kako bi stvorila uzorak druga ostaje vezana u taftu nitima temeljne potke.

Osnova	Temeljna: svila, niti narančaste boje, sukane u S smjeru, dvije u jednom prolazu, 68 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti narančaste boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije u jednom prolazu, 33 prolaza/cm. *Broché* (devet): 1. svila, niti bijele, tri nijanse zelene, tri nijanse narančaste, svijetlo plavoj i žutoj boji, sukane u S smjeru, 16 prolaza/cm. 2. *frisé*, bijele svilene niti sukane u S smjeru, 16 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

Pronađen je desni rub tkanine, sačuvan cjelovito u širini od 0,5 cm, izveden u taftu plavim, ružičastim i bijelim nitima osnove.

DIMENZIJE RAPORTA: 20 x 24 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

Sl. 157. Misnica, *natté liseré broché*, Francuska (Lyon ?), 1750. – 1760. godine (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 158. *Natté liseré broché*, detalj, Francuska (Lyon ?), 1750. – 1760. godine (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

82. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	*Natté liseré broché, à liage répris,* Francuska (Lyon?), treća četvrtina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (96 x 64 i 94,5 x 62 cm), manipul (43 x 10 x 21,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Predmeti su izrađeni od istovrsne svile. Na misnici su sačuvane obrubne uže i razdijelne šire bordure, vrlo vjerojatno iz 19. stoljeća. Podstava je izvedena od bijelog lanenog platna. Predmeti su u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Natté liseré broché, à liage répris

Kompozicija svile je asimetrična, a sastoji se od vertikalno meandrirajućih masivnih grana s lisnatim izdancima. Iako rubovi nisu pronađeni moguće je pretpostaviti da se raport uzorka ponavlja tri puta širinom tkanine. Osnovni motiv kompozicije je u S svijena krupna grana iz koje izrastaju kraće grančice s velikim oblim listovima i tanke stabljike s cvjetovima kranfila. Između grana na svijenom dijelu nalazi se slikoviti motiv tankog stabla sa cvjećem i lišćem oko kojega je omotan luk i srce probodeno strelicom. Pored stabla nalazi se i tobolac sa strelicama i baklja te stablo palme. Uzorak pripada *a meandro* tipu tekstilnih dekora, a namjena ove svile je bila izrada skupocjenih odjevnih predmeta. Ljupki, romantični i egzotični prikazi pejzaža poput onoga koji se nalazi na ovoj svili često se javljaju na francuskim svilama istkanima tijekom treće četvrtine 18. stoljeća. Osim dekora u prilog francuskom porijeklu ove svile ide i vrlo kvalitetna konstrukcija odnosno mnoštvo metalnih, pozlaćenih potki koje sudjeluju u kreiranju dekora.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana u taftu *natté* nitima temeljne osnove i potke. Dekor u podlozi izveden je *liseré* efektima jedne od niti temeljne potke. Dok jedna nit „izlazi“ iz temeljne vezne konstrukcije tafta, kako bi stvorila uzorak, druga nit temeljne potke ostaje vezana u taftu nitima temeljne osnove. „Gornji“ dekor izveden je raznobojnim svilenim *broché* potkama te pozlaćenim *frisé* i *or riant* potkama kao i pozlaćenom *lamellom*. Na licu tkanine nitima temeljne osnove povezane su samo metalne potke.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, dvije u jednom prolazu, 60 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije u jednom prolazu, 24 prolaza/cm. *Broché* (21): 1. svila, niti u tri nijanse ružičaste, dvije nijanse ljubičaste, dvije nijanse plave, tri nijanse zelene, tri nijanse žute, bijeloj, dvije nijanse crvene i dvije nijanse tirkizno zelene boje, sukane u S smjeru, 24 prolaza/cm. 2. *frisé*: pozlaćena *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, 24 prolaza/cm. 3. *or riant*: pozlaćena *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, 24 prolaza/cm. 4. pozlaćena *lamella,* 24 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 57 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 159. Misnica, *natté liseré broché, à liage répris*, Francuska (Lyon ?), treća četvrtina 18. stoljeća (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 160. *Natté liseré broché, à liage répris*, detalj, Francuska (Lyon ?), treća četvrtina 18. stoljeća (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

83. Zavjese tabernakula

TKANINA:	*Cannelé de simpleté liseré broché*, Italija ili Francuska, 1760. – 1770. godine

DIMENZIJE PREDMETA: 107 x 54 x 26 cm.

OPIS PREDMETA:

Sačuvana su oba krila zavjesa tabernakula izvedena od istovrsne svile. Na vanjskim rubovima prišivena je ukrasna resica.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Cannelé de simpleté liseré broché

Kompozicija svile je asimetrična s raportom uzorka koji se ponavlja dva puta širinom tkanine. Osnovni motiv dekora su dvije vertikalno meandrirajuće vrpce ukrašene sitnim cvjetnim grančicama, a između kojih su sa svake strane umetnuti cvjetni buketi. Svila pripada tipu *a meadro* tekstilnih dekora te je njezina namjena bila u izradi odjevnih predmeta.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile tkana je u taftu *natté*. Dekor u podlozi stvoren je efektima dodatne osnove u tehnici *cannelé de simpleté.* Dodatna osnova „preskače“ osam niti temeljne potke te potom „ponire“ ispod dvije tvoreći tako karakterističnu rebrastu površinu. Dodatni elemeti dekora postignuti su *liseré* efektima koje tvori jedna od dvije niti svake druge temeljne potke. Dekor je izveden i *broché* potkama koje na licu tkanine nisu fiksirane: raznobojnim svilenim nitima, svilenim *frisé* nitima te *chenille* nitima.

Osnova	Temeljna: svila, niti u svijetlijoj i tamnijoj nijansi ljubičaste boje, sukane u S smjeru, dvije u jednom prolazu, 62 prolaza/cm. Dodatna: svila, niti svjetlije ljubičaste boje, sukane u S smjeru, 31 prolaz/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti u svijetlijoj i tamnijoj nijansi ljubičaste boje, sukane u S smjeru, dvije u jednom prolazu, 32 prolaza/cm. *Broché* (dvanaest): 1. svila: niti u tri nijanse zelene, bijeloj, tri nijanse ljubičaste, narančastoj, žutoj i smeđoj boji, 16 prolaza/cm. 2. *frisé*: svila, niti u bijeloj boji, sukane u S smjeru, 16 prolaza/cm. 3. *chenille:* svila, niti svijetlo smeđe boje.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

DIMENZIJE RAPORTA: 26 x 26 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

Sl. 161. Zavjese tabernakula, *cannelé simplete liseré broché*, Italija ili Francuska, 1760. – 1770. godine (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM

Sl. 162. *Cannelé simpleté liseré broché*, detalj, Italija ili Francuska, 1760. – 1770. godine (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

84. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Saten *broché, à liage répris,* Italija (Venecija?), 1765. – 1775. godine

DIMENZIJE PREDMETA: misnica **(**99,5 x 62 i 88 x 62 cm), manipul (39 x 10 x 19 cm).

OPIS PREDMETA:

Misnica je izrađena od istovrsne svile i obrubljena užim i širim bordurama. Podstava je izvedena od bijelog lanenog platna. Bordure se mogu datirati u 19. stoljeće. Misnica je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Saten *broché, à liage répris*

Na prednjoj i leđnoj strani misnice sačuvani su veći komadi satena *broché* no vidljiv je tek dio kompletne kompozicije. Obzirom na dimenzije motiva valja pretpostaviti da je riječ o svili koja je bila namijenjena opremanju interijera odnosno u izradi tapeta ili zastora kako bi na velikim površinama raport velikih dimenzija mogao doći do izražaja. Na sačuvanim fragmentima, osobito na fragmentu sačuvanom na leđnom dijelu, vidljiv je motiv rascvalog cvijeta velikih dimmenzija koji je okružen motivima nalik školjki te voluminoznim lukovima koji podsjećaju na masivnu arhitektonsku dekoraciju. U donjem dijelu vidljive kompozicije je mnoštvo istih plavih rascvalih cvjetova. Čitva je kompozicija vrlo efektna, a osobito zbog izrazite voluminoznosti i dimenzija prikazanih motiva. Ipak, ova impresivna svila nije tkana tehnikom *point rentré* već su spomenuti trodimenzionalni efekti postignuti kombiniranjem više nijansi svilenih niti iste boje zbog čega se ovdje predlaže Italija kao mjesto prizvodnje. Obzirom na dimenzije raporta zasigrno je riječ o svili koja je bila namijenjena dekoraciji interijera.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile tkana je licem osnove osam veznog satena dok je uzorak izveden *broché* potkama koje su na licu tkanine fiksirane nitima temeljne osnove u 1/3 keperu Z smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, 136 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 45 prolaza/cm. *Broché*: svila, niti u tri nijanse ružičaste, dvije nijanse žuto-smeđe, žutoj, dvije nijanse plave i dvije nijanse zelene boje, 22 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: ? x 31 (pretpostavljena).

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: pretpostavljena širina 62 cm.

Sl. 163. Misnica, saten *broché, à liage répris*, Italija (Venecija?), 1765. – 1775. godine (foto: DT, 2012.)

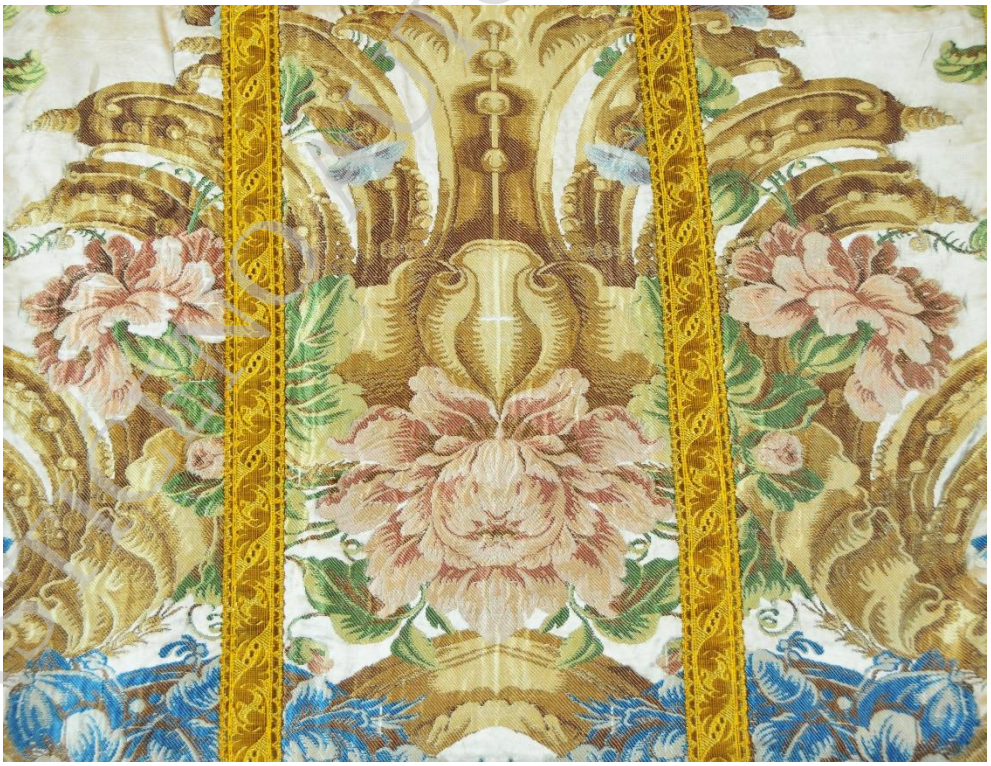

Sl. 164. Saten *broché, à liage répris*, detalj, Italija (Venecija?), 1765. – 1775. godine (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

85. Velum

TKANINA:	Saten *broché, à liage répris,* Italija (Venecija?), 1765. – 1775. godine

DIMENZIJE PREDMETA: 47 x 45,5 cm.

OPIS PREDMETA:

Velum je izrađen od dva komada istovrsne svile te obrubljen novijom resicom žute boje. Velum je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Saten *broché, à liage répris*

Svila sačuvana na velumu u stilskom i tehničkom smislu vrlo je bliska prethodno opisanom primjeru, no obzirom da se ni u jednom dijelu dekora ne preklapaju vrlo je vjerojatno riječ o svili koja je pripadala drugoj bali. Saten *broché, à liage répris* sačuvan na velumu u svakom je slučaju dio svile (također satena *broché, à liage répris*) sačuvane na procesijskom sjenilu iz Solina na Dugom otoku rekonstrukciju koje je objavila Silvija Banić uz ekstenzivan opis dekorativne tipologije te argumentaciju datacije i atribucije kojoj se ovom prilikom priklanjam („Italija, Venecija ?, 1765. – 1775.“, Banić: 2016.c, str. 991. – 994., kat. 173.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile tkana je licem osnove osam veznog satena dok je uzorak izveden *broché* potkama koje su na licu tkanine fiksirane nitima temeljne osnove u 1/3 keperu Z smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, 136 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 45 prolaza/cm. *Broché*: svila, niti u tri nijanse ružičaste, dvije nijanse žuto-smeđe, žutoj, dvije nijanse plave i dvije nijanse zelene boje, 22 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije sačuvano.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 165. Velum, saten *broché, à liage répris*, Italija (Venecija?), 1765. – 1775. godine (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

86. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: *Pékin broché*, Francuska, 1770. – 1780. godine.

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (103 x 70 i 103 x 66 cm), dvije stole (102 x 10,5 x 23 cm), manipul (41 x 9,5 x 20,5 cm), velum (49 x 49 cm), krilo zavjesa tabernakula (106 x 53 x 26 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izrađeni su od istovrsne svile. Podstava je izvedena od novije žute tkanine kao i pozamanterija. Predmeti su u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Pékin broché

Kompozicija svile je asimetrična s raportom uzorka koji se ponavlja dva puta širinom tkanine. Uzorak u podlozi izveden je efektima dodatne osnove koja tvori vertikalne pruge. „Gornji“ uzorak stvoren je raznobojnim *broché* potkama, a sastoji se od dvije paralelne tanke grančice koje se razvijaju u vertikalnom smjeru. Tanke stabljike su povezane cvjetnim vijenčićima, a iz njih izrasta raznovrsno sitno cvijeće. U dekoru svile vješto su iskombinirana dva tipa tekstilnih dekora: *a meandro* i pruge. Namjena ove svile bila je u izradi odjevnih pedmeta, a s obzirom na izgled ruba te vrstu tkalačke konstrukcije predlaže se francuska provenijencija.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana u taftu *louisine* dok je uzorak stvoren efektima dodatne osnove koja tvori vertikalne pruge u tehnikama *cannelé de simplete* (7-1), *cannetillé* (u grupama od 4 niti osnove koje prelaze preko 7 niti potke i povezane su s osmom) i *chevron* (osnova osam vezni saten u smjeru osnove s dvostrukom bazom, 4 niti osnove u oba smjera). Uzorak tvore i raznobojne *broché* potke koje na licu tkanine nisu povezane.

Osnova	Temeljna: svila, niti ružičaste boje sukane u S smjeru, 70 prolaza/cm.
	Dodatna: svila, niti ružičaste boje, 35 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti ružičaste boje, bez vidljivog smjera sukanja, 50 prolaza/cm.
	Broché (deset): svila, niti u plavoj, smeđoj, narančastoj, tri nijanse zelene, žutoj, ljubičastoj, ružičastoj i bijeloj boji, 25 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

Sačuvani su lijevi i desni rub u cjelini, širine 0,3 cm, a izvedeni su krupnijim bijelim i ružičastim nitima osnove tkanima u taftu s nitima temeljne potke.

DIMENZIJE RAPORTA: 28 x 24 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

Sl. 166. Misnica, *pékin broché,* Francuska, 1770. – 1780. godine (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 167. Zavjesa tabernakula, *pékin broché,* Francuska, 1770. – 1780. godine (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

87. Misnica

TKANINA:	*Louisine moiré lamé broché*, Italija ili Francuska, 1770. – 1780. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 97 x 62,5 i 90 x 60 cm.

OPIS PREDMETA:

Misnica je izvedena od istovrsne svile te obrubljena s užom obrubnom i širom razdjelnom bordurom iz 18. stoljeća. Podstava je izvedena od lanenog platna krem boje, a predmet je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Louisine moiré lamé broché

Kompozicija svile tipa mreže sastoji se od horizontalnog niza dvaju vrsta cvjetne grančice koje se izmjenjuju u pravilnom ritmu. Uzorkom u podlozi, u obliku vrpce, grančice su povezane u romboidne odsječke. Osim *lamé* potke koja podlozi svile daje efekt ljeskanja dodatni efekti presijavanja postignuti su zbog posebnog načina tretiranja svile nakon tkanja (*moiré*). Raport uzorka ove svile je malih dimenzija dok je dispozicija osnovnih elemenata geometrijski pravilna. Namjena ove svile bila je izrada odjevnih predmeta, a obzirom na izgled dekora valja ju datirati između 1770. i 1780. godine.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile tkana je u taftu *louisine*. Uzorak u podlozi izveden je srebrnom *lamé* potkom koja „na površinu“ tkanine „izlazi“ kada tvori uzorak te potom „ponire“ ispod niti temeljne osnove. „Gornji“ uzorak oblikovan je *broché* potkama koje na licu tkanine nisu fiksirane.

Osnova	Temeljna: svila, niti narančaste boje, sukana u S smjeru, dvije niti u jednom prolazu, 62 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti narančaste boje, sukana u S smjeru, dvije niti u jednom prolazu, 24 prolaza/cm. Srebrna *lamé* potka, 12 prolaza/cm. *Broché* (šest): 1. svila, niti u ljubičastoj, smeđoj, bijeloj, zelenoj i ružičastoj boji, sukane u S smjeru, 12 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

2. *filé*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, dvije u jednom prolazu, 12 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 17 x 14 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Sačuvane su šira (3 cm) i uža (2 cm) bordura istog dekora izvedene žutim i pozlaćenim *filé* nitima.

Sl. 168. Misnica, *louisine moiré lamé broché*, Italija ili Francuska, 1770. – 1780. godine (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 169. *Louisine moiré lamé broché*, detalj, Italija ili Francuska, 1770. – 1780. godine (foto: DT, 2012.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Svetvinčenat, župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije

88. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	I. *Brocatelle lancé*, Italija ili Španjolska, druga polovina 16. stoljeća II. Lampas *liseré*, Italija ili Španjolska, druga polovina 16. stoljeća
POZAMANTERIJA:	I. Bordura, Italija, kraj 16., početak 17. stoljeća II. Bordura, Italija, 17. stoljeće (?) III. Resica, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (103 x 65 cm), stola (114 x 9,5 x 17 cm), manipul (49 x 9 x 17,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Na predmetima kompleta sačuvane su dvije vrste tkanina koje se mogu datirati u drugu polovicu 16. stoljeća. Od zelenog *brocatellea lancé* (I.) skrojeni su stola i manipul te glavnina misnice. Križno polje na stražnjoj strani misnice te dio središnjeg polja na prednjoj strani izvedeni su od crvenog lampasa *lancé* (II.). Fragment crvenog damasta sačuvan na polju prednje strane vrlo je vjerojatno iz 19. stoljeća. Podstava predmeta izvedena je od tri vrste lanenog platna crvenkaste i bež boje. Na jednom dijelu leđne strane misnice za popravak podstave iskorišten je kružni fragment *brocatellea lancé* (I.). Predmeti su u relativno lošem stanju očuvanosti. *Lancé* niti koje oblikuju uzorak na svili II. velikim su dijelom izgubljene, a veća oštećenja vidljiva su i na stoli i manipulu te na obje strane misnice. Na misnici se nalaze samo razdjelne bordure (I.) koje se mogu datirati u kraj 16. ili početak 17. stoljeća (Lorenzini, 2002: 323., 324., kat. 585. i 586.). Križevi na manipulu i stoli izvedeni su od jednostavne bordure II. Na oba predmeta sačuvana je i ukrasna resica vrlo vjerojatno iz 17. stoljeća.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

I. *Brocatelle lancé*

Širina raporta *brocatellea* nije vidljiva iz sačuvanih komada tkanine no digitalnim prekrajanjem i spajanjem fragmenata u novu cjelinu napravljen je prijedlog kompozicije. Riječ je o kompleksnoj mreži vrpca (sa sitnim dekorom vegetabilnih uvijenih vitica) koje se pružaju u horizontalnom i vertikalnom smjeru i međusobno isprepliću. Njihovim isprepletanjem stvoren je niz praznina (*maglie*) u koje se smještaju četiri osnovna motiva kompozicije. U jednom nizu izmjenjuje se motiv buketa s uvijenim granama i plodom šipka te motiv stilizirane rozete. U

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

drugom nizu izmjenjuje se sličan motiv rozete s motivom buketa triju tankih stabljika završenih biljnim izdancima i umetnutih u „vazu“ u podnožju koje su dva uskovitlana lista.

TEHNIČKA ANALIZA:

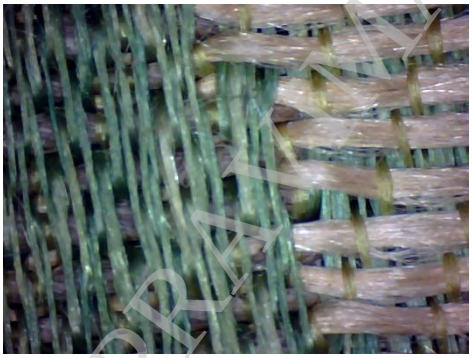

Temeljna vezna konstrukcija tkanine je pet vezni saten kojega tvore krupne svilene niti potke i zelene svilene niti temeljne osnove. Uzorak je stvoren efektima dodatne *lancé* potke žute boje koju na licu tkanine vezuje dodatna svilena osnova žute boje u 1/3 keperu. Kada ne tvore uzorak niti *lancé* potke poniru ispod niti temeljne potke te su na naličju tkanine fiksirane nitima povezujuće osnove u taftu *doublé*.

Osnova	Temeljna: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, 90 prolaza/cm.
	Povezujuća: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 30 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: krupne lanene niti, sukane u S smjeru, 18 prolaza/cm.
	Lancé: svila, više niti žute boje, sukane u S smjeru,18 prolaza/cm.

RUBOVI:

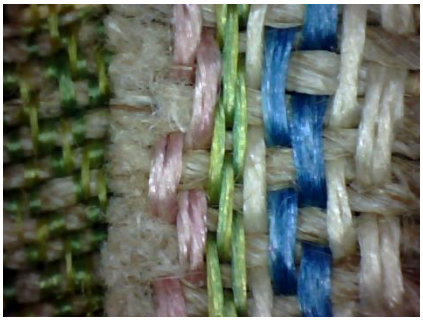

Na stoli je pronađen djelomično sačuvan rub svile u širini od 0,6 cm tkan u pet veznom satenu u prugama svilenih niti bijele (dvije dvostruke), plave (dvije), bijele (jedna), zelene (tri) i ružičaste boje (dvije dvostruke).

DIMENZIJE RAPORTA: 26 x 26 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

TKANINA:

II. Lampas *liseré*

Na uskim poljima prednje i leđne strane misnice sačuvan je lampas *lancé*, crvene, bijele i žute boje. Digitalnim spajanjem dostupnih fragmenata moguće je napraviti prijedlog idealne rekonstrukcije raporta koji poput prethodnog primjera pripada tipu simetričnih kompozicija tipa mreže (*a rete*) odnosno kompozicijama često opisanima kao *a maglie chiuse e arabeschi.* Kompozicija se sastoji od dva vertikalna niza različitih biljnih motiva koji su povezani

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

mnoštvom uvijenih grančica koje u gustom spletu ispunjavaju podlogu dekora. Stilizirani motivi nalik plodu šipka i cvijetu čička dominiraju kompozicijom, a način njihove dispozicije i stilizacije je u stilu kojega istraživači tekstila opisuju kao španjolsko-maurski. Obzirom da je lampas značajno oštećen gotovo u potpunosti je izgubljena bijela *lancé* potka lica tkanine koja je izvorno prekrivala dijelove na kojima je danas vidljiva crvena osnova. Podloga dekoru tako je bila bijela dok su crvenim nitima osnove bile naglašene obrisne linije motiva koje oblikuje žuta *lancé* potka.

TEHNIČKA ANALIZA:

Temeljena vezna konstrukcija lampasa je pet vezni saten kojega tvore ljubičasto-crvene svilene niti osnove i dvije temeljne potke u bijeloj i žutoj boji. Uzorak naizmjenično tvore žuta i bijela temeljna potka u *liseré* efektu dok podlogu dekora kao i obrisnu liniju motiva tvore ljubičasto-crvene niti temeljne osnove. Kada na licu tkanine tvore uzorak, *liseré* potke su fiksirane nitima bijele povezujuće osnove u 1/3 Z keperu.

Osnova	Temeljna: svila, ljubičasto-crvene niti, sukane u S smjeru, 126 prolaza/cm.
	Povezujuća: svila, bijele niti, sukne u S smjeru, 42 prolaza/cm.
Potka	Prva temeljna: svila, više niti bijele boje, sukne u S smjeru, 20 prolaza/cm.
	Druga temeljna: svila, više niti žute boje, sukne u S smjeru, 20 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 20 x ?.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

Bordura u širini 2 cm izvedena je od lanenih niti potke i žutih svilenih niti osnove koje tvore uzorak *cik-cak* linija.

II. Bordura

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Bordura u širini 2,5 cm izvedena je lanenim nitima potke i svilenim nitima osnove u krem i ljubičastoj boji.

III. Resica

Resica u širini od 4 cm, izvedena je od svilenih niti bijele, žute i zelene boje.

Sl. 170. Misnica, lampas *lancé* i *brocatelle lancé*, Italija ili Španjolska, druga polovina 16. stoljeća (foto: DT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 171. Stola i manipul, *brocatelle lancé*, Italija ili Španjolska, druga polovina 16. stoljeća (foto: DT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

89. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	I. Damast *gros de Tours broché*, Italija (?), posljednja četvrtina 17. stoljeća II. Damast *gros de Tours broché, à effet poil taînant*, Italija (?), posljednja četvrtina 17. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordure, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (109 x 64 i 108 x 62 cm), bursa (22 x 22 cm).

OPIS PREDMETA:

Na predmetima su sačuvane dvije vrste svila. Od damasta *gros de Tours broché* (tkanina I.) izvedena je glavnina misnice dok se na bursi te na lijevom dijelu prednje strane misnice sačuvala konstrukcijom bliska, ali dekorom različita svila - damast *gros de Tours broché, à effet poil taînant* (tkanina II.). Na misnici su vidljiva veća oštećenja svile.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

I. Damast *gros de Tours broché*

Uzorak svile izveden je u vertikalnim prugama dekorom u podlozi kojega nadopunjavaju cvjetni motivi izvedeni *broché* potkama. Metalnim su potkama izvedeni stilizirani cvjetni motivi koji se doimaju kao da se spiralno ovijaju oko vertiklanih stupaca. Riječ je o vrlo kvalitetnoj svili, elegantnog dekora te velike gustoće niti osnove i metalnih *broché* potki čija je izvorna namjena bila izrada svjetovne odjeće. Tipološki i konstrukcijom svila pripada razdoblju posljednje četvrtine 17. stoljeća. Bliski damasti sačuvani su u *Monastero della Visitazione* u Aroni („druga polovina 17. stoljeća, Italija“, Cuoghi Costatini, 1981: 138. - 140.), u zbirci Marijana Fortunija u Veneciji („damast *broché*, Italija ili Francuska, posljednja četvrtina 17. stoljeća“, Davanzo Poli, 2008: 344., 345., kat. 299.) i drugdje.

TEHNIČKA ANALIZA:

Osnovna vezna konstrukcija svile je damast *gros de Tours* pri čemu podlogu dekoru tvore dijelovi tkani u tehnici *gros de Tours* dok je uzorak stvoren licem osnove osam veznog satena. Uzorak je stvoren i metalnim *broché* potkama koje na licu tkanine nisu fiksirane.

Osnova	Temeljna: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, dvije u jednom prolazu, 128 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti zelene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 15 prolaza/cm. *Broché*:

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

1. *frisé*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, 15 prolaza/cm.
2. *filé*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, 15 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 26 x 18 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

II. Damast *gros de Tours broché, à effet poil taînant*

Uzorak svile izveden je u vertikalnim prugama dekorom u podlozi kojega nadopunjavaju cvjetni motivi izvedeni *broché* potkama. Zbog efekata damasta u podlozi te srebrnih *broché* potki u dvije vrste površina ove svile ima efekt ljeskanja i presijavanja odnosno preljevanja motiva. Riječ je o vrlo kvalitetnoj svili, velike gustoće niti osnove i metalnih *broché* potki čija je izvorna namjena bila izrada svjetovne odjeće. Motivi koji se razvijaju po vertikalnim linijama uglavnom su sitne cvjetne grančice no vidljivi su i sasvim neobični fantastični detalji bilja i školjaka. Tipološki i konstrukcijom svila pripada razdoblju posljednje četvrtine 17. stoljeća i vrlo je bliska prethodno opisanom primjeru.

TEHNIČKA ANALIZA:

Osnovna vezna konstrukcija svile je damast *gros de Tours* pri čemu podlogu dekoru tvore dijelovi tkani u tehnici *gros de Tours* dok je uzorak stvoren licem osnove osam veznog satena. Uzorak je stvoren i metalnim *broché* potkama koje na licu tkanine nisu fiksirane te dodatnom osnovom koja „leži“ ispod *or riant* niti u središnjem dijelu kompozicije.

Osnova
Temeljna: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, dvije u jednom prolazu, 128 prolaza/cm.
Dodatna: svila, niti žute boje, bez vidljivog smjera sukanja, 64 prolaza/cm.

Potka
Temeljna: svila, niti zelene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 15 prolaza/cm
Broché:
1. *frisé*: srebrna *lamella* ovijena oko krem svilene jezgre, 15 prolaza/cm
2. *or riant*: pozlaćena *lamella* ovijena oko krem svilene jezgre, 15 prolaza/cm

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 21 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 172. Misnica, damast *gros de Tours broché* (tkanina I.), Italija (?), posljednja četvrtina 17. stoljeća (foto: DT, 2013.)

Sl. 173. Damast *gros de Tours broché, à effet poil taînant* (tkanina II.), Italija (?), posljednja četvrtina 17. stoljeća (foto: DT, 2013.)

Sl. 174. Detalj burse, damast *gros de Tours broché, à effet poil taînant* (tkanina II.), Italija (?), posljednja četvrtina 17. stoljeća (foto: IJT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

90. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	I. Taft, *à effet poil taînant*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, 1760. – 1770. godine II. Taft, *à effet poil taînant*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, 1760. – 1770. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (102 x 64 i 102 x 70,5 cm), stola (96 x 10 x 24 cm),

OPIS PREDMETA:

Na misnici su sačuvane dvije različite vunene tkanine nastale u manufakturi Jacopa Linussia u Friuliju. Bočna polja prednje i leđne strane izvedena su od tkanine I. dok su središnje kolone izvedene od tkanine II. Predmeti su u lošem stanju očuvanosti obzirom da su na više mjesta vidljiva oštećenja tkanine. Na misnici su sačuvane uža obrubna i šira razdjelna bordura izvedene žutim svilenim nitima s uzorkom niza rombova koja se može datirati u 18. stoljeće.

BIBLIOGRAFIJA:

Iva Jazbec Tomaić, „Između dviju provincija: tkanine Jacopa Linussija u Istri. Between two Provinces: Jacopo Linussio's Fabrics in Istria", u: *Istra, lav i orao. L'Istria, il leone, l'aquila. Istria, the Lion and the Eagle* ur. Tatjana Bradara (Zagreb: Arheološki muzej Istre, 2017.), str. 378.

TKANINA:

I. Taft, *à effet poil taînant*

Kompozicija tkanine je asimetrična, a sastoji se od cvjetnog raznobojnog uzorka na crvenoj vunenoj podlozi. Uzorak u obliku niza vertikalnih cvjetnih girlandi izveden je efektima dodatne osnove u više boja. Podloga je tkana nitima temeljne osnove i temeljne potke u taftu. Riječ je tkanini koja je istkana u manufakturi Jacopa Linussia najvjerojatnije u Tolmezzu, a koja pripada kategoriji poznatoj kao *tele a pelo strisciante*. Osim u kompleksnim kompozicijama tkale su se i u jednostavnijim varijantama primjerice nizanjem sitnih motiva po horizontalnim ili vertikalnim linijama. Pritom je dinamika kompozicije na nekim primjerima postignuta periodičnom izmjenom redova u kojima su motivi nagnuti u lijevu ili desnu stranu.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana nitima temeljne osnove i temeljne potke u taftu. Uzorak je stvoren efektima dodatne osnove koja se izmjenjuje u tri boje.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 28 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

	Dodatna: svila, niti se izmjenjuju u smeđoj, plavoj i zelenoj boji, sukane u S smjeru, 28 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: lan, bež boje, niti sukane u Z smjeru, 24 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 11 x 11 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

TKANINA:

II. Taft, *à effet poil taînant*

Kompozicija uzorka je asimetrična i sastoji se od niza sitnih cvjetnih grančica koje se nižu vertiklano, a između kojih je valovita vertikalna čipkasta vrpca. Cvjetne grančice kao i vrpca izvedene su u nekoliko različitih boja što je postignuto efektima dodatne osnove koja alternira u osam različitih boja (*a poil traînant*). Dekor tkanine stvoren je naizmjeničnom izmjenom redova s grančicama i čipkastih vrpca. Kao i prethodno opisana tkanina i ova je nastala u manufakturi Jacopa Linussia, a pripada istom tipu poznatom kao *tele a pelo strisciante* kojima je uzorak izveden nitima dodatne osnove.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga tkanine tkana je u taftu nitima temeljne osnove i potke dok je uzorak izveden efektima dodatne osnove u osam različitih boja.

Osnova	Temeljna: vuna, niti bež boje, sukane u S smjeru, 11 prolaza/cm.
	Dodatna: vuna, niti u dvije nijanse žute, dvije nijanse ružičaste, maslinasto zelenoj, dvije nijanse tirkizne i bijeloj boji, sukane u S smjeru, 11 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: vuna, bijele boje, niti sukane u Z smjeru, 14 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije sačuvano.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 175. Misnica, taft, *à effet poil taînant*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, 1760. – 1770. godine (foto: DT, 2013.)

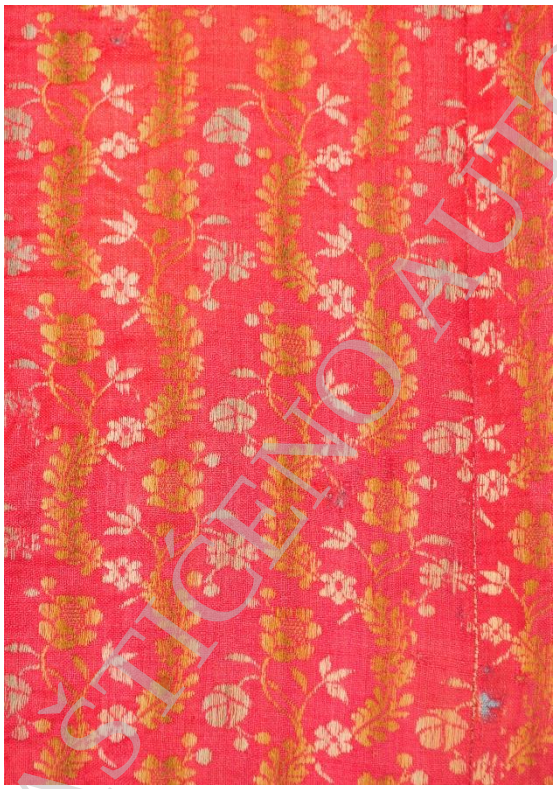

Sl. 176. Taft, *à effet poil taînant* (tkanina I.), manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, 1760. – 1770. godine (foto: DT, 2013.)

Sl. 177. Taft, *à effet poil taînant* (tkanina II.), manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, 1760. – 1770. godine (foto: DT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

91. Misnica

TKANINA:	*Louisine lancé broché, à liage répris*, Veneto (?), 1740. – 1750. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 102 x 64 i 102 x 70,5 cm.

OPIS PREDMETA:

Misnica je skrojena od istovrsne svile te obrubljena užom i širom bordurom s istim uzorkom. Na leđnoj strani vidljiva su oštećenja svile. Misnica je podstavljena lanenim platnom bež boje.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Louisine lancé broché, à liage répris

Dominantni motiv kompozicije je uspravna cvjetna grana koja se razvija u vertiklanom smijeru pri čemu se isti motiv cjelovito ponavlja dva puta širinom tkanine. Dominantni motiv tako tvori kompoziciju tipa mreže na način da su u jednom redu vidljiva dva cjelovita cvjetna motiva dok je u sljedećem vidljiv jedan u cjelini te dva polovično sa svake strane. Prema istom predlošku izvedena je svila iz župne crkve u Lindaru. Tipološki vrlo bliska je i svila pluvijala iz župne crkve u Blatu na Korčuli. Bliske svile sačuvane su i na području Zadarske nadbiskupije na otoku Pašmanu („sjeverna Italija, Veneto ?, 1740. – 1750.“ Banić, 2016: 1027. – 1031., kat 188 i 189.). Riječ je o još jednom tipu dekora namijenjenog izradi liturgijskog ruha, a obzirom na stilske i tehničke podudarnosti sa svilama koje se pripisuju venetskim radionicama sredine 18. stoljeća i za ovaj primjerak se predlaže ista provenijencija.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana u taftu *louisine* bijelim nitima temeljne osnove i potke dok je dekor izveden *lancé* potkom u zelenoj boji te raznobojnim *broché* potkama. *Lancé* i *broché* potke na licu tkanine fiksirane su nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije niti u jednom prolazu, 64 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, tri niti u jednom prolazu, 25 prolaza/cm. *Lancé:* svila, više niti zelene boje, sukane u S smjeru, 25 prolaza/cm. *Broché*: svila, više niti u dvije nijanse ružičaste, svijetlo ljubičastoj i žutoj boji, sukane u S smjeru, 25 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

Sačuvani su lijevi i desni rub u širini od 0,6 cm tkani u taftu u prugama, ljubičastim i zelenim nitima osnove.

DIMENZIJE RAPORTA: 30 x ?.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Izvedena krupnim žutim svilenim ili lanenim nitima potke te srebrnim *filé* nitima osnove koje oblikuju *cik-cak* uzorak.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 178. Misnica, *louisine lancé broché, à liage répris*, Veneto (?), 1740. – 1750. godine (foto: DT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

92. Velum

TKANINA:	*Gros de Tours liseré broché, à liage répris*, Italija, druga četvrtina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: 51,5 x 50 cm.

OPIS PREDMETA:

Velum je izrađen od jednog komada istovrsne svile koji je u donjem djelu zajedno s podstavom značajnije oštećen. Podstava je izvedena od lanenog platna bež boje.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Gros de Tours liseré broché, à liage répris

Kompozicija dekora klasična je varijanta tipa mreže s dva osnovna tipa dominantnih motiva koji se nižu u zasebnim paralelnim redovima u pomaku. Raport uzorka pritom se ponavlja četiri puta širinom tkanine. Cvjetne grupe u kompaktnu kompoziciju povezuju romboidalni okviri dok je podloga dekorirana motivima nalik čipki. Dekor je vrlo blizak svilama *a dentelle* tipologije no na kasniju dataciju upućuje naturalistički oblikovani cvjetni detalji. Svila je sasvim sigurno bila namijenjena izradi odjevnih predmeta.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile izvedena je u *gros de Toursu* dok je uzorak izveden *liseré* efektima temeljne potke koja se sastoji od dvije niti različitih boja u jednom prolazu. Kada jedna od niti tvori uzorak na licu tkanine druga nit temeljne potke ostaje vezana s nitima temeljne osnove u taftu. Uzorak je izveden i raznobojnim *broché* potkama. Na licu tkanine, kada tvore uzorak, niti temeljne i *broché* potki fiksirane su nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, 62 prolaza/cm.
Potka	Prva temeljna: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, 25 prolaza/cm. Druga temeljna: svila, niti smeđe boje, sukane u S smjeru, 25 prolaza/cm. *Broché*: svila, niti u zelenoj, bijeloj, dvije nijanse plave, žutoj i dvije nijanse ljubičaste boje, 25 prolaza/cm.

RUBOVI:

Sačuvana su oba ruba u širini od 0,6 cm izvedena žuto-smeđim nitima osnove tkanima u taftu s nitima temeljne potke. Na vanjskom dijelu rub je završen jednom debljom bijelom niti.

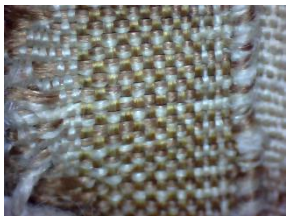

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

DIMENZIJE RAPORTA: ? x 12,5 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 50 cm.

Sl. 179. Velum, *gros de Tours liseré broché*, *à liage répris*, Italija, druga četvrtina 18. stoljeća (foto: DT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

93. Komplet liturgijskog ruha

VEZ:	Vez srebrnim nitima, Italija, početak 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordure i resica, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (96 x 61 i 96 x 55 cm), manipul (47 x 7 x 21 cm), stola (96 x 10 x 24 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha izrađen je od narančastog *gros de Toursa* na kojemu su tehnikom veza aplicirani dekorativni motivi. Na manipulu i stoli prišivene su zakrpe od novije tkanine. Prednja strana misnice skrojena od nekoliko manjih fragmenata iste svile zbog čega je vezena kompozicija izgubila svoj originalni izgled. Podstava je izvedena od bijelog lanenog platna. Vez je na više mjesta oštećen kao i svila u podlozi. Na misnici su sačuvane dvije vrste bordura, šira razdjelna i uža obrubna dok su križevi na manipulu i stoli izvedeni u sličnoj borduri s nešto drugačijim dekorom, a na krajevima je prišivena resica.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

VEZ:

Vez srebrnim nitima

Kompozicija veza ne odgovara kroju predmeta kompleta pa se pretpostavlja da izvorno nije bio izveden za ovu namjenu. Moguće je pretpostaviti da su dijelovi sadašnjeg kompleta nekada bili dio nekog većeg predmet. Iz sačuvanih fragmenata nije moguće vidjeti cjelovitu kompoziciju veza i njezin izvorni izgled no moguće je pretpostaviti da je bila riječ o nekom dijelu svjetovne djeće, većih dimenzija, poput haljine čijim se prekrajanjem potom dobio sadašnji oblik. Također je moguće da su predmeti nastali prekrajanjem nekog većeg predmeta liturgijske odjeće poput pluvijala ili dalmatike. Na leđnoj strani misnice vidljivi su najveći dijelovi izvorne kompozicije koja je vrlo vjerojatno bila osnosimetrična. Motivi koji ju tvore su raznovrsni pa se tako isprepliću elementi poput lepeza, čipki te biljnih i cvjetnih detalja koji su vrlo neobični, apstraktni i egzotični te podsjećaju na detalje koji se redovito javljaju na svilama bizarnog tipa. Znatne sličnosti u detaljima motiva kompozicije vidljive su na kompletu iz bazilike Beata Vergine u Tiranu („sjeverna Italija, početak 18. stoljeća“, Gian Luca Bovenzi, 176. – 180., kat. 8.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Tkanina u podlozi: svileni narančasti *gros de Tours*

Metalne niti: 1. *filé*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

2. *frisé*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre.

Tehnike vezenja: *oro posato, oro possato su imbotitura*

POZAMANTERIJA:

Bordura

Izvedene srebrnim *filé* nitima te pozlaćenom *lamellom* i bijelim svilenim nitima s dekorom u obliku niza uvijenih listića.

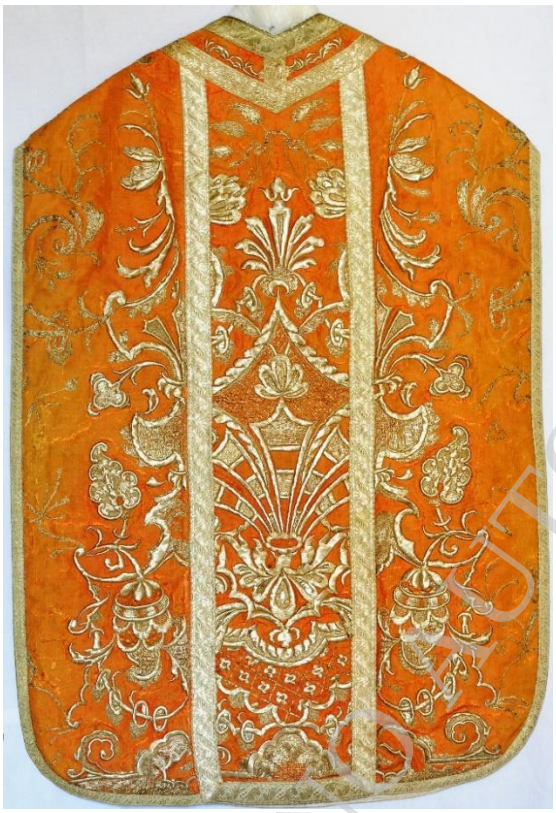

Sl. 180. Misnica, vez srebrnim nitima, Italija, početak 18. stoljeća (foto: DT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 181. Manipul i stola, vez srebrnim nitima, Italija, početak 18. stoljeća (foto: DT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sv. Lovreč Pazenatički, župna crkva sv. Martina

94. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Klasični damast, Venecija, druga polovina 16. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: stola (204 x 11 x 19 cm), velum (43 x 50 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet se sastoji od veluma i stole koji su u potpunosti izvedeni od crvenog istovrsnog damasta iz druge polovice 16. stoljeća. Na velumu su sačuvana dva veća fragmenta damasta iz kojih su vidljivi osnovni elementi kompozicije. Velum je obrubljen bordurom koja se može datirati u 18. ili 19. stoljeće, a identična je onoj sačuvanoj na velumu izrađenom od istog crvenog damasta iz župne crkve sv. Stjepana u Motovunu (kat. 26.).

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Klasični damast

Iz fragmenata dostupnih na predmetima kompleta potpuni raport uzorka nije vidljiv no zbog karakterističnih motiva i kompozicije u velikom raportu jasno je da je riječ o uzorku koji pripada vrsti dekorativne tipologije poznatoj kao *Gnalić*. Iz fragmenata sačuvanih na velumu prepoznaju se dva dominantna motiva čijim se vertikalnim nizanjem formira kompozicija. Prvi je bogato razvedeni ovalni cvijet čička ili ploda šipka u vrhu kojega izrasta lisnata lepeza. Drugi prepoznatljivi motiv je kantaros na lisnatoj bazi s elegantno stiliziranom balustradom i dvama ručkama uvijenima u obliku slova S. Iz kantarosa izlaze masivne grane ispunjene uzorkom tipa šahovske ploče oko koje se uvijaju tanje grančice s plodovima šipka te lišćem nalik listu hrasta. Specifičnost ove varijante dekora je ukras masivnog cvijeta čička koji je presječen uskim pojasom koji se proširuje pri krajevima, a ispunjen je uzorkom tipa šahovske ploče. Drugi specifičan detalj je način stilizacije motiva okruglih plodova šipka s nizom paralelnih valovitih linija.

TEHNIČKA ANALIZA:

Temeljna vezna konstrukcija je pet vezni klasični damast kojega tvore svilene niti temeljne osnove i temeljne potke crvene (grimizne) boje. Uzorak damasta stvoren je obrtanjem lica i naličja iste vezne konstrukcije - pet veznog satena. Pritom lice osnove tvori uzorak dok je podloga stvorena licem potke istog veza.

Osnova	Temeljna: svila, niti crvene boje, sukane u S smjeru, 125 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Potka | Temeljna: svila, niti crvene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 38 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije sačuvan.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

Sl. 182. Velum i stola, klasični damast, Venecija, druga polovina 16. stoljeća (foto: IJT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

95. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Lampas *broché*, Italija ili Francuska, 1700. - 1715. godina

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (98,5 x 70 i 92 x 64 cm), velum (51 x 49 cm), stola (93 x 8,5 x 14 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet je izrađen od istovrsne skupocjene svile bizarnog tipa. Podstava je izvedena od novije satenske tkanine bež boje. Na misnici su vidljiva značajna oštećenja svile osobito na dijelovima prekrivenima metalnim potkama. Bordure valja datirati u 19. stoljeće.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Lampas *broché*

Kompozicija svile je asimetrična i sastoji se od dva paralelna vertikalna meandra potpuno apstraktnih motiva. Sukladno tome valja pretpostaviti da se raport uzorka ponavlja dva puta širinom tkanine. Riječ je o vrlo kvalitetnom primjerku svile apstraktnog tipa bizarnih dekora. Dekor je vrlo skladno koncipiran na način da se uzorak u podlozi logično nastavlja na dekor „gornje“ zone izveden *broché* potkama. Osnovni motiv meandra sastoji se od niza različitih elemenata koji podsjećaju na detalje iz biljnog i životinjskog svijeta poput morskih biljaka ili mekušaca, ali koji su stilizirani do gotovo potpune apstrakcije. Osim predloška kvaliteta svile očituje se i u gustoći tkanja te vrstama korištenih niti. Naime, najveći dijelovi uzorka izvedeni su pozlaćenim *or riant* nitima na način da se u svakm prolazu utkivaju po dvije niti koje uvijek „prati“ i jedna tanka svilena nit (*trame d'accompagnagne*). Namjena ove svile bila je izrada skupocjenih odjevnih predmeta.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu dekoru tvori lice osnove pet veznog satena dok je uzorak stvoren licem potke iste vezne konstrukcije. Uzorak tvore dvije vrste metalnih i svilene *broché* potke koje su na licu tkanine fiksirane nitima povezujuće osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti crvene boje, sukane u S smjeru, 160 prolaza/cm. Povezujuća: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, 32 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti ružičaste i bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 12 prolaza/cm. *Broché* (tri): 1. svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, 12 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

2. *frisé*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, 12 prolaza/cm.
3. *or riant*: pozlaćena *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, u jednom prolazu dvije metalne i jedna svilena bijela nit (*trame d'accompagnagne*), 12 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 55 x 26,5 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana no pretpostavljena je 50 cm.

Sl. 183. Misnica i velum, lampas *broché,* Italija ili Francuska, 1700. - 1715. godina (foto: IJT, 2013.)

Sl. 184. Detalj lampasa *broché,* Italija ili Francuska, 1700. - 1715. godina (foto: IJT, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sv. Petar u Šumi, župna crkva sv. Petra i Pavla

96. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Taft *lancé broché, à liage répris,* Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: dalmatika 1 (95 x 116,5 cm), dalmatika 2 (96 x 118 cm).

OPIS PREDMETA:

Dijelove kompleta čine dvije dalmatike krojene od istovrsne svile te ukrašene jednakim bordurama. Šira bordura je razdijelna dok je ona uža s istim dekorom obrubna. Podstava obaju dalmatika izvedena je od bijelog lanenog platna. Dalmatike su u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Taft *lancé broché, à liage répris*

Kompozicija svile je osnosimetrična u velikom raportu s osi simetrije koja prolazi sredinom širine tkanine. U sredini kompozicije je motiv cvjetne grupe koja dominira. Sa strana se u obliku ovala oko središnje grupe obavijaju svijene žute grane stilizirane na način da podsjećaju na *rocaille* elemente isprepletene s cvijećem i lišćem. Svile ove tipologije s manjim razlikama u dispoziciji osnovnih elemenata kompozicije i varijantama sličnih boja, vrlo su brojne, osobito na prostoru Veneta i oko grada Trevisa. Izvorna namjena ovih svila zasigurno je bila u izradi odjevnih predmeta i liturgijskog ruha, a temeljem niza podudarnosti u tehničkim i stilskim karakteristikama, svile ove skupine smatraju se radom venetskih ili venecijanskih tkalačkih manufaktura.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podoga dekoru tkana je u tehnici tafta nitima temeljne osnove i potke dok je uzorak stvoren dodatnim potkama utkanima u *lancé* i *broché* tehnici. Obje dodatne potke na licu tkanine povezuje osnova u 1/3 keperu Z smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 64 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 18 prolaza/cm. *Lancé*: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, 18 prolaza/cm. *Broché* (četiri): svila, niti u žutoj, plavoj, bijeloj i ružičastoj boji sukane u S smjeru, 18 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

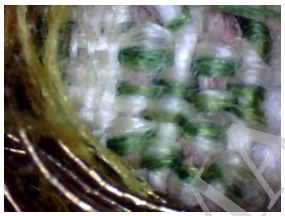

Pronađen je desni rub u širini od 0,4 cm izveden od 4 krupne niti osnove bijele i crveno-narančaste boje koje su tkane u taftu s nitima temeljne i *lancé* potke.

DIMENZIJE RAPORTA: 63 x 25 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Pretpostavljena širina je 50 cm.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Izvedena je žutim svilenim i srebrnim *filé* nitima koje oblikuju uzorak *cik-cak* linije.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 185. Dalmatika 1, taft *lancé broché, à liage répris,* Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća

Sl. 186. Dalmatika 2, taft *lancé broché, à liage répris,* Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Tar, Zbirka sakralne umjetnosti župe Tar

97. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Dvobojni damast, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, oko 1750. godine
POZAMANTERIJA:	Bordure i resica, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (98,5 x 68 i 91 x 57 cm), stola (104 x 9,5 x 23 cm).

OPIS PREDMETA:

Oba predmeta kompleta izrađena su od istovrsnog dvobojnog damasta. Na misnici su sačuvane sveukupno četiri vrste bordura, po dvije na svakoj strani. Dvije uže obrubne te dvije šire razdjelne. Križevi na stoli izvedeni su od istovrsne šire bordure, a na kraju je prišivena resica. Predmeti su podstavljeni smeđim lanenim platnom i u relativno su dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA:

1. Dragana Lucija Ratković, „Tar – nepokretna i pokretna sakralna baština“, u: *Tar, Frata,Vabriga-kulturna baština*, ur. Dragana Lucija Ratković (Poreč: Zavičajni muzej Poreštine, 2006.), str. 68. – 69.

2. Iva Jazbec Tomaić, „Između dviju provincija: tkanine Jacopa Linussija u Istri. Between two Provinces: Jacopo Linussio's Fabrics in Istria“, u: *Istra, lav i orao. L'Istria, il leone, l'aquila. Istria, the Lion and the Eagle* ur. Tatjana Bradara (Zagreb: Arheološki muzej Istre, 2017.), str. 374.

TKANINA:

Dvobojni damast

Kompozicija dekora je asimetrična, a sastoji se od horizontalnog niza u S liniji uvijenih grančica sa stiliziranim cvijetom nalik ljiljanu. Raport uzorka tvore dvije varijante vrlo sličnih cvjetnih grančica koje se nižu u horizontalnim redovima na način da su svakim sljedećim redom nagnute u suprotnu stranu. Uzori ovom dekoru su u svilama posljednje četvrtine 17. stoljeća, a o njihovoj popularnosti govori i činjenica da su se u nešto izmijenjenim varijantama tkale i tijekom čitavog 18. stoljeća. Namjena svila takvih dekora očito je bila vrlo široka od izrade odjevnih predmeta i dekoracije interijera pa do izrade liturgiskog ruha. Stoga ne čudi da su varijante ovoga tipa bila osmišljene i u manufakturi Jacopa Linussia. Linussievi damasti identične kompozicije kao i primjerak iz Tara, ali u varijantama različitih boja sačuvale su se u nepoznatoj privatnoj zbirci u Friuliju, zbirci Giovannia Canciania u Paularu (Argentieri

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Zanetti, nav. dj., 1991., str. 96.) te župnoj crkvi u Paluzzu kod Udina (Argentieri Zanetti, nav. dj., 1987., 138.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekora tkana je licem potke osam veznog satena dok je uzorak stvoren licem osnove iste vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti ružičaste boje, sukane u S smjeru, 80 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: krupne niti svile, bijele boje sukane u S smjeru, 22 prolaza/cm.

RUBOVI:

Sačuvan je lijevi rub u cjelini u širini od 0,5 cm izveden od pet debljih bijelih niti osnove tkanih u taftu s nitima temeljne potke.

DIMENZIJE RAPORTA: 34,5 x 12? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Izvedena je svilenim ili lanenim nitima potke bež boje i žutim svilenim nitima osnove te *or riant* nitima sa srebrnom *lamellom*.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 187. Misnica, dvobojni damast, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, oko 1750. godine (foto: IJT, 2016.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

98. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Klasični damast *brochè, a liagè repris*, Veneto (Venecija?), druga četvrtina 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordura i metalna čipka, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: pluvijal (131 x 278 cm), pokrivalo za ambon (244 x 52,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Oba predmeta izrađena su od istovrsne svile. Na pokrivalu za ambon sačuvana je metalna čipka, a na pluvijalu bordure, vrlo vjerojatno iz 19. stoljeća. Oba predmeta vrlo su vjerojatno porijeklom iz iz crkve svetog Mihovila arkanđela u Frati od kuda su prenesena u Zbirku sakralne umjetnosti u Taru.

BIBLIOGRAFIJA:

Dragana Lucija Ratković, „Tar – nepokretna i pokretna sakralna baština“, u: *Tar, Frata,Vabriga-kulturna baština*, ur. Dragana Lucija Ratković (Poreč: Zavičajni muzej Poreštine, 2006.), str. 69.

TKANINA:

Klasični damast *brochè, a liagè repris*

Dekor tkanine čine dvije razine uzorka. Uzorak monokromnog, bež damasta, tvori podlogu dekora dok „gornju“ razinu formiraju višebojne svilene *brochè* potke. Kompozicija dekora osmišljena je na način da obje razine djeluju kao cjelina, tako da se motivi izvedeni *brochè* potkama logično nastavljaju na dekor damasta. Uzorak damasta mjestimično izgleda kao sjena motiva koji su stvoreni *brochè* potkama ili kao njihov nastavak. Obzirom da je on monokroman i ima sekundarnu ulogu u definiraju kompozicije dekora ove tkanine, temeljni su elementi oni izvedeni višebojnim svilenim *brochè* potkama. Narančasto-smeđom *brochè* potkom izvedene su valovite vertikalne biljne vitice iz kojih izrastaju dva dominantna stilizirana cvijeta koji su nagnuti u suprotnim smjerovima. Jedan je moguće opisati kao stilizirani plod nara, a drugi kao cvjetnu kompoziciju nalik razvedenom ljiljanu. Iz oba cvijeta nastavljaju se lisnate grančice tamno smeđe i zelene boje s cvijetom i pupoljkom koji su izvedeni potkama bijele, ružičaste i smeđe-crvene svile. Iz nara proizlazi grančica s cvijetom i pupoljkom karanfila, a iz ljiljana grančica s cvijetom i pupoljkom ruže. Identične vitice potom se umnažaju u paralelnom slijedu i ponavljaju tri puta visinom tkanine. Damast iz Tara moguće je datirati u drugu četvrtinu 18. stoljeća zbog naturalizma cvjetnih motiva (nara i ljiljana) kao i sličnosti u konstrukciji s ostalim tkaninama toga razdoblja. Svila je vrlo vjerojatno istkana na području Veneta, moguće u

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Veneciji. U prilog venetskom porijeklu svila ove skupine tkanina svjedoči velik broj primjera sačuvan u sakralnim zbirkama na području sjeveroistočne Italije odnosno u regijama Veneto i Friuli Venezia Giulia te na području istočne obale Jadrana. Također, način na koji je izveden rub, u prugama različitih boja, u venecijanskoj je tradiciji (Capra, 1993: 445., 446., kat. 127.). Do danas je sačuvan velik broj tkanina koje su se tkale prema identičnim predlošcima, ali u različitim bojama te čitav niz vrlo sličnih koje se međusobno razlikuju tek u načinu na koji su stilizirani detalji cvjetnih motiva te u kvaliteti korištenih materijala. Uzorak damasta iz Tara u potpunosti je kreiran svilenim *brochè* potkama dok su prema sličnim predlošcima tkane i znatno skuplje tkanine, s uzorcima izvedenim metalnim (*frisé* ili *filé*) *brochè* potkama te sa srebrnom *lamé* potkom u podlozi. Vrlo slični damasti sačuvali su se i u drugim zbirkama na području Istre - u župnoj crkvi sv. Eufemije u Rovinju te u sakralnoj zbirci u Baderni. Damast iz Baderne izrađen je prema predlošku koji je identičan onome iz Tara, a dvije tkanine razlikuju se samo u bojama. Prema sličnim predlošcima izrađene su i raskošnije verzije svila koje su se sačuvale u Balama i Poreču. Najveći broj danas sačuvanih primjera je zlatno žute (*semisdoro*) i bež boje.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu dekora damasta čini lice osnove pet veznog satena dok je uzorak damasta stvoren licem potke iste vezne konstrukcije. Dodatni uzorak stvoren je višebojnim *broché* potkama koje su na licu tkanine fiksirane nitima osnove u 1/4 keperu vezu (S smjera).

Osnova	Temeljna: svila, niti bež boje, sukane u S smjeru, 48 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: krupne niti sirove svile, nejednake debljine, bež boje, sukane u S smjeru, 30 prolaza/cm. *Broché* (šest): 1. svila, niti svijetlo ružičaste, tamno ružičaste, zelene, smeđe i žute boje, sukane u Z smjeru, 15 prolaza/cm. 2. *frisé*, srebrna *lamella* ovijena oko dvije svilene niti žute boje, sukane u S smjeru, 15 prolaza/cm.

RUBOVI:

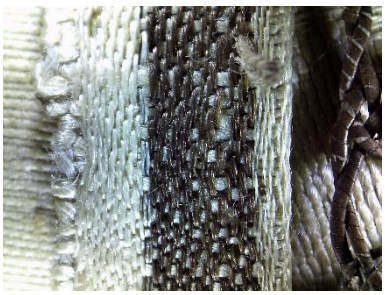

Sačuvani su cjelovito lijevi i desni rub u širini od 0,7 cm, a izvedeni su svilenim nitima bordo i bijele boje tkanima u pet veznom satenu koje oblikuju s unutarnje strane bordo prugu, a s vanjske bijelu te završavaju jednom krupnijom niti bijele boje.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

DIMENZIJE RAPORTA: 35 x 18 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 50,5 cm.

Sl. 188. Pokrivalo za ambon, Klasični damast *brochè, a liagé repris*, druga četvrtina 18. stoljeća, Veneto (foto: IJT, 2016.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Tar, župna crkva sv. Martina

99. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Dvobojni damast *lancé, a trame alternatif*, Veneto (Venecija?), 1740. – 1750. godine
POZAMANTERIJA:	Bordure, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: dalmatika (99 x 128 cm), dalmatika (99 x 128 cm), misnica (99 x 70 i 90 x 50 cm), bursa (23 x 22,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izvedeni su od istovrsne svile te obrubljeni istim bordurama koje su vrlo vjerojatno iz 19. stoljeća. Podstava je izvedena od novijeg crvenog platna. Komplet je u vrlo dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Dvobojni damast *lancé, a trame alternatif*

Kompozicija dekora je asimetrična pri čemu se raport uzorka ponavlja širinom tkanine četiri puta. Dominantni motiv kompozicije je uspravna cvjetna grana koja se razvija u vertikalnom smjeru pri čemu se isti motiv cjelovito ponavlja dva puta širinom tkanine. Dominantni motiv tako tvori kompoziciju tipa mreže na način da su u jednom redu vidljiva dva cjelovita cvjetna motiva dok je u sljedećem vidljiv jedan u cjelini te dva polovično sa svake strane. Prema vrlo sličnom predlošku izvedena je svila iz župne crkve u Lindaru. Riječ je o još jednoj varijanti svile osmišljene za izradu liturgijskog ruha koje su se tkalena području Veneta sredinom 18. stoljeća.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile tkana je licem osnove osam veznog satena dok je uzorak stvoren licem potke iste vezne konstrukcije. Uzorak tvore i *lancé* potke koje se izmjenjuju u ružičastoj, žutoj i ljubičastoj boji. Na licu tkanine kada tvore uzorak *lancé* potke su fiksirane nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, 128 prolaza/cm
Potka	Temeljna: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, tri niti u jednom prolazu, 17 prolaza/cm. *Lancé*: svila, niti se izmjenjuju u ružičastoj, žutoj i ljubičastoj boji, sukane u S smjeru, dvije niti u jednom prolazu, 17 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

Pronađen je desni rub sačuvan cjelovito u širini od 0,6 cm, a tkan je u satenu svilenim nitima osnove u crvenoj i žutoj boji koje formiraju dvije crvene i jednu žutu prugu, a s vanjske je strane završen jednom krupnijom lanenom niti vezanom u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: 38 x 12 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 51,5 cm.

Sl. 189. Dalmatika, Dvobojni damast *lancé, a trame alternatif*, Veneto (Venecija ?), 1740. – 1750. godine (foto: IJT, 2016.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

100. Misnica

TKANINA:	*Cannelé alternatif lancé brochè*, Veneto ili Friuli, posljednja četvrtina 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 101 x 74,5 i 97 x 72 cm

OPIS PREDMETA:

Misnica je izvedena od istovrsne svile te obrubljena užim obrubnim i širim razdjelnim bordurama.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Cannelé alternatif lancé brochè

Riječ je o tkanini koja ima specifičnu rebrastu površinu koju tvore niti temeljne osnove koje „preskaču“ niti temeljne i *lancé* potke te tako stvaraju horizontalnu podjelu lica tkanine. Na toj vrlo efektnoj žutoj podlozi izveden je uzorak stvoren raznobojnim dodatnim *lancé* (bijela i crna) i *brochè* (plava, roza, bijela, smeđa, žuta) potkama. Kompoziciju dekora čine raznobojni elegantni buketi (dvije varijante većih i dvije manjih) livadskog cvijeća koji se nižu u horizontalnim redovima, a naizmjenično su suprotno nagnuti što u cjelini stvara dojam vertikalnih menadrirajućih S linija.

TEHNIČKA ANALIZA:

Osnovnu konstrukciju tvore niti temeljne potke i temeljne osnove povezane u taftu. Uzorak je stvoren efektima temeljne osnove u tehnici *cannelé alternatif* na način da svaka druga nit temeljne osnove „preskače“ četiri prolaza temeljne i *lancé* potki kako bi oblikovala horizontalna rebra. Uzorak je stvoren i *broché* potkama koje na licu tkanine nisu povezane.

Osnova	Temeljna: svila, niti žute boje sukane u S smjeru, 60 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti žute boje bez vidljivog smjera sukanja, 20 prolaza/cm *Lancé*: svila, niti u crnoj i bijeloj boji, bez vidljivog smjera sukanja, dvije niti u jednom prolazu, 20 prolaza/cm. *Broché*: svila, niti u plavoj, zelenoj, svijetlo i tamno ružičastoj boji, sukane u S smjeru, 20 prolaza/cm.

RUBOVI: Sačuvan je lijevi rub širine 0,2 cm, a izveden je dvama debljim nitima bijele i žute svile koje su vezane s nitima temeljne i *lancé* potki u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: ? x 24 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Izvedena je svilenim nitima osnove krem boje i srebrnom *lamellom* koja oblikuje uzorak paralelnih *cik-cak* linija.

Sl. 180. Misnica, *cannellé alternatif lancé brochè,* Veneto ili Friuli, posljednja četvrtina 18. stoljeća (foto: IJT, 2016.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Višnjan, župa sv. Kvirika i Julite

101. Komplet liturgijskog ruha

VEZ:	Vez metalnim i svilenim nitima, sjeverna Italija ili Austrija, druga polovina 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Metalna čipka i resica, druga polovina 18. stoljeća, sjeverna Italija ili Austrija

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (100,5 x 72 i 96 x 70 cm), stola (105 x 13,5 x 28 cm), manipul 45,5 x 13,5 x 26,5 cm), velum (62 x 69 cm), bursa (26,5 x 26,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha izveden je u cjelini istovrsnom tehnikom veza i kompozicije. Vezena površina vrlo je dobro sačuvana. Tek ponedje se nazire bijela lanena podloga na mjestima na kojima su metalne niti nestale. Na tim je mjestima moguće vidjeti i dijelove crtanog predloška. Podstava je izvedena od tirkiznog satena. Bordure su dio originalne kompozicije i izvedene su tehnikom veza. Na krajevima veluma prišivena je metalna čipka, a na manipulu i stoli resica iz istog vremena.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

Vez metalnim i svilenim nitima

Vez je izveden na podlozi od bijelog lanenog platna koju u potpunosti prekriva. Kompozicija se sastoji od naturalistički oblikovanih cvjetnih i biljnih detalja koji „proviruju“ iz blještave, metalnim nitima zastrte, podloge koju tvore srebrne niti. Uzorak je osim svilenim nitima izveden i pozlaćenim *lamellama*, *canutigliama* i *filé* nitima u motivima uvijenog bilja te *rocaille* elemenata. U središnjem dijelu veluma izveden je zrakasti motiv unutar kojega je upisano IHS. Dijelovi izvedeni svilenim nitima vezeni su u tehnici *punto spacciato.*

TEHNIČKA ANALIZA:

Metalne niti:

1. *filé*, srebrna *lamella*, ovijena oko bijele svilene jezgre.
2. *filé*, pozlaćena *lamella*, ovijena oko žute svilene jezgre.
3. srebrna *lamella.*
3. pozlaćena *lamella.*
4. *canutiglie* od pozlaćenih *oro tirato* niti.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Tehnike vezenja:

oro posato, oro posato su imbottitura, canutiglie

punto spacciato

Sl. 181. Misnica, vez metalnim i svilenim nitima, druga polovina 18. stoljeća, sjeverna Italija ili Austrija (foto: IJT, 2015.)

Sl. 182. Velum i bursa, vez metalnim i svilenim nitima, druga polovina 18. stoljeća, sjeverna Italija ili Austrija (foto: IJT, 2015.)

ZABRANJENO KOPIRANJE

Sl. 183. Stola i manipul, vez metalnim i svilenim nitima, druga polovina 18. stoljeća, sjeverna Italija ili Austrija (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Vižinada, župna crkva sv. Jeronima

102. Misnica

TKANINA:	I. Klasični damast, Italija (Milano, Firenca ili Venecija), posljednja četvrtina 15. ili prva polovina 16. stoljeća II. Lampas *lancé,* Italija, druga polovina 16. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: 102 x 64 i 109 x 75 cm

OPIS PREDMETA:

Misnica je skrojena od dvije vrste svila. Glavnina misnice izvedena je od crvenog klasičnog damasta (I.), dok su središnja polja prednje i leđne strane izvedena od lampasa *lancé* (II.). Damast je na misnicu prišiven s naličnе strane. Bordure sačuvane na misnici mogu se datirat u 19. stoljeće kada je vrlo vjerojatno misnica i dobila današnji oblik. Podstava je izvedena od tamno smeđeg lanenog platna. Na prednjem dijelu misnice uočavaju se veća oštećenja damasta, a lampas je na više mjesta gotovo u potpunosti izgubio *lancé* potku koja oblikuje uzorak pa je restauracija prijeko potrebna.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

I. Klasični damast

Misnica je skrojena od sedam komada istovrsnog crvenog klasičnog damasta s uzorkom. Damast je na ovoj misnici krojen naličjem prema gore, pa je uzorak svile izveden u matiranim dijelovima, a podloga sjajnim. Dekor damasta je velikih dimenzija pa iz sačuvanih fragmenata ne može biti rekonstruiran u cjelini. No temeljem niza komparativnih primjera te usporedbom s fragmentima na kojima su vidljivi dominantni elementi dekora ipak je moguće pretpostaviti izvornu kompoziciju. Riječ je o simetričnoj, *a cammini,* tipologiji dekora, odnosno njezinoj varijanti, koja se može opisati kao horizontalni niz kružnih palmeta podijeljenih na sedam šiljatih odsječaka u središtu kojih je stilizirani češer ili cvijeta čička s još nizom sitnih biljnih motiva. Između dvaju redova palmeta niz je grana koje se račvaju u piramidalnom obliku, a na njihovim spojevima izrastaju bogato razvedeni motivi čička. Spojevi dvaju grana naglašeni su motivima prepoznatljivim motivom krune. Usporedbom sa sličnim primjerima, moguće je i za ovaj primjerak pretpostaviti da je raport simetričan te da se ponavlja dva puta širinom tkanine. Pritom se palmete u redovima nižu s pomakom kako bi kompozicija bila što dinamičnija pa su u jednom redu vidljive dvije polovice i jedan cjeloviti motiv palmete dok u susjednom redu, širinu tkanine, zauzimaju dva cjelovita motiva. Obzirom na dimenzije sačuvanih fragmenata i

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

pretpostavljeni izgled kompozicije moguće je pretpostaviti da je visina njegova raporta veća od 80 cm dok širina iznosi oko 29 cm.

TEHNIČKA ANALIZA:

Damast je konstruiran obrtanjem temeljne vezne konstrukcije pet veznog satena na način da uzorak tvori lice osnove pet veznog satena, a podlogu lice potke iste vezne konstrukcije. Obzirom da je damast na misnicu prišiven s naličnе strane, uzorak je stvoren matiranim dijelovima lica potke pet veznog satena, a podloga sjajnim dijelovima lica osnove iste konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, crvene niti sukane u S smjeru, 125 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, crvene niti, bez vidljivog smjera sukanja, 31 prolaz/cm.

RUBOVI:

Djelomično je sačuvan lijevi rub damasta u širini od 0,4 cm tkan u pet veznom satenu svilenim nitima zelene boje.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije sačuvan u cijelosti, ali zasigurno iznosi više od 80 cm, a pretpostavljena širina je oko 29 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

TKANINA:

II. Lampas *lancé*

Uska vertikalna polja na prednjoj i stražnjoj strani misnice krojena su od nekoliko fragmenata crveno-žutog lampasa *lancé.* Obzirom na male dimenzije sačuvanih fragmenata raport nije vidljiv u cjelini no prepoznaju se masivne uvijene grane i povijeno uskovitlano bujno lišće nalik hrastovom ili lišću akanta. Dekor je na nekimmjestima teško čitljiv obzirom da je lancé potka zbog dotrajalosti predmeta na više mjesta izgubljena. Kao bliske primjere valja izdvojiti fragmente iz zbirke Gandini („*lampas lancé*, druga polovica 16. stoljeća, Italija (?)“, Cuoghi Costatini, 2010: 208., kat. 167.) te fragmenti iz Brgulja na otoku Molatu i župe sv. Stošije u Zadru („Italija drga polovina 16. stoljeća“, Banić: 2016.c, 585. – 589., kat. 5. i 6.).

TEHNIČKA ANALIZA:

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Temeljnu konstrukciju lampasa tvore krupne niti temeljne potke vezane s nitima temeljne crvene osnove u pet veznom satenu. Uzorak je stvoren dodatnom žutom *lancé* potkom koja je na licu tkanine fiksirana nitima povezujuće osnove u taftu *doublé*. Kada ne tvori uzorak *lancé* potka „teče“ poleđinom gdje je fiksirana istom osnovom u istom vezu.

Osnova	Temeljna: svila, niti crvene boje, sukane u S smjeru, 85 prolaza/cm.
	Povezujuća: svila, niti žute boje, sukane u S smjeru, 42 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, više niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 21 prolaz/cm.
	Lancé: svila, više niti žute boje, sukane u S smjeru, 21 prolaz/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije sačuvan.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

Sl. 184. Misnica, klasični damast (tkanina I.), Italija (Milano, Firenca ili Venecija), posljednja četvrtina 15. ili prva polovina 16. stoljeća i lampas *lancé* (tkanina II.), Italija, druga polovina 16. stoljeća (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

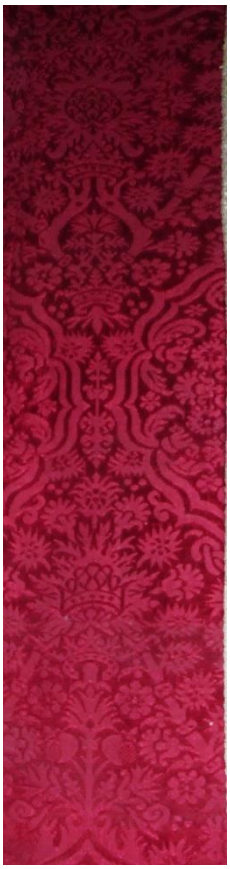

Sl. 185. Klasični damast (tkanina I.), Italija (Milano, Firenca ili Venecija), posljednja četvrtina 15. (foto: IJT, 2015.)

Sl. 186. Lampas *lancé* (tkanina II.), detalj, Italija, druga polovina 16. stoljeća (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

103. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Klasični damast, Firenca ili Venecija, prva polovina 17. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordura i resica, Italija, 17. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (106 x 65 i 115 x 71 cm), stola (238 x 11 x 22 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet koji se sastoji od misnice i pripadajuće stole izveden je u potpunosti od zelenog istovrsnog damasta. Istom bordurom kojom je izveden rub misnice istaknuta su i polja na njezinoj prednjoj i leđnoj strani te tri križa na stoli. Na stoli je sačuvana i resica. Na leđnoj strani misnice, u gornjem dijelu središnjeg polja, prišiven je lik Gospe karmelske (20 x 15 cm), nastao spajanjem više različitih fragmenata svilene tkanine. Na licu Gospe primjećuju se tragovi oslika. Mjesec na oblacima na kojemu Gospa stoji izveden je od *teletté*. Podstava oba predmeta izrađena je od svjetlo plavog lanenog platna.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Klasični damast

Iako kompozicija damasta, zbog manjih dijelova i načina krojenja fragmenata dostupnih na misnici, nije vidljiva u cjelini, zbog specifičnih detalja uzorka ona se može pretpostaviti. Veći fragmenti damasta vidljivi su na leđnoj strani misnice na kojima se vrlo jasno uočavaju motivi katarosa, stiliziranog ploda šipka (ili čičak), uvijenih grana i vrpce s uzorkom tipa šahovnice. Riječ je o prepoznatljivoj dekorativnoj tipologiji u velikom raportu koja se, prema najpoznatijem nalazu damasta ove vrste, onome u potonuloj venecijanskoj galiji *Gagliani Grossi* kod otoka Gnalića nedaleko Biogarada, naziva tipom *Gnalić*. Prepoznatljivi elementi dekora su osim dominantnog motiva kantarosa i motiva cvijeta čička, niz manjih plodova šipka čija je površina bogato dekorirana nizom šara i sitnih cvjetnih detalja. Karakteristični detalji dekora još su zvjezdasti motivi nalik cvijetu karanfila, zatim plošni cvjetovi sa šest oblih radijalno raspoređenih latica te motiv stiliziranog ljiljana poznat kao *fleur de lis*. Temeljem niza komparativnih primjera moguće je pretpostaviti izgled raporta damasta koji je sasvim sigurno osnosimetričan (os simetrije prolazi sredinom širine tkanine) te zauzima čitavu širinu tkanine. Osnovni elementi nižu se u vertikalnom smjeru pri čemu je visina raporta ovog primjera iznosila vrlo vjerojatno oko 150 cm. Jedan od dva dominantna motiva kompozicije, kantaros, postavljen je na masivnu bazu uvijenih listova s poprečnim pojasom ukrašenim motivom tipa šahovnice iznad kojega je nešto uže grlo oblikovano poput balustrade. Sa svake

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

strane kantarosa je i po jedna ručka uvijena u obliku slova S. Iz kantarosa se u lijevu i desnu stranu pružaju dvije jednake (osnosimetrične) uvijene trake s razgranatim granama i listovima nalik listu hrasta. Polje oblika slova U koje oblikuju simetrične trake ispunjeno je stiliziranim plodovima šipka, lišćem hrasta, cvjetovima nalik karanfilu te u središnjem dijelu motivom *fleur de lisa.* Iznad ovoga dijela nalazi se drugi dominantni motiv kompozicije, stilizirani plod šipka. Damasti tkani prema gotovo jednakim predlošcima sačuvali su se u velikom broju i u više boja. Gotovo identičan damast u zelenoj varijanti sačuvao se u župnoj crkvi sv. Marije Velike u Cresu („Firenca, prva polovina 17. stoljeća“, Banić, 2018: 28.) te u crvenoj varijanti u venecijanskim crkvama *Santa Maria della Salute* i *San Canciano Martire* („Firenca, prva polovina 17. stoljeća“, Banić, 2018: 29.)

TEHNIČKA ANALIZA:

Damast je konstruiran obrtanjem temeljne vezne konstrukcije, pet veznog satena pri čemu lice osnove istog veza tvori podlogu, a lice potke istog veza uzorak.

Osnova	Temeljna: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, 125 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, 30 prolaza/cm.

RUBOVI:

Pronađen je djelomično sačuvani desni rub damasta tkan u pet veznom satenu svilenim nitima crvene boje u širini od 0,4 cm.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije sačuvan.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

POZAMANTERIJA:

II. Bordura

Bordura u širini 3 cm, izvedena je svilenim nitima žute i krem boje te srebrnim *or riant* nitima i srebrnom *lamellom.*

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

III. Resica

Resica u širini od 4,5 cm izvednena je srebrnim *or rinat* nitima te zelenim svilenim nitima.

Sl. 187. Misnica i stola, klasični damast, Venecija ili Firenca, prva polovina 17. stoljeća (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

104. Misnica

TKANINA:	Klasični damast, Italija (Venecija ?), oko 1720. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. ili 19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 102 x 61 i 103 x 71 cm

OPIS PREDMETA:

Svila iz 18. stoljeća sačuvala se na bočnim poljima leđne strane misnice. Bordure su izvedene žutim svilenim nitima i srebrnim *filé* nitima s uzorkom niza rombova te se mogu datirati u 18. ili 19. stoljeće. Misnica je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Klasični damast

Kompozicija svile nije čitljiva u cjelini no iz fragmenata koji su sačuvani na leđnoj strani misnice moguće je vidjeti da osnovni element uzorka tvori vertikalna u S liniji uvijena čipkasta vrpca oko koje se isprepliću fantastični i egzotični biljni motivi te uskovitlano masivno lišće. Vrlo je vjerojatno riječ o asimetričnoj kompoziciji s raportom koji se ponavlja dva puta širinom tkanine. Tipološki svila pripada grupi tkanina s bizarnim dekorima no na kasniju dataciju upućuje detalj meandrirajuće vrpce s uzorkom čipke. Obzirom na tehničke detalje poput konstrukcije i izgleda ruba ovdje se predlaže Venecija kao mjesto proizvodnje.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu dekoru tvori lice osnove pet veznog satena dok je uzorak stvoren licem potke iste vezne konstrukcije. Obzirom da je damast na misnicu prišiven licem prema „dolje“ podloga i dekor se čitaju obrnuto.

Osnova	Temeljna: svila, niti ljubičaste boje, sukane u S smjeru, 130 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti ljubičaste boje, sukane u S smjeru, 40 prolaza/cm.

RUBOVI: Sačuvan je lijevi rub u cjelini u širini od 0,5 cm izveden zelenim svilenim nitima tkanima u pet veznom satenu te je na vanjskom rubu završen s dvije krupnije niti.

DIMENZIJE RAPORTA: 58 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 188. Misnica, klasični damast, Italija (Venecija ?), oko 1720. godine (foto: IJT, 2015.)

Sl. 189. Klasični damast, detalj, Italija (Venecija ?), oko 1720. godine (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

105. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Taft *lancé broché, à liage répris*, Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18.
POZAMANTERIJA:	Bordura i resica, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: dalmatika (110 x 97 cm), dalmatika (112 x 95 cm), stola (109 x 11,5 x 22,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izrađeni su od istovrsne svile. Dalmatike su obrubljene istom širokom bordurom od koje je izveden i križ na stoli na kojoj je sačuvana i resica. Svi predmeti su u relativno dobrom stanju očuvanosti. Podstava je izvedena od novije tkanine žute boje.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Taft *lancé broché, à liage répris*

Kompozicija je osnosimetrična s osi simetrije koja prolazi sredinom širine tkanine. U sredini kompozicije je motiv cvjetne grupe koju tvore tri dominantna cvijeta od kojih je onaj središnji prikazan frontalno dok druga dva sa svake strane uvijeno „padaju“. Središnju grupu s obje strane flankiraju svijene žute grane stilizirane na način da podsjećaju na *rocaille* dekorativne elemente među kojima se isprepliću cvjetni motivi nalik središnjoj grupi. Riječ je o grančicama sa sitnim cvijećem i velikim rascvalim, voluminoznim cvjetovima nalik božuru, ruži ili otvorenom tulipanu. Za ovu je svilu karakterističan motiv roga obilja kojim su elegantno povezane središnja cvjetna grupa i motivi koju ju okružuju s gornje strane. Odsustvo tehnike *point rentré* te specifičan način stilizacije motiva kao i vještina postizanja volumena korištenjem *broché* potki u više nijasni iste boje ukazuje da je mjesto proizvodnje vrlo vjerojatno na području sjeverne Italije, odnosno regije Veneto. Riječ je o svilama koje su bile vrlo popularne te su se zasigurno tkale u više centara na području Veneta što se pretpostavlja obzirom na raznovrsnost tipoloških podgrupa te razlika u kvaliteti i tehničkim karakteristikama. Prema istom predlošku kao i svila iz Vižinade izvedeni su *louisine* 2-1 *lancé broché, à liage répris* iz Malog Iža na otoku Ižu („Venecija, treća četvrtina 18. stoljeća“) te tkanina na kompletu iz župne crkve sv. Antuna Opata u Velom Lošinju („Banić, nav. dj., dr. str. 988. – 989., kat. 172.“). Svili iz Vižinade vrlo je blizak i lampas *lancé broché* iz mjesta Castelfranco Veneto („Venecija, druga polovina 18. stoljeća“, Geromel Pauletti, 2014: 85., kat.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

30.) kao i *louisine* 2-1 *lancé broché, à liage répris* iz Dragove na Dugom otoku („Venecija, treća četvrtina 18. stoljeća“, Banić, 2016: 983. – 987., kat. 70. i 71.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana u taftu dok je dekor izveden *lancé* potkom zelene boje te raznobojnim *broché* potkama. Na licu tkanine *lancé* i *broché* potke povezane su nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S. Na reversu tkanine *lancé* potke fiksirane su nitima temeljne osnove u taftu.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 60 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 35 prolaza/cm. *Lancé*: svila, niti zelene boje, sukane u S smjeru, 35 prolaza/cm. *Broché*: svila, niti u žutoj, dvije nijanse plave, tri nijanse ružičaste i bijeloj boji sukane u S smjeru, 35 prolaza/cm.

RUBOVI:

Evidentiran je desni rub širine 0,5 cm, a izveden je naizmjenično bijelim i zelenim nitima tkanima u taftu. S vanjske strane rub je završen dvama debljim bijelim nitima.

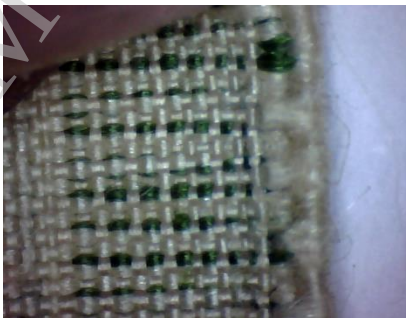

DIMENZIJE RAPORTA: 58 x 25 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 51 cm.

POZAMANTERIJA:

II. Bordura

Bordura širine 3 cm izvedena je žutim svilenim nitima i srebrnim *filé* nitima s jednostavnim *cik-cak* uzorkom.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 190. Dalmatika i stola, taft *lancé broché*, *à liage répris*, Veneto (?), sredina ili treća četvrtina 18. (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

106. Misnica

TKANINA:	Dvobojni damast, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, oko 1730. i 1740. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18./19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 112 x 72 i 110 x 68 cm.

OPIS PREDMETA:

Misnica je izvedena od istovrsnog damasta te obrubljena jednakom užom obrubnom i širom razdjelnom bordurom. Podstava je izvedena od lanenog platna smeđe boje. Predmet je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Dvobojni damast

Kompozicija dekora je asimetrična, a sastoji se od horizontalnog niza u S liniju uvijenih grančica sa stiliziranim cvijetom nalik ljiljanu. Dvije varijante slične grančice tako se nižu u zasebnim redovima na način da su svakim sljedećim redom nagnuti u suprotnu stranu. Uzori ovom dekoru su u svilama posljednje četvrtine 17. stoljeća, a o njihovoj popularnosti govori i činjenica da su se tkale i tijekom 18. stoljeća.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove osam veznog satena dok je uzorak stvoren licem potke iste vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti ružičaste boje, sukane u S smjeru, 80 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: gruba svila, niti bijele boje sukane u S smjeru, 22 prolaza/cm.

RUBOVI: Nije sačuvan.

DIMENZIJE RAPORTA: 34,5 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 191. Misnica, dvobojni damast, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, oko 1730. i 1740. godine (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

107. Misnica

TKANINA:	Damast *rayé,* manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, oko 1760. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 113 x 74 i 103 x 67 cm.

OPIS PREDMETA:

Svila iz 18. stoljeća sačuvana je na bočnim poljima prednje i leđne strane misnice, dok su središnje kolone obaju strana izvedene od novije zelene satenske tkanine. Na misnici su sačuvane dvije vrste vrlo sličnih bordura, izvedenih u žutoj svili s uzorkom niza rombova. Podstava misnice izvedena je od novije žute tkanine. Misnica je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA: Neobjavljeno djelo.

TKANINA:

Damast *rayé*

Kompozicija svile je asimetrična, a sastoji se od vertikalno razvijenih elegenatnih cvjetnih grančica povezanih nepravilnim odsječcima ispunjenim motivom mreže. Riječ je o karakterističnom Linussievom prugastom damastu koji je zbog specifične kombinacije boja bio pogodan za izradu liturgijskog ruha no sasvim sigurno i za izradu svjetovnih odjevnih predmeta. Cvjetna kompozicija izvedena bijelom krupnom potkom potpuno je neovisna o formiranim prugama u podlozi ove tkanine.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile tkana je licem osnove osam veznog satena nitima temeljne potke i temeljne osnove koja alternira u tri boje svarajući tako pruge (*rayé*). Uzorak je izveden licem potke iste vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, alternira u ružičastoj, žutoj i zelenoj boji, niti sukane u S smjeru, 120 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: grublje niti svile bijele boje, sukane u Z smjeru, 19 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: 65 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 192. Misnica, damast *rayé*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, oko 1760. godine (foto: IJT, 2015.)

Sl. 193. Damast *rayé*, detalj, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, oko 1760. godine (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Žminj, župna crkva svetog Mihovila

108. Pluvijal

TKANINA:	*Velours coupé, uni, simple corps,* Italija, 16. stoljeće
VEZ:	Vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, prva polovina 16. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: 295,5 x 134 cm.

OPIS PREDMETA:

Pluvijal je skrojen od četiri komada baršuna pune širine te još četiri manja fragmenta ujednačeno rezanog grimizna baršuna bez uzorka (I.) i jednog manjeg fragmenta grimizna *ferronnerie* baršuna koji je blizak onome sačuvanom na misnici iz iste zbirke (kat. 109.), a koji zbog malih dimenzija i nemogućnosti provođena detaljne analize nije katalogiziran. Bordura pluvijala u cjelini je izvedena figuralnom vezenom dekoracijom kao i kapuljača. Pozamanterija sačuvana na pluvijalu (resica prišivena uz rub, kićanka i gumbi na kapuljači) mogu se datirati u 19. stoljeće. Kopča pluvijala nije sačuvana, a podstava je izvedena od novije lanene tkanine bež boje. Cjeloviti konzervatorsko-restauratorski radovi na pluvijalu provedeni su tijekom 2013., 2014. i 2015. godine u Hrvatskom restauratorskom zavodu u Zagrebu.

BIBLIOGRAFIJA:

1. Antonino Santangelo, *Inventario degli oggetti d'arte d'Italia*. *Provincia di Pola,* Roma, 1935., str. 95.

2. Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju, ur. Elvis Orbanić (Žminj: župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 120-123.

TKANINA:

Velours coupé, uni, simple corps

Riječ je o ujednačeno rezanom baršunu bez uzorka iz jedne osnove flora. Rezani baršun bez uzorka crvene boje sačuvan na žminjskom pluvijalu vrlo je teško, kao i ostale tkanine bez uzorka, precizno datirati. Podaci dobiveni analizom konstrukcije te vrste niti ukazuju da je riječ o renesansnom baršunu. Obzirom da su se prema vrlo sličnim tehničkim standardima tkali baršuni kroz čitavo 15. i 16. stoljeće. Ukupan broj niti osnove iznosi 3360 temeljem čega valja zaključiti da nije riječ o najkvalitetnijem primjeru renesansnog baršuna koji imaju i više od 5000 niti. Osim gustoće niti i sačuvani rub izveden žutim svilenim nitima ukazuje da nije riječ o baršunu čija je crvena boja dobivena najskupljim *kermesom* već vrlo vjerojatno nekim drugim

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

pigmentom kao što je bio *šelak* koji se također dobivao od nametnika *Kerria lacca* i *Kerria chinensis* (lat.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Temeljna osnova povezuje temeljnu potku u nepravilnom pet veznom satenu odnosno četiri veznom satenu *doublé* (fr. *satin de 5 doublé* ili eng. *4-end satin doublé,* skok 2). Jedna nit osnove „preskače" šest prolaza potke odnosno dvije niti i dva para niti potke. Osnova flora umetnuta je nakon svake treće temeljne osnove, a rezana je na jednaku visinu umetanjem štapa na svaka tri prolaza potke.

Osnova	Temeljna: svila, dvije nit bež boje sukane u S smjeru, 60 prolaza/cm.
	Flora: svila, dvije nit grimizne boje sukane u S smjeru, 20 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, nit bež boje, bez vidljivog smjera sukanja, 45 prolaza/cm.

RUBOVI:

Sačuvani su djelomično i lijevi i desni rub u širini od oko 0,8 cm. Rub je izveden dvostrukim svilenim žutim i bež nitima sukanima u S smjeru i tkanima u četiri veznom satenu *doublé*.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 56 cm.

VEZ:

Vez srebrnim i svilenim nitima

Polje uz sam rub pluvijala (koje se prilikom nošenja kopčom spaja na prsima) izvedeno je trakom s figuralnom vezenom dekoracijom. Kompoziciju čini niz od osam polja od kojih je šest pravokutnih sa cjelovitim figurama svetaca unutar arhitektonski koncipirane niše te dva manja kvadratna u samoj sredini vezene trake s dopojasnim figurama. Zbog nastalih oštećenja likove je teško ikonografski definirati. Gledajući pluvijal rastvoren na način prikazan na slici u nastavku (sl. 194.), likove je ikonografski moguće opisati na sljedeći način: s lijeve na desnu stranu redom slijede tri pravokutna polja sa sv. Petrom koji u ruci drži pero i knjigu, polje sa sv. Jakovom Apostolom sa hodočasničkim štapom koji nalikuje Kristu obzirom da su bili rođaci te polje sa Bogorodicom i Djetetom. U sredini vezene trake, na mjestu koje pri nošenju prianja svećeniku na vrat nalaze se dva manja kvadratna polja sa svecima prikazanima do struka. Moguće je riječ o sv. Stjepanu s lijeve strane koji u ruci drži palminu granu te sv. Lovri s desne strane sa stiliziranim prikazom gradela. Potom slijede još tri pravokutna polja s punim

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

figurama, moguće sv. Bartola s nožem, sv. Pavla s mačem te nepoznatog sveca ili proroka sa svitkom u ruci na krajnjem desnom kraju trake. Sva polja stilski su ujednačena te bez sumnje arhitektonski elementi i likovi predstavljaju izvorno zamišljenu i ostvarenu cjelinu koja je kao takva prišivena na pluvijal. Kompozicije pravokutnih polja sastoje se od široke bordure koja omeđuje svih osam polja sa svake strane. Unutar bordurom određenog polja, donje dvije trećine, zauzima arhitektonski oblikovana polukružna niša unutar koje se nalazi svetačka figura. Niša se sastoji od dva stupa na koje se oslanja arkada sa završnim vijencem i profiliranim trokutnim segmentima nad lukom. Nad vijencem je četverostrani zabat s tri uska vertikalna otvora, a iznad njega se izdiže polukružna kupola. Arkadu s obje strane omeđuju uski tornjići također oslonjeni na stupove - prikazani su samo polovično i u vrhu završeni šiljatim krovom. Na vijencu sa svake strane zabata i u vrhu kupole nalazi se motiv u obliku egzotičnog ploda nalik ananasu. Ispod luka arkade plavo ljubičastom svilom i pozlaćenim nitima formirana je neka vrsta stiliziranog križno-rebrastog svoda. Donji dio polja izveden je u žutoj i dvije nijanse zelene svile po kojoj je metalnim nitima vezen uzorak romboidne mreže čime je stvoren dojam dubine prostora. U gornjem dijelu polja nalazi se biljni uzorak, cvijet sa četiri latice, stilizirani ljiljani i uvijene vitice. Uspoređujući proporcije i smještaj likova unutar niša moguće je zaključiti da je riječ o izvornoj kompoziciji. Cjelovita i autentična vezena kompozicija sačuvana je i kapuljači pluvijala. Kompozicija je podijeljena na tri dijela arhitektonskom konstrukcijom nalik arkadi polukružnih otvora nekog renesansnog dvorišta. Središnja arkada je prikazana cjelovito te se unutar nje nalazi lik sv. Mihovila dok su sa svake strane prikazane samo polovice lukova. Svetac je prikazan u odjeći rimskog vojnika u laganom kontrapostu, u lijevoj ruci drži vagu, a u desnoj koplje kojim probada Sotonu gazeći ga. Vez je izveden u nekoliko tehnika raznobojnim svilenim, pozlaćenim i srebrnim *filé* nitima. Dominantne tehnike vezenja metalnih niti su *oro posato* i *oro posato su imbottitura* kojima su izvedene pozadine, arhitektonski dijelovi te odjeća i aureole likova. Na kapuljači pluvijala, na segmentnim trokutima korištena je tehnika *or nuè* - pozlaćene niti gotovo su u potpunosti prekrivene zelenim svilenim nitima. Svilene niti vezene su tehnikom *punto raso* te iako su ti dijelovi kompozicije najviše stradali vidljivi su na licima, rukama, odjeći i atributima svetaca. Svilene niti na nekim su dijelovima samo položene te fiksirane metalnim nitima. Na taj je način formirano tlo na kojemu stoje likovi u poljima vezene trake te sv. Mihovil na kapuljači. Vez je izrađen na podlozi od papira i lanene tkanine na kojoj su vidljivi tragovi pripremnog crteža. Kompozicija i tehnika izrade veza na žminjskom pluvijalu bliska je nizu primjera koji

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

se pripisuju venecijanskim radionicama te su uglavnom sačuvani na području Venecije i Veneta, a datirani su u razdoblje od kraja 15. do sredine 16. stoljeća.

TEHNIČKA ANALIZA:

Svilene niti:	raznobojne svilene niti
Metalne niti:	*filé*, srebrna *lamella* ovijena oko žute svilene jezgre u S smjeru

Tehnike vezenja:

oro posato

oro posato su imbottitura

or nuè

punto raso

punto canestro

Sl. 194. Pluvijal, *velours coupé, uni, simple corps,* Italija, 16. stoljeće i vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, prva polovina 16. stoljeća (foto: fototeka Hrvatskog restauratorskog zavoda)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 195. Sveti Petar, vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, prva polovina 16. stoljeća (foto: fototeka Hrvatskog restauratorskog zavoda)

Sl. 196. Bogorodica s Djetetom, vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, prva polovina 16. stoljeća (foto: fototeka Hrvatskog restauratorskog zavoda)

Sl. 197. Sveti Jakov apostol, vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, prva polovina 16. stoljeća (foto: fototeka Hrvatskog restauratorskog zavoda)

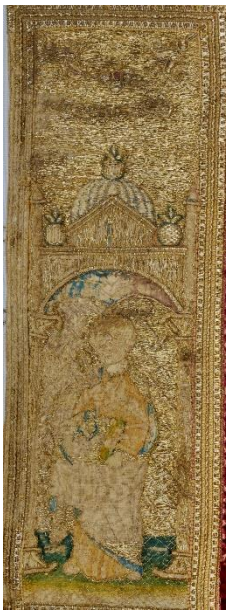

Sl. 198. Sveti Bartol (?), vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, prva polovina 16. stoljeća (foto: fototeka Hrvatskog restauratorskog zavoda)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 199. Sveti Pavao, vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, prva polovina 16. stoljeća

Sl. 200. Svetac sa svitkom u ruci, vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, prva polovina 16. stoljeća

Sl. 201. Sveti Stjepan i Lovro, vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, prva polovina 16. stoljeća

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

109. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	I. *Velours coupé façonné, simple corps, dit ferronnerie*, Italija, između 1470. – 1480 godine II. *Velours coupé façonné, double corps*, Osmansko Carstvo (Bursa?), između 1460. i 1480. godine
POZAMANTERIJA:	I. Bordura, Italija, 18. stoljeće II. Bordura, Italija, 18. stoljeće III. Bordura, Italija, 17. stoljeće IV. Resica, Italija, 17. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (94 x 62,5 i 101 x 75 cm), stola 1 (208 x 8 x 21,5 cm), stola 2 (216 x 10 x 19 cm), stola 3 (198x 8 x 17 cm), manipul (85 x 9,8 x 17,5 cm), manipul (90 x 8,5 x 18 cm), manipul (86 x 7,5 x 21 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha izveden je od grimizna *ferronnerie* baršuna i ujednačeno rezanog višebojnog baršuna od dvije osnove te zakrpa od grimizna satena. Nakon detaljne analize dekora najzastupljenije tkanine kompleta, *ferronnerie* baršuna, ustanovila sam da fragmenti ne pripadaju jedinstvenoj bali već da je riječ o najmanje tri različite varijante baršuna slične kompozicije. Fragmenti istog baršuna korišteni su za krojenje misnice dok su na stolama i manipulima sačuvane još najmanje dvije varijante baršuna sličnog dekora. Obzirom da su na stolama i manipulima sačuvani vrlo mali, reversom nedostupni, fragmenti baršuna nije ih bilo moguće primjereno analizirati. Zbog navedenih razloga ovdje je analiziran samo najzastupljeniji baršun kompleta, onaj sačuvan na misnici. Istaknuto polje u obliku *tau* križa na prednjoj strani i pravokutno polje na stražnjoj strani misnice kao i uzak rub oko otvora za vrat izvedeni su od ujednačeno rezanog višebojnog baršuna od dvije osnove (II.). Misnica je u relativno dobrom stanju sačuvanosti, a primjetna oštećenja odnose se uglavnom na istrošenost površine višebojnog baršuna središnjeg polja, odnosno djelomični gubitak osnove flora zbog čega je dekor slabo čitljiv. Predmeti kompleta podstavljeni su lanenim platnom crvene i plave boje. Na dvama stolama i jednom manipulu sačuvani su i manji fragmenti grimiznog satena koji je vrlo vjerojatno prišiven u jednoj od faza obnove predmeta u 18. stoljeću. Obzirom da je riječ o manjim fragmentima ovom prilikom nisu katalogizirani. Predmeti su vrlo vjerojatno dio kompleta kojega čine još pluvijal (kat. 108) i dvije dalmatike (kat. 110) koji se čuvaju u istoj zbirci, a koji su zbog kompleksnosti analize prikazani u zasebnim kataloškim jedinicama. Na spomenutim dalmatikama te na misnici i ostalim predmetima kompleta (izuzev stole 3)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

sačuvana je ista bordura (I.) što ide u prilog tezi o jedinstvenom kompletu. Vanjski rub misnice obrubljen je užom bordurom (II.) dok su na stoli 3 sačuvane resica i bordura (III.) koje se ne nalaze na ostatku kompleta.

BIBLIOGRAFIJA:

Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju,* ur. Elvis Orbanić (Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 124. – 125.

TKANINA:

I. *Velours coupé façonné, simple corps, dit ferronnerie*

Riječ je o primjeru *ferronnerie* baršuna s uzorkom *a cammini* tipa. Kompoziciju uzorka čine dva paralelna horizontalna niza sličnih motiva nalik obrisu stiliziranog lista raščlanjenog na pet odjeljaka od kojih su četiri obla dok je onaj u vrhu šiljast. Gornju zonu motiva pri vrhu zatvara još jedna linija koja prati osnovni obris lista te kontinuirano teče čitavom širinom tkanine. Na istoj liniji još su dva stilizirana cvjetna motiva, jedan u vrhu šiljastog odjeljka, a jedan u dnu - na spoju dvaju susjednih dominantnih motiva. Susjedni listovi dotiču se u jednoj točki s bočnih strana. Donji niz motiva slijedi gornji, ali s pomakom, na način da šiljasti odjeljak u vrhu lista „nasjeda“ točno između dvaju susjednih motiva „gornjeg“ reda. U sredini listova „gornjeg“ niza je stilizirani motiv šipka okružen sa šest sitnih cvjetova iz kojega izrasta buket od četiri vlati trave i tri stilizirana lista. Isti motiv, različite stilizacije smješten je i u središte motiva „donje“ zone no ovaj je detalj na svim fragmentima sačuvan sam djelomično pa se cjelokupni izgled kompozicije ne može sa sigurnošću rekonstruirati.

TEHNIČKA ANALIZA:

Temeljna osnova povezuje temeljnu potku u nepravilnom pet veznom satenu odnosno četiri veznom satenu *doublé* (*satin de 5 doublé* ili *4-end satin doublé*). Jedna nit osnove „preskače“ 6 niti potke odnosno dvije i dva para. Osnova flora umetnuta je nakon svake šeste temeljne osnove, a rezana je na jednaku visinu umetanjem šipke nakon svaka tri prolaza potke. Uzorak tkanine stvoren je kombiniranjem polja ujednačeno rezane osnove flora i ne rezanih dijelova na kojima je vidljiva temeljna konstrukcija tkanine. U konstrukcijskom smislu, glavninu površine čini uzdignuta, rezana, osnova flora dok je uzorak stvoren mjestimičnim izostavljanjem iste u formi tankih linija. Na tim je dijelovima osnova flora također prisutna, ali se ne reže kako bi stvorila specifičnu teksturu baršuna već „ponire“ ispod temeljne vezne konstrukcije. Prema vrlo sličnom predlošku istkan je baršun sačuvan na misnici iz zbirke Abegg Stiftung („Italija, 1470. – 1480.“, Peter, 2019: 300. – 303., kat. 59.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Osnova	Temeljna: svila, nit svjetlo crvene boje sukane u S smjeru, 80-90 prolaza/cm. Flora: svila, nit crvene boje bez vidljivog smjera sukanja, 15 prolaza/cm
Potka	Temeljna: svila, više niti svijetlo žute boje bez vidljivog smjera sukanja, 39 prolaza/cm. Štap umetnut nakon svaka tri prolaza potke.

RUBOVI:

Pronađen je lijevi rub baršuna koji je sačuvan samo djelomično u širini od 0,6 cm na manjem fragmentu stole 1, a izveden je dvostrukim svilenim nitima zelene boje tkanima u četiri veznom satenu *doublé*.

DIMENZIJE RAPORTA: Pretpostavljene dimenzije su 58 x 30 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana u cjelini no pretpostavka je da iznosi 60 cm.

II. *Velours coupé façonné, double corps*

Fragmenti baršuna u vrlo su lošem stanju sačuvanosti. Osnova flora na fragmentima prednje strane misnice je istrošena pa je dekor gotovo neprepoznatljiv. U nešto boljem stanju sačuvanosti su fragmenti na stražnjoj strani misnice. Digitalnom rekonstrukcijom svih sačuvanih fragmenata, kao i usporedbom s cjelovitije sačuvanim komadima sličnih baršuna, moguće je pretpostaviti izgled raporta. Osnovni elementi kompozicije su horizontalni nizovi motiva nalik obrisu lista podijeljenog na pet šiljastih lukova na kratkoj stabljici. Donji red motiva niže se s pomakom u odnosu na gornji pa umnažanjem osnovne jedinice uzorka kompozicija dobiva oblik mreže po principu *a cammini* dekora. U središtu svakog lista nalazi se motiv stiliziranog ploda nara (ili čička) i tankih grančica u vrhu kojih je cvijet sa šest radijalno raspoređenih latica. Dekor je stvoren crvenom, žutom, plavom i zelenom osnovom flora dok je podloga dekoru uvijek bijela, stvorena temeljnom veznom konstrukcijom (bijele niti temeljne osnove i potke). Prema identičnom predlošku istkani su komadi baršuna sačuvani u zbirci fondacije Abegg („Osmansko Carstvo, 1460. – 1480.“, Peter, 2019: 445. – 452., kat. 86.)

TEHNIČKA ANALIZA

Temeljna osnova povezuje temeljnu potku u četiri veznom satenu *doublé* (*satin de 5 doublé* ili *4-end satin doublé*). Jedna nit osnove „preskače“ 6 niti potke odnosno dvije i dva para. Uzorak

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

tkanine stvoren je kombiniranjem polja ujednačeno rezanih osnova flora te ne rezanih dijelova na kojima je vidljiva temeljna konstrukcija tkanine. Prva osnova flora u crvenoj boji „teče“ kontinuirano širinom tkanine dok druga alternira ovisno o uzorku u žutoj, zelenoj i plavoj boji na način da se u jedinici raporta ponavljaju na sljedeći način: plava, žuta, zelena, žuta i plava. Osnove flora rezane su na jednaku visinu umetanjem štapa nakon svaka tri prolaza potke.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje sukane u *Z* smjeru, 85 prolaza/cm. Osnova flora 1: svila, nit crvene boje bez vidljivog smjera uvoja, 14 prolaza/cm. Osnova fora 2: svila, alternirajuće grupe niti žute, zelene i plave boje bez vidljivog smjera sukanja, 14 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, nit bijele boje bez vidljivog smjera sukanja, 45 prolaza/cm. Štap umetnut nakon svaka tri prolaza potke.

DIMENZIJE RAPORTA: 40,5 x ? cm.

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

Bordura širine 3,5 cm izvedena je žutim svilenim i srebrnim *filé* nitima s motivom valovite linije i stiliziranog lista.

II. Bordura

Bordura širine 1,2 cm izvedena je žutim svilenim nitima i srebrnim *filé* nitima s motivom valovite, krupne linije i stiliziranog cvijeća.

III. Bordura

Bordura širine 1,5 cm, izvedena je svilenim nitima bež boje, srebrnom *lamellom* i srebrnim *filé* nitima sa žutom svilenom jezgrom.

IV. Resica

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Resica širine 9 cm, izvedena je plavim svilenim i srebrnim *filé* nitima koje u gornjem dijelu tvore karakteristična rebra, a u donjoj su prepletene su mrežu.

Sl. 202. Misnica, *velours coupé façonné, simple corps* (I.), Italija, između 1470. – 1480 godine i *velours coupé façonné, double corps* (II.), Osmansko Carstvo (Bursa?), između 1460. i 1480. godine (foto: DC, 2013.)

Sl. 203. Stole i manipuli, *velours coupé façonné, simple corps*, Italija, između 1470. – 1480 godine (foto: IJT, 2017.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

110. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	*Velours coupé simple corps, uni,* Italija, 16. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: dalmatika (93 x 120 cm), dalmatika (92 x 125 cm).

OPIS PREDMETA:

Dalmatike su izrađene od istovrsnog ujednačeno rezanog grimizna baršuna bez uzorka te krojene na gotovo identičan način i obrubljene istim bordura. Dvije vertikalno prišivene borte dijele prednje i stražnje strane obaju dalmatika na tri dijela od kojih je središnje šire od bočnih. Unutar središnjeg polja istim bordurama formirana su dva manja polja - pravokutno u donjoj zoni te polje u obliku slova U uz otvor za vrat. Zbog očitih sličnosti između ovih dvaju predmeta opravdano je pretpostaviti da su bile dio istog kompleta. Moguće su komplet činile zajedno s još osam predmeta izrađenih od grimizna baršuna koji se nalaze u žminjskoj zbirci: pluvijalom (kat. 108.), misnicom, tri stole i tri manipula (kat. 109.). Iako su ovi predmeti izrađeni od različitih tipova baršuna oni se datiraju u približno jednako vrijeme i grimizne su boje pa je moguće je pretpostaviti da je riječ o gotovo cjelovito sačuvanom renesansnom svečanom misnom ornatu. Zbog raznorodnosti i kompleksnosti predmeta u ovom katalogu razmatrani su kroz tri zasebne kataloške jedinice. Podstava dalmatika izvedena je od lanenog platna krem boje. Stanje sačuvanosti predmeta je dobro.

BIBLIOGRAFIJA:

Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju*, ur. Elvis Orbanić (Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 121. – 141.

TKANINA:

Velours coupé simple corps, uni

Sačuvana tkanina je ujednačeno rezani baršun bez uzorka iz jedne osnove flora. Grimizni rezani baršun bez uzorka sačuvan na dalmatikama vrlo je teško, kao i ostale tkanine bez uzorka, precizno datirati. Podaci dobiveni analizom konstrukcije te vrste niti ukazuju da je riječ o renesansnom baršunu no obzirom da su se prema vrlo sličnim tehničkim karakteristikama tkali kroz čitavo 15. i 16. stoljeće preciznije ga nije moguće datirati. Gustoća niti osnove relativno je velika te iznosi 90 niti po cm što ukazuje da je riječ o kvalitetnijem primjeru. Točan broj niti osnove ove tkanine nije moguće saznati obzirom da rubovi nisu vidljivi pa nije moguće izmjeriti punu širinu.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TEHNIČKA ANALIZA

Temeljna osnova povezuje temeljnu potku u nepravilnom pet veznom satenu (*satin de 5 doublé* ili *4-end satin doublé*). Jedna nit osnove „preskače“ 6 niti potke odnosno dvije i dva para. Temeljna osnova se prema osnovi flora odnosi u omjeru 3:1, a rezana je na jednaku visinu umetanjem šipke nakon svaka tri prolaza potke.

Osnova	Temeljna: svila, bež boje sukana u S smjeru, 90 prolaza/cm.
	Flora: svila, grimizne boje sukana u S smjeru, 30 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, bež boje bez vidljivog smjera sukanja, 48 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije moguće utvrditi.

Sl. 204. Dalmatike, *velours coupé simple corps, uni,* Italija, 16. stoljeće (foto: DC, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

111. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	I. Klasični damast, Venecija, druga polovina 16. stoljeća II. Klasični damast, Italija, početak 17. stoljeća
VEZ:	Vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, sredina ili druga polovina 16. stoljeća
POZAMANTERIJA:	I. Bordura, Italija, 17. stoljeće II. Bordura, Italija, 17. stoljeće III. Bordura, Italija, 18. stoljeće IV. Resica, Italija, 17. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (96 x 64 i 101 x 72,5 cm), manipul (83 x 9,5 x 18,5 cm).

OPIS PREDMETA:

Oba predmeta kompleta skrojena su od fragmenata istovrsnog plavog damasta (II.) iz prve četvrtine 17. stoljeća. Tri manja fragmenta plavog damasta drugačijeg dekora prišivena su u vidu zakrpa na manipulu. Tijekom postupka restauracije kojega od 2016. godine provodi restauratorica Dora Kušan Špalj, otkriven je još jedan sloj tkanine ispod damasta iz 17. stoljeća, a koji odgovara zakrpama na manipulu. Riječ je o plavom damastu iz druge polovice 16. stoljeća (I.) koji pripada skupini damasta tipa *Gnalić*. Na prednjoj i leđnoj strani misnice prišivene su trake u obliku križa s vezenim figuralnim i biljnim kompozicijama. Misnica je obrubljena bordurom iz 17. stoljeća (II.) dok je uz vertikalni krak križnog polja na leđnoj strani prišivena bordura (I.). Središnji križ na manipulu izveden je od treće vrste bordure (III.), a na njegovom je kraju prišivena resica. Moguće je pretpostaviti da je riječ o misnici koju je u katalogu *Inventario degli oggetti d'arte d'Italia. Provincia di Pola* opisao Antonino Santangelo kao misnicu izrađenu od „turskog damasta male vrijednosti na koju je prenesena vezena dekoracija iz 16. stoljeća u vidu niza dopojasnih figura svetaca u poljima određenim volutama“. Santangelo zamjećuje da je vezeni sloj misnice oštećen pa je identifikacija likova otežana, ali ipak predlaže da je riječ o prikazima Bogorodice s Djetetom, svetog Pavla, kardinala s modelom crkve te jednog biskupa (Santangelo, 1935: 95.).

BIBLIOGRAFIJA:

1. Antonio Santangelo, *Inventario degli oggetti d'arte d'Italia. Provincia di Pola,* Roma, 1935, 95.

2. Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju,* ur. Elvis Orbanić (Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 127. – 129.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TKANINA:

I. Klasični damast

Iz fragmenata koji su tijekom restauracije misnice otkriveni nije moguće vidjeti cjeloviti raport damasta. No usporedbom pojedinih dijelova dekora s nizom cjelovitije sačuvanih damasta moguće ga je relativno precizno rekonstruirati. Riječ je o primjeru dekora tipologije *Gnalić* koja se na primjeru prepoznaje u dominantnom motivu kantarosa sa uvijenim ručkama iz kojega izlaze dvije osnosimetrične trake s uzorkom tipa šahovnice oko koje se ovija grana s nizom izdanaka – listova nalik hrastovim te plodova šipka. Uzorak je osnosimetričan te se razvija po vertikalnoj osi, a osim motiva kantarosa dominantan je i motiv masivnog stiliziranog cvijeta čička. Motivi šipka na ovom su primjeru dekorirani jednostavnim valovitim linijama dok se u sredini cvijeta čička primjećuju grančice s listom djeteline.

TEHNIČKA ANALIZA:

Klasični damast kojemu uzorak tvori lice osnove pet veznog satena, a podlogu lice potke pet veznog satena.

Osnova	Temeljna: svila, niti plave boje sukane u S smjeru, 135 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila; niti plave boje bez vidljivog smjera uvoja, 37 prolaza/cm.

RUBOVI:

Sačuvan je lijevi rub u cjelini širine 1 cm, a tkan je žutim svilenim nitima u pet veznom satenu sa bijelom krupnom niti u sredini. Vanjski dio ruba završen je s dvije žute i dvije plave krupnije niti osnove tkane u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: Nisu sačuvane.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

TKANINA:

II. Klasični damast

Dekor damasta sastoji se od niza biljnih motiva organiziranih u oblik romba koji se potom umnažaju i tvore kompoziciju tipa mreže. Kompozicijom dominiraju dvije vrste cvjetne grančice svinute u *S* liniju s tri i četiri izdanka – na jednoj se mogu prepoznati stilizirani cvjetovi nalik karanfilu, tulipanu i ljiljanu, a na drugoj dva lista akanta, ljiljan i cvijet nalik tulipanu s tri točkice umjesto tučka. Cvjetne grančice ispunjavaju središnje polje „romba“ dok njegove

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

stranice čine četiri lista nazubljenih rubova, svijeni u S liniju s istaknutom glavnom žilom. Četiri kuta romba stvaraju motivi stiliziranog češera. Uzorak se može kategorizirati kao tip *a mazze* i datirati u početak 17. stoljeća.

TEHNIČKA ANALIZA:

Klasični damast kojemu uzorak tvori lice potke pet veznog satena, a podlogu lice osnove pet veznog satena.

Osnova	Temeljna: svila, niti plave sukane u S smjeru, 125 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti plave boje bez vidljivog smjera sukanja, 35 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: 11,5 x 13 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

VEZ:

Vez srebrnim i svilenim nitima

Križna polja prednje (67,5 x 32,5 x 13 cm) i leđne strane (99,5 x 50 x 13,2) misnice izvedena su trakama s figuralnom i biljnom vezenom dekoracijom. Vez je izveden pozlaćenim i srebrnim *filé* nitima te svilenim nitima u nekoliko boja na podlozi od plave svilene satenske tkanine bez uzorka. Oba križna polja uokvirena su karakterističnom rubnom trakom izvedenom pozlaćenim srebrnim *filé* nitima u tehnici *oro posato su imbottitura* te s motivima tipa *a canestro*. Istim je rubom obrubljeno i polje oko otvora za vrat misnice koje je također ukrašeno vezom s biljnim motivima. Na svakoj je strani misnice unutar vezenih križnih polja prikazano sveukupno pet svetačkih likova unutar ovalnih okvira (15 x 10 cm i 10 x 10 cm) raščlanjenih na četiri segmenta. Figure nisu prikazane u cjelini već do razine struka odnosno nešto ispod. Iz šiljatih segmenata na krajevima ovalnih okvira razvijaju se uvijene biljne vitice s lisnatim završecima. Iz istih se krajeva nastavlja linija koja stvara jednake okvire unutar kojih su smještena tri stilizirana biljna motiva - dva nalik listovima hrasta pozicionirana su uz šiljate krajeve okvira te jedan središnji kojega čine četiri manja tročlana lista postavljena radijalno oko kružnog središta. Vez je vrlo oštećen pa je identifikacija pojedinih likova otežana. Na vertikalnom kraku leđnog križa mogu se prepoznati odozgo prema dolje Bogorodica s Djetetom, sv. Marko (svetac s perom u desnoj i knjigom u lijevoj ruci) i sv. Jeronim (svetac s modelom crkve), a na horizontalnim segmentima sv. Petar (?) i sv. Pavao (?). Na vertikalnom dijelu križa prednjice prva dva lika zbog lošeg stanja očuvanosti nije moguće identificirati dok

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

se lik u dnu može prepoznati kao sv. Nikola, a figure u horizontalnim poljima kao anđeli. Vrlo je zanimljiv način na koji su segmenti izvorne kompozicije figuralne vezene trake prekrajani te ponovno spajani kako bi se prilagodili kroju misnice. Izvorna kompozicija vezene trake osmišljena je na način da se u pravilnom ritmu izmjenjuju ovali sa svetačkim figurama i oni s biljnom dekoracijom. Prilagođavanjem obliku misnice izvorna je traka na prednjoj strani rezana te ponovno spajana na način da se izostave okviri s biljnom dekoracijom te na njihovo mjesto umetnu okviri sa svetačkim figurama. Slične intervencije vidljive su i na leđnom dijelu dodavanjem fragmenata vezene trake kako bi se horizontalni krak križa proširio. Valja izdvojiti i likove anđela u horizontalnim segmentima križa prednje strane misnice koji vrlo vjerojatno nisu dio originalnog koncepta obzirom da su anđeoska krila vrlo nevješto izvedena apliciranjem komadića ukrasne borte (VI.). Likovi svetaca vezeni su na lanenoj podlozi koja je prethodno izrezana prema zadanoj formi i potom prišivena za plavu satensku podlogu ispod koje je još jedan sloj lanene tkanine. Ostali dijelovi kompozicije prišiveni su direktno na plavi saten. Svi vezeni dijelovi mogu se smatrati izvornim dijelovima iste kompozicije obzirom na podudarnosti u konstrukciji, vezilačkim tehnikama i stilu.

TEHNIČKA ANALIZA:

Svilene niti:	svila, više niti različitih boja sukanih u S smjeru
Metalne niti:	*filé* niti (srebrna *lamella* ovijena oko žute svilene jezgre S uvoja)

Tehnike vezenja:

punto posato:

Punto raso:

oro posato su imbottitura (motivo a canestro)

oro posato su imbottitura

or nué

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

Bordura u širini 2 cm izvedena je svilenim nitima krem boje te *filé* nitima sa srebrnom *lamellom* i tamno žutom svilenom jezgrom s uzorkom dvaju paralelnih valovitih linija.

II. Bordura

Bordura u širini 2 cm izvedena je svilenim nitima krem boje te *filé* nitima sa srebrnom *lamellom* i tamno žutom svilenom jezgrom s uzorkom niza rombova.

III. Bordura

Bordura u širini 2 cm izvedena je žutim svilenim nitima te *filé* nitima sa srebrnom *lamellom* i tamno žutom svilenom jezgrom s uzorkom niza okomitih rebara.

IV. Resica

Resica u širini 3 cm izvedena je plavim svilenim nitima i *filé* nitima sa srebrnom *lamellom* i tamno žutom svilenom jezgrom.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 205. Misnica, klasični damast (I.), Venecija, druga polovina 16. stoljeća i vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, sredina ili druga polovina 16. stoljeća (foto: IJT, 2015.)

Sl. 206. Misnica tijekom restauracije, klasični damast (II.), Italija, početak 17. stoljeća (foto: DKŠ, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 207. Detalji, vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, sredina ili druga polovina 16. stoljeća (foto: IJT, 2015.)

Sl. 208. Bogorodica, vez srebrnim i svilenim nitima, Venecija, sredina ili druga polovina 16. stoljeća (foto: IJT, 2015.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

112. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	Dvobojni klasični damast, Veneto (Venecija?), druga četvrtina 17. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, druga polovina 17. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: dalmatika **(**111 x 115 cm), dalmatika (110 x 120 cm), manipul (46,5 x 20 x 10 cm), manipul (41 x 17,30 x 10 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izvedeni su od istovrsne svile. Na predmetima su sačuvane dvije vrste bordura, vrlo vjerojatno iz druge polovice 17. stoljeća. Podstava je izvedena od plavog lanenog platna. Svila je na više mjesta izblijedjela i istrošena.

BIBLIOGRAFIJA:

Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju*, ur. Elvis Orbanić (Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 131.

TKANINA:

Klasični damast

Kompoziciju damasta čine stilizirani cvjetovi koji se ponavljaju u horizontalnim nizovima i stvaraju mrežu rombova. Raport uzorka ponavlja se tri puta širinom tkanine. Riječ je o svili koja nije visoke kvalitete no zasigurno je velikoj rasprostranjenosti ove dekorativne tipologije pridonijela pristupačna cijena te široka namjena od izrade svjetovne odjeće, dekoracije interijera i izrade predmeta liturgijske namjene.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove osam veznog satena dok je dekor stvoren licem potke iste vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti plave boje bez vidljivog smjera sukanja, 80 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, nepravilne krupne niti svijetlije plave i bijele boje sukane u S smjeru, 22 prolaza/cm.

RUBOVI:

Sačuvani rubovi izvedeni su od četiri krupne lanene (?) niti osnove vezene u taftu s nitima temeljne potke u širini od 0,4 cm.

DIMENZIJE RAPORTA: 8 x 17 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 51 cm.

POZAMANTERIJA:

II. Bordura

Sačuvane su dvije vrste bordura izveden u svili te tkane u taftu s efektima dodatne osnove (*à effet poil taînant*) u širini od 2 cm.

Sl. 211. Dalmatika, klasični damast, Veneto (Venecija?), druga četvrtina 17. stoljeća (foto: IJT, 2017.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

113. Fragment zastave

TKANINA:	I. Klasični damast, Italija, prva polovina 17. stoljeća II. Oslikana *teletta d' argento*, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA:

OPIS PREDMETA:

Fragment zastave izveden je od crvenog klasičnog damasta na kojemu su aplicirani likovi Bogorodice s jedne strane i svetog Mihovila s druge. Likovi su skrojeni od oslikane *telette* krem boje dok su dijelovi poput *Duše od čistilišta* i oblaka na kojemu Bogorodica stoji izvedeni od bojanog satena.

BIBLIOGRAFIJA:

Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju*, ur. Elvis Orbanić (Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 129-130.

TKANINA:

I. Klasični damast

Na sačuvanom fragmentu vidljivi su tek manji dijelovi kompozicije dekora no s obzirom na svoju prepoznatljivost moguće je pretpostaviti da je riječ o svili tipologije *Gnalić*. Moguće je prepoznati karakteristične dijelove ovoga tipa dekora poput motiva zvjezdastih karanfila, povijenih vrpci s motivom šahovske ploče te kantarosa s uvijenim ručkama, a koji se javljaju na damastima datiranima u prvu polovicu 17. stoljeća.

TEHNIČKA ANALIZA:

Klasični damast kojemu uzorak tvori lice osnove pet veznog satena, a podlogu lice potke iste vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti ljubičaste boje, sukane u S smjeru, 125 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti ljubičaste boje, bez vidljivog smjera sukanja, 35 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: Nisu sačuvane.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

I. Oslikana *teletta d' argento*

TEHNIČKA ANALIZA:

Osnovna vezna konstrukcija je *gros de Tours* protkan srebrnom *lamé* potkom.

Osnova	Temeljna: svila, niti krem boje, sukane u S smjeru, 60 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Potka	Temeljna: svila, niti krem boje, bez vidljivog smjera sukanja, 30 prolaza/cm. Srebrna *lamé* potka.

RUBOVI: Nisu sačuvani.

DIMENZIJE RAPORTA: Nije primjenjivo.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

Sl. 212. Fragment zastave, klasični damast, Italija, prva polovina 17. stoljeća i oslikana *teletta d' argento*, 18. stoljeće (foto: DT, 2017.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

114. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	I. Baršun *ciselé*, Venecija ili Genova, 1610. – 1640. godine
	II. Lampas *lancé broché – ganzo*, Venecija, 1715. – 1720. godine
POZAMANTERIJA:	I. Bordura, Italija, 17. stoljeće
	II. Bordura, Italija, 17. stoljeće
	III. Bordura, Italija, 17. stoljeće
	IV. Bordura, Italija, 18. stoljeće
	V. Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (114 x 72,5 i 106 x 65 cm), stola (95 x 8 x 19 cm), manipul (36 x 8 x 19 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet je izrađen je od dvije vrste svilenih tkanina. Bočna polja prednje i leđne strane misnice te manipul i stola izvedeni su od tamno crvenog (*bordeaux*) baršuna *ciselé.* Križno polje prednje strane misnice te vertikalna traka na stražnjoj strani kao i uzak dio oko otvora za vrat izvedeni su od lampasa *lancé broché*. Izdvojena polja prednje i stražnje strane misnice obrubljena u širom ukrasnom bordurom (V.), a vanjski rubovi užom bordurom vrlo slična dekora. Na manipulu i stoli sačuvana je uska zelena svilena obrubna bordura (II.) dok su križevi izvedeni bordurom sa srebrnim nitima (I.). Na proširenim završecima stole umjesto resice prišivena je žuta svilena bordura (IV.), a na manipulu starija metalna bordura (III.). Misnicu je kao vrijednu izdvojio već Antonino Santangelo te ju je u svojem katalogu iz 1935. godine opisao kao misnicu izrađenu od *pavonazzo* baršuna koji je tipičan za 16. stoljeće te ga pripisao venecijanskim manufakturama. Misnica je u relativno dobrom stanju sačuvanosti. Gotovo identična misnica i manipul sačuvani su u zbirci *Museo di Palazzo Mocenigo* u Veneciji (inv. Cl. XXIII n. 0315, Banić, 2018: 50.). Obje misnice sličnih su dimenzija, izrađene su od dvije vrste identičnih tkanina koje su krojene na sličan način te su obrubljene istom vrstom ukrasnih bordura. Opravdano je pretpostaviti da su dvije misnice nekada bile dio istog kompleta obzirom na podudarnosti u krojevima, pozamanteriji i izboru svila. U dokumentaciji *Museo di Palazzo Mocenigo* u Veneciji stoji da je komplet u fond *Museo Civico di Venezia* došao kupovinom, a kao porijeklo navedeno je samo *Ospedale di Venezia*. Moguće je da je porijeklo oba kompleta upravo venecijanska crkva *Santi Giovanni e Paolo* koja se nalazi uz zgradu *Scuole Grande di San Marco* koja je 1819. godine prenamijenjena u *Ospedale civile*.

BIBLIOGRAFIJA:

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

1. Antonino Santangelo**,** *Inventario degli oggetti d'arte d'Italia. Provincia di Pola,* Roma, 1935, 95.

2. Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju*, ur. Elvis Orbanić (Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 132. – 134.

TKANINA:

I. Baršun *ciselé*

Kompozicija baršuna je asimetrična s raportom uzorka koji se vrlo vjerojatno ponavlja 8 puta širinom tkanine. Osnovnu jedinicu uzorka tvori motiv razvedenog buketa s četiri isprepletene grane. Na krajevima grana nalaze se stilizirani cvjetovi nalik tulipanu, irisu i češeru, a isti motiv niže se u zrcalno simetričnoj varijanti u horizontalnom smjeru. Ovaj tip dekora poznat je pod nazivom (tal.) *opera a spianzi*, što je blisko terminu (tal.) *opera a fiori*, a tradicionalno se veže uz venecijansku svilarsku industriju obzirom da se često spominje u onovremenim izvorima. Riječ je o kompozicijama koje se lako prepoznaju po dvostrukim isprepletenim grančicama uvijenima u S liniji sa stiliziranim plodovima ili cvjetovima na krajevima (tal. *doppia ramificazione*). Svile u brojnim kombinacijama ove tipologije zasigurno su se, osim u Veneciji, tkale i u drugim talijanskim tkalačkim središtima 17. stoljeća, a osobito u Genovi, Firenci i Milanu na što ukazuje veliki broj tipološki sličnih primjera. Obzirom na tip dekora i detalje konstrukcije za ovaj se baršun predlaže venecijansko ili đenoveško porijeklo. Identičan baršun sačuvan je na misnici, manipulu i stoli kompleta koji se nalazi u zbirci *Museo di Palazzo Mocenigo* u Veneciji (inv. Cl. XXIII n. 0315) te u zbirci *Metropolitan Museum of Art* (MMA: 2002.494.180).

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga dekoru tkana je licem osnove nepravilnog pet veznog satena od jednostrukih i dvostrukih niti potke pri čemu su niti osnove flora „stisnute“ između dviju niti dvostruke potke. Uzorak tkanine izveden je jednolično rezanim te ne rezanim nitima osnove flora umetanjem metalnog štapa na svaka tri prolaza potke.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje sukane u S smjeru, 104 prolaza/cm.
	Flora: svila, niti tamno crvene boje, bez vidljivog smjera sukanja, 17 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 30 prolaza/cm.
	Štap osnove flora umetnut je na svakih 3 prolaza potke.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

Rub izveden nitima osnove u tri žute i dvije ružičaste pruge vezene s nitima temeljne potke u 3/1 keperu S smjera. Rub je sačuvan u cjelini, u širini od 1,5 cm.

DIMENZIJE RAPORTA: 14 x 7 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana no pretpostavljena širina iznosi 56 cm.

TKANINA:

II. Lampas *lancé broché - ganzo*

Kompozicija dekora je asimetrična te se raport uzorka ponavlja dva puta širinom tkanine. Iz detalja uzorka vidljivo je da je riječ o svili koja pripada bizarnom tipu dekora s karakterističnim nazubljenim uskim i dugačkim lišćem, grozdastim plodovima te motivima stiliziranog ploda opijumskog maka. Kompozicija se razvija po vertikalnoj liniji na način da se skladno izmjenjuju stilizirani i apstraktni biljni motivi poput vitica i voluta koje povezuju motive većih listova te plodova opijumskog maka, sitnih raznobojnih cvjetova, grozdova i klasja. Riječ je o svili koja se temeljem dekora kao i tkalačke konstrukcije može svrstati u skupinu skupocjenih lampasa pod nazivom *ganzo*. Značajka ovih tkanina je izuzetno visoka razina tehničkog umijeća izrade te vrlo kvalitetni i skupi materijali, najbolja svilena pređa i mnoštvo metalnih, srebrnih i pozlaćenih *lancé* i *broché* potki koje gotovo u potpunosti prekrivaju temeljnu veznu konstrukciju. Uglavnom se pripisuju venecijanskim manufakturama no slične verzije tkale su se i u Engleskoj i Francuskoj. Svile ovoga tipa bile su namijenjene isključivo izradi skupocjenih odjevnih predmeta. Identičan *ganzo* odnosno lampas *lancé broché* sačuvan je na misnici, stoli i manipulu koji se nalaze u zbirci franjevačkog samostana u Cresu (Banić, 2018: 50.) te na misnici iz zbirke *Museo di Palazzo Mocenigo* u Veneciji (inv. Cl. XXIII n. 0315).

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile tkana je u pet veznom satenu svijetlo smeđim nitima temeljne osnove i potke koja je vidljiva tek mjestimično. Površina svile gotovo u potpunosti je prekrivena *lancé* i *broché* potkama koje tvore uzorak. Najveći dio podloge prekriven je srebrnom *or riant* potkom. Tek manji dio motiva oblikuju raznobojne svilene potke dok je većina izvedena srebrnim i pozlaćenim *frisé* i *or riant* potkama. *Broché* i *lancé* potke na aversu tkanine fiksirane su nitima

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

povezujuće osnove i to licem potke pet veznog satena dok su na reversu tkanine vezane licem osnove iste vezne konstrukcije.

Osnova	Temeljna: svila, niti svijetlo smeđe boje, sukane u S smjeru, 60 prolaza/cm. Povezujuća: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, 30 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, više niti smeđe (smeđe-narančaste) boje, bez vidljivog smjera sukanja, 23 prolaza/cm. *Lancé* (tri): 1. svila, niti u zelenoj, bijeloj i tamnoj plavoj boji koje se izmjenjuju ovisno o uzorku, sukane u S smjeru, 23 prolaza/cm. 2. *or riant*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, dvije u paru uz još jednu bijelu svilenu nit (*trame d'accompagnagne*), tri u jednom prolazu, 23 prolaza/cm. *Broché* (četiri): 3. *or riant*: pozlaćena *lamella* ovijena oko svijetlo žute svilene jezgre, dvije u jednom prolazu, 23 prolaza/cm. 4. *frisé*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, uz jednu bijelu svijenu nit, dvije u jednom prolazu, 23 prolaza/cm. 5. *frisé*: pozlaćena *lamella* ovijena oko svijetlo žute svilene jezgre, 23 prolaza/cm. 6. svila, niti u svijetlo plavoj i svijetlo narančastoj boji, sukane u S smjeru, 23 prolaza/cm.

RUBOVI:

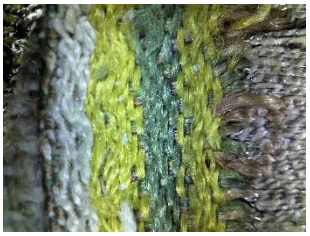

Pronađen je lijevi rub, sačuvan u cjelini, u širini od 1 cm izveden svilenim nitima osnove u žutoj, zelenoj i bijeloj boji u konstrukciji pet veznog satena. S vanjske strane rub je završen s četiri bijele niti osnove tkane u taftu.

DIMENZIJE RAPORTA: 65 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

Bordura širine 1 cm izvedena je lanenim nitima potke i žutim svilenim i srebrnim *filé* nitima osnove koje tvore valoviti uzorak.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

II. Bordura

Bordura širine 0,3 cm izvedena je lanenim nitima potke i zelenim nitima osnove koje u vidu rebara povezuju krupnu potku.

III. Bordura

Bordura u širini od 3 cm izvedena je žutim svilenim nitima i srebrnim *filé* nitima.

IV. Bordura

Bordura širine 2 cm izvedena je lanenim nitima potke i žutim svilenim nitima osnove koje tvore cik-cak uzorak.

V. Bordura

Bordura širine 3,5 cm izvedena je žutim svilenim nitima i srebrnim *filé* nitima s uzorkom dvostruke valovite linije.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 213. Misnica, baršun *ciselé* (tkanina I.), Venecija ili Genova, 1610. – 1640. godine i lampas *lancé broché - ganzo* (tkanina II.), Venecija, 1715. – 1720. godine (foto: DC, 2013.)

Sl. 214. Manipul i stola, baršun *ciselé* (tkanina I.), Venecija ili Genova, 1610. – 1640. godine (foto: IJT, 2017.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

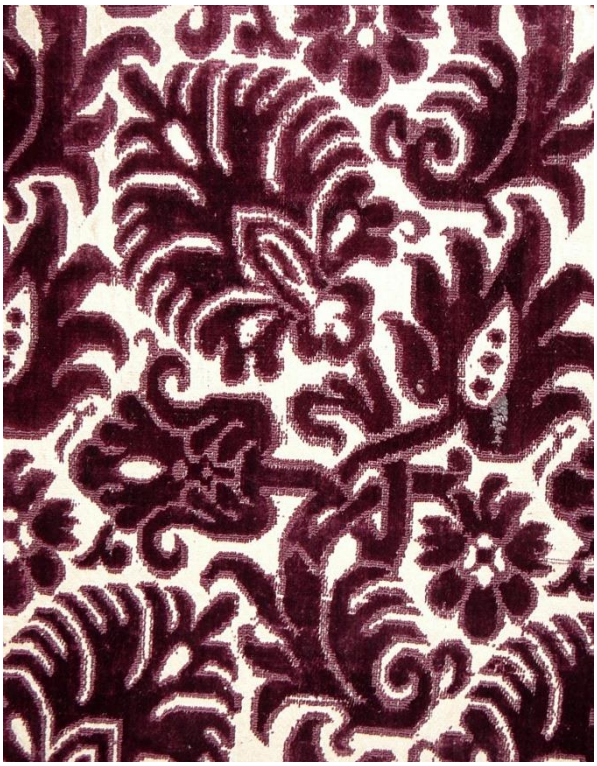

Sl. 215. Baršun *ciselé* (tkanina I.), detalj, Venecija ili Genova, 1610. – 1640. godine

Sl. 216. Lampas *lancé broché – ganzo* (tkanina II.), detalj, Venecija, 1715. – 1720. godine

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

115. Velum

TKANINA:	*Natté liseré broché, à liage répris*, Italija, druga četvrtina 18. stoljeća

DIMENZIJE PREDMETA: 59 x 53 cm.

OPIS PREDMETA:

Velum je skrojen od tri fragmenta istovrsne svile i obrubljem resicom koju je moguće datirati u 19. stoljeće.

BIBLIOGRAFIJA:

Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju*, ur. Elvis Orbanić (Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 133. – 134.

TKANINA:

Natté liseré broché, à liage répris

Iz sačuvanih fragmenata nije moguće vidjeti kompletnu kompoziciju svile no temeljem sličnih primjera poput veluma sačuvanog u župnoj crkvi u Svetvinčentu kao i niza stranih primjera, moguće je zaključiti da je riječ o raportu koji se ponavlja četiri puta širinom tkanine, dva puta kao jednaka kopija, a dva puta u zrcalno simetričnoj odnosno obrnutoj varijanti (fr. *à deux chemins à pointe repeat*). Kompoziciju tipa mreže tvore dva osnovna tipa dominantnih motiva koji se nižu u zasebnim paralelnim redovima u pomaku. Cvjetne grupe u kompaktnu kompoziciju povezuju vrpce u obliku romba. Dekor je vrlo blizak svilama *a dentelle* tipologije no na kasniju dataciju upućuju naturalistički oblikovani cvjetni detalji te znatno umanjen raport. Svila je sasvim sigurno bila namijenjena izradi odjevnih predmeta.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podlogu tvore niti temeljne potke (dvije niti različitih boja u jednom prolazu) tkane u taftu *natté* s nitima temeljne osnove. Uzorak je stvoren izmjenom dvaju niti temeljne potke u bijeloj i smeđoj boji te raznobojnim *broché* potkama. Kada jedna od niti temeljne potke na licu tkanine stvara uzorak, druga ostaje povezana s nitima temeljne osnove u taftu *louisine*. Kada tvore uzorak potke su na licu tkanine fiksirane nitima temeljne osnove u 1/3 keperu S smjera.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje bez vidljivog smjera sukanja, dvije niti u jednom prolazu, 62 prolaza/cm.
Potka	Prva temeljna: svila, nit bijele boje, sukana u S smjeru, 20 prolaza/cm. Druga temeljna: svila, nit smeđe boje, sukana u S smjeru, 20 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Broché (tri): svila, niti u plavoj, zelenoj i žutoj boji, sukane u S smjeru, 20 prolaza/cm.

RUBOVI:

Pronađen je lijevi rub svile tkan nitima temeljne potke u taftu s dvije deblje bijele svilene niti, širine 0,5 cm.

DIMENZIJE RAPORTA: oko 68 x 20 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

Sl. 217. Velum*, natté liseré broché*, *à liage répris*, Italija, druga četvrtina 18. stoljeća (foto: IJT, 2017.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

116. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA: *Louisine lancé, à liage répris*, Veneto (?), 1730. – 1750. godine

DIMENZIJE PREDMETA: 53,5 x 50,5 cm.

OPIS PREDMETA:

Velum je iz skrojen od jednog komada istovrsne svile i obrubljen resicom koja je jednaka onoj na velumu iz prethodne kataloške jedinice. Podstava nije sačuvana. Svila je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA:

Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju*, ur. Elvis Orbanić (Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 135.

TKANINA:

Louisine lancé, à liage répris

Dekor tkanine čine dvije vrste buketa cvijeća koji se u formi blago skošene S linije nižu u dva horizontalna reda. Kompozicija proizlazi iz tipologije *a isolotti* dekora, međutim vertikalno uvijeni motivi nagovještaj su novog stilskog repertoara druge polovice 18. stoljeća kojim dominira element meandra. Od tkanine identična dekora izrađena je misnica u Bujama i u Osoru te baldahin u župnoj crkvi Svih Svetih u Blatu na Korčuli. Tkanine ovog tipa dekora, bile su namijenjene uglavnom ženskoj odjeći, a obzirom da su bile vrlo popularne i cijenom pristupačne često su se birale za izradu liturgijskog ruha o čemu svjedoči njihova znatna zastupljenost u sakralnim zbirkama na području Veneta i istočne obale Jadrana.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile tkana je u taftu nitima temeljne osnove i potke. Uzorak je izveden *lancé* potkama od kojih je prva teče u kontinuitetu dok se druga izmjenjuje u pet boja, plavoj, žutoj, ružičastoj, crvenoj i bijeloj. Kada tvore uzorak *lancé* potke na licu tkanine povezane su temeljnom osnovom u 1/3 keperu S. Kada ne tvore uzorak *lancé* potke vezane su nitima temeljne osnove u taftu na reversu tkanine.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, dvije u jednom prolazu, 68 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 23 prolaza/cm. Prva *lancé*: svila, niti u zelenoj boji, sukane u S smjeru, 23 prolaza/cm. Druga *lancé*: svila, niti u plavoj, žutoj, ružičastoj, crvenoj i bijeloj boji, sukane u S smjeru, 23 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI:

Sačuvana su oba ruba u širini od 0,6 cm tkana žuto-bijelo-plavim nitima osnove te nitima temeljne i *lancé* potke u taftu, a završeni su jednom debljom niti bež boje.

DIMENZIJE RAPORTA: ? x 17 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 50,5 cm.

Sl. 218. Velum, *louisine lancé, à liage répris*, avers i revers, Veneto (?), 1730. – 1750. godine (foto: IJT, 2017.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

117. Velum

TKANINA:	*Natté liseré broché*, Francuska ili Italija, 1745. – 1775. godine

DIMENZIJE PREDMETA: 59 x 53 cm

OPIS PREDMETA:

Velum je iz skrojen od jednog komada istovrsne svile i obrubljen resicom koja je jednaka onoj na velumu iz prethodne kataloške jedinice. Podstava nije sačuvana. Svila je u dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA:

Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju*, ur. Elvis Orbanić (Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 136. – 137.

TKANINA:

Natté liseré broché

Kompozicija je asimetrična s raportom koji se ponavlja dva puta širinom tkanine. Dekor čini vertikalni niz bogato razvedenih cvjetnih grana svijenih u S linij. Grane i raznovrsni cvjetni motivi, od kojih su najistaknutiji božuri i mimoze, izvedeni su u više boja dok je u podlozi vidljiv monokromnim poduzorak čipkaste vrpce. Riječ je o vrlo kvalitetnoj svili s uzorkom koji je izveden *broché* potkama u čak dvanaest različitih boja koje su utkane tehnikom *point rentré.* Namjena ove svile bila je u izradi odjevnih predmeta, a kao mjesto proizvodnje predlaže se Francuska ili Italija.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana u taftu *natté* nitima temeljne osnove i potke. Uzorak je izveden *liseré* efektima jedne od niti temeljne potke pri čemu druga ostaje vezana nitima temeljne osnove u taftu *louisine*. Uzorak tvore i raznobojne *broché* potke u tehnici koja nastoji imitirati *point rentré, a* koje na licu tkanine nisu fiksirane.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, dvije u jednom prolazu, 62 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, dvije u jednom prolazu, 20 prolaza/cm.
	Broché (12): svila, niti u dvije nijanse plave, dvije nijanse zelene, dvije nijanse narančaste, dvije nijanse svijetlije ljubičaste, tamno ljubičastoj, dvije nijanse žute i bijeloj boji, 20 prolaza/cm.

RUBOVI: Sačuvani su rubovi u cjelini u širini od 0,5 cm tkani nitima temeljne osnove i potke u taftu te završeni s dvije krupnije niti.

DIMENZIJE RAPORTA: 50 x 25 cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: 53 cm

Sl. 219. Velum, *natté liseré broché*, Francuska ili Italija, 1745. – 1775. godine (foto: IJT, 2017.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

118. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	*Natté liseré broché, à liage répris*, Italija (Venecija?), 1760. - 1770. godine
POZAMANTERIJA:	Bordure i resice, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (98 x 78 i 85 x 77 cm), dalmatike (88 x 120 i 89 x 117 cm), manipul (38 x 22 x 7 cm), manipul (36 x 21 x 7 cm), manipul (37 x 22,5 x 7 cm).

OPIS PREDMETA:

Svi predmeti kompleta izradeni su od istovrsne svile te ukrašeni istom širom razdjelnom i užom obrubnom bordurom. Na krajevima manipula sačuvane su resice. Na rukavima dalmatika prišivene su manje zakrpe od svile druge tipologije iz sredine 18. stoljeća. Dvije dalmatike ovoga kompleta vrlo je vjerojatno u svom inventaru opisao Santangelo te ih je moguće prepoznati u sljedećem opisu: „*Due dalmatiche in raso bianco trapunto con ornati fioriti (rosso e ramoscelli con fiori rosati e celesti). Analago al pressedente come fattura: vario il tipo degli ornati. In sacrestia. In discreto stato. Broccatello del sec. XVIII*“ (Santangelo, 1935: 96.)

BIBLIOGRAFIJA:

1. Antonino Santangelo, *Inventario degli oggetti d'arte d'Italia. Provincia di Pola,* Roma, 1935, 96.

2. Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju*, ur. Elvis Orbanić (Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 136. – 138.

TKANINA:

Natté liseré broché, à liage répris

Kompozicija svile je osnosimetrična pri čemu os simetrije prolazi sredinom širine tkanine. Dekor se sastoji od dvije razine. Jednu čine niti temeljne potke u *liseré* efektu dok „gornju“ razinu stvaraju raznobojne svilene i metalne *broché* potke. Središnjim dijelom dominira buket ružinih cvjetova kojega sa svake strane okružuju vertikalno uvijene raznobojne istovrsne cvjetne grančice isprepletene s monokromnim čipkastim vrpcama. Grančice su zrcalno simetrične te tako stvaraju ovale unutar kojih je dominantni motiv buketa ruža. Svile ove tipologije vrlo su česte pa valja pretpostaviti da su imale široku namjenu. Zbog vrlo klasične i konzervativne kompozicije bile su izuzetno pogodne za izradu liturgijskog ruha, no obzirom na zasigurno su se koristile i u dekoraciji interijera te za izradu odjevnih predmeta.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga svile tkana je u taftu *natté* dok je uzorak izveden *liseré* efektima jedne od niti temeljne potke te *broché* potkama. Na aversu tkanine samo su metalne *broché* potke fiksirane nitima temeljne osnove u taftu.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, sukane u S smjeru, dvije niti u jednom prolazu, 66 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 20 prolaza/cm *Broché* (12): 1. Svila: niti u bijeloj, dvije nijasne zagasito ružičaste, ružičastoj, žutoj, plavoj, zelenoj i ljubičastoj boji, 20 prolaza/cm. 2. *Frisé*: deblja bijela svilena nit oko koje je omotana tanja žuta, 20 prolaza/cm. 3. *Frisé*: srebrna *lamella* ovijena oko bijele svilene niti, 20 prolaza/cm. 4. *Or riant*: pozlaćena *lamella* ovijena oko bijele svilene jezgre, 20 prolaza/cm. 5. Pozlaćena *lamella* i bijela svilena nit, oboje u jednom prolazu, 20 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 60 x 25 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Pretpostavljena širina 50 cm.

POZAMANTERIJA:

Bordura

Bordura je tkana svilenim nitima bijele boje te srebrnim *or riant* nitima i srebrnom *lamellom.*

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 220. Misnica, *natté liseré broché*, *à liage répris*, Italija (Venecija ?), 1760. - 1770. godine (foto: IJT, 2016.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

119. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	1. *Gros de Tours liseré broché*, Italija (?), 1750. – 1760. godine 2. Taft, *à effet poil taînant*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, oko 1760. – 1770. godine 3. Taft *rayé, à effet poil taînant,* Francuska ili Italija, posljednja četvrtina 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	II. Bordura, Italija, 18. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (96 x 70 i 87 x 65 cm), dalmatika (90 x 119 cm), dalmatika (95 x 120 cm), stola (110 x 18 x 9,5 cm), stola (112 x 20 x 9 cm), manipul (35 x 13 x 8 cm), manipul (43 x 22 x 8,5 cm), manipul (40 x 20 x 8 cm), velum (56 x 54 cm).

OPIS PREDMETA:

Komplet liturgijskog ruha izrađen je od sveukupno tri vrste svila. Na predmetima su sačuvane i tri vrste bordura, dvije šire razdjelne i jedna uža obrubna. Predmeti su u relativno dobrom stanju očuvanosti.

BIBLIOGRAFIJA:

Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju*, ur. Elvis Orbanić (Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 138. – 139.

TKANINA:

I. *Gros de Tours liseré broché*

Svila je sačuvana na bočnim poljima misnice te na dalmatikama no cjelovita kompozicija iz dostupnih fragmenata nije vidljiva. Iz detalja je moguće vidljeti da je riječ o asimetričnoj kompoziciji koja pripada *a meandro* tipu, a za pretpostaviti je da se raport uzorka ponavlja dva puta širinom tkanine. Osnovni je motiv izdužene cvjetne grančice sa sitnim izdancima pozicioniran sa svake strane meandrirajuće čipkaste vrpce ukrašene u sredini nizom zelenih točkica. Dekor u podlozi tvore *liseré* efekti temeljne potke i zelena *broché* potka s motivima niza vertikalnih rebara po uzoru na *cannelé* tehniku. Riječ je o svili prosječne kvalitete koja je bila namijenjena izradi odjevnih predmeta. Slična rješenja primjenjivale su i engleske tkalačke radionice o čemu svjedoče nacrti za tkanine datirani u 1749. godinu autorice Anne Marie Garthwaite koji se nalaze u Victoria and Albert Museum u Londonu (Rothstein, 1990: 209., 237., 238.).

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana u *gros de Toursu* nitima temeljne osnove i potke. Pritom se izmjenjuju dvije temeljne potke jedna u žutoj boji, a druga od niti žute i bijele boje. Njihovom izmjenom stvaraju se horizontalne pruge svijetlije i tamnije žute boje. Jedna od niti temeljne potke, uvijek u žutoj boji, povremeno tvori uzorak vertikalnih rebara u *liseré* efektu. Pritom druga nit temeljne potke ostaje vezana nitima temeljne osnove u taftu. Uzorak je također stvoren i višebojnim *broché* potkama.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 60 prolaza/cm.
Potka	Prva temeljna: svila, niti žute boje bez vidljivog smjera sukanja, dvije niti u jednom prolazu, 40 prolaza/cm. Druga temeljna: svila, niti žute i bijele boje u jednom prolazu, bez vidljivog smjera sukanja, 40 prolaza/cm. *Broché*: svila, niti u bijeloj, ljubičastoj, tamno i svijetlo zelenoj i ružičastoj boji, sukane u S smjeru, 40 prolaza/cm.

RUBOVI: Sačuvan desni rub u cjelini širine 0,5 cm tkan u taftu nittima osnove bijele boje te nitima temeljne potke, a završen je s dvije deblje bijele niti.

DIMENZIJE RAPORTA: 41 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

TKANINA:

II. Taft, *à effet poil taînant*

Na podlozi krem boje oblikovan je uzorak u vidu vertiklanog niza stiliziranih cvjetnih grančica. Pritom se izmjenjuju četiri vrste cvjetnih motiva, po dva u svakom vertikalnom nizu. Prema identičnom dekoru, ali na narančastoj podlozi izveden je uzorak na taftu iz privatne zbirke u Friuliju, a koja je nastala u Linussievoj manufakturi („manufaktura Linussio, Friuli, 1760. – 1770.“, Arghentieri Zanetti, 1991:140.,141.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana nitima temeljne osnove i temeljne potke u taftu. Uzorak je stvoren efektima dodatne osnove koja se izmjenjuje u tri boje.

Osnova	Temeljna: svila, niti bijele boje, bez vidljivog smjera sukanja, 28 prolaza/cm. Dodatna: svila, niti se izmjenjuju u smeđoj, plavoj i zelenoj boji, sukane u S smjeru.
Potka	Temeljna: lan, bež boje, niti sukane u Z smjeru, 24 prolaza/cm.

RUBOVI: Niti osnove zelene i smeđe boje tkane su u taftu s nitima temeljne potke. Niti osnove formiraju pruge: zelenu (4 niti), smeđu (4 niti) i zelenu (4 niti) u širini od 0,4 cm.

DIMENZIJE RAPORTA: 11 x 11 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

TKANINA:

III. Taft *rayé, à effet poil taînant*

Dekor u podlozi izveden je nitima temeljne osnove u četiri pastelne boje koje tvore šire i uže vertiklane pruge. „Gornji“ uzorak izveden je nitima dodatne osnove u obliku sitnih vertikalnih

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

cvjetnih girlandi, a koje su pozicionirane u sredini pruga formiranih u podlozi. Dekori kojima dominiraju pruge te sitni cvjetni motivi i pastelni tonovi bili su u modi tijekom posljednje četvrtine 18. stoljeća. Namjena ove svile bila je izrada elegantnih odjevnih predmeta. Riječ je o kvalitetnoj svili koja je vrlo vjerojatno nastala u nekoj od francuskih ili talijanskih tkalačkih radionica.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga je tkana u taftu nitima temeljne potke i osnove koja se izmjenjuje u prugama bijele, plave, svijetlije i tamnije ružičaste boje (fr. *rayé*). Uzorak je izveden nitima dodatne osnove (fr. *poil traînant*) koja alternira u pet različitih boja.

Osnova	Temeljna: svila, izmjenjuju se niti u bijeloj, plavoj, svijetlije i tamnije ružičastoj boji, bez vidljivog smjera sukanja, 68 prolaza/cm. Dodatna: svila, izmjenjuju se niti u zelenoj, ružičastoj, žutoj, svijetlo narančastoj i bijeloj boji, sukane u S smjeru, 32 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: svila, niti bijele boje bez vidljivog smjera sukanja, 40 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 3 x 7 cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

POZAMANTERIJA:

I. Bordura

Izvedena bijelim svilenim nitima i srebrnom *lamellom* s uzorkom paralelnih *cik-cak* linija.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

II. Bordura

Izvedena bijelim svilenim nitima i srebrnom *lamellom* s uzorkom paralelnih vodoravnih linija i pravokutnika.

Sl. 221. Misnica, *gros de Tours liseré broché*, Italija (?), 1750. – 1760., taft, *à effet poil traînant,* manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, 1760. – 1770. godine i taft *rayé, à effet poil taînant*, Francuska ili Italija, posljednja četvrtina 18. stoljeća (foto: DC, 2013.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

120. Komplet liturgijskog ruha

TKANINA:	I. Taft, *à effet poil taînant*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, 1760. – 1770. godine II. Taft, *à effet poil taînant*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, 1760. – 1770. godine
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18./19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: misnica (102 x 74 i 98 x 72), manipul (44 x 8,5 x 22).

OPIS PREDMETA:

Na misnici su sačuvane dvije vrste tkanine slična dekora no različitih boja. Središnja kolona misnice izvedena je od tkanine II. kao i manipul dok su bočna polja misnice izvedena u tkanini I. Na predmetima su sačuvane uža i šira bordura istog uzorka. Podstava je izvedena od lanenog platna bež boje.

BIBLIOGRAFIJA:

1. Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju*, ur. Elvis Orbanić (Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 139. – 140.

2. Iva Jazbec Tomaić, „Između dviju provincija: tkanine Jacopa Linussija u Istri. Between two Provinces: Jacopo Linussio’s Fabrics in Istria“, u: *Istra, lav i orao. L’Istria, il leone, l’aquila. Istria, the Lion and the Eagle* ur. Tatjana Bradara (Zagreb: Arheološki muzej Istre, 2017.), str. 377. – 378.

TKANINA:

I. Taft, *à effet poil taînant*

Kompozicija tkanine sastoji se od dvije varijante vertikalne čipkaste vrpce koje su blago uvijene u S liniji, a sa strana koje su sitni cvjetni buketi. Izmjenjuju se vrpce izvedene u crvenoj i bijeloj boji s nešto drugačijom tipologijom cvjetnih motiva. Riječ je o vrlo prepoznatljivoj vunenoj tkanini nastaloj u manufakturi Jacopa Linussia s dekorom *a meandro* tipa koji oponaša moderne francuske svile. Ista tkanina sačuvana je na još jednoj misnici iz iste zbirke (kat. 121, tkanina I.). Namjena ove tkanine bila je izrada odjevnih predmeta no također su se koristile u opremanju interijera te su bile vrlo tražene obzirom da je njihova cijena bila vrlo pristupačna.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga tkanine tkana je u taftu nitima temeljne osnove i potke dok je uzorak izveden efektima dodatne osnove.

Osnova	Temeljna: vuna, niti u smeđoj boji, sukane u S smjeru, 22 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

	Dodatna: vuna, izmjenjuju se niti u bijeloj, tri nijanse žute, tri nijanse crvene i ljubičastoj boji, sukane u S smjeru, 22 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: vuna, niti smeđe boje, sukane u Z smjeru, 30 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 13 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

TKANINA:

II. Taft, *à effet poil taînant*

Kompozicija tkanine sastoji se od vertikalnih čipkastih vrpca koje su uvijene u S liniji, a sa strana koje su sitni cvjetni buketi u dvije varijante. Riječ je o vunenoj tkanini koja je tipološki vrlo bliska prethodno opisanom primjeru.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga tkanine tkana je u taftu nitima temeljne osnove i potke dok je uzorak izveden efektima dodatne osnove.

Osnova	Temeljna: vuna, niti u crvenoj boji, sukane u S smjeru, 22 prolaza/cm.
	Dodatna: vuna, izmjenjuju se niti u bijeloj, tri nijanse žute, tri nijanse smeđe, tri nijanse plave i tri nijanse ljubičaste boje, sukane u S smjeru, 22 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: vuna, niti u crvenoj boji, sukane u Z smjeru, 30 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 11 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 222. Misnica, taft, *à effet poil taînant* (tkanina I.) i taft, *à effet poil taînant* (tkanina II.), manufaktura Jacopa Linussija, Friuli, 1760. – 1770. godine (foto: IJT, 2017.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 223. Taft, *à effet poil taînant* (tkanina I.), detalj, manufaktura Jacopa Linussija, Friuli, 1760. – 1770. godine (foto: IJT, 2017.)

Sl. 224. Taft, *à effet poil taînant* (tkanina II.), detalj, manufaktura Jacopa Linussija, Friuli, 1760. – 1770. godine (foto: IJT, 2017.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

121. Misnica

TKANINA:	I. Taft, *à effet poil taînant*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, 1760. – 1770. godine II. Taft, *à effet poil taînant*, manufaktura Jacopa Linussia, Friuli, posljednja četvrtina 18. stoljeća
POZAMANTERIJA:	Bordura, Italija, 18./19. stoljeće

DIMENZIJE PREDMETA: 103 x 72 i 100 x 70 cm.

OPIS PREDMETA:

Na misnici su sačuvane dvije vrste tkanina. Na bočnim poljima misnice sačuvana je ista tkanina kao i u prethodno opisanoj katalošoj jedinici (tkanina I.) dok je središnje polje izvedeno u tkanini II. Na misnici su sačuvane uža i šira bordura istog uzorka. Podstava je izvedena od lanenog platna bež boje.

BIBLIOGRAFIJA:

1. Iva Jazbec Tomaić, „Povijesne tkanine i vez“ u: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju*, ur. Elvis Orbanić (Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.), str. 140. – 141.

2. Iva Jazbec Tomaić, „Između dviju provincija: tkanine Jacopa Linussija u Istri. Between two Provinces: Jacopo Linussio's Fabrics in Istria“, u: *Istra, lav i orao. L'Istria, il leone, l'aquila. Istria, the Lion and the Eagle* ur. Tatjana Bradara (Zagreb: Arheološki muzej Istre, 2017.), str. 378.

TKANINA:

I. Taft, *à effet poil taînant*

Kompozicija tkanine sastoji se od vertikalnih čipkastih vrpca koje su blago uvijene u S liniji, a sa strana koje su sitni cvjetni buketi. Izmjenjuju se vrpce izvedene u crvenoj i bijeloj boji s nešto drugačijom tipologijom cvjetnih motiva. Tkanina je identična onoj sačuvanoj na bočnim poljima misnice iz prethodne kataloške jedinice (kat. 120, tkanina I.).

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga tkanine tkana je u taftu nitima temeljne osnove i potke dok je uzorak izveden efektima dodatne osnove.

Osnova	Temeljna: vuna, niti u smeđoj boji, sukane u S smjeru, 22 prolaza/cm. Dodatna: vuna, izmjenjuju se niti u bijeloj, tri nijanse žute, tri nijanse crvene, i ljubičastoj boji, sukane u S smjeru, 22 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: vuna, niti smeđe boje, sukane u Z smjeru 30 prolaza/cm.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 13 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvano.

TKANINA:

II. Taft, *à effet poil taînant*

Na bijeloj podlozi izveden je jednostavan uzorak niza vertikalnih, paralelnih, raznobojnih pruga koje su izvedene nitima dodatne osnove. Riječ je o vrlo jednostavnoj vunenoj tkanini koja je poput prethodno opisane nastala u manufakturi Jacopa Linussia vrlo vjerojatno tijekom posljednje četvrtine 18. stoljeća. Namjena ove tkanine bila je višestruka što je i bio jedan od razloga velike popularnosti ove tipologije. Vrlo su se često upotrebljavale u izradi odjevnih predmeta i opremanju interijera.

TEHNIČKA ANALIZA:

Podloga tkanine tkana je u taftu nitima temeljne osnove i potke dok je uzorak izveden efektima dodatne osnove.

Osnova	Temeljna: vuna, niti u bijeloj boji, sukane u S smjeru, 20 prolaza/cm. Dodatna: vuna, izmjenjuju se niti u dvije nijanse crvene i smeđoj boji, sukane u S smjeru, 20 prolaza/cm.
Potka	Temeljna: vuna, niti bijele boje, sukane u Z smjeru, 30 prolaza/cm.

RUBOVI: Nisu pronađeni.

DIMENZIJE RAPORTA: 11 x ? cm.

ŠIRINA TKANINE IZMEĐU RUBOVA: Nije sačuvana.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 225. Misnica, taft, *à effet poil taînant* (tkanina I.) i taft, *a poil traînant* (tkanina II.), manufaktura Jacopa Linussija, Friuli, posljednja četvrtina 18. stoljeća (foto: IJT, 2017.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Sl. 226. Taft, *à effet poil taînant* (tkanina I.), detalj, manufaktura Jacopa Linussija, Friuli, 1760. – 1770. godine (foto: IJT, 2017.)

Sl. 227. Taft, *a poil traînant* (tkanina II.), detalj, manufaktura Jacopa Linussija, Friuli, posljednja četvrtina 18. stoljeća (foto: IJT, 2017.)

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Popis izvora, neobjavljenih djela i literature

ARHIVSKI IZVORI

1. Biskupijski arhiv u Poreču, Fond Porečka biskupija, serija Vizitacije, 2.25. Vincenzo Maria Mazzoleni, 1740 (Mazzoleni Tertiae Visitationis Generalis), f. 4r-v.

2. Archivio Segreto Vaticano, Congr. vescovi e regolari, *Visita ap.*, 86 (*d. Parentina*), f. 103r-v.

INTERNETSKI IZVORI

3. *Beni ecclesiastici in web* (BeWeb): http://www.beweb.chiesacattolica.it/
4. Bruno, Ivana. Tessuti siciliani d'età normanno-sveva in collezioni ed esposizioni tra Otto e Novecento u: *Rivista dell'Osservatorio per le Arti Decorative in Italia,* 5.8.2012., online izdanje, URL: http://www.unipa.it/oadi/oadiriv/?page_id=1172 (pristupljeno 17. srpnja 2018.)

5. *Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des sciences, des arts et des métiers*, vol. 11, Paris, 1772. The Encyclopedia of Diderot & d'Alembert Collaborative Translation Project. Ann Arbor: Michigan Publishing, University of Michigan Library, 2010. http://hdl.handle.net/2027/spo.did2222.0001.653

6. *Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje,* ur. Slaven Ravlić (Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2019.) http://www.enciklopedija.hr/

7. *The Metropolitan Museum of Arts, on line collection*: https://www.metmuseum.org

8. *Victoria and Albert Museum, on line collection*: https://collections.vam.ac.uk/

NEOBJAVLJENA DJELA

9. Banić, Silvija. *Ranonovovjekovne tkanine s uzorkom na liturgijskim predmetima Zadarske nadbiskupije*, doktorski rad. Sveučilište u Zagrebu. Filozofski fakultet Zagreb, 2016.c.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

10. Čačić, Lana. *Izvješće o izvedenim konzervatorsko-restauratorskim radovima na pluvijalu iz župne crkve sv. Mihovila arkanđela u Žminju*. Hrvatski restauratorski zavod, Odjel za tekstil, papir i kožu, Zagreb, 2016.

11. Ciković, Danijel, Jazbec Tomaić, Iva. „Rethinking The Veglia Altar Frontal from the Victoria and Albert Museum and its Patron". U: *North of Byzantium: Artistic and Cultural Interchange in Eastern Europe in the Late Middle Ages* (Brill: 2020.), u postupku objave.

12. Lucić Vujičić, Sandra. Izvješće o izvedenim konzervatorsko-restauratorskim radovima na stoli inv.br.c035a, manipulu inv.br.c035b i stoli inv.br.c65 iz župne crkve sv. Stjepana Prvomučenika u Motovunu. Hrvatski restauratorski zavod, Odjel za tekstil, papir i kožu, Zagreb, 2011.b.

13. Lucić Vujičić, Sandra. *Izvješće o provedenom cjelovitom konzervatorsko-restauratorskom zahvatu na kazuli inv.br.C035 u vlasništvu Župne crkve sv.Stjepana Prvomučenika u Motovunu.* Hrvatski restauratorski zavod, Odjel za tekstil, papir i kožu, Zagreb, 2011.a.

14. Tulić, Damir. *Kamena skulptura i oltari 17. i 18. stoljeća u Porečko-pulskoj biskupiji*, doktorska disertacija, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Zagreb, 2012.

15. Uljančić-Vekić, Elena. *Kultura odijevanja porečkih plemića u kontekstu svakodnevne povijesti (1650. – 1720.)*, doktorski rad, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Zagreb, 2012.

POPIS LITERATURE

A

16. Ackermann, Hans Christoph. *Seidengewebe des 18. Jahrhunderts I. Bizarre Seiden*. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2000.
17. Aimone, Linda, Olm, Carlo. *Le esposizioni universali 1851-1900. Il progresso in scena*. Torino: Allemandi, 1990.
18. Argentieri Zanetti, Atiliana. „Schede". U: *Tesori d'arte in Carnia. Paramenti sacri e tradizione tessile*, ur. Giliberto Ganzer, str. 75. – 108. Pordenone: Grafiche Lema, 1987.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

19. Argentieri Zanetti, Atiliana. „Paramenti ecclesiali". U: *Ornamenta Ecclesiae. Dipinti, oreficeria liturgica e paramenti ecclesiali a Mota di Livenza,* ur. Francesco Aliprandi, str. 77. – 93. Mota di Livenza: Edizioni Acelum, 1988.
20. Argentieri Zanetti, Attiliana. „Schede". U: *Jacopo Linussio. Arte e Impresa nel Settecento in Carnia,* ur. Gilberto Ganzer, Attiliana Argentieri Zanetti, str. 79. – 199. Udine: Arti Grafiche Friuliane,1991.
21. Antolić, Branka. „Oporuka porečkog biskupa Gašpara Negrija (1742. – 1778.). *Vjesnik Istarskog arhiva,* Vol. 6. – 7., (1996. – 1997.), 2001., str. 323. – 340.

B

22. Badurina, Anđelko. „gremijal". U: *Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva*, ur. Anđelko Badurina, str. 275. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2000..
23. Banić, Silvija. „Misno ruho i liturgijsko srebro 17. i 18. stoljeća u posjedu župe Uznesenja Blažene Djevice Marije na otoku Ravi". U: *Otok Rava*, ur. Josip Faričić str. 407. – 420. Zadar: Sveučilište u Zadru, 2008.
24. Banić, Silvija. „Liturgijsko ruho". U: *Milost susreta*, ur. Igor Fisković, str. 320. – 330. Zagreb: Galerija Klovićevi dvori, 2010.
25. Banić, Silvija. „Damast i vez iz druge polovice 15. stoljeća na misnom ornatu u Franjevačkom samostanu u Hvaru". *Ars adriatica,* br. 11. (2011.), str. 117. – 132.
26. Banić, Silvija. „Prilog poznavanju sakralnih inventara otoka Raba: najvrjedniji povijesni tekstili sačuvani na misnom ruhu i drugim dijelovima liturgijske opreme". U: *Rapski zbornik II*, ur. Jospi Andrić, Robert Lončarić, str. 461. – 498. Rab: Ogranak Matice hrvatske u Rabu, Sveučilište u Zadru, Grad Rab, Općina Lopar, 2012.
27. Banić, Silvija. „Damast s podvodnog lokaliteta Gnalić i srodni primjerci sačuvani u Hrvatskoj". *Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske,* br. 37/38 (2013.), str. 65. – 80.
28. Banić, Silvija. „Tragom nestalih tekstilnih umjetnina: renesansi baršun pluvijala iz Kanfanara u Torinu". *Kvartal – kronika povijesti umjetnosti u Hrvatskoj,* br. XVII-3/4. (2014.a) str. 57. – 63.
29. Banić, Silvija, „Zadarski gotički vezeni antependij u Budimpešti". *Ars Adriatica,* br. 4 (2014.b), str. 75. – 94.
30. Banić, Silvija. „Indijski *chintz* u obiteljskoj kući Fiskovića u Orebićima", U: *Razmjena umjetničkih iskustava u jadranskom bazenu. Zbornik radova znanstvenog skupa Dani*

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Cvita Fiskovića održanog 2014. godine, ur. Jasenka Gudelj, Predrag Marković, str. 139. – 152. Zagreb: Filozofski fakultet, 2016.a.

31. Banić, Silvija. „Tekstil i čipka“. U: *Vrboska i njezine znamenitosti*, ur. Radoslav Tomić, str. 265. – 277. Vrboska: Župa sv. Lovre, 2016.b.
32. Banić, Silvija. „Nekoliko svilenih tkanina iz sredine 18. stoljeća sačuvanih na liturgijskom ruhu na istočnoj obali Jadrana i njihovi predlošci (*mises en carte*)“. *Radovi instituta za povijest umjetnosti*, br. 38. (2017.a.), str. 151. – 170.
33. Banić, Silvija. „Tkanine i vez“. U: *Zborna crkva sv. Vlaha u Dubrovniku*, ur. Katarina Horvat-Levaj. str. 317. – 347. Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, 2017.b.
34. Banić, Silvija. *Svile iz sakristije. Povijesni tekstil u crkvama creskog dekanata*. Zagreb: Creski muzej, 2018.
35. Bazzani, Elisabetta. „Continuità e innovazione nei tessuti d'abbigliamento del seicento“. U: *La collezione Gandini. Tessuti dal XVII al XIX secolo*, ur. Donata Devoti, Marta Cuoghi Costantini, str. 57. – 78. Modena: Franco Cosimo Panini Editore, 1993.
36. Bazzani, Elisabeta. „Velluto tagliato a un corpo“, „velluto tagliato ad un corpo broccato”, „damasco bicolore”, „damasco”, „raso rigato *liseré*”, „tessuto operato ad aspeto *pékin”*. U: *La Collezione Gandini. Tessuti del Medioevo e del Rinascimento,* ur. Marta Cuoghi Costantini, Iolanda Silvestri, str. 95., 114., 135., 143. – 144., 179., kat. 33., 34., 44., 55., 56., 249., 250. Bologna: Bononia University Press, 2010.
37. Beltrami, Luca. *La Guarderoba di Lucrezia Borgia, dall'archivisto di stato di Modena*. Milan: Umberto Alegretti, 1903.
38. Bensi, Paolo. „Tintura dei tessuti serici nei secoli XV e XVI secolo. Nota storica e tecnica“. U: *Tessuti serici italiani 1450-1530*, str. 40. – 47. Milano: Electa, 1983.
39. Bensi, Paolo. „La tintura dei tessuti in Liguria nel XVIII secolo: note storiche e tecniche“. U: *I tessili antichi e il loro uso: testimonianze sui centri di produzione in Italia, lessici, ricerca documentaria e metodologica*. *III Convegno C.I.S.S.T*, str. 85. – 94. Torino: Centro Italiano per lo Studio della Storia del tessuto, 1986.
40. Bensi, Paolo. „Nuove materie coloranti, nuove tonalità: la tintura della seta in Italia tra fine del XVI e gli inizi del XVIII secolo“. U: *Seta Oro Incarnadino. Lusso e devozione nella Lombardia spagnola*, ur. Chiara Buss, str. 31. – 37. Milano: Istituto per la Storia dell'Arte Lombarda, 2011.
41. Benussi, Bernardo. „Memorie sopra la Chiesa Collegiata Parrocchiale di Rovigno, il Campanile, Il Capitolo Collegiale, Le Chiese Figliali ed i Coventi“. *Miscelanea di Storia*

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Veneta edita per cura della R. Deputazione di Storia Patria per le Venezie, br. III (1930.), str. 6. – 136.

42. Bergemann, Uta-Christiane. „Serial Production of Embroidered Orphreys in the Late Middle Ages“. U: *Iconografpy of Liturgical Textiles in the Midde Ages*. *Riggisberger Berichte*, br. 18, ur. Evelin Wetter, str. 171. – 182. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2010.
43. Bertone, Maria Beatrice. *Paramenti sacri di Ovaro*. Udine: Litho stampa Pasian di Prato, 1991.
44. Bertone, Maria Beatrice. „Paramento liturgico”. U: *Paramenti sacri tra storia e tutela*, ur. Michela Villotta, str. 68., kat. 12. Udine: regione Friuli-Venezia Giulia, 1996.
45. Beatrice Bertone, Maria. „Pianeta”. U: *Splendori del gotico nel patriarcato di Aquileia*, ur. Maurizio Buora, str. 191. – 195, kat. 3. Udine: Musei Civici,
46. Bertoša, Miroslav. „Istarsko rano novovjekovlje. Razvojne smjernice od 16. do 18. stoljeća“. U: Josip Vrandečić i Miroslav Bertoša, *Dalmacija, Dubrovnik i Istra u ranom novom vijeku*, ur. Neven Budak, Hrvatska povijest u ranom novom vijeku, 3. svezak, str. 81. – 122. Zagreb: Leykam international, 2007.
47. Bertoša, Miroslav. *Istra: doba Venecije (XVII. – XVIII. st.)*. Pula: Z. N. „Žakanj Juri“, 1995.
48. Bertoša, Slaven. „Mletačka Istra u 16. stoljeću“. U: *Povijest Hrvata. Druga knjiga. Od kraja 15. st. do kraja Prvog svjetskog rata*, ur. Mirko Valentić i Lovorka Čoralić, str. 57. – 63. Zagreb: Školska knjiga, 2005.a.
49. Bertoša, Slaven. „Istra i Rijeka pod Habsburgovcima u 16. stoljeću“. U: *Povijest Hrvata. Druga knjiga. Od kraja 15. st. do kraja Prvog svjetskog rata*, ur. Mirko Valentić i Lovorka Čoralić, str. 63. – 66. Zagreb: Školska knjiga, 2005.b.
50. Bertoša, Slaven. „Mletačka i austrijska Istra u 17. stoljeću“. U: *Povijest Hrvata. Druga knjiga. Od kraja 15. st. do kraja Prvog svjetskog rata*, ur. Mirko Valentić i Lovorka Čoralić, str. 151. – 158. Zagreb: Školska knjiga, 2005.c.
51. Bertoša, Slaven. „Istra u 18. stoljeću“. U: *Povijest Hrvata. Druga knjiga. Od kraja 15. st. do kraja Prvog svjetskog rata*, ur. Mirko Valentić i Lovorka Čoralić, str. 299. – 304. Zagreb: Školska knjiga, 2005.d.
52. Bezić-Božanić, Nevenka. „Prilog dubrovačkom umjetničkom vezivu 16. stoljeća“. *Prilozi za povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, br. 14 (1962.), str. 156. – 163.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

53. Bezić-Božanić, Nevenka. „Renesansno crkveno srebro u trogirskoj stolnici“. U: *Ivan Duknović i njegovo doba*, ur. Igor Fisković, str. 152. – 153. Trogir: Muzej grada Trogira, 1996.
54. Bigazzi, Isabella. „Il drappo d'oro del trono di Mattia Corvino“. U: *Mattia Corvino e Firenze. Arte e umanesimo alla corte del re di Ungheria*, ur. Péter Farbaky i dr., str. 36. – 41. Firenze: Giunti Editore, 2013.
55. Boccherini, Tamara, Marabelli, Paola. *Atlante di storia del Tessuto. Itinerario nell'tessile dall'antichità al Déco*. Firenze: Maria Cristina de Montemayor Editore, 1995.
56. Boccherini, Tamara. „La produzione dei tessuti di seta a Firenze. Diffusione e caratteristiche tecniche e tipologiche“. U: *"Sopra ogni sorte di drapperia...": tipologie decorative e tecniche tessili nella produzione fiorentina del Cinquecento e Seicento*, ur. Paola Marabelli, Tamara Boccherini, str. 21. – 28. Firenze: Maria Cristina de Montemayor Editore, 1993.a.
57. Boccherini, Tamara. „Il motivo "a mazze" origine e sviluppo di una tipologia destinata al settore abbigliamento“. U: *"Sopra ogni sorte di drapperia...": tipologie decorative e tecniche tessili nella produzione fiorentina del Cinquecento e Seicento*, ur. Tamara Boccherini, Paola Marabelli, str. 63. – 76. Firenze: Maria Cristina de Montemayor Editore, 1993.b.
58. Boccherini, Tamara. „Il motivo "isolato" lineamenti tecnico-stilistici di una nuova tipologia tessile“. U: *"Sopra ogni sorte di drapperia...": tipologie decorative e tecniche tessili nella produzione fiorentina del Cinquecento e Seicento*, ur. Tamara Boccherini, Paola Marabelli, str. 77. – 94. Firenze: Maria Cristina de Montemayor Editore, 1993.c.
59. Boerio, Giuseppe. *Dizionario del dialetto veneziano*. Venezia: Giovanni Cecchini edit., 1867.
60. Bogi, Sandra „Kataloška jedinica N. 68“. U: *Drappi, velluti, taffetà et altre cose. Antichi tessuti a Siena e nel suo territorio*, ur. Marco Ciatti, str. 151. Siena: Nuova imagine, 1994.
61. Bologna, Francesco. *Dalle arti minori all' industrial design. Storia di una ideologia*. Bari: Laterza, 1972.
62. Bonito Fanelli, Rosalia. „I drappi d'oro: economia e moda a Firenze nel Cinquecento“. U: *Le Arti del Principato Mediceo*, str. 407. – 426. Firenze: Studio per Edizioni Scelte, 1980.
63. Bonito Fanelli, Rosalia. „The Pomegranate Motif in Italian Renaissance Silks: A Semiological Interpretation of Pattern and Color“. U: *La Seta in Europa sec. XIII-XX: atti*

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

della "Ventiquattresima Settimana di Studi", 4-9 maggio 1992, ur. Simonetta Cavaciocchi, str. 507. – 530. Firenze: Le Monnier, 1993.

64. Borgioli, Cristina. „Tessuti e ricami. Progettualità ed esecuzione tra Medioevo e Rinascimento“, *Predella. Chirurgia della creazione. Mano e arti visive,* br. 3 (2011.), str. 59. – 72.
65. Borgioli, Cristina. „Figure di seta. La produzione tessile e a ricamo a carattere figurativo nella Firenze del Quattrocento: modelli, committenze, manifatture”. *Revista Diálogos Mediterrânicos - Dossiê Imagens e História na Arte Antiga e Medieval*, br. 10 (2016.), str. 113. – 146.
66. Bovenzi, Gian Luca. „"Non pur fiori e fogliami, ma figure e istorie". Il ricamo a Milano fra Cinque e Seicento”. U: *Seta Oro Incarnadino. Lusso e devozione nella Lombardia spagnola,* ur. Chiara Buss, str. 114. - 159. Milano: Istituto per la Storia dell'Arte Lombarda, 2011.
67. Bratolić, Marijan, Grah, Ivan. *Crkva u Istri. Osobe, mjesta i drugi podaci Porečke i Pulske biskupije*. III. dopunjeno izdanje. Pazin: IKD "Juraj Dobrila", 1999.
68. Braun, Joseph. *I paramenti sacri. Loro uso, storia e simbolismo*. Torino: Pietro Marietti, 1914.
69. Braun, Joseph. *Die liturgische Gewandung im Occident und Orient nach Ursprung und Entwicklung, Verwendung und Symbolik*. Darmstadt: Wissenschaftl. Buchgesellschaft, 1964.
70. Bregovac-Pisk, Marina. „Kataloške jedinice 245. – 248.“. U: *Prošlost i baština Vinodola*, ur. Jasna Tomičić, str. 164. – 149. Zagreb: Povijesni muzej Hrvatske, 1988.
71. Brenni, Luigi. *L'arte del battoloro ed i filati d'oro e d'argento: Cenni storico-tecnici e 18 illustrazoni*. Milano: L. Breni, 1930.
72. Brown, Clare. „The Influence of Botanical Sources on Early 18th-Century English Silk Designs“. U: *Seidengewebe des 18. Jahrhznderts. Die Industrien in England und in Nordeuropa. 18th-Century Silks. The Industries of England and Northern Europe. Riggisberger Berichte,* br. 8, ur. Regula Schorta, str. 25. – 38. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2000.
73. Brunello, Franco. *Arti e mestieri a Venezia nel Medioevo e nel Rinascimento*. Vicenza: Nerri Pozza Editore, 1981.
74. Brunello, Franco. *L' arte della Tintura nella storia dell'umanità*. Vicenza: Neri Pozza Editore, 1968.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

75. Budicin, Mata, Zupčić, Marija. „Popis kataloških jedinica iz kataloga radova u 2015. Varaždin. Gradski muzej Varaždin“. *Portal. Godišnjak Hrvatskog restauratorskog zavoda*, br. 7 (2016.), str. 239. – 240.
76. Budicin, Marta, Rundek Franić, Bernarda. „Cres, Franjevački samostan i crkva sv. Frane“. *Portal. Godišnjak Hrvatskog restauratorskog zavoda,* 2 (2011.), Katalog radova u 2010., str. 23.
77. Burnham, Dorothy K. *Warp and Weft. A Textile Terminology*. Toronto: Royal Ontario Museum, 1980.
78. Burnham, Harold B. „Foreword to the second edition“. U: *C.I.E.T.A. Vocabulary of Technical Terms* , str. 5. – 6. Lyon: CIETA, 1963.
79. Buss, Chiara. „Catalogo“. U: *Tessuti serici italiani 1450 –1530*, str. 126. – 128., kat. 31. Milano: Electa, 1983.
80. Buss, Chiara. „From the Rococo to Neoclassicism“. U: *The meandring pattern in brocaded silks 1745-1775. From the Ermenegildo Zegna Historic Textile Collection*, str. 11. – 16. Milan: Ermenegildo Zegna, 1990.a.
81. Buss, Chiara. „Figured silks and the role of the Grad Fabrique of Lyon“. U: *The meandring pattern in brocaded silks 1745-1775. From the Ermenegildo Zegna Historic Textile Collection*, str. 17. – 26. Milan: Ermenegildo Zegna, 1990.b.
82. Buss, Chiara. „Catalogo”. U: *The meandring pattern in brocaded silks 1745-1775. From the Ermenegildo Zegna Historic Textile Collection*, str. 41. – 119. Milan: Ermenegildo Zegna, 1990.c.
83. Buss, Chiara. „Seta, oro e colore“. U: *Seta Oro Incarnadino. Lusso e devozione nella Lombardia spagnola*, ur. Chiara Buss, str. 38. – 59. Milano: Istituto per la Storia dell'Arte Lombarda, 2011.a.
84. Buss, Chiara. „Dal restagno al drappo lama d'argento“. U: *Seta Oro Incarnadino. Lusso e devozione nella Lombardia spagnola*, ur. Chiara Buss, str. 94. – 97. Milano: Istituto per la Storia dell'Arte Lombarda, 2011.b.
85. Buss, Chiara. „Seta, oro e cremisi“. U: *Seta Oro Cremisi. Segreti e tecnologia alla corte dei Visconti e degli Sforza*, ur. Chiara Buss, str. 44. – 62. Milano: Silvana, 2009.
86. Buss, Chiara. *Seta. Dizionario delle mezzetinte 1628-1939. Da Avinato a Zizzolino*. Milano: Silvana Editore, 2013.

C

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

87. Capra, Francesca. „Pianeta", „pianeta". U: *Tessuti nel Veneto. Venezia e la Terraferma*, ur. Giuliana Ericani, Paola Frattarol, str. 429., 430., 446., kat. 114., 127. Verona: Banca Popolare Di Verona, 1993.
88. Camerlengo, Lia. „Note sull'iconografia dei tessuti d'abbigliamento nell ultimo secolo di dominio della Serenissima". U: *Tessuti nel Veneto. Venezia e la Terraferma*, ur. Giuliana Ericani, Paola Frattaroli, str. 249. – 269. Verona: Banca Popolare Di Verona, 1993.
89. Camerlengo, Lia, Floris, Daniela. „Paramento liturgico". U: *La chiesa di S. Maria Assunta ad Arco*, ur. Maria Botteri, str. 213., 230. – 231., kat. 32. Riva del Garda: Museo Civico Riva del Garda, 1992.
90. Caniato, Giovanni. „Intagliatori, doratori e battiloro a Venezia dal tardo medioevo ai giorni nostri". U: *Con il legno e con l'oro. La Venezia artigiana degli intagliatori, battiloro e doratori*, ur. Giovanni Caniato, str. 11. – 44. Venezia: Cierre edizioni, 2009.
91. Cantelli, Giuseppe, Civiletto, Roberta. „Pianeta, stola e manipolo". U: *Magnificenza dell'arte tessile della Sicilia Centro-Meridionale. Ricami, sete e broccati delle Diocesi di Caltanissetta e Piazza Armerina*, Vol II, ur. Giuseppe Cantelli, str. 336. – 339., kat. jed. 1. Palermo: Giuseppe Maimonte Editore, 2000.
92. Capra, Francesca. „Treviso, chiesa di San Nicolò in santo Stefano. Piviale". U: *Tessuti nel Veneto. Venezia e la Terraferma*, ur. Giuliana Ericani, Paola Frattarol, str. 334., kat. jed. 22. Verona: Banca Popolare Di Verona, 1993.
93. Caprin, Giuseppe. *L'Istra Nobilissima*, II. Trieste, 1968.
94. Cartelazzo, Michele, Da Rin, Adriana, Frattaroli, Paola. „Glossario". U: *Tessuti nel Veneto. Venezia e la Terraferma*, ur. Giuliana Ericani, Paola Frattarol, str. 551. – 554. Verona: Banca Popolare Di Verona, 1993.
95. Carmignani, Marina. „Il ricamo nella Milano degli Sforza". U: *Seta Oro Cremisi. Segreti e tecnologia alla corte dei Visconti e degli Sforza*, ur. Chiara Buss, str. 128. – 157. Milano: Silvana, 2009.
96. Casini, Silvia, „Kataloška jedinica N. 67". U: *Drappi, velluti, taffetà et altre cose. Antichi tessuti a Siena e nel suo territorio*, ur. Marco Ciatti, str. 151., kat. jed. 67. Siena: Nuova imagine, 1994.
97. Castelfranchi Vegas, Iiana. *Le arti minori nel Medioevo*. Milano: Jaca Book, 1994.
98. Cataldi Gallo, Marizia. *Le vesti dei Papi. I parati della Sacrestia Pontificia. Seicento e Settecento*. Genova: De Ferrari, 2011.

ZASTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

99. Cecchelli, Carlo. *Zara catalogo delle cose d'arte e antichità d'Italia*. Roma: Libreria dello Stato, 1932.
100. Cennini, Cennino. *Knjiga o umjetnosti. Il libro dell' arte*, ur. Milan Pelc. Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, 2007.
101. Chiappini di Sorio, Ileana. „Le premesse storiche della tessitura a Venezia". U: *Origine e svilupo dei velluti a Venezia: il velluto allucciolato d'oro,* str. 9. – 14. Venezia: Università internazionale dell'arte, 1986.
102. Ciatti, Marco. „Note sulla storia dei tessuti a Siena". U: *Drappi, velluti, taffetà et altre cose. Antichi tessuti a Siena e nel suo territorio*, ur. Marco Ciatti, str. 16. – 49. Siena: Nuova imagine, 1994.
103. *C.I.E.T.A. Vocabulary of Technical Terms,* Lyon: CIETA, 1963.
104. Contadini, Anna. „L'Ornamento nel Mondo Ottomano e nell'Italia del Rinascimento: Trasmissione e Congiunzion". U: *Incontri di Civiltà nel Mediterraneo. L'Impero Ottomano e l'Italia del Rinascimento. Storia, Arte e Architettura*, ur. N. Alireza Eslami, str. 57. – 74. Florence: Olschki Editore, 2014.
105. Contadini, Anna. „Threads of Ornament in the Style World of the Fifteenth and Sixteenth Centuries". U: *Histories of Ornament: From Global to Local*, ur. Gülru Necipoğlu, Alina Payne, str. 290. – 308. Princeton: Princeton University Press, 2016.
106. Corradi, Barbara. „Velluto tagliato unito". U: *La Collezione Gandini. Tessuti del Medioevo e del Rinascimento*, ur. Marta Cuoghi Costantini, Iolanda Silvestri, str. 413., kat. jed. 639. Bologna: Bononia University Press, 2010.
107. Crippa, Flavio. „Dal baco al filo". U: *La seta in Italia dal Medioevo al Seicento: dal baco al drappo,* ur. Luca Molà, Reinhold C. Mueller, Claudio Zanier, str. 3. – 34. Venezia: Marsilio, 2000.
108. Cuoghi Costantini, Marta. „Tessuti medievali nella Raccolta Gandini". U: *La Collezione Gandini. Tessuti del Medioevo e del Rinascimento* ur. Marta Cuoghi Costantini i Iolanda Silvestri, str. 51. – 62. Bologna: Bononia University Press, 2010.
109. Cuoghi Costantini, Marta. „Kataloška jedinica broj 17". U: *Tessuti antichi nelle chiese di Arona*, ur. Donata Devoti, Giovanni Romano str. 179. – 181., kat. 17. Torino: Mole Antonelliana, 1981.
110. Cozzi, Enrica. „Paolo Veneziano e bottega: il polittico di Santa Lucia e gli antependia per l'isola di Veglia". *Arte in Friuli, Arte a Trieste*, 35 (2016.), str. 235. – 293.

Č

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

111. Čoralić, Lovorka. „Hrvati u mletačkim katastrima (XVII.–XVIII. st.)“. *Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, br. 44 (2002.), str. 109. – 164.
112. Ciković, Danijel. „L'eredita artistica del medioevo nei documenti d'archivio della prima eta moderna: alcuni esempi quarnerini e istriani”. *Mélanges de l'École française de Rome – Moyen Âge*, 129/1 (2017.), str. 143. – 159.

D

113. Da Vinci, Leonardo. *Trattato della pittura di Leonardo da Vinci*, ur. Giovanni Boggi, Amoretti Carlo. Milano: Dalla Societa tipografica de' Classici Italiani, contrada di S. Margherita, 1804.
114. Dal Pozzolo, Enrico Maria. „Portrait of a Young Man with a Lamp”. U: *Lorenzo Lotto. Portraits*, ur. Enrico Maria Dal Pozzolo i Miguel Falomir, str. 205. – 208., kat. 8. Madrid: Museo Nacional del Prado, 2018.
115. Davanzo Poli, Doretta. *I mestieri della moda a Venezia dal XIII al XVIII. Documenti, vol. 1-2*. Venezia: Edizzioni del Gazzettino, 1988.a.
116. Davanzo Poli, Doretta. „L'Arte e il Mestiere della Tessitura a Venezia nei sec. XIII-XVIII“. U: *I Mestieri Della Moda a Venezia Dal XIII al XVIII Secolo - The Crafts of the Venetian Fashion Industry from Thirteenth to the Eighteenth Centuries*, ur. Doretta Davanzo Poli, str. 3. – 53. Venezia: Museo Correr, 1988.b.
117. Davanzo Poli, Doretta. *Tessuti antichi. Collezione Cini dei musei civici Veneziani*. Venezia: Museo Correr Venezia, 1991.
118. Davanzo Poli, Doretta. „La produzione serica a Venezia“. U: *Tessuti Nel Veneto. Venezia e La Terraferma*, ur. Giuliana Ericani, Paola Frattaroli, str. 21. – 22. Verona: Arnoldo Mondadori, 1993.
119. Davanzo Poli, Doretta, Moronato, Stefania. *Le stoffe dei Veneziani*. Venezia: Albrizi Editore, 1994.
120. Davanzo Poli, Doretta. „I'impiego dell'oro e dell'argento nei pizzi e ricami”. U: *Contributi per la storia dell'oreficeria argenteria e gioielleria. Prima collana di studi sull'oreficeria*, ur. Pietro Pazzi, str. 246. – 249. Venezia: Biblioteca orafa di Sant'Antonio Abate, 1996.
121. Davanzo Poli, Doretta. „La produzione tessile serica a Venezia tra la fine del XVII e l'inizio del XVIII secolo: ganzi e „bizarres“. *Arte Documento. Rivista di storia e tutela dei Beni Culturali*, br. 15 (2001.), str. 153. – 155.

ZASTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

122. Davanzo Poli, Doretta. „I reperti tessili di Gnalić“. U: *The heritage of the Serenissima*, ur. Mitija Guštin, Sauro Gelichi, Konrad Spindler, str. 98. – 99. Kopar: Založba Annales, 2006.
123. Davanzo Poli, Doretta. „I tessili di San Secondo, considerazioni inedite sui reperti”. U: *San Secondo, un santo cavaliere tra le lagune*, ur. Silvia Lunardon, str. 107. – 122. Venezia: Edizioni Studium Cattolico Veneziano, Venezia, 2007.
124. Davanzo Poli, Doretta. *Le collezioni della Fondazione di Venezia: i tessili Fortuny di Oriente e Occidente*. Venezia: Fondazione di Venezia. Umberto Allemandi, 2008.
125. Davanzo Poli, Doretta. „Pietro e Marco nei ricami medievali”. U: *San Pietro e San Marco. Arte e iconografia in area adriatica*, ur. Letizia Caselli, str. 185. – 203. Roma: Gagemi Editore, 2009.
126. Davanzo Poli, Doretta. „Oro, argento e seta“. *Ataneo Veneto. Tesori dell'orificeria veneziana. Immaginario religioso tra arti, produzione, commitenza* CXCVIII, terza serie 10/1 (2011.), str. 9. – 26.
127. Davanzo Poli, Doretta. „Il sacro nell'arte tessile”. U: *Santa Maria Assunta di Praglia. Storia, arte, vita di un'abbazia benedittina*, str. 515. – 534. Teolo: Edizioni Scritti Monastici, 2013.
128. Davanzo Poli, Doretta. „Catalogo”. U: *Otto secoli di arte tessile ai Frari. Sciamiti, velluti, damaschi, broccati, ricami*, ur. Doretta Davanzo Poli, Micola Mario Riccadona, str. 35. – 150. Noventa Padovana: Basilica S. Maria Gloriosa dei Frari, Centro Studi Antoniani, 2014.
129. De Gennaro, Rosanna, Landini, Robreta. *Velluti operati del secolo XV. col motivo „de camini“*. Firenze: Museo Nazionale del Bargelo, 1987.
130. De Gennaro, Rosanna, Peri, Paolo. *Velluti operati del XV secolo col motivo delle "gricce"*. Firenze: Museo Nazionale del Bargelo, 1985.
131. De Roover, Florence Edler. „Andrea Banchi, Florentine Silk Manufacturer and Merchant in the Fifteenth Century“. *Studies in Medieval and Renaissance History*, br. 3 (1966.), str. 223. – 285.
132. De Toni, Giambattista. *Le piante e i animali di Leonardo da Vinci*. Bologna: Nicola Zanichelli Editore, 1922.
133. Degli'Innocenti, Daniela, Lekhovich, Tatiana. *Lo stile dello Zar. Arte e Moda tra Italia e Russia dal XIV al XVIII secolo*. Milano: Skira, 2009.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

134. Degl'Innocenti, Daniela, Zupo, Mattia. *Seta ad arte. Storia e tecniche dell'eccellenza toscana. The art of silk. A History of silk manufacturing in Tuscany*. Firenze: Edifir, 2010.
135. Degl'Innocenti, Daniela. „Quaderno di disegni per ricami". U: *Intrecci mediterranei: il tessuto come dizionario di rapporti economici, culturali e sociali*, str. 76. – 77., kat. 12. Prato: Museo del Tessuto, 2006.
136. Della Valentina, Marcello. *Operai, mezzadi, mercanti. Tessitori e industria della seta a Venezia tra '600 e '700*. Padova: CLUEP, 2003.
137. Demori Staničić, Zoraida. „Figuralni umjetnički vez obrednog ruha iz vremena renesanse u Dalmaciji i Istri". *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, br. 32 (2008.), str. 69. – 84.
138. Demori Staničić, Zoraida. „Paramenti. Liturgical vestments". U: *Tesori della Croazia. Restaurati da Venetian Heritage Inc*., str. 149. – 162. Venecija: Edizioni Multigraf, 2001.
139. Demori Staničić, Zoraida. „Prilozi o srednjovjekovnom tekstilu u Trogiru. Prijedlog za lokalnu vezilačku radionicu". *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, br. 40 (2003. – 2004.), str. 113. – 147.
140. Desrosiers, Sophie. „Sur l'origine d'un tissus qui a participé à la fortune de Venice: le velours de soie". U: *La seta in Italia dal Medioevo al Seicento: dal baco al drappo,* ur. Luca Molà, Reinhold C. Mueller, Claudio Zanier, str. 35. – 62. Venezia: Marsilio, 2000.
141. Deša, Diana, Gogala, Nada, Matijević, Sofija. *Riznica splitske katedrale*. Split: Muzej Grada Splita, 1972.
142. Devoti, Donata. „Parato Passerini". U: *Tesori dalle chiese di Cortona*, ur. Marco Collareta i Donata Devoti, str. 56. – 83. Cortona: Palazzo Casali, 1987.
143. Devoti, Donata. *L'arte del tessuto in Europa*. Milano: Bramante Editrice, (1974.) 1993.
144. Degenhart, Bernhard, Schmitt, Annegrit. *Corpus der italienischen Zeichnungen 1300 – 1450. II. Venedig 1300 – 1400. Addenda zu Süd und Mittelitalien*. Berlin: Mann, 1980.
145. Digilio, Domenica. „Crisi e riconversione delle manifatture seriche italiane del seicento". U: *La collezione Gandini. Tessuti dal XVII al XIX secolo*, ur. Donata Devoti, Marta Cuoghi Costantini, str. 13. – 24. Modena: Franco Cosimo Panini Editore, 1993.
146. Digilio, Domenica. „Echi della Controriforma nel rinnovo delle vesti liturgiche". U: *La cattedrale di Volterra tra maniera e riforma,* ur. Rossella Martignoni, str. 93. – 114. Venecija: Regionale Toscana Giunta i Masilio Editori, 1994.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

147. Digilio, Domenica. „Catalogo“. U: *Vesti liturgiche e frammenti tessili nella raccolta del Museo Diocesano Tridentino*, ur. Donata Devoti, Domenica Digilio, Domenica Primerano, str. 39. – 312. Trento: Museo Diocesano Tridentino, 1999.
148. Digilio, Domenica. „La produzione di tessuti di seta nele principali città mercantili e manifatturiere italiane tra tardo Medioevo e Rinascimento“. U: *La Collezione Gandini. Tessuti del Medioevo e del Rinacimento*, ur. Marta Cuoghi Costantini, Iolanda Silvestri, str. 35. – 50. Bologna: Bononia University Press, 2010.
149. Dini, Bruno. „L'industria serica in Italia. Secc. XIII-XV“. U: *La Seta in Europa sec. XIII-XX: atti della "Ventiquattresima Settimana di Studi", 4-9 maggio 1992*, ur. Simonetta Cavaciocchi, str. 91. – 92. Firenze: Le Monnier, 1993.
150. Domjan, Miljenko, Petricioli, Ivo, Vežić, Pavuša. „Katalog“. U: *Sjaj zadarskih riznica. Sakralna umjetnost na području Zadarske nadbiskupije od IV. do XVIII. stoljeća*, ur. Tugomir Lukšić, str. 291. – 347. Zagreb: Muzejsko-galerijski centar, 1990.
151. Dorini, Umberto. *L'arte della Seta in Toscana*. Firenze: Edizioni dell'Ente per le Atività Toscane, 1928.
152. Dorini, Umberto. *Statuti dell'arte di Por Santa Maria del tempo della Repubblica*. Firenze: L.S. Olschki, 1934.
153. Duits, Rembrandt. *Gold brocade and Renaissance painting: a study in material culture*. London: Pindar press, 2008.
154. Durian-Ress, Saskia. *Textilien Sammlung Bernheimer. Paramente 15. – 19. Jahrhundert*. München: Hirmer Verlag, 1991.
155. Durand, Maximilien. *La Génie de la Fabrique.* Lyon: Musée des arts décoratifs, 2016.

E

156. Edler De Roover, Florence. *L'arte della seta a Firenze nei secoli XIV e XV*, ur. Sergio Tognetti. Firenze: L. S. Olschki, 1999.
157. Elsberg, H. A. „The Textiles of Lyons, Their Designs and Designers“. *Bulletin of the Museum of Fine Arts*, Vol. 30, No. 178. (1932.), str. 28. – 33.
158. Ericani, Giuliana. „Tessuti nel Veneto. Venezia e la Terraferma. Sorie di 'lavorieri de seda', tecniche, manufatti e parole”. U: *Tessuti nel Veneto. Venezia e la Terraferma*, ur. Giuliana Ericani, Paola Frattarol, str. 1. – 20. Verona: Banca Popolare Di Verona, 1993.
159. Errera, Isabelle. *Collection d'anciennes étoffes réunies et décrites par madame Isabelle Errera. Catalogue*. Bruxelles: Falk fils, 1901.

F

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

160. Falsarella, Cristina. „Pianeta". U: *Splendori del Risorto. Arte e fede nelle Chiese del Triveneto*, ur. Anna Maria Spiazzi, Andrea Nante, Leo Andergassen, str. 186. Milano: Silvana Editore, 2006.
161. Fioravanti, Leonardo. *Dello specchio di scientia universale*. Venetia: Appresso gli heredi di Marchio Sessa, 1572.
162. Fisković, Cvito. „Prijedlog za vezioca Antuna Hamzića u Korčuli". *Petricolievzbornik II. Prilozi za povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, br. 36 (1996.), str. 59. – 78.
163. Flury-Lamberg, Mechthild. *Textile Conservation and research*. Bern: Schriften der Abegg-Stiftung 1988.
164. Francesci, Franco. „Seta per i ricchi, seta per diventare ricchi. Lo slanco della manifattura serica nell'Italia del Quatrocento". U: *Seta, potere e glamour. Tessuti e abiti dal Rinascimento al XX secolo*, ur. Roberta Orsi Landini, str. 21. – 36. Milano: Silvana Editoriale, 2006.

G

165. Galasso, Giovanna. „Modeli e schemi per la produzione tessile in età moderna. Problemi metodologici ed evoluzione dei modeli iconografici dal Cinquecento alla seconda metà del Seicento". U: *Tessuti nel Veneto. Venezia e la Terraferma*, ur. Giuliana Ericani, Paola Frattarol, str. 229. – 248 . Verona: Banca Popolare Di Verona, 1993.
166. Galasso, Giovanna. „Pianeta". U: *A nord di Venezia. Scultura e pittura nelle valle dolomitiche tra Gotico e Rinascimento*, ur. Anna Maria Spiazzi, Giovanna Galasso, Rita Bernini, Luca Majoli, str. 400., kat. 88. Cinisello Balsamo - Milano: Silvana Editore, 2004.
167. Gargiolli, Girolamo. *L'arte della seta in Firenze. Trattato del secolo XV*. Firenze: G. Barbera, 1868.
168. Garzoni, Tommaso. *La piazza universale di tutte le professioni del mondo*. Venetia, 1605.
169. Ganzer, Gilberto. „L'arte tessile e la manifattura Linussio", U: *Tesori d'arte in Carnia. Paramenti sacri e tradizione tessile*, ur. Giliberto Ganzer, sr. 15. – 50. Pordenone: Grafiche Lema, 1987.
170. Ganzer, Gilberto. „"Esso Linussio introduce piu'menzogne che parole": Esordi Auccesso e breve vita di Jacopo Linussio". U: *Jacopo Linussio. Arte e Impresa nel Settecento in Carnia*, ur. Gilberto Ganzer, Attiliana Argentieri Zanetti, str. 11. – 25. Udine: Arti Grafiche Friuliane, 1991.a

ZA STUDENO AUTORSKIM PRAVIMA

171. Ganzer, Gilberto. „Il Declino“. U: *Jacopo Linussio. Arte e Impresa nel Settecento in Carnia*, ur. Gilberto Ganzer, Attiliana Argentieri Zanetti, str. 37. – 47. Udine: Arti Grafiche Friuliane, 1991.b
172. Gromel Pauletti, Alesandra. „Catalogo”. U: *Le Stoffe degli Abati. Tessuti e paramenti sacri dell'antica Abbazia di Monastier e dei territori della Serenissima*, ur. Alessandra Gromel Pauletti. str. 33. – 92. Treviso: Edimedia, 1997.
173. Geromel Pauletti, Alessandra. „Trame d'oro“. U: *Oro filato. Il romanzo dei fili metallici preziosi dalle origini ad oggi*, ur. Alessandra Geromel Pauletti, str. 5. – 27. Milan: Lurex, 1999.
174. Geromel Pauletti, Alessandra. „Lo splendore della chiesa di san Bartolomeo di Salzano attraverso i suoi paramenti: notizie e documenti dagli archivi parocchiali e diocesani”. U: *Il Museo di san Pio X a Salzano. Argenti, tessuti e arredi sacri dal Quattrocento al Novecento*, str. 52. – 91. Venezia: Multigraf, 1999.
175. Geromel Pauletti, Alessandra. „Ricami veneziani in una pianeta della chiesa di San Bartolomeo di Salzano tra Quattrocento e inizi del Cinquecento”. U: *Il ricamo in Italia dal XVI al XVIII secolo. Atti delle giornate di studio (Novara 21 – 22 Novembre 1998)*, ur. Flavia Fiori, Margherita Zanetta Accornero, str. 193. – 200. Novara: Interlinea, 2001.
176. Geromel Pauletti, Alessandra. *Il tesoro tessile del Duomo di Castelfranco Veneto*. Castelfranco Veneto: Paper-Pack, 2014.
177. Goldthwaite, Richard A. „An Entrepreneurial Silk Weaver in Renaissance Florence“. *I Tatti Studies: Essays in the Renaissance*, br. 10. (2005.), str. 69. – 126.
178. Grah, Ivan. „Izvještaji porečkih biskupa Svetoj Stolici (1588. – 1775.)“. *Croatica Christiana Periodica*, Vol. 7., No. 12. (1983.), str. 1. – 47.
179. Grgić, Marijan. „naglavnik”, „fanon”, „roketa”, „alba”, „pâs”, „mogranj”, „ruža”. U: *Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva*, ur. Anđelko Badurina str. 122., 254., 441. – 442., 482., 449., 544., 547. Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 2000.
180. Gruber, Alain. „Introduction“. U: *Das Spitzenmuster im 18. Jahrhundert. Les motifs à dentelle au XVIIIe siècle*, str. 3. – 9. Bern: Abegg-Stiftung, 1979.
181. Gudelj, Jasenka. *Europska renesansa antičke Pule*. Zagreb: Školska knjiga, 2014.
182. Guelton, Marie Hélène. „Tecniche di tessitura“. U: *Seta Oro Incarnadino. Lusso e devozione nella Lombardia spagnola*, ur. Chiara Buss, str. 175. – 176. Milano: Istituto per la Storia dell'Arte Lombarda, 2011.

H

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

183. Hendrie, Robert. *Theophili, qui et Rugerus, presbyteri et monachi libri III de diversis artibus seu diversarum artium schedula*. London: Londini, J. Murray, 1847.
184. Hills, Richard. „From Cocoon to Cloth: the Technology of Silk Production“. U: *La seta in Europa sec. XIII - XX. Atti della "Ventiquattresima Settimana di Studi", 4 - 9 maggio 1992,* ur. Simonetta Cavaciocchi, str. 59. – 60. Firenze: Le Monnier, 1993.
185. Horvat, Anđela. „Barok u kontinentalnoj Hrvatskoj“. U: *Barok u Hrvatskoj*, str. 276. – 277. Zagreb: Sveučilišna naklada Liber, 1982.
186. *Hrvatski spomenici kulture i umjetnosti: Schneiderov fotografski arhiv*, ur. Đuro Vanđura, Borivoj Popovčak, Sanja Cvetnić. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Strossmayerova galerija starih majstora, 1999.

I

187. Ibáñez Barberán, Gema. *L 'Art dels Velluters Sederia de los siglos XV-XVI.* Valencia: Generalitat Valenciana, 2011.
188. *Inventario degli oggetti d'arte d'Italia VII. Provincia di Padova,* ur. Wart Arslan. Roma, 1936.
189. Ivetic, Egidio. *Istra kroz vrijeme: pregled povijesti Istre sa osvrtom na grad Rijeku.* Rovinj: Unione italiana, Fiume: Universita popolare di Trieste, Centro Ricerce Storiche, 2006.
190. Ivoš, Jelena. „Kataloške jedinice 242. – 244.”. U: *Prošlost i baština Vinodola*, ur. Jasna Tomičić, str. 146. Zagreb: Povijesni muzej Hrvatske, 1988.
191. Ivoš, Jelena. „Crkveno ruho pavlinskih samostana”. U: *Kultura pavlina u Hrvatskoj,* ur. Đurđica Cvitanović, str. 249. – 253. Zagreb: Globus, Muzej za umjetnost i obrt, 1989.
192. Ivoš, Jelena. „Crkveno ruho isusovaca”. U: *Isusovačka baština u Hrvata*, ur. Biserka Rauter Plančić, str. 133. – 137., 350. – 354. Zagreb: Muzejsko galerijski centar, 1992.
193. Ivoš, Jelena. „Wolfgang Jacob Stoll i njegova vezilačka radionica”. U: *Od svagdana do blagdana. Barok u Hrvatskoj*, ur. Vladimir Maleković, str. 180. – 187. Zagreb: Muzej za umjetnost i obrt, 1993.
194. Ivoš, Jelena. „Crkveno ruho Riznice zagrebačke katedrale i Dijecezanskog muzeja”. U: *Sveti trag. Devetsto godina umjetnosti zagrebačke nadbiskupije 1094. – 1994.,* ur. Tugomir Lukšić, Ivanka Reberski, str. 407. – 422. Zagreb: Muzejsko-galerijski centar – Institut za povijest umjetnosti – Zagrebačka nadbiskupija, 1994.
195. Ivoš, Jelena. „Crkveno ruho”. U: *Ludbreg-Ludbreška Podravina,* ur. Katarina Horvat-Levaj, Ivanka Reberski, str. 207. – 208. Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, 1997.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

196. Ivoš, Jelena. „Liturgijska odjeća franjevaca“. U: *Mir i dobro. Umjetničko i kulturno nasljeđe hrvatske franjevačke prvincije sv. Čirila i Metoda*, ur. Marija Mirković, str. 304. – 312. Zagreb: Galerija Klovićevi dvori, 1999.
197. Ivoš, Jelena., „Liturgijsko ruho”. U: *Krapinsko-zagorska županija: sakralna arhitektura s inventarom, feudalna arhitektura, spomen-obilježja*, ur. Ivanka Reberski, str. 70. – 73. Zagreb: Institut za povijest umjetnosti 2008.
198. Ivoš, Jelena. „Liturgijsko ruho”. *Zagovori svetom Tripunu. Blago Kotorske biskupije*, ur. Radoslav Tomić, str. 316. – 335. Zagreb: Galerija Klovićevi dvori, 2009.
199. Ivoš, Jelena. *Liturgijsko ruho iz zbirke tekstila Muzeja za umjetnost i obrt*. Zagreb: Muzej za umjetnost i obrt Zagreb, 2010.
200. Ivoš, Jelena. „Liturgijsko ruho dominikanskih samostana u Hrvatskoj ”. U: *Dominikanci u Hrvatskoj*, ur. Igor Fisković, str. 219. – 228., 449. - 459. Zagreb: Galerija Klovićevi dvori, 2011.
201. Ivoš, Jelena. „Liturgijsko ruho”. U: *Katedrala Gospe Velike u Dubrovniku*, ur. Katarina Horvat-Levaj, str. 339. – 351. Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, 2004.

J

202. Jackson, Thomas Graham. *Dalmatia, the Quarnero and Istria, with Cettigne in Montenegro and the island of Grado*, II-III. Oxford: Clarendon Press, 1887.
203. Jacoby, David. „Dalla materia prima ai drappi tra Bisanzio, il Levante e Venezia: la prima fase dell’industria serica veneziana“. U: *La seta in Italia dal Medioevo al Seicento: dal baco al drappo*, ur. Luca Molà, Reinhold C. Mueller, Claudio Zanier, str. 265. – 304. Venezia: Marsilio, 2000.
204. Járó, Márta. „Gold Embroidery and Fabrics in Europe: XI–XIV Centuries“. *Gold Bulletin*, br. 23/2 (1990.), str. 40. – 56.
205. Jazbec, Iva. „Povijesni tekstil na području Vinodola“. U: *Czriquenicza 1412. - život i umjetnost Vinodola u doba pavlina*, ur. Nina Kudiš, str. 129. – 142. Crikvenica: Muzej Grada Crikvenice, 2012.
206. Jazbec Tomaić, Iva, Ciković, Danijel, „Antependij i gremijal biskupa Giovannija della Torrea (1589. – 1623.) u katedrali Uznesenja Marijina u Krku“. *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, br. 40 (2016.), str. 63. – 77.
207. Jazbec Tomaić, Iva. „Povijesne tkanine i vez“. U: *Crkva sv. Mihovila Arkanđela u Žminju*, ur. Elvis Orbanić str. 120. – 141. Žminj: Župa sv. Mihovila Arkanđela Žminj, 2017.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

208. Jazbec Tomaić, Iva. „Između dviju provincija: tkanine Jacopa Linussija u Istri. Between two Provinces: Jacopo Linussio's Fabrics in Istria". U: *Istra, lav i orao. L'Istria, il leone, l'aquila. Istria, the Lion and the Eagle* ur. Tatjana Bradara, str. 365. – 382. Zagreb: Arheološki muzej Istre, 2017.
209. Jelinčić, Jakov, Uljančić-Vekić, Elena. „Popis lokaliteta pastoralnih vizitacija porečkih biskupa u 17. i 18. stoljeću". *Vjesnik Istarskog arhiva*, Vol. 8-10 (2007.), str. 111. – 114.
210. Johanstone, Pauline. *High Fashion in the Church*. Wakefield: Maney, 2002.
211. Jolly, Anna. *Seidengewebe des 18. Jahrhunderts II. Naturalismus*. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2002.
212. Jolly, Anna. *Seidengewebe des 18. Jahrhunderts III. Spitzenmuster*. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2018.

K

213. Karaman, Ljubo. *Eseji i članci.* Zagreb: Redovno izdanje Matice hrvatske, 1939.
214. Karaman, Ljubo. *Pregled umjetnosti u Dalmaciji.* Zagreb: Matica hrvatska, 1952.
215. Karaman, Ljubo. *Umjetnost u Dalmaciji XV i XVI vijeka.* Zagreb: Matica hrvatska, 1933.
216. Kay-Williams, Susan. *The Story of Colour in Textiles*. London: Bloomsbury, 2013.
217. King, Donald. „A Venetian embroidered altar frontal". *Victoria and Albert Museum Bulletin*, Vol. I., br. 4. (1965.), str. 14. – 25.
218. King, Donald. „Venetian embroidered altar frontal". U: *Collected Textile Studies. Donald King*, ur. Anna Muthesius, Monique King, str. 135. – 156. London: The Pindar Press, 2004.
219. King, Monique, King, Donald. *European Textiles in the Keir Collection 400 BC to 1800 AD*. London: Faber&Faber 1990.
220. Kovačević, Stana. *Ručno tkanje*. Zagreb: Prometej Centar za kreativne alternative Zagreb, 2003.

L

221. *La seta. Tesori di un'antica arte lucchese. Produzione tessile a Lucca dal XIII al XVII secolo*, ur. Donata Devoti. Lucca: Maria Pacini Fazzi editore, 1989.
222. *Le stoffe degli Abati. Tessuti e paramenti sacri dell'antica Abbazia di Monastier e die territoti della Serenissima*, ur. Alessandra Geromel Pauletti. Treviso: Edimedia, 1997.
223. Leclercq, Jean-Paul. „From Threads to Pattern Composition, Technique and Aesthetics". U: *A Taste for the Exotic. Forign Influences on Early Eighteenth-Century Silk Designs*.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Riggisberger Berichte, br. 14, ur. Anna Jolly, str. 139. – 154. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2007.

224. Leverotti, Franca. „Organizzazione della corte sforzesca e produzione serica“. U: *Seta Oro Cremisi. Segreti e technologia alla corte dei Visconti e degli Sforza*, ur. Chiara Buss, str. 18. – 24. Milano: Silvana Editoriale, 2009.
225. Levey, Santina M. „Lace and Lace – Patterned Silks: Some Comparative Illustrations“. U: *Studies in Textile History. In Memory of Harold B. Burnham*, ur. Veronika Gerves, str. 184. – 201. Toronto: Royal Ontario Museum, 1977.
226. *Il libro del Sarto della Fondazione Querini Stampalia di Venezia*, ur. Paolo Getrevi. Modena: Panini, 1987.
227. Lorenzini, Lorenzo. „La passamaneria: un 'virtuoso artifizio' dell'arte tessile“. U: *La Collezione Gandini. Merletti, ricami e galloni dal XV al XIX secolo*, ur. Thessy Schoenholzer Nichols, Iolanda Silvestri, str. 89. – 98. Modena: Franco Cosimo Panini, 2002.a.
228. Lorenzini, Lorenzo. „Frange“. U: *La Collezione Gandini. Merletti, ricami e galloni dal XV al XIX secolo*, ur. Thessy Schoenholzer Nichols, Iolanda Silvestri, str. 378. Modena: Franco Cosimo Panini, 2002.b.
229. Lorenzini, Lorenzo. „Fiocchi“. U: *La Collezione Gandini. Merletti, ricami e galloni dal XV al XIX secolo*, ur. Thessy Schoenholzer Nichols, Iolanda Silvestri, str. 434. Modena: Franco Cosimo Panini, 2002.c.
230. Lorenzini, Lorenzo. „Velluti del Quatrocento”. U: *La Collezione Gandini. Tessuti del Medioevo e del Rinascimento* ur. Marta Cuoghi Costantini, Iolanda Silvestri, str. 131. Bologna: Bononia University Press, 2010.a.
231. Lorenzini, Lorenzo. „Tessuti uniti dal cinquecento all'ottocento. Velluti, rasi e taffetas”. U: *La Collezione Gandini. Tessuti del Medioevo e del Rinascimento*, ur. Marta Cuoghi Costantini, Iolanda Silvestri, str. 411. Bologna: Bononia University Press, 2010.b.
232. Lucchese, Enrico. „Gaspare Negri vescovo di Cittanova e Parenzo, un mecenate del Settecento in Istria“. U: *Saggi e memorie di storia dell'arte*, br. 30 (2006.), str. 209. – 305.
233. Lucchi, Pietro. „L'arte dei tira e battioro: sulle tracce della mariégola perduta“. U: *Con il legno e con l'oro. La Venezia artigiana degli intagliatori, battiloro e doratori*, ur. Giovanni Caniato, str. 201. – 202. Verona: Cierre edizioni, 2009.
234. Lucić Vujičić, Sandra. „Istraživački radovi na kazuli 15. stoljeća iz Motovuna“. *Portal. Godišnjak Hrvatskog restauratorskog zavoda*, br. 1 (2010.), str. 89. – 98.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

235. Lucić Vujičić, Sandra. „Primjer dopuštene rekonstrukcije na pluvijalu iz sredine 18. stoljeća“. *Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske*, br.18/19 (1992. – 1993.), str. 51. – 55.
236. Lucie-Smith, Edward. *The story of craft. The craftsman's role in society*. Oxford: Phaidon, 1981.
237. Luzi, Francesca. „Scheda n. 136.”. U: *Tessuti nel Veneto. Venezia e la Terraferma*, ur. Giuliana Ericani i Paola Frattaroli, str. 491. – 492., kat. 136. Verona: Banca Popolare, 1993.

M

238. Mainoni, Patrizia. „La seta in Italia fra XII e XIII secolo: migrazioni artigiane e tipologie seriche“. U: *La seta in Italia dal Medioevo al Seicento: dal baco al drappo*, ur. Luca Molà, Reinhold C. Mueller, Claudio Zanier, str. 365. – 400. Venezia: Marsilio, 2000.
239. Malani Pascoletti, Maddalena. „Pianeta”. U: *Maria Teresa e il Settecento Goriziano* str. 269. – 270. Gorizia: Tipografia Sociale di Gorizia, 1982.
240. Marabelli, Paola. „La seta a Firenze tra cinque e seicento: Cenni storico-economici“. U: "*Sopra ogni sorte di drapperia...": tipologie decorative e tecniche tessili nella produzione fiorentina del Cinquecento e Seicento*, ur. Paola Marabelli, Tamara Boccherini, str. 13. – 20. Firenze: Maria Cristina de Montemayor Editore, 1993.a.
241. Marabelli, Paola. „La fortuna della tipologa disegnativa a "rete". U: "*Sopra ogni sorte di drapperia...": tipologie decorative e tecniche tessili nella produzione fiorentina del Cinquecento e Seicento*, ur. Paola Marabelli, Tamara Boccherini, str. 29. – 36. Firenze: Maria Cristina de Montemayor Editore, 1993.b.
242. Marabelli, Paola. „La tipologia "a rete" nei tessuti fiorentini del XVI e XVII secolo“. U: "*Sopra ogni sorte di drapperia...": tipologie decorative e tecniche tessili nella produzione fiorentina del Cinquecento e Seicento*, str. 37. – 62. Firenze: Maria Cristina de Montemayor Editore, 1993.c.
243. Markowsky, Barbara. *Europäische Seidengewebe des 13.-18. Jahrhunderts*. Köln: Kunstgewerbemuseum der Stadt Köln, 1976.
244. Massa, Paola. *L'Arte Genovese della Seta nella Normativa del XV e del XVI secolo. Atti della Società Ligure di* Storia Patria, vol. X (LXXXIV). Genova: Società ligure di storia patria, 1970.
245. Miller, Lesley Ellis. „Jean Revel: Silk Designer, Fine Artist, or Entrepreneur?“. *Journal of Design History*, Vol. 8, No. 2 (1995.), str. 79. – 96.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

246. Miller, Lesley Ellis. „Meeting the needs of manufacturers: the education of silk designers in eighteenth century Lyons“. U: *Textile Society of America Symposium Proceedings*, str. 272. – 281. New York, 1998.
247. Miller, Lesley Ellis. „Innovation and Industrial Espionage in Eighteenth-Century France: An Investigation of the Selling of Silks Through Samples“. *Journal of Design History*, Vol. 12, No. 3 (1999.), str. 271. – 292.
248. Miller, Lesley Ellis. „Representing Silk Design: Nicolas Joubert de l'Hiberderie and Le Dessinateur pour les etoffes d'or, d'argent et de soie (Paris, 1765)“. *Journal of Design History*, Vol. 17, No. 1 (2004.), str. 29. – 53.
249. Miller, Lesley Ellis. *Dictionary of Eighteenth-Century French Silk Designers. Pasold Resources in Textile History 2*. Pasold Research Fund: 2015.
250. Miller, Susan. „Disegni bizarres per tessuti di seta, 1680 – 1710 “. U: *Seta. Potere e Glamour. Tessuti e abiti dal Rinascimento al XIX secolo*, ur. Roberta Orsi Landini, str. 83. – 109. Milano: Silvana Editoriale Spa, 2006.
251. Miller, Susan. „Europe Looks East: Ceramics and Silks, 1680 – 1710 “. U: *A Taste for the Exotic. Forign Influences on Early Eighteenth-Century Silk Designs. Riggisberger Berichte*, br. 14, ur. Anna Jolly, str. 155. – 196. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2007.
252. Molà, Luca. „L' industria della seta a Lucca nel tardo Medioevo: emigrazione della manodopera e creazione di una rete produttiva a Bologna e Venezia“. U: *La seta in Europa sec. XIII - XX. Atti della "Ventiquattresima Settimana di Studi", 4 - 9 maggio 1992*, ur. Simonetta Cavaciocchi, str. 435. – 444. Firenze: Le Monnier, 1993.
253. Molà, Luca. „The Italian Silk Industry during the Renaissance“. U: *Le Mariegole delle Arti dei Tessitori di Seta: I Veluderi (1347-1474) e i Samitari (1370-1475)*, ur. Simone Rauch, str. LI-LXXXVII. Venezia: Il Comitato Editore, 2009.
254. Molà, Luca. *La comunità dei lucchesi a Venezia. Immigrazione e industria della seta nel tardo Medioevo*. Venezia: Ist. Veneto di Scienze, 1994.
255. Molà, Luca. *The Silk Industry of Renaissance Venice*. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 2000.
256. Monnas, Lisa. „Loom widths and selvedges prescribed by Italian silk weaving statutes 1265–1512: a preliminary investigation“. *Bulletin du CIETA*, br. 66 (1988.), str. 35. – 44.
257. Monnas, Lisa. „Some Venetian Silk Weaving Statutes from the Thirteenth to the Sixteenth Century“. *Bulletin du CIETA*, br. 69 (1991.), str. 37. – 55.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

258. Monnas, Lisa. *Merchants, Princes and Painters: Silk Fabrics in Italian and Northern Paintings, 1300-1550*. London: Yale University Press, 2008.
259. Monnas, Lisa. *Renaissance Velvets*. London: Victoria & Albert Museum, 2012.
260. Morelli, Roberta. *La seta fiorentina nel Cinquecento*. Milano: A. Giuffre, 1976.
261. Munk, Zdenka. „Tekstilne dragocjenosti iz katedralne riznice“. U: *Riznica zagrebačke katedrale*, ur. Zdenka Munk, str. 89. – 94. Zagreb: MTM, 1983.
262. *Museo del Tessuto a Prato. La donazione Bertini*, ur. Rosalia Bonito Fanelli. Firenze: Editore Centro Di Luogo, 1975.
263. *Museo Poldi Pezzoli. Velluti e Moda tra XV e XVII. secolo*, ur. Annalisa Zanni, Margherita Bellezza Rosina, Margherita Ghirardi. Milano: Skira, 1999.
264. Muthesius, Anna. „Silk in the medieval world“. U: *The Cambridge History of Western Textiles I*, ur. David Jenkins, str. 339. – 340. Cambridge: Cambridge University Press, 2003.

N

265. Nežić, Dragutin. *Iz istarske crkvene povijesti*. Pazin: "Josip Turčinović" d.o.o. i Pazinski kolegij-klasična gimnazija, 2000.

O

266. Orsi Landini, Roberta. „All'origine della produizone moderna: il differenziarsi della produzione per abbigliamento e arredamento nei velluti fra Cinque e Seicento“. U: *Velluti e Moda tra XV e XVII secolo*, ur. Annalisa Zanni, Margherita Bellezza Rosina, Margherita Ghirardi, str. 17. – 22. Milano: Skira, 1999.
267. Orsi Landini, Roberta. „Exotic Influences on European Fashion, 1680-1720“. U: *A Taste for the Exotic. Forign Influences on Early Eighteenth-Century Silk Designs*. *Riggisberger Berichte*, br. 14, ur. Anna Jolly, str. 197. – 209. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2007.
268. Orsi Landini, Roberta. „Velluto tagliato operato a due copri, il secondo a disposizione“. U: *Velluti e Moda tra XV e XVII secolo*, ur. Annalisa Zanni, Margherita Bellezza Rosina, Margherita Ghirardi, str. 52., kat. 4. Milano: Skira, 1999.
269. Orsi Landini, Roberta. „Il teatro delle invenzioni nelle sete del Settecento“. U: *Il Capriccio e la ragione. Eleganze del Settecento europeo*, str. 38. – 49. Milano: Silvana Editoriale Spa, 2017.a.
270. Orsi Landini, Roberta. *The Velvets in the Collection of the Costume Gallery in Florence . I Velluti nella Collezione della Galleria del Costume di Firenze*. Florence: Abegg-Stiftung, Mauro Pagliai Editore, 2017.b.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

271. Ostaus, Giovanni. *La vera perfettione del disegno di varie sorti di ricami…e ogni altra arte che dia opera a disegni*. Venetia: Presso gli heredi di L. Valvassori e G.D. Micheli, 1583. [1546.].

P

272. Pavelić-Weinert, Vanda. *Vezilačka radionica 17. stoljeća u Zagrebu*. Zagreb: DPUH, 1988.
273. Pavelić-Weinert,Vanda.„Jedan minijaturni odjevni predmet kasnog baroka“. *Tkalčićev zbornik*, sv. II (1958).
274. Pavelić-Weinert,Vanda. „Misno ruho u Muzeju Slavonskog Broda. Dio turskog šatora 17. stoljeća?“. *Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske*, god. XVIII, br. 5. – 6. (1969.), str. 36. – 41.
275. Pavelić-Weinert,Vanda. „Ostavliam moju černoga baršuna halju… Povijesne tkanine u svetičkom kraju“. *Kaj*, br. 9 – 10 (1977.), str. 75. – 90.
276. Pavelić-Weinert,Vanda. „Tekstilna umjetnost 18. stoljeća u Slavoniji“. U: *Umjetnost 18. stoljeća u Slavoniji*. Osijek: 1971.
277. Pavičić, Snježana. *Tekstil paramenta. Crkveni tekstil Hrvatskog povijesnog muzeja*. Zagreb: Hrvatski povijesni muzej, 1998.
278. Pelc, Milan. „ Holy Sepulchre of the Cathedral in Zagreb and Baroque Typological Iconography“. *ICON*, br. 1 (2008.), str. 227. – 236.
279. Pelc, Milan. „Dvostruka narav Cenninijeva traktata“. U: Cennino Cennini, *Knjiga o umjetnosti. Il libro dell' arte*, ur. Milan Pelc, str. 311. – 319. Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, 2007.
280. Peri, Paolo. „Piviale“ U: *Nel lume del rinascimento. Dipinti, sculture ed oggetti dalla diocesi di Brescia*, ur. Rossana Prestini, str. 97. – 99. kat. 51. Brescia: Museo Diocesano, 1997.
281. Peri, Paolo. „Oro e argento nella moda del XIX e XX secolo“. U: *Oro filato. Il romanzo dei fili metallici preziosi dalle origini ad oggi*, ur. Alessandra Geromel Pauletti, str. 28. – 46. Milan: Lurex, 1999.
282. Peter, Michael. *Mittelalterliche Textilien IV. Samte vor 1500*. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2019.
283. Petricioli, Sofija. „O Zakladi Abegg u Riggisbergu kod Berna i knjizi Mechtild Flury-Lamberg 'Textil-Konservierung'“. *Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske*, br. 16 (1990.), str. 171. – 185.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

284. Petricoli, Ivo. „Najstariji inventar riznice zadarske katedrale“. *Prilozi za povijesti umjetnosti u Dalmaciji*, br. 26 (1986. – 1987.), str. 157. – 166.
285. Petricoli, Ivo. „Umjetnička baština samostana sv. Marije u Zadru“. *Radovi Instituta JAZU*, br. 13/14 (1968.), str. 63. – 100.
286. Petricoli, Ivo. *Stalna izložba crkvene umjetnosti u Zadru*. Zadar: Stalna izložba crkvene umjetnosti u Zadru, 1980.
287. Petrucci, Francesco. „Parato per la Cappela del Palazzo Chigi di Roma“. U: *L'Ariccia del Bernini*, ur. M. Fagiolo dell'Arco, F. Petrucci, str. 116. – 117., kat. 28. Roma: Edizioni De Luca, 1998.
288. Piccinini, Fancesca. „Collezionismo. Formazione delle racclte ottocentesche“. U: *Le Arti minori nei secoli XV e XVI.*, ur. Cinzia Piglione, Francesca Tasso, str. 372. – 377. Milano: Jaca Book, 2000.
289. Piccolo Paci, Sara. *Storia delle veste liturgische. Forma, immagine e funzione*. Milano: Àncora Editrice, 2008.
290. *Pietro D'Avanzio: Regole per la meccanica del telaio da seta*, Vol. I i II, ur. Chiappini di Sorio Ileana. Venezia: Corbo e Fiore Editori, 1981.

R

291. Ramljak Purgar, Mirela, Kušan Špalj, Dora. „Zbirka misnog ruha Dijecezanskog muzeja Zagrebačke nadbiskupije - inventarizacija i zaštita“. *Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske*, br. 26-27 (2000. – 2001.), str. 120. – 137.
292. Ratković, Dragana Lucija. „Tar – nepokretna i pokretna sakralna baština“. U: *Tar, Frata,Vabriga-kulturna baština*, ur. Dragana Lucija Ratković, str. 23. – 76. Poreč: Zavičajni muzej Poreštine, 2006.
293. Rauch, Simone. „L' Industria della seta nella Venezia tardomedievale“. U: *Le Mariegole delle Arti dei Tessitori di Seta: I Veluderi (1347-1474) e i Samitari (1370-1475)*, ur. Simone Rauch, str. CII. – CXLII. Venezia: Il Comitato Editore, 2009.
294. Ricci, Elisa, *Il Burato. Libro de Recami di P. Alex Paganino* Bergamo: Istituto Italiano D'Arti Grafiche, 1909. [Venezia: 1529. – 1538.]), reizdanje.
295. Ricci, Elisa, *A. Vavassore, Esemplario di lavori: che insegna alle donne il modo e l'ordine di lavorare*. Bergamo: Istituto italiano d'arti grafiche, 1910. [1530.], reizdanje.
296. Ricci, Elisa, *Ricami Italiani antichi e moderni*. Firenze: Felice le Monnier, 1925.
297. Rizzini, Marialuisa „"L'incostanza della moda ch'ogn'ora si cangia". Merletti metallici e ricami tra Cinque e Settecento“. U: *La Collezione Gandini. Merletti, ricami e galloni dal*

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

XV al XIX secolo, ur. Thessy Schoenholzer Nichols, Iolanda Silvestri, str. 55. – 74. Modena: Franco Cosimo Panini, 2002.

298. Rosenbaum, Sandra L. „The role of a dealer in the development of collections: Loewi-Robertson, inc., a case study“. *Bulletin du CIETA*, br. 67 (1989.), str. 89. – 101.
299. Rothstein, Natalie. *Silk Designs of the Eighteenth Century: In the Collection of the Victoria and Albert Museum, London. With a Complete Catalogue*. London: Thames and Hudson, 1990.
300. Rothstein, Natalie. „Taste and Technique. The work of an 18th century silk designer“. *Bulletin du CIETA*, br. 70 (1992.), str. 147. – 154.
301. Rothstein, Natalie. *The Victoria & Albert Museum's Textile Collection woven textile design in Britain to 1750*. London: Victoria and Albert Museum, 1944.

S

302. Salmi, Mario. „Il paliotto di Manresa e l'Opus Florentinum". *Bollettino d'Arte X*, 1 (1930.), str. 385. – 406.
303. Sandjorno, Sandra. „Velluti ottomani o italiani? Uno studio tecnico". U: *Venezia e l'Islam 828 – 1797*, ur. Stefano Carboni, str. 207. – 216. Venezia: Marsilio Editori, 2007.
304. Santangelo, Antonino. *Inventario degli oggeti d'arte d'Italia V. Provinci di Pola*. Roma: Libreria dello Stato, 1935.
305. Schneider, Artur. „Izvještaj o proučavanju i simanju umjetničkih spomenika na otoku Krku 1933“. *Ljetpis JAZU*, svezak 46 (1934.), str. 124. – 129.
306. Schneider, Artur. „Popisivanje i fotgrafijsko snimanje umjetničkih spomenika zagrebačkih godine 1937“. *Ljetpis JAZU*, svezak 50 (1938.), str. 148. – 155.
307. Schneider, Artur. „Popisivanje, proučavanje i fotografijsko snimanje starih umjetnina u Hrvatskom Primorju i Dalmaciji“. *Ljetpis JAZU*, svezak 44 (1932.), str. 157. – 160.
308. Schoeser, Mary, Dajardin, Kathleen. *French Textiles. From 1760 to the Present*. London: Lawrence King, 1991.
309. Schorta, Regula. „Il Trattato dell'Arte della Seta. A Floretine 15th century Treatise on Silk Manufacturing“. *Bulletin du CIETA*, br. 69 (1991.), str. 57. – 83.
310. Semi, Francesco. *L'arte in Istria*. Pula: Societá istriana di archeologia e storia patria, 1937.
311. Silvestri, Iolanda. „L'opera nuova'nei tessuti del Rinascimento“. U: *La Collezione Gandini. Tessuti del Medioevo e del Rinacimento*, ur. Marta Cuoghi Costantini, Iolanda Silvestri, str. 63. – 82. Bologna: Bononia University Press, 2010.a.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

312. Silvestri, Iolanda. „Damasco“. U: *La Collezione Gandini. Tessuti del Medioevo e del Rinascimento*, ur. Marta Cuoghi Costantini, Iolanda Silvestri, str. 176., kat. 99. Bologna: Bononia University Press, 2010.b.
313. Silvestri, Iolanda. „Velluto ricamo a un corpo“. U: *La Collezione Gandini. Tessuti del Medioevo e del Rinascimento*, ur. Marta Cuoghi Costantini, Iolanda Silvestri, str. 203., kat. 156. Bologna: Bononia University Press, 2010.c.
314. Silvestri, Iolanda. „*Raso liseré”*. U: *La Collezione Gandini. Tessuti del Medioevo e del Rinascimento*, ur. Marta Cuoghi Costantini, Iolanda Silvestri, str. 85., kat. 121. Bologna: Bononia University Press, 2010.d.
315. Silvestri, Iolanda. „*Lampaso lancé”*. U: *La Collezione Gandini. Tessuti del Medioevo e del Rinascimento*, ur. Marta Cuoghi Costantini, Iolanda Silvestri, str. 207., kat. 166. Bologna: Bononia University Press, 2010.
316. Simončič, Katarina Nina. „Portreti druge polovice 18. stoljeća na tlu Hrvatske – svjedoci odjevnih oblika i modnih utjecaja razdoblja rokokoa“. *Issues in ethnology and anthropology*, br. 10 (2015.), str. 893. – 913.
317. Slomann, Vilhelm. *Bizarre Designs in Silks: Trade and Tradition*. Copenhagen: Ejnar Munksgaard, 1953.
318. Sokol, Vjekoslava. *Baršunasti trag mučeništva*. Split: Muzej grada Splita, 2005.
319. Somers Cocks, Anna. *The Victoria and Albert Museum. The Making of he Collection*. London: Windward, 1980.
320. Spagiari, Pia. „Cartulari notarili e produzione serica a Genova nel XIII secolo“. U: *Seta a Genova 1491-1991*, str. 1. – 17. Genova: Edizioni Colombo, 1991.
321. Sporbeck, Gurdun. *Museum Schnütgen, Die Liturgischen Gewänderstr II. bis 19. Jahrhundert*. Köln: Museum Schnütgen, Abegg Stiftung, 2001.
322. Szabo, Gjuro. „O starom misnom ruhu u našim crkvama“. *Narodne Starine*, br. 17 knj. 2 (1928.), str. 145. – 153.

Š

323. Šaško, Ivan. *Per signa sensibilia. Liturgijski simbolički govor*. Zagreb: Glas Koncila, 2005.

T

324. Tagliente, Giovanni Antonio, *Essempio di ricami*. Venezia: Giovanni Antonio et fratelli da Sabbio, 1527.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

325. *Tar, Frata, Vabriga-kulturna baština*, ur. Dragana Lucija Ratković. Poreč: Zavičajni muzej Poreštine, 2006.
326. Thornton, Peter. „An 18th Century Silk-Designer's Manual“. *The Bulletin of the Needle and Bobbin Club*, Vol. 42, No. 2 (1958.a.), str. 7. – 31.
327. Thornton, Peter. „Jean Revel, dessinateur de la Grande Fabrique“. *Gazette des beaux-arts: courrier européen de l'art et de la curiosité,* br. 71 (1960.), str. 71. – 86.
328. Thornton, Peter. „The 'Bizarre' Silks“. *The Burlington Magazine*, Vol. 100, No. 665 (1958.b.), str. 265. – 270.
329. Thornton, Peter. *Baroque an Rococo Silks*. London: Faber and Faber, 1965.
330. Tolaini, Roberto. *La tessitura*. Foligno: Arnaldo Caprai Gruppo Tessile, 1995.
331. Tommasini, Giacomo Filippo. „Comentari storici-geografici della provincia dell'Istria libri otto“. U: *L'Archeografo Triestino,* IV. Trieste: Tipografia Giovanni Marenigh, 1837.
332. Tronzo, William „Il manto di Ruggero II. Le parti e il tutto“. U: *Nobiles officinae. Perle, filigrane e trame di seta del Palazzo Reale di Palermo,* vol II, ur. Maria Andaloro, str. 257. – 263. Catania: Goiseppe Maimone Editore, 2006.
333. Tuchscherer, Jean-Michel. „Wovern Textiles“. U: *French textiles: from the Middle Ages through the Second Empire*, ur. Marianne Carlano, Larry Salmon, str. 15. – 44. Hartford: Wadsworth Atheneum, 1985.
334. Tulić, Damir, Kudiš, Nina. *Opatska riznica, katedrala i crkve grada Korčule*. Korčula: Župa svetog Marka na Korčuli, 2014.
335. Turrin, Paola. „Kataloška jedinica 72”. U: *Stoffe antiche del Friuli occidentale sec. XVI – XIX*, ur. Giovanni Mariacher, str. 61., kat. 72. Pordenone: Grafiche Editoriali Artistiche Pordenonesi, 1978.

U

336. Urbini, Silvia. „Libri di modelli. Repertori per le arti decorative del Rinascimento“. U: *La Collezione Gandini. Merletti, ricami e galloni dal XV al XIX secolo*, ur. Thessy Schoenholzer Nichols, Iolanda Silvestri, str. 41. – 54. Modena: Franco Cosimo Panini, 2002.

V

337. Vasari, Giorgio. *Le vite de' più eccellenti pittori, scultori, e architettori*. Fiorenza: appresso i Giunti, 1550.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

338. Vecellio, Cesare, *De gli habiti antichi et moderni di diverse parti del mondo libri due, fatti da Cesare Veccellio e con discorsi da lui dichiarati (...)*. Venezia: Presso Damian Zenaro, 1590.
339. Vecellio, Cesare, *Corona delle Nobili et virtuose donne (...). Libro terzo*. Venetia: Appresso Cesare Vecellio, 1592.
340. Vuljanić, Nikola, Vuljanić, Dubravka. *Rječnik tekstilstva. Englesko-hrvatski. Hrvatsko-engleski* . Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, 2008.

W

341. Worsdale, Marc. „Bernini inventore“. U: *Bernini in Vaticano. Braccio di Carlo Magno maggio – luglio 1981*, str. 231. – 235. Roma: De Luca Editore, 1981.

Z

342. Zanoboni, Maria Paola. „Il lavoro femminile nella manifattura serica”. U: *Seta Oro Cremisi. Segreti e tecnologia alla corte dei Visconti e degli Sforza*, ur. Chiara Buss str. 33. – 36. Milano: Silvana, 2009.
343. Zanier, Claudio. „Il secolo di Linussio”. U: *Jacopo Linussio. Arte e Impresa nel Settecento in Carnia*, ur. Gilberto Ganzer, Attiliana Argentieri Zanetti, str. 48. – 55. Udine: Arti Grafiche Friuliane,1991.

Ž

344. Želehovski, Vlasta, Srša, Antonina. „Restauracija barokne kazule“. *Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske*, br. 18/19 (1992. – 1993.), str. 57. – 62.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

Životopis autora

Iva Jazbec Tomaić

Iva Jazbec Tomaić diplomirala je povijest i povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci 2010. godine s temom diplomskog rada *Kompleks bivšeg augustinskog samostana u Rijeci* pod mentorstvom prof. dr. sc. Nine Kudiš. Iste godine upisuje doktorski studij na Odsjeku za povijesti umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu s temom *Povijesni tekstil u nekadašnjoj Porečkoj biskupiji od 15. do kraja 18. stoljeća* pod mentorstvom prof. dr. sc. Nine Kudiš i dr. sc. Jasenke Gudelj, izv. prof. Godine 2018. polaže državni stručni ispit iz upravnog područja zaštite kulturnih dobara kao i stručni ispit za zvanje muzejskog kustosa.

U naslovno zvanje asistenta izabrana je 2011. godine pri Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Rijeci na kojemu je do danas, u statusu vanjskog suradnika, asistirala u izvođenju nastave na obaveznim kolegijima nositeljice prof. dr. sc. Nine Kudiš i dr. sc. Damira Tulića, izv., prof.: *Osnove vizualnih umjetnosti, Umjetnost baroka, Umjetnost 15. i 16. stoljeća u Hrvatskoj, Umjetnost renesanse* te izbornih kolegija *Spomenička baština Rijeke, Umjetnički obrt – povijesni tekstil* i *Uvod u istraživanje povijesnog tekstila.* Od 2015. do danas u statusu asistenta, vanjskog suradnika pri Katedri za povijest umjetnosti i opće predmete Akademije primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci, asistira u izvođenju nastave obaveznih kolegija, nositeljice dr. sc. Katarine Rukavine, doc: *Povijest umjetnost 19. stoljeća* i *Povijest umjetnost 20. stoljeća.* Od listopada 2016. do listopada 2017. godine završila je pripravnički staž za zvanje kustosa pri Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja Rijeka. Od listopada 2017. godine do danas zaposlena je na poziciji višeg stručnog suradnika za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara pri Direkciji za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara Odjela za kulturu Grada Rijeke.

Dobitnica je stipendije *University of Bern, Institute of Art History, Department History of Textile Arts* temeljem koje je sudjelovala na istraživačkoj radionici pri Sveučilištu u Bernu pod nazivom *6th Bern Research Camp for the Applied Arts* 2016. godine. Iste godine, zajedno s Danijelom Cikovićem, dobitnica je stipendije hrvatskog akademskog alumni kluba koji djeluje u Londonu, „AMAC-UK ACADEMIC AWARD“, a temeljem koje je provedeno istraživanje pri Victoria & Albert Museum u Londonu.

Godine 2012. bila je suradnica na projektu Muzeja grada Crikvenice i Pomorskog i povijesnog muzeja u Rijeci na pripremi i postavu izložbe te kataloga povodom obilježavanja

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA

600 godina prvog spomena imena grada Crikvenice. U statusu suradnika sudjelovala je 2013. godine na projektu pod nazivom *Obilježavanje 700 godina augustinskog samostana u Rijeci* u organizaciji Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci financiranog od strane Grada Rijeke. Članica je istraživačkog tima voditelja dr. sc. Damira Tulića, izv. prof. pod nazivom *Mramor, pigmenti, zlato i svila: luksuzne umjetnine barokne Rijeke*, financiranog od Sveučilišta u Rijeci. Trenutno je članica istraživačkog tima voditeljice prof. dr.sc. Nine Kudiš na projektu Hrvatske zaklade za znanost *ET TIBI DABO: Naručitelji i donatori umjetnina u Istri, Hrvatskom primorju i sjevernoj Dalmaciji od 1300. do 1800*. (DONART).

Godine 2012. i 2013. završava prvi i drugi dio tečaja pod nazivom *Riconoscimento, analisi e schedatura dei tessuti* pri *Fondazione arte della seta Lisio* u Firenci, a uperiodu od 2012. do danas bila je na nekoliko višemjesečnih studijskih boravaka pri C*entro Studi di Storia del Tessuto e del Costume* (*Museo di Palazzo Mocenigo*) u Veneciji te 2014. godine pri *Kunsthistorisches Institut in Florenz Max-Planck-Institut*.

Objavila je više radova s temama vezanima uz ranonovovjeke svile sačuvane na području Hrvatske te sudjelovala na brojnim znanstvenim i stručnim skupovima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Značajnije publikacije:

- Rethinking *The Veglia Altar Frontal* from the Victoria and Albert Museum and its Patron, u: North of Byzantium: Artistic and Cultural Interchange in Eastern Europe in the Late Middle Ages, (ur.) A. I. Sullivan, M. A. Rossi, Brill, Leiden/Boston 2019. (u koautorstvu s Danijelom Cikovićem), izvorni znanstveni rad s međunarodnom recenzijom, u tijeku objave.

- *Frankapanski zagovori u zlatu i svili* u: Putovima Frankopana. Frankopanska baština u Primorsko-goranskoj županiji, (ur.) I. Srdoč-Konestra, S. Potočnjak, Rijeka, 2018. (u koautorstvu s Matejom Jerman i Danijelom Cikovićem), izvorni znanstveni rad.

- *Između dviju provincija: tkanine Jacopa Linussija u Istri*, u: Istra u novom vijeku, Monografije i katalozi – Arheološki muzej Istre 30, Zagreb, 2017., izvorni znanstveni rad.

- *Povijesne tkanine i vez*, u: Crkva Sv. Mihovila Arkanđela u Žminju 1717. – 2017. (ur.) Elvis Orbanić, Žminj, 2017., poglavlje u knjizi.

- *Antependij i gremijal biskupa Giovannija della Torrea (1589. – 1623.) u katedrali Uznesenja Marijina u Krku,* u: Radovi Instituta za povijest umjetnosti, Vol.40 No.1 studeni 2016. (u koautorstvu s Danijelom Cikovićem), izvorni znanstveni rad.

ZAŠTIĆENO AUTORSKIM PRAVIMA